

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

แนวทางการจัดภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อม
ริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ จังหวัดปทุมธานี

URBAN LANDSCAPE AND ENVIRONMENTAL DEVELOPMENT
OF KLONG RANSITPRAYUNRASAK PATHUMTHANI PROVINCE

ชาร์ฟ งามัน
SHARIFF NGASAMAN

อพ. ๕๕๒๖๖
๒๕๔๘
เลขหมู่.....
เลขทะเบียน..... 60824
วันเดือนปี - 6 ก.ค. 2549

b. 115015๒๕
i.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาสถาปัตยกรรม
บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
พ.ศ.2548

ISBN 974-15-1570-7

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

URBAN LANDSCAPE AND ENVIRONMENTAL DEVELOPMENT
OF KLONG RANSITPRAYUNRASAK PATHUMTHANI PROVINCE

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION IN ARCHITECTURE
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG
2005

ISBN 974-15-1570-7

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COPYRIGHT 2005

SCHOOL OF GRADUATE STUDIES

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์

แนวทางการจัดภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อมริมคลอง
รังสิตประยูรศักดิ์ จังหวัดปทุมธานี

นักศึกษา

นายชาธิฟ งามมัน

รหัสประจำตัว

43064053

ปริญญา

ครุศาสตรบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษาศาสตร์

สาขาวิชา

สถาปัตยกรรม

พ.ศ.

2548

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

ผศ.สมพล ดำรงเสถียร

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ผศ.ดร.เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม

ผศ.สุทัศน์ จุฬามณี

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา สภาพแวดล้อมทางกายภาพของคลองรังสิตประยูรศักดิ์ตามสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ศึกษาพฤติกรรมของผู้อยู่อาศัย และผู้มาใช้บริการร้านค้าริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ โดยพิจารณาจากความเป็นอยู่ของประชากร สภาพเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อนำมากำหนดแนวทางในการปรับปรุงภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อมริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ ให้ชุมชนริมคลองมีสภาพแวดล้อมที่ดีขึ้น สามารถรองรับกับการพัฒนาเมือง และส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่ดีให้แก่ชุมชน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ กลุ่มประชาชนผู้มาใช้บริการร้านอาหารและท่องเที่ยว ซ้อสินค้าริมคลอง และกลุ่มประชาชนและผู้ประกอบการในพื้นที่ริมคลอง ได้แก่ ผู้นำชุมชน ผู้ประกอบกิจการ และประชาชนทั่วไปที่อาศัยอยู่ริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์

ผลวิจัยพบว่า แนวทางการภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อมริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ จังหวัดปทุมธานี มีดังนี้

1. แนวทางการพัฒนาย่าน และที่รวมกิจกรรม ย่านพาณิชย์กรรม ออกกฎข้อบังคับห้ามตั้งขายของรुक้าบริเวณทาง ยกเว้นที่ ๆ มีการผ่อนผัน และจัดรูปแบบให้เป็นระเบียบเรียบร้อยเป็นมาตรฐานเดียวกัน ปรับปรุงตลาดสะพานแดง ตลาดคลอง 1-3 จัดพื้นที่สำหรับร้านอาหาร และร้านค้าก๋วยเตี๋ยวเรือ เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย เสนอกิจกรรมเพื่อเพิ่มและกระจายรายได้ให้ชุมชน ได้แก่ ตลาดน้ำบริเวณริมคลองหน้าสวนเฉลิมพระเกียรติ ตลาดต้นไม้และสวนผีเสื้อบริเวณคลอง 3 ย่านที่พักอาศัย ปรับปรุงชุมชนริมทางรถไฟ ชุมชนหลังตลาดรังสิต ชุมชนรอบประตูน้ำจุฬาลงกรณ์ และชุมชนเลียบบคลอง 1-3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. Landmark formation Redesigning of boat noodle style and zone in Klong Rungsit and restaurants is same deigning standard form. Designing the areas, providing a plan for repairing the canal bridges in same style and form.

5. Reconstruction formation, Constructing of the OTOP center at a Major Cineplex Department Store. Providing tourist center cervices, Canal side pavilion. The toilets for men and women are very clean. And also build more building of center cervices in the Communities.

The benches are strong and appropriate with Local environment. The notices and signs are clear and made from a local material and particular symbol of Local district. The dustbins are strong enough, good looking and can be decorated the places. More public telephone and lights are provided in the communities.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

การจัดทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสะดวกตากรุณา และความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายฝ่ายที่กรุณาให้คำปรึกษาและแนะนำในเรื่องต่าง ๆ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่าน ผศ. สมพล คำรงเสถียร อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ผศ.ดร. เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม และ ผศ. สุทัศน์ จุฬามณี อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ และตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ อีกทั้งยังสละเวลาส่วนตัวอันมีค่าช่วยให้งานวิจัยสำเร็จลงด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างมาก มา ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผศ. สุรศักดิ์ กังขาว และ รศ.ดร. ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ และแนะแนวทางในการทำวิทยานิพนธ์แก่ผู้วิจัย นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับความอนุเคราะห์จากผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ได้สละเวลาอันมีค่าของท่านในการช่วยตรวจทาน และปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณหน่วยงานต่าง ๆ ทั้ง เทศบาลเมืองรังสิต จังหวัดปทุมธานี กรมการผังเมือง จังหวัดปทุมธานี องค์การบริหารส่วนตำบลประชาธิปไตย ประชาชนผู้มาเที่ยวใช้บริการ และประชาชนผู้อยู่อาศัยริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ รวมทั้งหน่วยงานอื่น ๆ ที่ให้ข้อมูลและคำปรึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการทำวิทยานิพนธ์ โดยให้ความช่วยเหลืออนุเคราะห์ตลอดมา

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คณะกรรมการในการทำวิทยานิพนธ์ และท่านอาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนให้ความรู้แก่ผู้วิจัยด้วยความเมตตาเสมอมา ตลอดจนผู้ร่วมรุ่นทุกท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจตลอดมา

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ ญาติพี่น้อง และเพื่อนสนิทของผู้วิจัยทุกท่านที่ให้กำลังใจ ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ และขอขอบพระคุณสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังเป็นอย่างยิ่งที่ให้โอกาสทางการศึกษาต่อผู้วิจัย

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเกียรติแก่ผู้มีพระคุณทุกท่าน

ชาρφ ใจะสมัน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	III
กิตติกรรมประกาศ.....	V
สารบัญ.....	VI
สารบัญตาราง.....	IX
สารบัญภาพ.....	X
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
1.3 กรอบแนวความคิดของการวิจัย.....	4
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	4
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
2.1 ประวัติและสภาพปัจจุบันของจังหวัดปทุมธานี.....	8
2.2 ประวัติของคลองรังสิตประยูรศักดิ์.....	10
2.3 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ศึกษา.....	17
2.4 ศึกษาทฤษฎีและหลักการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ.....	21
2.4.1 แนวความคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชนและเมือง.....	21
2.4.2 แนวความคิดเกี่ยวกับการสำรวจเมือง.....	21
2.4.3 ศึกษาสภาพแวดล้อมทางด้านกายภาพของคลองรังสิตประยูรศักดิ์.....	27
2.5 ศึกษาทฤษฎีและหลักการการพัฒนามิติทัศน์เมือง.....	42
2.5.1 ย่านและที่รวมกิจกรรม.....	43
2.5.2 ที่ว่างโล่ง.....	45
2.5.3 เส้นทางสัญจร.....	50
2.5.4 ที่หมายตา.....	53
2.5.5 สิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณ.....	54

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	62
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	62
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	63
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	65
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	66
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
4.1 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสำรวจ.....	68
4.2.1 การสำรวจสภาพแวดล้อมทางกายภาพของคลองรังสิตประยูรศักดิ์.....	68
4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์.....	105
4.3.1 การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	105
4.3.2 ผลจากการวิเคราะห์.....	106
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	137
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	137
5.1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	137
5.1.2 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	137
5.1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	137
5.1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	138
5.1.5 สรุปผลการวิจัย.....	138
5.2 การอภิปรายผล.....	145
5.2.1 รูปแบบของย่าน.....	147
5.2.2 รูปแบบของที่ว่างโล่ง.....	148
5.2.3 รูปแบบของทางสัญจร.....	149
5.2.4 รูปแบบของที่หมายตา.....	149
5.2.5 รูปแบบของสิ่งก่อสร้าง และสิ่งประกอบบริเวณ.....	150

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้สำหรับใช้เพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้เผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาตเป็นการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 แสดงจำนวนประชากรในเขตเทศบาลตำบลประจักษ์.....	28
2.2 แสดงจำนวนหลังคาเรือนในเขตเทศบาลตำบลประจักษ์.....	28
2.3 แสดงสถานศึกษาในอำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี.....	41
4.1 แสดงการจำแนกข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ที่ป็นประชาชนผู้มาใช้บริการ ร้านอาหาร และสินค้าริมคลอง.....	107
4.2 แสดงการจำแนกร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับย่าน.....	109
4.3 แสดงจำนวนร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับที่ว่างโล่ง.....	111
4.4 แสดงจำนวนร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับเส้นทางสัญจร.....	114
4.5 แสดงจำนวนร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับที่หมายตา.....	119
4.6 แสดงจำนวนร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณ.....	120
4.7 การจำแนกข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ที่เป็นประชาชนผู้อาศัยบริเวณริมคลอง.....	122
4.8 แสดงจำนวนร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับย่าน.....	125
4.9 แสดงจำนวนร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับที่ว่างโล่ง.....	128
4.10 แสดงจำนวนร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับเส้นทางสัญจร.....	131
4.11 แสดงจำนวนร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับที่หมายตา.....	134
4.12 แสดงจำนวนร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณ.....	135

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 แสดงแผนที่จังหวัดปทุมธานี.....	8
2.2 แสดงคลองรังสิตประยูรศักดิ์และคลองต่างๆ ในจังหวัดปทุมธานี.....	10
2.3 แสดงผลการใช้ที่ดินเทศบาลตำบลประชาธิปัตย์.....	20
2.4 แสดงพื้นที่โดยรอบของพื้นที่ทำการศึกษาวิจัย.....	27
2.5 แสดงโครงสร้างหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อมริมคลอง รังสิตประยูรศักดิ์.....	29
2.6 แสดงที่ตั้งคลองรังสิตประยูรศักดิ์และการแบ่งตำบล.....	30
2.7 แสดงขอบเขตของพื้นที่ทำการศึกษาวิจัย.....	32
2.8 แสดงประเพณีต่างๆของพื้นที่ทำการศึกษาวิจัย.....	34
2.9 แสดงประเพณีต่างๆของพื้นที่ทำการศึกษา.....	35
2.10 แสดง ตัวอย่างย่าน.....	43
2.11 แสดง ตัวอย่างที่รวมกิจกรรม.....	44
2.12 แสดง ตัวอย่างที่ว่างโล่ง.....	46
2.13 แสดง ตัวอย่างสวนหย่อม.....	47
2.14 แสดง ตัวอย่างลานกิจกรรม ลานเอนกประสงค์.....	48
2.15 แสดง ตัวอย่างบ่อน้ำ, สระน้ำ, แม่น้ำลำคลองที่มีอยู่ตามธรรมชาติ.....	49
2.16 แสดง ตัวอย่างเส้นทางสัญจร.....	50
2.17 แสดง ตัวอย่างทางเดินเท้า.....	51
2.18 แสดง ตัวอย่างทางจักรยาน.....	52
2.19 แสดง ตัวอย่างทิวทัศน์ และที่หมายตา.....	54
2.20 แสดง ตัวอย่างสิ่งประกอบบริเวณ.....	54
4.1 แสดง ผลการสำรวจพื้นที่ริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์.....	71
4.2 แสดง ผลการสำรวจย่าน.....	72
4.3 แสดง บริเวณย่านตลาดรังสิตมีการตั้งแผงขายสินค้าออกมาบริเวณทางเดิน.....	73
4.4 แสดง ย่านการค้าที่ไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย บริเวณตลาดสะพานแดง.....	73
4.5 แสดง ย่านตลาดเลียบบคลอง 1-3.....	74
4.6 แสดง เรือขายก๋วยเตี๋ยวที่ขาดการจัดระเบียบที่ดี.....	74
4.7 แสดง ร้านอาหารริมคลอง ที่ปล่อยน้ำเสียลงสู่แม่น้ำ.....	75

เอกสารนี้เป็นทรัพย์สินของกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ไม่อนุญาตให้ทำไปใช้ประโยชน์ในการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
4.8 แสดง พื้นที่ภายในวัดเข็ญเขต ที่ถูกจัดระเบียบที่ดี.....	75
4.9 แสดง สถานีตำรวจประตุน้ำจุกพาลงกรณ์.....	76
4.10 แสดง โรงพยาบาลชัยภูมิ รีมถนนพหลโยธิน.....	77
4.11 แสดง ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขรังสิต รีมถนนรังสิต-นครนายก.....	77
4.12 แสดง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตปทุมธานี.....	77
4.13 แสดง ชุมชนริมทางรถไฟ.....	78
4.14 แสดง ชุมชนหลังตลาดรังสิต.....	78
4.15 แสดง ชุมชนรอบประตุน้ำจุกพาลงกรณ์.....	79
4.16 แสดง ชุมชนเลียบบคลอง 1-3.....	79
4.17 แสดง ผลการสำรวจพื้นที่ว่างโล่ง.....	80
4.18 แสดง สวนสาธารณะบริเวณประตุน้ำจุกพาลงกรณ์ที่ถูกบุกรุกโดยชุมชนโดยรอบ.....	81
4.19 แสดง พื้นที่โล่งหลังตลาดรังสิต.....	81
4.20 แสดง พื้นที่ว่างโล่งริมห้างเมเจอร์ซีเนเพลค.....	82
4.21 แสดง พื้นที่ว่างโล่งบริเวณสวนเฉลิมพระเกียรติ.....	82
4.22 แสดง พื้นที่หน้าห้างฟิวเจอร์ปาร์ครังสิต.....	83
4.23 แสดง พื้นที่โล่งภายในวัดเข็ญเขต.....	83
4.24 แสดง ผลการสำรวจที่จอดรถและเส้นทางสัญจรบริเวณริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์.....	85
4.25 แสดง ที่จอดรถบริเวณสวนเฉลิมพระเกียรติ.....	86
4.26 แสดง ที่จอดรถหน้าร้านอาหาร และร้านก๋วยเตี๋ยว.....	86
4.27 แสดง ที่จอดรถภายในชุมชนรอบประตุน้ำจุกพาลงกรณ์.....	87
4.28 แสดง ที่จอดรถหลังตลาดรังสิต.....	87
4.29 แสดง ผลการสำรวจเส้นทางสัญจรทางบก.....	89
4.30 แสดง ถนนสายหลัก ถนนพหลโยธิน.....	90
4.31 แสดง ถนนสายรอง ถนนรังสิต-นครนายก.....	90
4.32 แสดง ถนนสายย่อย ถนนริมคลอง 1-3.....	91
4.33 แสดง ถนนสายย่อยภายในชุมชน.....	91
4.34 แสดง ทางเดินเท้าภายในชุมชน.....	92
4.35 แสดง สถานีรถไฟรังสิต เป็นรถไฟสายเหนือ-อีสาน.....	92

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่ควรนำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
4.36 แสดง ผลการสำรวจเส้นทางสัญจรทางน้ำ.....	93
4.37 แสดง ผลการสำรวจที่หมายตา.....	93
4.38 แสดง ร้านก๋วยเตี๋ยวเรือที่สามารถมองเห็นและจดจำได้ง่าย.....	94
4.39 แสดง ห้างฟิวเจอร์ปาร์ครังสิต ซึ่งเป็นศูนย์การค้าขนาดใหญ่.....	94
4.40 แสดง สวนสนุกดิเอ็มวีลด์ เลียบคลอง 3.....	95
4.41 แสดง วัดเขียนเขตที่มีการจัดสภาพแวดล้อมที่ดี.....	95
4.42 แสดง ผลการสำรวจสิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณ.....	96
4.43 แสดง ท่าเรือบริเวณชุมชนหลังตลาดรังสิต.....	97
4.44 แสดง ท่าเรือบริเวณสวนเฉลิมพระเกียรติ.....	97
4.45 แสดง ท่าเรือบริเวณคลอง 1-3.....	98
4.46 แสดง ท่าเรือที่ชำรุดเสียหายขาดการดูแล.....	98
4.47 แสดง ศาลาพักผ่อนบริเวณคลอง 2.....	99
4.48 แสดง ศาลาพักผ่อนบริเวณคลอง 3.....	99
4.49 แสดง หอกระจายข่าวภายในชุมชน.....	100
4.50 แสดง ม้านั่งที่ไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย.....	100
4.51 แสดง ป้ายบอกสถานที่.....	101
4.52 แสดง การติดตั้งป้ายบอกทิศทางที่รกรุงรัง.....	101
4.53 แสดง ป้ายบอกข้อมูลข่าวสาร.....	102
4.54 แสดง ป้ายโฆษณาตามเส้นทางริมคลอง.....	102
4.55 แสดง รูปแบบถังขยะ.....	103
4.56 แสดง เสาไฟฟ้าในชุมชน.....	103
4.57 แสดง โทรศัพท์สาธารณะภายในชุมชน.....	104
4.58 แสดง ถังดับเพลิงภายในชุมชน.....	104
5.1 แสดง ผังริมคลองประยูรศักดิ์ก่อนการปรับปรุง.....	146
5.2 แสดง ผังริมคลองประยูรศักดิ์หลังการปรับปรุง.....	146
5.3 แสดง ผังโครงการ.....	156
5.4 แสดง อาคารศูนย์แสดงสินค้า(OTOP), อาคารศูนย์บริการประชาชน.....	157
5.5 แสดง ทักษณียภาพศูนย์แสดงสินค้า(OTOP), อาคารศูนย์บริการประชาชน.....	158

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
5.6 แสดง สวนเฉลิมพระเกียรติ ,ตลาดสะพานแดง.....	159
5.7 แสดง ทักษิณภาพสวนเฉลิมพระเกียรติ ,ตลาดสะพานแดง.....	160
5.8 แสดง ทักษิณภาพสวนเฉลิมพระเกียรติ ,ตลาดสะพานแดง.....	161
5.9 แสดง สวนผีเสื้อ , ตลาดต้นไม้ , ZONINGก๋วยเตี๋ยวเรือ.....	162
5.10 แสดง ทักษิณภาพสวนผีเสื้อ , ตลาดต้นไม้.....	163
5.11 แสดง ทักษิณภาพ ZONINGก๋วยเตี๋ยวเรือ.....	164
5.12 แสดง ทักษิณภาพแสดงทิศทางของพื้นที่ทำการศึกษาวิจัย.....	165
5.13 แสดง แสดงแนวทางการปรับปรุงของพื้นที่ทำการศึกษาวิจัย.....	166

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา

ในช่วง 2 ทศวรรษที่ผ่านมา ได้มีประชากรจำนวนมากอพยพจากชนบทเข้ามาอยู่ในเขตเมืองเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะกรุงเทพมหานคร จึงก่อให้เกิดปัญหานับประการ อาทิ ปัญหาด้านที่อยู่อาศัย การคมนาคมขนส่ง สาธารณูปโภค สาธารณูปการ เป็นต้น รัฐบาลได้กำหนดยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างการพัฒนาชนบทและเมืองอย่างยั่งยืนไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) (ที่มา : แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9) ดังนี้

1. การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและการพัฒนาเมืองนำอยู่ ชุมชนนำอยู่ เน้นการพัฒนากระบวนการชุมชนเข้มแข็งให้เป็นฐานรากที่มั่นคงของสังคม มีการระดมพลังแก้ปัญหาและพัฒนาชุมชนที่ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม มีการพัฒนาเมืองนำอยู่ และชุมชนนำอยู่ โดยสร้างสภาวะแวดล้อมที่ดีเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต วิถีชีวิตของคนในเมืองและชุมชน ให้เกิดความสงบ สะอาด สะอาดปลอดภัย และมีระเบียบวินัย รวมทั้งการสร้างองค์ความรู้ที่สอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น และพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็ง พึ่งตนเองได้ ตลอดจนสร้างกระบวนการขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองนำอยู่ ชุมชนนำอยู่อย่างต่อเนื่อง

2. การสร้างความเชื่อมโยงของการพัฒนาชนบทและเมืองอย่างเกื้อกูล เพื่อกระจายโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคมให้เท่าเทียมกัน โดยสร้างความเข้มแข็งเศรษฐกิจในระดับฐานราก สร้างความมั่นคงทางรายได้ให้แก่คนในชนบท พัฒนาการรวมกลุ่มกิจกรรมทางเศรษฐกิจเชื่อมโยงพื้นที่ชนบทและเมือง และส่งเสริมการพัฒนาให้สอดคล้องกับศักยภาพและบทบาททางเศรษฐกิจของพื้นที่ในระดับต่าง ๆ

3. การอนุรักษ์ฟื้นฟูและรักษาสภาพแวดล้อมชุมชน ศิลปวัฒนธรรมและแหล่งท่องเที่ยว ให้เกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจชุมชน โดยรักษาสภาพแวดล้อมแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติศิลปกรรม โบราณคดี เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และใช้ผังเมืองเป็นกลไกประสานการจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองให้เกิดความน่าอยู่และยั่งยืน

4. การบริหารจัดการปัญหามลพิษอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาให้เมืองและชุมชนมีความน่าอยู่ โดยส่งเสริมการพัฒนาระบบกำจัดของเสียอันตรายที่เป็นที่ยอมรับของชุมชน บังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวดและจริงจัง พัฒนาเทคโนโลยีเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษควบคู่ไปกับการปรับปรุงมาตรฐานจัดการมลพิษให้ได้มาตรฐานสากล

ทิศทางการขยายตัวของกรุงเทพฯ ออกไปยังพื้นที่โดยรอบ โดยเฉพาะพื้นที่ด้านเหนือของ กรุงเทพฯ การขยายตัวของกิจกรรมต่าง ๆ เข้าสู่พื้นที่ จังหวัดปทุมธานี อันเนื่องมาจากมีถนน พหลโยธิน ซึ่งเป็นถนนสายสำคัญตัดผ่าน ทั้งยังเป็นศูนย์กลางการคมนาคมที่ติดต่อไปยังภาคอื่น ๆ ได้ ทำให้การขยายตัวในพื้นที่มีสูง ซึ่งเห็นได้จากการเปลี่ยนแปลงของจำนวนประชากร และการใช้ ที่ดินที่เปลี่ยนแปลงจากอดีตจนถึงปัจจุบัน โดยการขยายตัวจะเกาะตัวตามแนวถนนพหลโยธิน และ ริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ เป็นหลัก ส่งผลให้พื้นที่เดิมที่เป็นพื้นที่เกษตรกรรมได้ลดลงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวถูกแทนที่ด้วยอุตสาหกรรมที่มีผล อย่างมากคือโครงสร้างทางเศรษฐกิจ ของจังหวัด โดยมีสัดส่วนมูลค่าการผลิตสูงรองจากจังหวัดสมุทรปราการ และเป็นภาคการผลิต เป็น แหล่งจ้างงานที่สำคัญของจังหวัดอีกด้วย เมื่อนโยบายของภาครัฐที่พยายามขยายภาคอุตสาหกรรม ออกไปยังพื้นที่ในภูมิภาคอื่น ๆ ในพื้นที่จังหวัดลพบุรี และในปัจจุบันมีการพัฒนาที่อยู่อาศัยเข้ามา มี บทบาทเป็นอย่างมากเพราะราคาที่ดินถูกกว่าในใจกลางเมือง การคมนาคมติดต่อกับกรุงเทพฯ ทำได้ โดยสะดวก โดยเฉพาะในอนาคตที่มีการพัฒนาระบบโครงข่ายคมนาคมต่าง ๆ ทั้งของภาครัฐและ เอกชนมากขึ้น ซึ่งที่อยู่อาศัยเหล่านี้รองรับแรงงานในพื้นที่ และแรงงานจากกรุงเทพฯ นอกจากนี้ใน พื้นที่ศึกษาายังเป็นที่ตั้งของสถาบันการศึกษาระดับสูง และสถาบันราชการต่าง ๆ ที่ขยายตัวออกจาก กรุงเทพฯ อีกด้วย ทำให้เกิดเป็นศูนย์กลางชุมชนเมือง การรวมบทบาทของชุมชน ทำให้ตัว ชุมชนต้องรองรับปริมาณการใช้สอยพื้นที่ต่อคนที่เข้ามาใช้จำนวนมากก่อให้เกิดการขยายตัวของ ชุมชน และเมืองอย่างรวดเร็วก่อให้เกิดปัญหาความแออัดของชุมชน ปัญหาการรुक้าล่าคลอง ปัญหา สิ่งแวดล้อม ตัวชุมชนขาดความสวยงามและความเป็นระเบียบเรียบร้อย เป็นต้น

คลองรังสิตประยูรศักดิ์ อยู่ในเทศบาลตำบลประชาธิปัตย์ อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี ขึ้นอยู่กับเขตปกครองของเทศบาลเมืองรังสิต มีลักษณะเป็นคลองชลประทานที่ขุดเพื่อเชื่อมระหว่าง แม่น้ำเจ้าพระยากับแม่น้ำนครนายก มีความยาวทั้งหมด 53 กิโลเมตร กว้าง 50 เมตร ลึก 3.2 เมตร มีคลองซอยแยกเพื่อไปเชื่อมกับคลองทวารจำนวน 16 คลอง ระยะห่างระหว่างคลองซอยห่างกัน ประมาณ 3 กิโลเมตร มีประตูน้ำ 3 แห่งคือ ประตูน้ำพาลงกรณ์ เสาวภาและสมบูรณ การขุดคลอง เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2433 แล้วเสร็จในปี พ.ศ. 2440 ปัจจุบันคลองรังสิตประยูรศักดิ์มีอายุยาวนานถึง 107 ปี

คลองรังสิตประยูรศักดิ์ เป็นคลองที่เกิดโดยพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระ จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชการที่ 5 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ คลองนี้ขุดเชื่อมบริเวณริมฝั่งแม่น้ำ เจ้าพระยา เหนือวัดเทียนถวายใน เขตอำเภอเมืองปทุมธานี ตรงไปทางทิศตะวันออกไปจนถึงจังหวัด นครนายก เนื่องจากที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ทรงเห็นว่าบริเวณนี้ ตั้งอยู่บริเวณทุ่งหลวง ซึ่งแต่เดิมเป็นป่าดงพงชัฏ ไม่ค่อยมีคนอยู่อาศัยทำมาหากิน เพราะเป็นป่า มีสัตว์ร้ายนานาชนิดและที่สำคัญ คือขาดน้ำที่จะประกอบอาชีพทางการเกษตร พระบาทสมเด็จพระ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงมีพระราชดำริให้ขุดคลองรังสิตประยูรศักดิ์ขึ้น จากนั้นประชาชนก็ได้อพยพไปทำมาหากินอย่างหนาแน่นขึ้นเป็นลำดับ เพราะมีคลองที่สามารถทำการเกษตรได้ดี ทำให้บริเวณคลองรังสิตประยูรศักดิ์เจริญขึ้นเรื่อย ๆ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงยกฐานะจากอำเภอธัญบุรีเป็นเมืองธัญบุรี ต่อมาในพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 7 เศรษฐกิจตกต่ำมาก จึงได้ทรงโปรดเกล้าให้ยุบเมืองธัญบุรี เป็นอำเภอธัญบุรีขึ้นกับจังหวัดปทุมธานี มาจนถึงทุกวันนี้

การที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระราชทานนามคลองว่า “คลองรังสิตประยูรศักดิ์” เข้าใจว่าทรงพระราชทานเพื่อเป็นเกียรติแก่พระเจ้าลูกยาเธอพระองค์เจ้ารังสิตประยูรศักดิ์ (สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาไชยนาทนเรนทร) พระราชโอรสในเจ้าจอมมารดา ม.ร.ว. เนือง สนิทวงศ์ ซึ่งเป็นธิดาในพระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าสายสนิทวงศ์ และเนื่องจากคลองนี้เป็นคลองสายใหญ่ที่สุด เขตพื้นที่ที่คลองนี้ผ่านซึ่งเคยเรียกมาแต่เดิมว่า “ทุ่งหลวง” จึงถูกเรียกว่าทุ่งรังสิต ไปด้วย ในอดีตชาวบ้านจะเรียกชื่อ คลองรังสิตประยูรศักดิ์ ในความหมายสองนัยยะ คือ “คลองแปดวา” เป็นการเรียกตามความกว้างของคลอง และเรียก “คลองเจ๊ก” ตามลักษณะของกลุ่มคนที่ถูกจ้างมาทำการขุดคลอง ซึ่งส่วนมากเป็นกรรมกรชาวจีน แต่ชาวบ้านไม่เรียกจีนจะเรียกว่า “เจ๊ก” ปัจจุบันนิยมเรียกชื่อคลองสั้นๆ ว่า “คลองรังสิต”

จากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นกับคลองรังสิตประยูรศักดิ์ ปัจจุบันพอจะจำแนกสภาพปัญหาจากการสำรวจทางกายภาพออกดังต่อไปนี้ (เทศบาลเมืองรังสิต. 2547:7)

1. ปัญหาการรुकกล้าล่าคลอง ไม่ว่าจะเป็บ้านเรือน เรือขายอาหาร ร้านอาหาร
2. ปัญหาสิ่งแวดล้อม การทิ้งขยะลงคลอง น้ำเสียจากร้านอาหาร บ้านเรือน และโรงงาน
3. ปัญหาการจัดการภูมิทัศน์ที่ดี ของพื้นที่โล่งสวนสาธารณะ เส้นทางสัญจรในชุมชน
4. ปัญหาการขาดศูนย์ส่งเสริมสินค้าพื้นเมือง (OTOP) และประสานงานในชุมชน

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาถึงแนวทางการปรับปรุงภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อมริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ โดยจะทำการศึกษาสภาพแวดล้อมทางกายภาพของคลองรังสิตประยูรศักดิ์ และศึกษาพฤติกรรมของผู้อยู่อาศัยและผู้มาใช้บริการ โดยพิจารณาจากความเป็นอยู่ของประชากรในท้องถิ่น สภาพเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคเพื่อนำมากำหนดแนวทางในการปรับปรุงภูมิทัศน์ และสภาพแวดล้อมริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ ให้ชุมชนริมคลองมีสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ดีขึ้น และเป็นแนวทางในการพัฒนาพื้นที่ริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ ให้เป็นพื้นที่ที่สามารถรองรับการพัฒนาเมือง และส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่ดีให้แก่ชุมชนสืบต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมทางกายภาพชุมชนริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมของผู้อยู่อาศัยบริเวณริมคลองและผู้มาใช้บริการร้านค้าริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์
3. เพื่อเสนอแนวทางการปรับปรุงภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อมริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์

1.3 กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำหลักการที่สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้างต้น เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัยในเรื่องแนวทางการปรับปรุงภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อมริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี โดยจะทำการศึกษาสภาพแวดล้อมทางกายภาพของชุมชนริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ และพฤติกรรมของผู้อยู่อาศัย และผู้มาใช้บริการ พิจารณาจากวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชากรท้องถิ่น สภาพเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ตลอดจนปัญหาและอุปสรรค โดยใช้กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

เดชา บุญค้ำ (2531 : 4,1) ได้กล่าวถึงแนวทางการพัฒนาองค์ประกอบของภูมิทัศน์เมืองมีดังนี้

1. ย่าน
2. ที่ว่างโล่ง
3. เส้นทางสัญจร
4. ที่หมายตา
5. สิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณ

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ทำการศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงภูมิทัศน์ และสภาพแวดล้อมริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ ตำบลประชาธิปัตย์ อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี มุ่งศึกษาจากประชากรในพื้นที่ และผู้มาใช้บริการในพื้นที่ ริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ ตำบลประชาธิปัตย์ อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี ซึ่งมีความยาวทั้งสิ้น 6.5 กิโลเมตร เริ่มตั้งแต่บริเวณประตูน้ำจุฬาลงกรณ์ ถึงคลองรังสิตนครนายก มาจนถึงคลอง 3 เพราะบริเวณนี้ประชากรในพื้นที่ค่อนข้างจะหนาแน่น และมีการบุกรุกล้ำคลองทั้งบ้านพักอาศัยและร้านค้าขาดการจัดภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อมที่ดี

1.4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้มาใช้บริการ และกลุ่มประชาชนในพื้นที่ ดังนี้

1. กลุ่มประชาชนผู้มาใช้บริการ เป็นผู้มาใช้บริการร้านอาหารและสินค้าริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ จำนวน 200 คนต่อวัน
2. กลุ่มประชาชนในพื้นที่ เป็นประชากรที่อาศัยอยู่ริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ รวมทั้งสิ้น 3,680 หลังคาเรือน ประชาชนจำนวน 11,050 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. ประชาชนผู้มาใช้บริการ ร้านอาหารและสินค้าจำนวน 200 คนต่อวัน ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ (Robert V. Krejcie) ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 132 คน
2. ประชาชนและผู้ประกอบกิจการในพื้นที่ประกอบด้วย
3. ผู้นำชุมชนจำนวน 10 คน ผู้วิจัยศึกษาทั้งหมด 10 คน
4. ผู้ประกอบกิจการ 20 คน ผู้วิจัยศึกษาทั้งหมด 20 คน
5. ประชาชนในพื้นที่ทั้งสิ้น 3,680 หลังคาเรือน ประชาชนจำนวน 11,050 คน ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ (Robert V. Krejcie) ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 350 คน

1.4.2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ สภาพแวดล้อมทางกายภาพของชุมชนริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ และพฤติกรรมของกลุ่มผู้มาใช้บริการและประชาชนในพื้นที่โดยพิจารณาจากวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน สภาพเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ย่าน

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

1.5.1 การปรับปรุงภูมิทัศน์

หมายถึง การปรับปรุงพื้นที่ที่มีอยู่แล้วให้มีความเรียบร้อยสมบูรณ์ สวยงามและมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานที่กำหนด

1.5.2 คลองรังสิตประยูรศักดิ์

หมายถึง คลองซึ่งขุดขึ้นมาในสมัยรัชการที่ 5 มีลักษณะเป็นคลองชลประทานที่ขุดเพื่อเชื่อมระหว่างแม่น้ำเจ้าพระยากับแม่น้ำนครนายก มีความยาวทั้งหมด 53 กิโลเมตร กว้าง 50 เมตร ลึก 3.2 เมตร มีคลองซอยแยกเพื่อไปเชื่อมกับคลองหกวาจำนวน 16 คลอง ระยะห่างระหว่างคลองซอยห่างกันประมาณ 3 กิโลเมตร พื้นที่ทำการศึกษามีความยาวทั้งสิ้น 6.5 กิโลเมตร เริ่มตั้งแต่เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บริเวณประตูน้ำจุฬาลงกรณ์ เลียบคลองริมถนนรังสิตนครนายก มาจนถึงคลอง 3 ตั้งอยู่ในเขตเทศบาล ตำบลประชาธิปัตย์ อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี

1.5.3 ประชาชนในพื้นที่

หมายถึง กลุ่มคนในพื้นที่ที่อาศัยอยู่ใน ริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ ประกอบด้วย ผู้นำชุมชนผู้ประกอบการ และประชาชนในพื้นที่ทั่วไป

1.5.4 ผู้มาใช้บริการในพื้นที่

หมายถึง กลุ่มคนที่มารับประทานอาหารและซื้อสินค้าริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ เริ่มตั้งแต่ช่วงเวลาที่ร้านอาหารและสินค้าเปิดจนกระทั่งปิด

1.5.5 สภาพแวดล้อมทางกายภาพชุมชนริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์

หมายถึงสภาพแวดล้อมทางกายภาพและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชากรท้องถิ่น สภาพเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมที่เป็นอยู่ในปัจจุบันของผู้คนริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์

1. ย่าน หมายถึง บริเวณที่มีความคล้ายคลึงกันในวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ สถาปัตยกรรม หรือกิจกรรมที่เกิดขึ้น
2. ที่ว่างโล่ง หมายถึง พื้นที่ว่างโล่งโดยที่มนุษย์สร้างขึ้น หรือเกิดขึ้นตามธรรมชาติ เช่น สวนสาธารณะ สวนหย่อม ลานกิจกรรม ลานอเนกประสงค์ ลานกีฬา
3. เส้นทางสัญจร หมายถึง เส้นทางที่ใช้เดินทางจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง เช่น ถนน ทางเดินเท้า ทางเดินเรือ
4. ที่หมายตา หมายถึง บริเวณที่มีความพิเศษ สะดุดตา มองเห็นได้ในระยะไกล ี่มีความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมของคนในเมืองและนักท่องเที่ยว
5. สิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณ หมายถึง สิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นที่อยู่ในบริเวณและสามารถมองเห็นได้ด้วยตา

1.5.6 พฤติกรรมของผู้อยู่อาศัยและผู้มาใช้บริการริมคลอง

หมายถึง พฤติกรรมและความคิดเห็นรวมไปถึงปัญหา และอุปสรรคของประชาชน ผู้อยู่อาศัย และผู้มาใช้บริการร้านค้าริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์

บทที่ 2

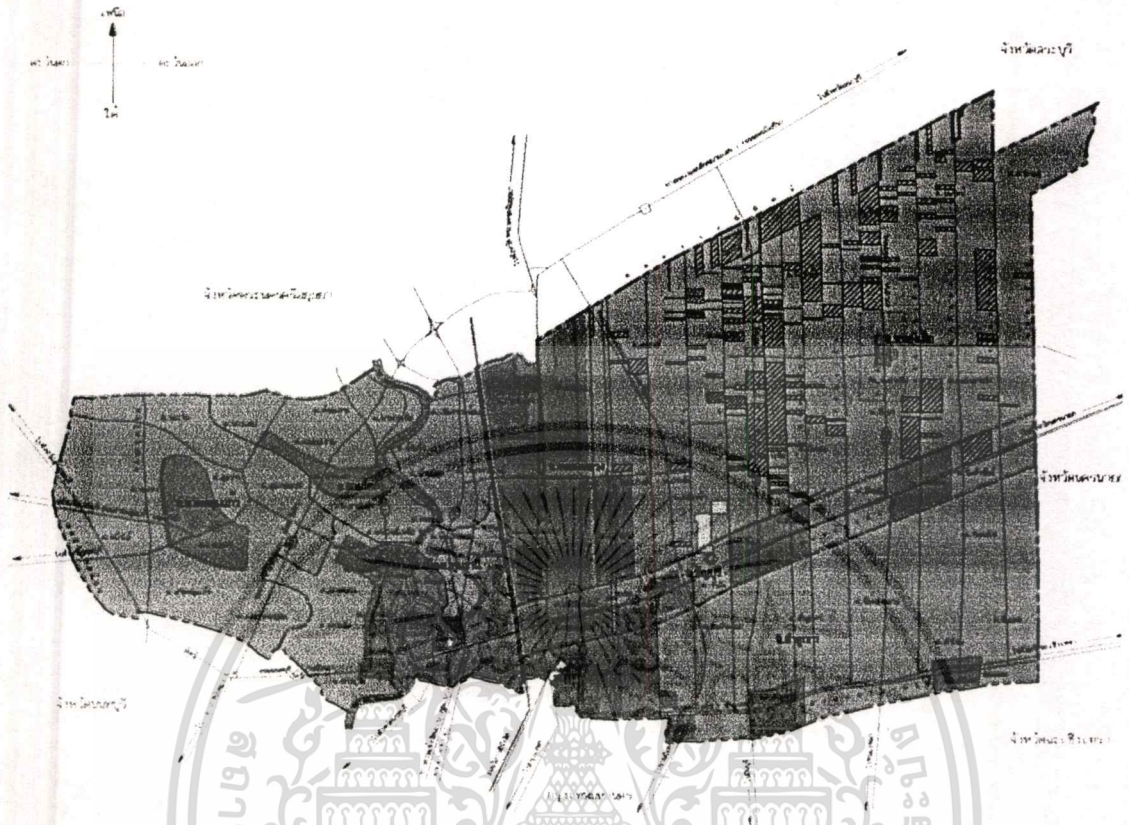
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาและค้นคว้าเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้ รวบรวม ทฤษฎี หลักการและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะทำการวิจัยโดยจัดเรียงลำดับดังนี้

- 2.1 ประวัติและสภาพปัจจุบันของจังหวัดปทุมธานี
- 2.2 ประวัติของคลองรังสิตประยูรศักดิ์
- 2.3 กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- 2.4 ศึกษาทฤษฎีและหลักการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ
 - 2.4.1 แนวความคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชนและเมือง
 - 2.4.2 แนวความคิดเกี่ยวกับการสำรวจเมือง
 - 2.4.3 ศึกษาสภาพแวดล้อมทางกายภาพของคลองรังสิตประยูรศักดิ์
 - 2.4.3.1 ลักษณะทางกายภาพ
 - 2.4.3.2 ลักษณะทางด้านสังคมวัฒนธรรม
 - 2.4.3.3 ลักษณะทางด้านเศรษฐกิจ
 - 2.4.3.4 ลักษณะทางด้านโครงสร้างพื้นฐาน
 - 2.4.3.5 ลักษณะทางการบริการสังคม
- 2.5 ศึกษาทฤษฎีและหลักการ การพัฒนาภูมิทัศน์เมือง
 - 2.5.1 ย่าน
 - 2.5.2 ที่ว่างโล่ง
 - 2.5.3 เส้นทางสัญจร
 - 2.5.4 ทิวทัศน์และที่หมายตา
 - 2.5.5 สิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณ
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1 ประวัติและสภาพปัจจุบันของจังหวัดปทุมธานี

ภาพที่ 2.1 แสดงแผนที่ จ.ปทุมธานี

ที่มา : สำนักงานโยธาธิการ และผังเมืองจังหวัดปทุมธานี

เดิมจังหวัดปทุมธานีเป็นถิ่นฐานบ้านเมืองมาแล้วไม่น้อยกว่า 300 ปี นับตั้งแต่รัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช แห่งกรุงศรีอยุธยา คือ เมื่อพุทธศักราช 2202 มังนันทมิตรได้กวาดต้อนครอบครัวมอญ เมืองเมาะตะมะอพยพหนีภัยจากศึกพม่าเข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภารสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกรุงเทพทวารวดีศรีอยุธยา ซึ่งสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ครอบครัวมอญเหล่านั้น ไปตั้งบ้านเรือนอยู่ที่บ้านสามโคกจากนั้นมาชุมชนสามโคกได้พัฒนามากขึ้นเป็นลำดับ ต่อมาในแผ่นดินสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช แห่งกรุงธนบุรี ชาวมอญได้อพยพหนีพม่าเข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภารอีกเป็นครั้งที่ 2 สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ อนุญาตให้ตั้งบ้านเรือนสามโคก และครั้งสุดท้ายในรัชการพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ได้มีการอพยพชาวมอญครั้งใหญ่จากเมืองเมาะตะมะเข้าสู่ประเทศไทยเรียกว่า “มอญใหญ่” พระองค์ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ชาวมอญบางส่วนตั้งบ้านเรือนอยู่ที่บ้านสามโคกอีกเช่นเดียวกัน ฉะนั้นจากชุมชนขนาดเล็ก “บ้านสามโคก” จึงกลายเป็น “เมืองสามโคก” ในกาลต่อมา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยทรงเอาพระทัยใส่ดูแล ทำนุบำรุงชาวมอญ เมืองสามโคกมิได้ขาด ครั้งเมื่อเดือน 11 พุทธศักราช 2538 ได้เสด็จประพาสออกเยี่ยมพสกนิกรที่ เมืองสามโคก และประทับที่พลับพลาริมแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งซ้ายเมืองสามโคกยังความปลาบปลื้มใจ ให้แก่ชาวมอญเป็นล้นพ้น จึงได้พากันหลังไหลนำดอกบัวขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายเป็นราชสักการะอยู่ เป็นเนืองนิจ ยังความซาบซึ้งในพระราชหฤทัยเป็นที่ยิ่งจึงบันดาลพระราชหฤทัยให้พระราชทาน นามเมืองสามโคกเสียใหม่ว่า “เมืองปทุมธานี” ซึ่งวันนั้นตรงกับวันที่ 23 สิงหาคม พุทธศักราช 2358 ด้วยพระมหากรุณาธิคุณดังกล่าวชื่อเมืองปทุมธานีจึง ได้กำเนิดนับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

ในปีพุทธศักราช 2461 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงโปรดเกล้าฯ ให้ใช้ คำว่า “จังหวัด” แทน “เมือง” และให้เปลี่ยนการเขียนชื่อจังหวัดใหม่จาก “ประทุมธานี” เป็น “ปทุมธานี” ต่อมาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงโปรดเกล้าฯ ให้ยุบจังหวัด รัชบุรีมาขึ้นกับจังหวัดปทุมธานี เมื่อ พ.ศ. 2475 จังหวัดปทุมธานีจึงได้แบ่งการปกครองเป็น 7 อำเภอ ดังที่เป็นเช่นปัจจุบันนี้

นับตั้งแต่พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ได้พระราชทานนามเมืองประทุมธานี เป็นต้นมา จังหวัดปทุมธานีก็เจริญรุ่งเรืองขึ้นเป็นลำดับ เป็นจังหวัดที่อุดมสมบูรณ์ มีศิลปวัฒนธรรม และเอกลักษณ์อื่น ๆ เป็นของตัวเอง ซึ่งเป็นสิ่งที่ชาวปทุมธานีภาคภูมิใจเป็นอย่างยิ่ง และเป็นจังหวัดใน เขตปริมาตรที่มีความเจริญรุ่งเรืองมากยิ่งขึ้นต่อไปในอนาคตอันใกล้

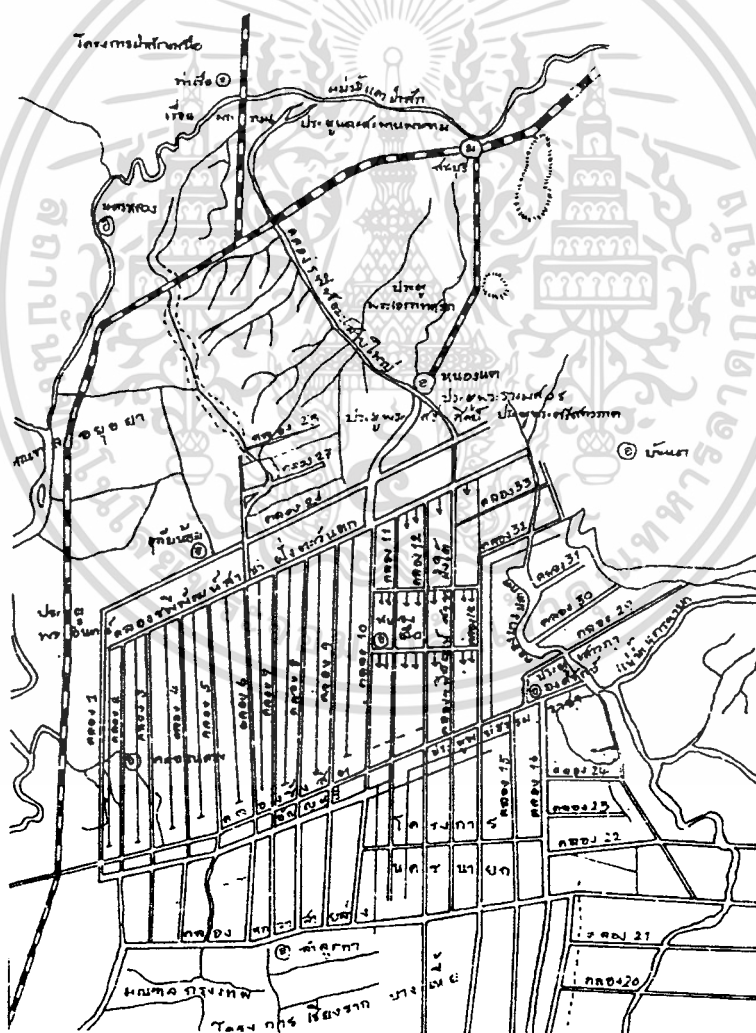
ปทุมธานี ตั้งอยู่ในภาคกลางของประเทศไทย ห่างจากกรุงเทพฯ ไปทางเหนือประมาณ 46 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 1,500 ตารางกิโลเมตร ทิศเหนือมีพื้นที่ติดต่อกับ อำเภอบางปะอิน อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, อำเภอวิหารแดง จังหวัดสระบุรี ส่วนทิศตะวันออกติดกับอำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก และอำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา ทางทิศตะวันตกติดกับ อำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ส่วนทางทิศใต้ ติดกับ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี และเขตบางเขน ของกรุงเทพมหานคร

มีแม่น้ำเจ้าพระยาไหลผ่าน ความยาวประมาณ 30 กิโลเมตร มีคลองธรรมชาติ และ คลองชลประทาน 84 คลอง มีความยาวถึง 1,062.4 กิโลเมตร ทำให้มีน้ำใช้เพื่อการเกษตรกรรม ตลอดทั้งปี ทั้งนี้เพราะมีลำคลองหลายสายที่แยกสาขามาจากแม่น้ำเจ้าพระยาแบ่งเขตการปกครอง ออกเป็น 7 อำเภอ (6 ตำบล, 529 หมู่บ้าน) ได้แก่ อำเภอเมืองปทุมธานี, อำเภอสามโคก, อำเภอลาด หลุมแก้ว, อำเภอธัญบุรี, อำเภอหนองเสือ, อำเภอคลองหลวง และอำเภอลำลูกกา มีประชากรทั้งสิ้น 619,872 คน เป็นชาย 303,873 คน และหญิง 315,999 คน ประชาชนส่วนใหญ่จะเป็นคนอายุใน วัยทำงานคือ 31-35 ปี มีกลุ่มชนเชื้อชาติต่าง ๆ อาศัยอยู่ในเมืองนี้แบ่งเป็น 5 กลุ่มชน ที่อยู่กระจัด กระจายในอำเภอต่าง ๆ คือ กลุ่มคนมอญ, คนจีน, คนลาว, คนญวน และคนแขก เป็นต้น พื้นที่ ส่วนใหญ่ทำการเกษตร โดยมีพืชเศรษฐกิจที่สร้างรายได้ให้คือ ข้าว, ส้มเขียวหวาน, มะม่วง และ พืชผัก เป็นต้น แต่ในขณะเดียวกันรายได้อีกส่วนหนึ่งซึ่งเป็นรายได้สดของจังหวัดนั้นมาจาก เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอญูญาติให้ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคอุตสาหกรรม ซึ่งใน “ปทุมธานี” นี้มีโรงงานและสถานประกอบการถึง 3,034 แห่งด้วยกัน ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะปทุมธานีมีทำเลที่ตั้งที่ไม่ไกลจากกรุงเทพฯ มากนัก ในด้านการบริการอื่น ๆ เช่น โรงแรมมีถึง 20 แห่ง ศูนย์การค้าและห้างสรรพสินค้า 7 แห่ง, สนามกอล์ฟมี 11 แห่ง และร้านอาหาร กระจุกกระจายอยู่ตามอำเภอต่าง ๆ สถาบันทางการศึกษามี โรงเรียน 268 แห่ง และสถาบันอุดมศึกษา 9 แห่ง มีศูนย์กีฬารวมศาสตร์ และสนามกีฬาใหญ่ ๆ ที่ใหม่แข่งขันกีฬาใหญ่ ๆ 2 แห่ง มีสถานที่นำศึกษาประวัติศาสตร์ และวิทยาศาสตร์อีกด้วย โทรคมนาคม ใช้โทรศัพท์สายตรงระหว่าง กรุงเทพฯ, นนทบุรี, สมุทรปราการ การเดินทางสามารถเดินทางได้สะดวกทั้งทางรถยนต์ รถไฟ และทางเรือ

2.2 ประวัติของคลองรังสิตประยูรศักดิ์

ภาพที่ 2.2 แสดงคลองรังสิตประยูรศักดิ์ และคลองต่าง ๆ ใน จ.ปทุมธานี

ที่มา : สำนักงานโยธาธิการ และผังเมืองจังหวัดปทุมธานี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พื้นที่ที่รู้จักกันในนามของ “ทุ่งหลวงรังสิต” แต่เดิมเป็นส่วนหนึ่งของอาณาบริเวณที่เรียกกันว่า “ทุ่งหลวง” อันหมายถึงท้องทุ่งอันกว้างใหญ่บนฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา บริเวณทางตอนใต้ของอยุธยาลงมาจนจรดกรุงเทพฯ มีแม่น้ำเจ้าพระยาและแม่น้ำบางปะปอง (หรือแม่น้ำนครนายก) เป็นแนวกระหนาบทางซ้ายและขวา กับมีคลองแสนแสบ-บางขนาบเป็นแนวเขตแดนทางตอนใต้

จากหลักฐานในสมัยรัชการที่ 4 ซึ่งให้เห็นว่าภายหลังการขุดคลองแสนแสบ ในสมัยรัชกาลที่ 3 ได้เริ่มมีผู้คนอพยพเข้าไปตั้งถิ่นฐานตามแนวคลองแสนแสบและคลองสาขาอยู่บ้างแล้ว ทำให้ท้องทุ่งบริเวณคลองแสนแสบมีชื่อเรียกเฉพาะว่า “ทุ่งหลวงแสนแสบ” หรือ “ทุ่งแสนแสบ” ในขณะที่เมื่อถึงสมัยรัชการที่ 5 เมื่อมีการขุดคลองรังสิตและคลองซอยต่าง ๆ ก็มีผู้คนอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานใหม่ในทุ่งหลวงทั้งสองเขตได้เกิดขึ้นอย่างขนานใหญ่ในสมัยรัชการที่ 5 จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ยกฐานะทุ่งหลวงทั้งสองขึ้นเป็นเมืองใหม่ 2 เมืองคู่กัน คือ “เมืองมีนบุรี” สำหรับทุ่งหลวงแสนแสบ” และ “เมืองธัญบุรี” สำหรับ “ทุ่งหลวงรังสิต” มีความหมายว่า “เมืองปลา” และ “เมืองข้าว” โดยลำดับ

ในการขุดคลองในโครงการรังสิต ซึ่งหมายถึง การขุดคลองรังสิต และคลองซอยต่างๆ ขึ้น บริษัท ขุดคลองแลคูนาสยาม ได้รับอนุญาตขุดคลองจากรัฐบาลตามระยะสัมปทาน 25 ปี และได้ขุดคลองทั้งสิ้นตามโครงการจำนวน 59 สาย เป็นระยะทาง 22,779 เส้น หรือ 1,136 กิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ดินทั้งหมดประมาณ 800,000-1,500,000 ไร่ สัมปทานดังกล่าวได้ครอบคลุมพื้นที่เขตการปกครองในปัจจุบันดังต่อไปนี้

1. จังหวัดปทุมธานี ครอบคลุมพื้นที่ส่วนใหญ่ที่สุดของสัมปทานขุดคลอง ได้แก่ เขตอำเภอธัญบุรี (อำเภอรังสิตเดิม) อำเภอกลองหลวง อำเภอหนองเสือ และอำเภอลำลูกกา
2. จังหวัดนครนายก เฉพาะเขตอำเภอองครักษ์
3. จังหวัดฉะเชิงเทรา เฉพาะเขตอำเภอบางน้ำเปรี้ยว
4. กรุงเทพมหานคร เฉพาะเขตหนองจอก (เดิมเคยขึ้นกับเมืองมีนบุรี) กับเขตบางเขน
5. จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เฉพาะเขตอำเภอวังน้อย
6. จังหวัดสระบุรี เฉพาะเขตอำเภอหนองแค

การขุดคลองโดย บริษัท ขุดคลองแลคูนาสยาม (And Irrigation Company) ได้ถือกำเนิดในรูปของบริษัทเอกชน ในปี พ.ศ. 2431 โดยการรวมหุ้นของกลุ่มเจ้านาย ขุนนาง และนักธุรกิจชาวตะวันตก ประกอบด้วย พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าสายสนิทวงศ์ พระนานาพิชเกษิ (ชื่น บุนนาค) Jochim Qrassi และเจ้าสัวยม พิศลยบุตร หรือหลวงสาทร ราชายุตต์ ต่อมาในปี พ.ศ. 2435 ได้มีการเปลี่ยนแปลงหุ้นส่วนอีกครั้งหนึ่งโดยมี Erwin Muller หรือพระปฏิบัติราชประสงค์ Han Metzler และ ม.ร.ว. สุวพรรณธน์ สนิทวงศ์ บุตรคนโตในพระองค์เจ้าสายสนิทวงศ์ เข้ามาแทนหุ้นเดิม 3 คน คือ เข้ามาแทนพระนานาพิชเกษิ นายโยคิม แกรซซี และเจ้าสัวยม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในระยะเริ่มต้นของการก่อตั้งบริษัท พระวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าสายสนิทวงศ์ ทรงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญ เฉพาะอย่างยิ่งในการดำเนินการเพื่อขอพระบรมราชานุญาต ขุดคลองจากพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ด้วยเหตุนี้คลองสายแรกที่ขุด คือ คลองรังสิตประยูรศักดิ์ จึงมีชื่อเรียกในระยะแรกขุดคลองโดยชาวบ้านว่า “คลองเจ้าสาย” ตามพระนามของพระองค์ท่าน นอกเหนือจากที่เรียก “คลองแปดวา” ซึ่งเป็นการเรียกตามขนาดความกว้างของคลอง อย่างไรก็ตาม ในระยะเวลาต่อมาเพื่อกิจการขุดคลองได้ขยายตัวออกไป ประกอบกับที่พระองค์เจ้าสายเริ่มประชวร เร็วร้าย บทบาทสำคัญในการขุดคลองและการบริหารกิจการของบริษัทจะตกอยู่กับบุคคลสำคัญ 2 คน คือ ม.ร.ว. สุวพรรณ สนิทวงศ์ ในฐานะผู้อำนวยการบริษัท และพระปฏิบัติราชประสงค์ในฐานะผู้จัดการบริษัท

การขอพระบรมราชานุญาต ขุดคลองตามโครงการรังสิต ปรากฏความตามคำกราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ในพิธีเปิดประตูน้ำคลองรังสิต เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2439 ว่า เกิดขึ้นเนื่องจากการที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงมีพระราชดำริสกับพระองค์เจ้าสายสนิทวงศ์มาแต่ก่อนว่า

“ในพระราชอาณาเขตสยามนี้ คลองเป็นสิ่งสำคัญ ในปีหนึ่งควรให้มีคลองขึ้นสักสายหนึ่ง จะทำให้บ้านเมืองเจริญ ถึงจะออกพระราชทรัพย์ปีละพันชั่ง หรือสองพันชั่ง ก็ไม่ทรงเสียดาย”

พระองค์เจ้าสายจึงปรารภจะทำการสนองพระราชดำริ จึงได้ทรงปรึกษากับนายแกร์ ซี สถาปนิก ชาวอิตาลี ให้เป็นผู้วางโครงการ ขุดประสงค์ในการดำเนินงานของ บริษัท ขุดคลองเลควนาสยามตามข้อเสนอของบริษัทเมื่อแรกเริ่ม คือการจัดวางโครงการขุดคลองเพื่อเปิดที่ดินใหม่ ๆ ที่ยังไม่เคยมีการเพาะปลูกมาก่อนเพื่อใช้ในการปลูกข้าว ทั้งนี้โดยมีนายแกร์ซีเป็นผู้วางโครงการที่เรียกว่า Scheme of Irrigation in Siam เพื่อจัดสร้างระบบคลองชลประทาน สำหรับส่งน้ำให้แก่ นาข้าว นอกเหนือจากการใช้คลองเพื่อการคมนาคมและขนส่ง

บริษัท ได้รับพระราชทานสัญญาพระบรมราชานุญาต ขุดคลองเมื่อวันที่ 17 มกราคม พ.ศ. 2431 ซึ่งมีข้อสัญญา รวม 13 ข้อ มีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

1. สัญญาข้อ 1 ได้ให้สัมปทานการขุดคลองแก่บริษัทในพระราชอาณาเขตสยามเป็นเวลา 25 ปี โดยระบุสิทธิของบริษัทที่จะเป็น “ผู้ได้รับเลือกก่อนผู้อื่น” กล่าวคือ รัฐบาลยอมให้บริษัท มีโอกาสที่จะเป็นผู้ได้รับจ้างและรับขุดคลองก่อนผู้อื่นในที่ทั้งปวงในพระราชอาณาเขตสยาม

2. สัญญาข้อ 3 ระบุว่า ถ้าจะมีผู้ใดผู้หนึ่งมาขออนุญาตขุดคลองในที่ตำบลใด ซึ่งรัฐบาล เห็นว่าจะเป็นประโยชน์แก่แผ่นดินควรจะยอมให้ขุดได้ก็จะแจ้งให้บริษัททราบ ถ้ามบริษัทก่อนว่า บริษัทจะขุดหรือไม่ถ้าบริษัทไม่ขุดจึงจะยอมอนุญาตให้ผู้ขออนุญาตรายอื่นขุดตามประสงค์ ถ้าบริษัท รับขุดก็จะอนุญาตให้ขุด

3. บริษัทจะได้ผลประโยชน์จากสัมปทานตามสัญญาข้อ 4 คือ ได้รับสิทธิในที่ดินสองฝั่งคลองที่ขุดใหม่โดยสัญญาได้ระบุว่าคลองใดคลองหนึ่งที่บริษัทได้รับอนุญาตให้ขุดใหม่ และได้ออกทุนของบริษัทขุดเองนั้น ถ้าได้ขุดเสร็จแล้วเมื่อไรที่แผ่นดินสองฝั่งคลองวันจากที่หลวงขึ้นไปฟากละ 40 เส้น (1.6 กิโลเมตร) คลองลำคลองที่ขุดใหม่ให้ถือว่าเป็นที่บริษัทได้จับจองไว้ตั้งแต่วันที่ได้ขุดคลองขึ้นมา ผู้หนึ่งผู้ใดจะมาจับจองพื้นที่ที่กำหนดนี้ไม่ได้ และบริษัทจะขายให้แก่ผู้ใดผู้หนึ่งก็ขายได้

4. สัญญาข้อ 7 ระบุว่าคลองที่บริษัทได้รับอนุญาตให้ขุดเมื่อสำเร็จแล้ว บริษัทจะเป็นผู้ดูแลรักษา และจัดการทั้งปวงเกี่ยวกับคลองนั้น ตลอดระยะที่บริษัทขายที่ซึ่งบริษัทจะได้รับตามสัญญาข้อ 4 และคลองเก่าที่บริษัทได้รับจ้างขุดซ่อมนั้น ถ้าเป็นการมอบอำนาจให้บริษัทเก็บเงินแก่เรือไปมาก็จะรักษาและจัดการทั้งปวงตลอดชั่วระยะเวลาที่เก็บเงิน

5. ในการขุดคลองตามสัมปทาน บริษัทจะต้องให้ผลตอบแทนแก่รัฐบาลตามข้อ 8 คือ ต้องทูลเกล้าฯ ถวายส่วนกำไรร้อยละ 20 ส่งขึ้นพระคลังมหาสมบัติ

บริษัท ได้รับอนุญาตให้ขุดคลองสายแรก ตามหนังสืออนุญาตขุดคลอง ลงวันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2433 โดยเริ่มขุดที่ตำบลบ้านใหม่ใต้เกาะใหญ่ แขวงเมืองปทุมธานี ฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาไปออกแม่น้ำนครนายก ขนาดคลองกว้าง 6 วา ลึก 6 ศอก ยาว 1,400 เส้น เมื่อลงมือขุดคลองสายนี้ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานชื่อคลองนี้ว่า “คลองรังสิต (รังสฤษดิ์ ประยูรศักดิ์)” เฉลิมพระเกียรติแด่พระเจ้าลูกเธอพระองค์เจ้ารังสิตประยูรศักดิ์ในเจ้าจอมมารดา น.ร.ว. เนื่อง สนิทวงศ์ พระธิดาในพระองค์เจ้าสาย สนิทวงศ์ (ต่อมาได้ทรงกรมเป็นสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาชัยนาทนเรนทร) และได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระเจ้าลูกเธอพระองค์เจ้ารังสิตประยูรศักดิ์ เสด็จไปทำพิธีในที่นั้นด้วย

การเปิดพื้นที่ใหม่ ๆ โดยการขุดคลองในโครงการรังสิตได้ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในเขตนี้ นั่นคือ มีการอพยพของผู้คนจากถิ่นต่าง ๆ เข้าไปตั้งรกรากทำมาหากินในดินแดนใหม่แห่งนี้ พบว่าการอพยพของผู้คนเข้าสู่บริเวณพื้นที่ที่เปิดขึ้นใหม่โดยการขุดคลองมิได้เพิ่งเริ่มต้นเมื่อมีโครงการรังสิตแต่เป็นปรากฏการณ์โดยทั่วไปที่เกิดขึ้นในทุกฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยาโดยเริ่มต้น จากบริเวณคลองแสนแสบ และคลองประเวศบุรีรัมย์ ซึ่งอยู่ทางตอนใต้ของคลองรังสิต ภาพของการตั้งถิ่นฐานของชาวนาที่ซัดเงินสังเอดได้จากงานศึกษาวิจัยที่ระบุว่า ในเขตนี้ก่อนปี พ.ศ. 2438 ยังเป็นดินแดนที่รกร้าง เป็นที่อาศัยของสัตว์ป่าที่ดุร้าย แม้ว่าจะมีคลองประเวศบุรีรัมย์ขุดผ่านก็ตาม แต่นับจากปี 2438 คนจะเริ่มเข้ามาตั้งถิ่นฐานทำนาอย่างเห็นได้ชัด กล่าวคือหลักฐานของชาวตะวันตกที่เดินทางผ่านคลองประเวศในปี พ.ศ. 2428 ซึ่งเป็นปีหลังจากที่คลองขุดเสร็จแล้วถึง 5 ปี ปรากฏว่าสองฝั่งคลองยังว่างเปล่าไม่มีการเพาะปลูก การตั้งถิ่นฐานอย่างหนาแน่นตามฝั่งคลองแสนแสบก็ยังไม่ปรากฏ แม้จนกระทั่ง 2-3 ปีต่อมา ในปี พ.ศ. 2431 ตามบันทึกของนายแม่คาคี ซึ่งไปทำการสำรวจทำแผนที่ของรัฐบาลในเขตนั้นก็ยืนยันว่าคลองแสนแสบไม่มีการเอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งมอบไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพาะปลูก แต่เต็มไปด้วยช้างป่า ที่มีอันตราย แต่หลังจากนั้น 7 ปี คือ ในปีพ.ศ. 2438 นายเม็คคาธิได้กลับไปที่นี่อีก และได้พบว่า ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นที่นั่นอย่างเห็นได้ชัด กล่าวคือ ช้างป่า ได้ถูกขับไล่ออกไป และคนได้เข้าไปอยู่แทน บริเวณที่เขาอ้างถึงได้แก่ พื้นที่ที่ตรงขึ้นไปจากคลองแสนแสบไปยังส่วนใต้ของรังสิต

เฉพาะการตั้งถิ่นฐานในเขตรังสิต โดยตรง ได้เริ่มขึ้นเขตคลองแสนแสบและคลองประเวศ เมื่อการตั้งถิ่นฐานในเขตดังกล่าวเริ่มเต็มที่แล้วผู้คนก็เริ่มอพยพเข้ามาในเขตรังสิต โดยเริ่มเข้ามาทางตอนใต้ก่อน แล้วค่อย ๆ กระจายขึ้นไปทางตอนเหนือ พร้อมกับที่คลองของบริษัทได้ขุดเข้าไป ในระยะก่อนที่คลองจะขุดเข้าไปพบว่า มีผู้คนเข้าไปตั้งถิ่นฐานอยู่บ้างแล้วในเขตรังสิต แต่ก็ค่อนข้างน้อย และอยู่อย่างกระจัดกระจายเป็นหย่อม ๆ ดังที่พระยาอนุমানราชชน เรียกว่า เป็นหมู่บ้านกระจ่ายกันอยู่ (Scatter Settlement) กล่าวคือ บ้านที่สร้างขึ้นในเขตนี้จะต้องถมดินขึ้นเป็นโคกกลางทุ่งนา เนื่องจากบริเวณนี้เป็นพื้นที่ลุ่มเต็มไปด้วยหนองบึง และการระบายน้ำไม่ค่อยดี แต่เมื่อมีการขุดคลองการตั้งบ้านเรือนจะทำได้ง่ายขึ้น คือสร้างบ้านเรือนบริเวณริมฝั่งคลอง ซึ่งคนคลองสามารถกั้นน้ำเอาไว้ได้แต่บ้านส่วนใหญ่ก็ยังกระจัดกระจายอยู่ห่าง ๆ กันลักษณะทางกายภาพของหมู่บ้านจึงทำให้มีปัญหาที่ชาวนามักถูกโจรผู้ร้ายลอบทำร้ายและลักขโมยควายอยู่เสมอ เนื่องจากรัฐบาลไม่อาจเข้าไปควบคุมดูแลได้ทั่วถึง

แรงจูงใจที่ทำให้ชาวนาอพยพเป็นจำนวนมาก และอย่างรวดเร็ว นอกจากเป็นผลจากการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจข้าว ที่ทำให้ข้าวเป็นที่ต้องการของตลาดโลกแล้ว ยังมาจากแรงผลักดันที่เกิดขึ้นจากความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมในทางสังคมและเศรษฐกิจในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว การที่กรุงเทพฯ ขยายตัวและราคาที่ดินได้ถีบตัวสูงขึ้นผลักดันให้ชาวนาในเขตกรุงเทพฯ ต้องอ้าปากหาที่ทำกินแห่งใหม่ ผลพวงจากการเลิกทาสในปี พ.ศ. 2415 ก็ทำให้ทาสบางส่วนมีฐานะเป็นเสรีชนและถูกผลักดันให้ต้องอพยพออกไปตั้งถิ่นฐานใหม่ ขณะเดียวกันสภาวะแวดล้อมทางธรรมชาติในเขตทำนาเดิมที่มีความเปลี่ยนแปลงในทางที่เลื่อมทรมลงก็เป็นอีกเหตุผลหนึ่งที่ทำให้ชาวนาจากฝั่งทะเลทางตอนใต้อพยพมาสู่เขตรังสิตด้วยความหวังว่าระบบคลองที่บริษัทขุดคลองแลคูนาสยาม ได้พัฒนาขึ้นจะช่วยแก้ปัญหาที่เขาเผชิญ

การตั้งเมืองธัญบุรี

เมื่อบริษัท ขุดคลองแลคูนาสยามได้ขุดคลองเข้าไปในเขตรังสิต ปรากฏว่า ได้มีผู้คนหลั่งไหลเข้าไปตั้งถิ่นฐานในเขตนี้เป็นจำนวนมาก และภายในระยะเวลาอันรวดเร็ว จำนวนประชากร ที่รายงานโดยทางราชการมีจำนวนเฉลี่ยประมาณ 35,000 คน ในระยะปี พ.ศ. 2442-2452 (เปรียบเทียบกับตัวเลขจำนวนประชากรของกรุงเทพฯ ในปี พ.ศ. 2454 มีจำนวน 340,000 คนและประชากรทั่วประเทศมีจำนวน 8.3 ล้านคน) ขณะเดียวกันเมื่อพิจารณาถึงการที่เขตดังกล่าวนี้มีความเจริญเติบโต

รุดหน้าทั้งในด้านธุรกิจการค้าซื้อขายที่ดิน การผลิตและการค้าข้าว ในขณะที่การปกครองดูแลของรัฐบาลยังเข้าไปได้ไม่ทั่วถึง ได้ทำให้เกิดปัญหาที่สำคัญในเขตนี้โดยทันทีอย่างน้อย 2 ประการคือ

1. ปัญหาข้อพิพาทด้วยเรื่องที่ดิน และ

2. ปัญหาโจรผู้ร้ายและการก่ออาชญากรรม ผลก็คือ รัฐบาลต้องเข้าไปจัดการแก้ปัญหาดังกล่าว โดยลำดับจนในที่สุดได้จัดตั้งเป็นเมืองใหม่ขึ้นคือเมือง รัษฎบุรี ในปี พ.ศ. 2445

จดหมายเหตุสร้างเมืองรัษฎบุรี ระบุว่าก่อนการตั้งเมืองรัษฎบุรี (รัษฎบุรี) อาณาเขตของทุ่งรังสิตอยู่ระหว่างมณฑลกรุงเทพฯ มณฑลกรุงเก่า และมณฑลปราจีน ราษฎรทำนาใกล้แขวงมณฑลใดก็ขึ้นกับมณฑลนั้น การปกครองจึงแยกย้ายกันอยู่จึงได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมหลวงนเรศวรฤทธิ์ เสนาบดีกระทรวงนครบาลตรวจท้องที่ยกเขตแขวงขึ้นเป็นเมืองใหม่ กล่าวคือ แบ่งแขวงจากกรุงเทพฯ 2 อำเภอ คือ อำเภอสี่พระยกแดน กับอำเภอลองที่ 9 แบ่งแขวงจากเมืองปทุมธานีกิ่งท้องที่อำเภอลองเปรมประชากร กับแขวงกรุงเก่า และเมืองสระบุรีที่ยังไม่ตั้งนายแขวงอำเภอนั้น รวมเข้าไปเป็นแขวงเมืองขึ้นอยู่ในมณฑลกรุงเทพฯ และได้สร้างเมืองขึ้นที่ตำบลระหว่างคลองซอยที่ 6 กับ 7 ฝั่งเหนือคลองรังสิต ประยูรศักดิ์ เมื่อวันที่ 6 เมษายน พ.ศ. 2445 พระราชทานนามเมืองว่า “เมืองรัษฎบุรี” ซึ่งมีอาณาเขตดังต่อไปนี้ ทิศตะวันตกตั้งแต่ทางรถไฟนครราชสีมาไปทางทิศตะวันออกจนถึงคลองซอยที่ 14 ฝั่งตะวันออก จดแขวงเมืองนครนายกและฉะเชิงเทรา ทิศเหนือตั้งแต่คลองหกวาสายบนฝั่งใต้พรมแดนกรุงเก่า และเมืองสระบุรี ลงมาทางทิศใต้จนพ้นคลองหกวาสายล่างไป 40 เส้น ตามเขตที่นาริมคลองหลวงฝั่งใต้จดแขวงกรุงเทพฯ และเมืองมินบุรี เมื่อจัดตั้งเมืองแล้วก็มีกรแบ่งเขตแขวงเมืองรัษฎบุรีเป็น 4 อำเภอ ด้วยกันคือ (โปรดดูแผนที่)

1. อำเภอเมืองเริ่มตั้งแต่ทางรถไฟนครราชสีมา ตลอดไปจนถึงคลองซอยที่ 14 พรมแดนเมืองนครนายก และตามลำคลองรังสิตขึ้นขึ้นไปข้างฝั่งเหนือภายใน 41 เส้น กับขึ้นลงไปข้างฝั่งใต้ภายใน 81 เส้น ที่ว่าการอำเภออยู่ที่คลองซอยที่ 6 ใกล้ศาลาว่าการเมือง

2. อำเภอลองหลวง ตั้งแต่เขตอำเภอเมื่อด้านเหนือขึ้นจดคลองบางหลวงเชิงรายน้อย พรมแดนกรุงเก่า ยาวไปตามลำคลองหกวาสายบนถึงคลองซอยที่ 7 ที่ว่าการอำเภอตั้งอยู่ที่คลองซอยที่ 2 ฝั่งตะวันออก ตรงทางแยกไปลำน้ำอัยเลียบ และคลองบางหลวงเชิงรายน้อย

3. อำเภอหนองเสือ ตั้งแต่คลองซอยที่ 7 แห่งคลองหกวาสายบนต่อเขตอำเภอลองหลวง ไปจดคลองซอยที่ 14 ฝั่งเหนือพรมแดนเมืองนครนายก และตั้งแต่คลองหกวาสายบนพรมแดนเมืองสระบุรีมาจนจดหลักเขตอำเภอเมือง

4. อำเภอลำลูกกา ตั้งแต่ลำสมอทอง ทางรถไฟสายนครราชสีมา พรมแดนเมืองนครนายก เมืองฉะเชิงเทรา และตั้งแต่พ้นคลองหกวาสายล่าง 40 เส้น พรมแดนกรุงเก่าและเมืองมินบุรีขึ้นมา จนจดแนวเขตอำเภอเมืองฝั่งใต้คลองรังสิตประยูรศักดิ์ที่ว่าการอำเภอตั้งอยู่ที่คลองซอยที่ 7 ฝั่งตะวันออกแห่งคลองหกวาสายล่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในการที่สถาปนาทุ่งหลวงรังสิต ขึ้นเป็นเมืองธัญบุรี พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ เสด็จเปิดเมืองธัญบุรีด้วยพระองค์เอง เมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2445 ปรากฏในหลักฐานดังนี้

“...ครั้งถึงวันที่ 13 มีนาคม 2445 เวลาเช้า พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเครื่องแบบทหารเต็มยศ พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช (คือ รัชกาลที่ 6) และพระบรมวงศานุวงศ์ เสด็จโดยรถพระที่นั่งจากวังสวนกุหลาบ ถึงสถานรถไฟสามเสนประทับรถพระที่นั่ง โดยมีรถไฟใช้ฝักรถพระที่นั่งออกจากสถานีรถไฟสามเสนประมาณ 10 โมงเศษ ถึงสถานีรถไฟคลองรังสิต เวลาเช้า 2 โมงเศษ ณ ที่นั้นมีพ่อค้าประชาชนทั้งเมืองปทุมธานีและเมืองธัญบุรี มารับเสด็จกันมากมาย พ.ท.พระฤทธิจักรกัจจกร ผู้ว่าราชการเมืองธัญบุรี ได้ัญเชิญดอกไม้ธูปเทียนและเครื่องสักการบูชาทูลเกล้าถวายเชิญเสด็จเข้าสู่เมืองธัญบุรี โดยเรือพระที่นั่งชื่อ “สมจิตรหวัง” โดยมีเรือกลไฟจูงเรือพระที่นั่งถึงเมืองธัญบุรี เวลาประมาณ 4 โมงเศษระยะทาง 368 เส้น เมื่อเรือพระที่นั่งเทียบท่าหน้าเมืองแล้ว ณ ที่นั้นได้มีข้าราชการในมณฑลกรุงเทพฯ และหัวเมืองตลอดพ่อค้าประชาชนมารอรับเสด็จอย่างคับคั่ง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จขึ้นจากรถพระที่นั่ง พร้อมด้วยพระบรมวงศานุวงศ์พระราชดำเนินไปประทับ ณ ที่ว่าราชการเมืองประทับ ณ ห้องเจริญพระพุทธรมณดี มีพระราชดำรัสกับพระเถระผู้ใหญ่ คือ พระศาสน โสภณ ครู่หนึ่งแล้วทรงจูดรูปเทียนบูชาพระรัตนตรัยและทรงศีล เวลาประมาณ 4 โมงเศษได้พระฤกษ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวประทับที่พระราชบัลลังก์ พ.ท.พระฤทธิจักรกัจจกร กราบทูลเกล้าถวายชัยมงคล ในการที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างเมืองเสร็จแล้ว นำคำถวายรายงานชัยมงคลพร้อมด้วยประวัติเมืองบรรจุที่หีบทองคำลงยาราชาวดี ซึ่งบรรดาข้าราชการได้พร้อมใจกันทำขึ้น ทูลเกล้าถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระราชดำรัสตอบเสร็จแล้วเสด็จออกที่ว่าราชการเมือง ทรงชักเชือกเปิดแพรคลุมป้ายชื่อเมือง พระสงฆ์สวดชัยมงคลคาถา ทหารกองเกียรติยศบรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี ประโคมแตรสังข์มโหรีชัยพัฒนาพาทย์ และได้ชักธงประจำเมืองขึ้นสู่ยอดเสา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวออกให้ข้าราชการ พ่อค้า ประชาชน ฝ้าชมพระบารมี พ.ท. พระฤทธิจักรกัจจกร ผู้ว่าราชการเมือง พร้อมด้วยกรรมการในเมืองนี้ ได้ทูลเกล้าถวายนามพ่อค้า และราษฎรที่ถวายข้าว ในการนี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานสัญญาบัตรและเครื่องราชอิสริยาภรณ์ และเหรียญแก่ข้าราชการ และกำนันเสร็จแล้วเสด็จทอดพระเนตรห้องต่าง ๆ ของศาลาว่าการเมือง และสถานที่ราชการต่าง ๆ เช่น โรงพักพลตระเวน (สถานีตำรวจ) ศาล และโรงพิพิธภัณฑน์ ซึ่งประดับประดาด้วยต้นข้าวและเครื่องจับปลาชนิดต่าง ๆ เสร็จแล้วขึ้นประทับที่บ้านผู้ว่าราชการเมืองชั้นบน ทรงเปลี่ยนเครื่องทรงออกเป็นเครื่องทรงธรรมดา และเสวยพระกระยาหารกลางวันพร้อมด้วยพระบรมวงศานุวงศ์ ส่วนข้าราชการเลี้ยงกันบริเวณรอบ ๆ บ้านพักผู้ว่าราชการเมือง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทอดพระเนตรการแข่งม้าฯ เวลาบ่าย 3 โมงเศษ เสด็จออกพระราชทานแจกเสมาแก่เด็ก และประชาชนที่เฝ้าคอย เสร็จแล้วเสด็จพระราชดำเนินกลับประทับเรือพระที่นั่ง ผ่านวัดมุลจินดาราม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หยุดเรือพระที่นั่งที่สะพานหน้าวัดมูลจินคารามเสด็จพระราชดำเนินประทับในพระอุโบสถ พระปฏิบัติราชประสงค์อ่านคำกราบบังคมทูล ที่ได้ทรงพระมหากรุณาธิคุณ ที่ทรงพระราชทาน วิสุงคามสีมา เสร็จแล้วทรงเปิดทองศิลาณิมิตรเมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวปฏิบัติศาสนกิจที่ วัดมูลจินคารามเสร็จสิ้นแล้วก็เสด็จประทับเรือพระที่นั่ง ถึงสถานีคลองรังสิตเวลาเย็น 6 โมงเศษ เสด็จขึ้นประทับรถพระที่นั่งถึงสถานีสามเสนเวลา 1 ทุ่มเศษ แล้วประทับรถม้าพระที่นั่งถึงพระราชวังสวนดุสิต)

ในการเสด็จเปิดเมืองธัญญูรินั่นเอง ได้ปรากฏคำกราบบังคมทูลของ นายพันโท พระฤทธิจักรก่าจก ผู้ว่าราชการเมืองธัญญูรี รายงานความเจริญก้าวหน้าของเมืองธัญญูรีว่าเป็นผลสืบเนื่องมาแต่พระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณให้มีการขุดคลองเพื่อเปิดท้องทุ่งหลวงความว่า

“ผลของความดำริในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเปิดท้องทุ่งหลวงให้มีคลองเป็นทางเพื่อการเพาะปลูกแลไปมาค้าขาย ประชาชนทั้งหลายจึงได้มีโอกาสเข้าทำไร่นา และทำมาค้าขายได้สะดวก จนมีโรงสีข้าวด้วยเครื่องจักรกลไฟขึ้นในบ้านเมือง แลมีเรือเดินบรรทุกข้าว กับสินค้าไปมาตลอดฤดูกาล เพราะพระมหากรุณาธิคุณ ซึ่งได้ทรงทะนุบำรุงให้ได้ทำการเพาะปลูกแลค้าขาย กับทั้งจัดการปกครองรักษาความสงบเรียบร้อยด้วยเมืองธัญญูรีจึงมีความเจริญขึ้น โดยเร็วพลัน”

เมืองธัญญูรี ได้ขึ้นกับมณฑลกรุงเก่า ต่อมาจนถึงรัชกาลที่ 6 จึงได้มีการเปลี่ยนแปลง โดยโอนไปสังกัดมณฑลกรุงเก่า (พระนครศรีอยุธยา) และเมื่อถึงปี พ.ศ. 2475 ได้ลดฐานะลงเป็นอำเภอชั้นเอกขึ้นกับจังหวัดปทุมธานี ได้แก่ อำเภอธัญบุรี (อำเภอเมืองหรืออำเภอรังสิตเดิม) อำเภอกลองหลวง อำเภอหนองเสือ และอำเภอลำลูกกา

2.3 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ศึกษา

กฎหมายที่เกี่ยวข้องในหัวข้อนี้จะเป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทางด้านกายภาพ สิ่งก่อสร้างของพื้นที่ที่กำหนดให้อยู่ในปัจจุบัน คือ พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2518 และพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 (ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2543) เนื่องจากพื้นที่ศึกษาในปัจจุบันอยู่ในเขตผังเมืองรวมชุมชนประชาธิปไตย-คลองหลวง จังหวัดปทุมธานี การทบทวนเรื่องกฎหมายในพื้นที่ศึกษาจะต้องอยู่ภายใต้ข้อกำหนดของผังเมืองรวม ชุมชนประชาธิปไตย-คลองหลวง ซึ่งออกตามอำนาจในพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2518 โดยกำหนดพื้นที่ศึกษาเป็นพื้นที่สีเหลือง สีส้ม และสีแดง

2.3.1. พื้นที่สีเหลือง ให้เป็นที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อย ให้ใช้ประโยชน์เพื่อการอยู่อาศัยเป็นส่วนใหญ่โดยให้ใช้พื้นที่เพื่อการอยู่อาศัย สถาบันราชการ การสาธารณูปโภค และ

สาธารณูปการ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของที่ดินประเภทนี้ในแต่ละบริเวณ และห้ามใช้ประโยชน์ในที่ดินเพื่อกิจการตามที่กำหนดดังต่อไปนี้

2.3.1.1 โรงงานทุกประเภท เว้นแต่โรงงานที่ประกอบกิจการโดยไม่ก่อเหตุรำคาญ ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข หรือไม่เป็นมลพิษต่อชุมชน หรือสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และมีน้ำทิ้งซึ่งมีปริมาณความสกปรกในรูป บี โอดี (Biological Oxygen Demand) ไม่เกินวันละ 1 กิโลกรัม

2.3.1.2 คลังสินค้าที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับสารเคมีเพื่อการขายส่งหรือการผลิต

2.3.1.3 คลังเชื้อเพลิงเพื่อการขายส่ง

2.3.1.4 สถานที่บรรจุก๊าซและสถานที่เก็บก๊าซตามกฎหมายว่าด้วยการบรรจุก๊าซ ปีโตรเลียมเหลวแต่ไม่หมายความรวมถึงสถานีบริการและร้านจำหน่ายก๊าซ

2.3.1.5 คลังวัตถุระเบิดตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตราย

2.3.1.6 กำจัดมูลฝอย

2.3.2 พื้นที่สีส้ม ให้เป็นที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นปานกลางให้ใช้ประโยชน์เพื่อการอยู่อาศัยเป็นส่วนใหญ่ โดยให้ใช้พื้นที่เพื่อการอยู่อาศัย สถาบันราชการ การสาธารณูปโภค และสาธารณูปการ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ของที่ดินประเภทนี้ในแต่ละบริเวณ และห้ามใช้ประโยชน์ในที่ดินเพื่อกิจการตามที่กำหนดดังต่อไปนี้

2.3.2.1 โรงงานทุกประเภท เว้นแต่โรงงานที่ประกอบกิจการโดยไม่ก่อเหตุรำคาญ ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข หรือไม่เป็นมลพิษต่อชุมชน หรือสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริม และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และมีน้ำทิ้งซึ่งมีปริมาณความสกปรกในรูป บี โอดี (Biological Oxygen Demand) ไม่เกินวันละ 1 กิโลกรัม

2.3.2.2 คลังสินค้าที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับสารเคมีเพื่อการขายส่งหรือการผลิต

2.3.2.3 คลังเชื้อเพลิงเพื่อการขายส่ง

2.3.2.4 สถานที่บรรจุก๊าซและสถานที่เก็บก๊าซตามกฎหมายว่าด้วยการบรรจุก๊าซ ปีโตรเลียมเหลวแต่ไม่หมายความรวมถึงสถานีบริการและร้านจำหน่ายก๊าซ

2.3.2.5 คลังวัตถุระเบิดตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตราย

2.3.2.6 เลี้ยงม้า โค กระบือ สุกร แพะ แกะ ห่าน เป็ด หรือไก่ เพื่อการค้าหรือโดยก่อเหตุรำคาญตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

2.3.2.7 กำจัดมูลฝอย

2.3.3. พื้นที่สีแดง ให้เป็นที่ดินประเภทพาณิชยกรรมและที่อยู่อาศัยหนาแน่นมาก ให้ใช้ประโยชน์เพื่อพาณิชยกรรม และการอยู่อาศัยเป็นส่วนใหญ่ โดยให้ใช้พื้นที่เพื่อพาณิชยกรรมและการอยู่อาศัย สถาบันราชการการสาธารณูปโภค และสาธารณูปการ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของที่ดินประเภทนี้ในแต่ละบริเวณ และห้ามใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการตามที่กำหนด ดังต่อไปนี้

2.3.3.1 โรงงานทุกประเภท เว้นแต่โรงงานที่ประกอบกิจการโดยไม่ก่อเหตุรำคาญ ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข หรือไม่เป็นมลพิษต่อชุมชนหรือสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และมีน้ำทิ้งซึ่งมีปริมาณความสกปรก ในรูป บี โอ ดี (Biological Oxygen Demand) ไม่เกินวันละ 1 กิโลกรัม

2.3.3.2 คลังสินค้าที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับสารเคมีเพื่อการขายส่งหรือการผลิต

2.3.3.3 คลังเชื้อเพลิงเพื่อการขายส่ง

2.3.3.4 สถานที่บรรจุก๊าซและสถานที่เก็บก๊าซตามกฎหมายว่าด้วยการบรรจุก๊าซ ปีโตรเลียมเหลวแต่ไม่หมายความรวมถึงร้านจำหน่ายก๊าซ

2.3.3.5 คลังวัตถุระเบิดตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตราย

2.3.3.6 เลียงม้า โคน กระบือ สุนัข พะ แะ ห่าน เป็ด หรือไก่ เพื่อการค้าหรือโดยก่อเหตุรำคาญตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

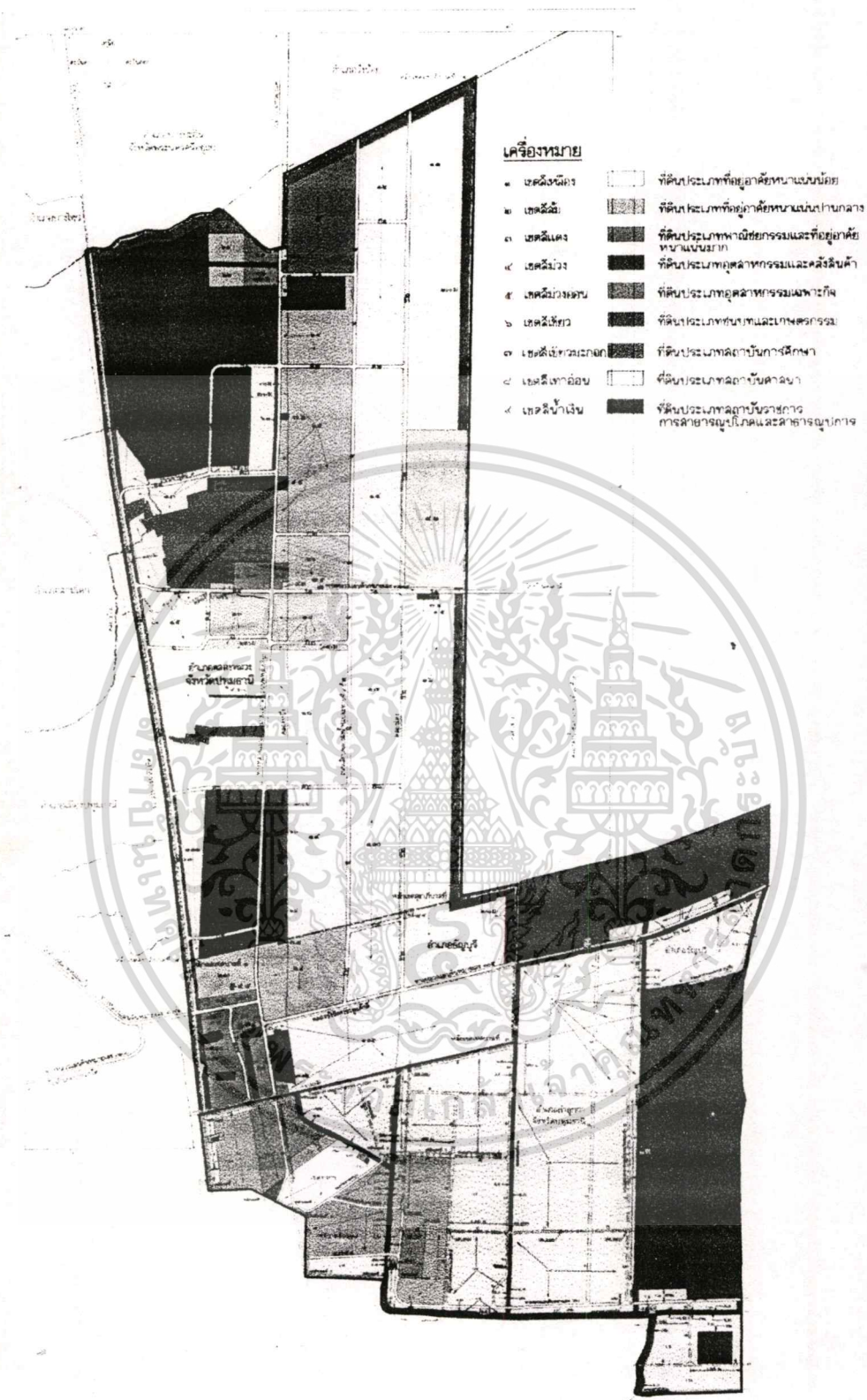
2.3.3.7 ไซโลเก็บผลิตผลการเกษตร

2.3.3.8 สุสานและฌาปนสถานตามกฎหมายว่าด้วยสุสานและฌาปนสถาน

2.3.3.9 กำจัดมูลฝอย

2.3.3.10 ซ้อขายเศษวัสดุ

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการในพื้นที่ศึกษา คือ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535 เนื่องจากพื้นที่ศึกษานั้นมีกิจกรรมต่าง ๆ เข้ามาเกี่ยวข้อง การประกอบกิจการในพื้นที่ อาจเกิดผลกระทบต่อระบบชุมชนเดินทางด้านสิ่งแวดล้อมและการสาธารณสุขได้ การศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ศึกษาได้ข้อสรุปว่าในพื้นที่ศึกษาสามารถนำอำนาจตามพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับมาเพื่อใช้ประกอบในการควบคุมการดำเนินกิจกรรมที่อาจก่อมลพิษ หรือส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมมากขึ้นในอนาคต เมื่อมีการพัฒนาชุมชน เช่น กิจการร้านอาหารขนาดใหญ่ ให้มีการกำหนดการจัดการที่ถูกสุขลักษณะเป็นประการหนึ่ง และสามารถนำมาใช้ประกอบในการกำหนดพื้นที่สำหรับควบคุมการขยายตัวของกิจกรรม ลักษณะดังกล่าวเหล่านั้นให้อยู่ในที่ที่เหมาะสม และไม่รบกวนเข้าสู่พื้นที่ที่กำหนดของชุมชน อันเป็นอำนาจที่ส่งเสริมและสอดคล้องกับการควบคุมการพัฒนาทางด้านกายภาพในพระราชบัญญัติอื่น ๆ ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ได้เป็นอีกประการหนึ่ง

ภาพที่ 2.3 ผังแสดงการใช้ที่ดินเทศบาล ต. ประชาธิปัตย์

ที่มา : ผังเมืองรวมชุมชนประชาธิปไตย-คลองหลวง ฉบับที่ 333 (พ.ศ. 2540)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4 ศึกษาทฤษฎีและหลักการสภาพแวดล้อมทางกายภาพ

โตสกาซึ ฆาสุขนิรันด (2537 : 1) กล่าวไว้ว่า สภาพแวดล้อมชุมชนหมายถึง สิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่มนุษย์เป็นผู้สร้างขึ้นเพื่อประโยชน์ใช้สอยในสังคม เช่น อาคารบ้านเรือน ถนน สะพาน และอื่น ๆ รวมไปถึงเครื่องหมายสัญลักษณ์และอุปกรณ์สื่อสารโทรคมนาคมต่าง ๆ หรืออีกนัยหนึ่งอาจหมายถึง ถาวรวัตถุรอบ ๆ ตัวที่มนุษย์สร้างขึ้นให้ได้พบเห็นอยู่เป็นประจำวันในสังคม

2.4.1 แนวความคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชนและเมือง

องค์ประกอบของชุมชนและแนวความคิดในการศึกษาชุมชน องค์ประกอบของชุมชน ชุมชนมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการคือ

1. มนุษย์เป็นองค์ประกอบอันดับแรก มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะ มีความสัมพันธ์ในครอบครัวและกับคนนอก มีกลุ่มหรือสถาบัน เช่น กลุ่มพ่อค้า กลุ่มนักการเมือง
2. สิ่งที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้น เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกและบำบัดความต้องการในการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ เช่น เครื่องทุนแรง รถไฟ อาหาร ที่อยู่อาศัย เป็นต้น
3. สิ่งที่ธรรมชาติสร้างขึ้น ได้แก่ ดิน น้ำ ลม ไฟ ต้นไม้ ซึ่งมีลักษณะเฉพาะและแตกต่างกันในแต่ละภูมิภาคพื้นที่

2.4.2 แนวความคิดเกี่ยวกับการสำรวจเมือง Visual Survey

Visual Survey (Spreiregen, 1965) วิธีการนี้ทำให้เราทราบว่า เมืองควรมีการปรับปรุงเมื่อไร และควรมีการเสริมสร้างสิ่งใดขึ้นในจุดใดบ้างภายในเมืองนั้น ซึ่งการทำ Visual Survey สามารถทำได้กับเมืองทุกเมืองทุกขนาด ไม่ว่าจะเป็นบริเวณศูนย์กลางเมือง หรือชานเมืองก็ตาม กระบวนการในการทำ Visual Survey ไม่มีความวุ่นวายหรือซับซ้อน และก่อนการทำ Visual Survey เราควรต้องทราบถึงองค์ประกอบ (Elements) ของเมือง และควรเข้าใจถึงความเกี่ยวข้องขององค์ประกอบต่าง ๆ เหล่านั้นด้วย องค์ประกอบที่กล่าวถึงนี้ ได้แก่ องค์ประกอบทางกายภาพของเมืองที่ได้กล่าวไว้ในตอนต้น และองค์ประกอบด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอีกดังนี้ คือ

2.4.2.1 รูปทรงของที่ดินและธรรมชาติ ซึ่งมีหลักในการทำ Visual Survey อยู่ 3 ลักษณะดังนี้คือ

1. การพยายามเอาลักษณะภูมิสถาปัตยกรรมซึ่งเกี่ยวข้องและสอดคล้องกับรูปร่างของเมืองทั้งหน้าที่ใช้สอยและทางสุนทรียภาพ
2. การประเมินงานทางสถาปัตยกรรมของเมืองที่เพิ่มเข้าไปในธรรมชาติ
3. การตัดสินใจว่าบริเวณของธรรมชาติในส่วนไหนที่ไม่ควรแตะต้อง

เนื่องจากเป็นส่วนประกอบของรูปร่างของเมือง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทั้งนี้เนื่องจากว่า งานสถาปัตยกรรมทุกงานมีอิทธิพลต่อภูมิทัศน์ โดยรอบอาจจะทั้งทางบวก และทางลบ โดยธรรมชาตินั้นจะเป็นที่ตั้งของงานก่อสร้าง อีกทั้งยังเป็นกรอบของการมองเห็นงานก่อสร้างนั้นทุกชั้นที่เกิดขึ้น ดังนั้นควรที่จะต้องคำนึงถึงไว้อย่างเสมอ

2.4.2.2 สภาพของอากาศภายในท้องถิ่น ในขณะที่เราสนใจถึงสภาพภูมิประเทศนั้น เราควรสนใจถึงสภาพภูมิอากาศด้วย โดยจะต้องพิจารณาถึง สิ่งต่อไปนี้

1. อุณหภูมิ และความชื้นของอากาศในแต่ละฤดูจะเป็นตัวที่ทำให้ทราบถึงความสบายภายในเมือง
2. แสง จำนวนวันที่แจ่มใส มีเมฆหมอก มีฝน ซึ่งเป็นสภาพการณ์ที่แสงจะมีผลต่อหน้าตาของเมืองนั้น
3. ปริมาณฝนตก จำนวนของน้ำฝนที่ตกแต่ละเดือน แต่ละปี
4. แสงอาทิตย์ มุมของดวงอาทิตย์ในฤดูต่าง ๆ กัน
5. ลม ลมประจำฤดู ทิศทางลม

นอกจากนี้ ยังมีการพิจารณาถึงสภาพภูมิอากาศที่มีอิทธิพลต่อรูปแบบของเมืองอีก เช่นเมืองบางเมืองตั้งได้ตำแหน่งดี หรือเมืองในบางเมืองได้รูปแบบเมืองมาจากสภาพภูมิอากาศ โดยสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ มิได้เฉพาะเพียงการพิจารณาเพื่อความสวยงาม แต่เป็นการพิจารณาเพื่อประโยชน์ใช้สอยของส่วนต่าง ๆ ของเมืองได้อย่างดี

2.4.2.3 รูปร่างของเมือง

วงกลมและรัศมี ซึ่งลักษณะของเมืองโดยมากจะพบแต่ลักษณะนี้ เป็นลักษณะที่เป็นวงกลมใหญ่มีเส้นรัศมี ซึ่งพุ่งจากแกนกลางและเป็นแกนเชื่อม

ตาราง เป็นการเปลี่ยนแปลงแบบจากวงกลมและรัศมี ซึ่งจะมี 2 ถนนใหญ่ตั้งฉากที่กลางเมือง และถนนอื่น ๆ ก็จะตั้งฉากกันเรื่อย ๆ ไป ซึ่งลักษณะเมืองเช่นนี้จะพบเฉพาะในเมืองเล็ก ๆ เท่านั้น

ดวงดาว เมืองรูปดาว เป็นแบบวงกลมและแบบรัศมี จะมีที่ว่างและเส้นรัศมีพุ่งจากศูนย์กลางของเมือง

วงแหวน เป็นเมืองที่สร้างขึ้นล้อมรอบที่โล่งตรงกลางซึ่งว่างขนาดใหญ่ โดยอาจจะเป็นอ่าว ภูเขา หรือพื้นที่ซึ่งเป็นอุปสรรคตามธรรมชาติ รูปร่างจะเป็นทั้งแบบวงแหวนและแบบดวงดาว อาจจะมีอยู่ด้วยกันได้ในกรณีที่ดินวงแหวนถูกสร้างขึ้นรอบนอก บริเวณชานเมืองหลวงที่กำลังขยายตัว

แนวยาว รูปร่างตามแกนยาว เป็นผลเนื่องจากสภาพพื้นดินทางธรรมชาติ ซึ่งเกิดจากการเจริญเติบโตของเมือง หรือผลอันสืบเนื่องมาจากเส้นทางคมนาคมสายสำคัญ

สาขา เป็นรูปร่างที่แผ่กิ่งก้านสาขา คือ แบบ Linear ที่เชื่อมด้วยกิ่งก้านออกไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พื้นแผ่น เป็นเมืองกว้างที่แยกออกเป็นเล็ก ๆ น้อย ๆ โดยไม่มีจุดเชื่อม และทำให้มีความชัดเจนของรูปทรงน้อยมากหรือไม่มีเลย

พื้นแผ่นต่อเนื่อง รูปแบบนี้เกิดจากการที่จุดเชื่อมจุดศูนย์กลางมีมากกว่าหนึ่งจุด หรือมีจุดเชื่อมย่อย

กลุ่มดาว กลุ่มของกิจกรรมต่าง ๆ ในเมืองที่มีขนาดใกล้เคียงกันมาอยู่ติดกัน เมืองบริวาร เป็นกลุ่มของเมืองรอบ ๆ ศูนย์กลาง

ซึ่งรูปแบบของเมืองต่าง ๆ นี้ เห็นไปตามประโยชน์ใช้สอยต่าง ๆ ของเมืองซึ่งมีทั้งข้อดีและข้อเสีย และเกี่ยวข้องกับระบบการติดต่อเชื่อมโยงระหว่าง Node นอกจากนี้ การแบ่งเมืองยังสามารถที่จะนำมาใช้กับส่วนต่าง ๆ ของเมืองได้เช่นกัน หรือจะแยกพิจารณาตามลำพัง เช่น ส่วนระบบสัญจรติดต่อหรือที่โล่ง ซึ่งที่โล่งของเมืองจะเป็น Linear หรือ Branch หรือ Radiocentric Pattern ข่ายของการสัญจรจะเป็นตัวอธิบายถึงรูปร่างของเมืองได้เป็นอย่างดี

2.4.2.4 พื้นที่ว่างในเมืองและพื้นที่เปิดโล่ง

รูปร่างของเมือง รูปแบบ ความละเอียด ขนาด ความหนาแน่น และผิวสัมผัสจะเป็นสิ่งที่เราสามารถจะมองเห็นได้อย่างชัดเจนในเบื้องต้น กลุ่มของอาคารในเมืองก็จะรู้สึกดีขึ้น หากจะกล่าวหาว่าอาคารไม่ใช่เพียง “Solid” หรือของแข็งที่ไม่มีชีวิต แต่กลับเป็นที่ว่างที่เกิดขึ้นจากการสร้างของแข็ง (Solid) เช่นเดียวกับการพิจารณาเมือง ที่ว่างของเมืองจะเริ่มต้นจากที่โล่งของถนนถึงที่โล่งของสวนสาธารณะ และที่โล่งอันกว้างใหญ่ที่เมืองตั้งอยู่ซึ่งเราอาจจะแบ่งการคิดที่โล่งเป็น 2 ทาง

1. พื้นที่ว่างในเมือง ซึ่งเกิดจากด้านหน้าของอาคารและส่วนพื้นของเมือง ถูกชี้ให้เห็นเด่นชัดโดยคุณภาพของสิ่งที่ปิดและคุณภาพของการตกแต่งรายละเอียด รวมถึงกิจกรรมที่เกิดขึ้นในนั้นพื้นที่ว่างในเมืองควรจะปิดด้วยกำแพง และมีชนิดของพื้นที่ที่เหมาะสมประโยชน์ใช้สอย

กลุ่มของอาคารที่แวดล้อมที่ว่างรอบ ๆ ลานโล่ง หรือส่วนที่ถนนตัดกัน พื้นที่ว่างถูกใช้เพื่อการสัญจร สิ่งนี้เป็นพื้นที่ว่างภายในเมือง ซึ่งมีทั้งภูมิสัญลักษณ์ (Landmark) และศูนย์รวมกิจกรรมทางด้านการสัญจร ซึ่งพื้นที่ว่างภายในเมืองจะเป็นที่เชื่อมต่อตามแนวยาว ซึ่งมีต้นไม้สองข้างทาง หรืออาคารเป็น Encloser Corridor Spaces เป็น Space สำหรับการเคลื่อนไหวหรือช่องทางในแนวยาวก็ได้ ซึ่งในบางครั้งอาจจะมีการเชื่อมต่อกัน

2. พื้นที่เปิดโล่ง ในกรณีของที่เปิดโล่งซึ่งเป็นธรรมชาติที่ถูกนำเอาธรรมชาติเข้าสู่ในเมืองและคงสภาพธรรมชาติไว้นั้น องค์ประกอบของที่เปิดโล่งเหล่านี้ ก็จะมีต้นไม้ พุ่มไม้ พื้นดิน หญ้าและก้อนหิน เป็นต้น สิ่งที่จะปรากฏแก่สายตาก็คือ ธรรมชาติและพืชพรรณไม้ที่อาคารรอบ ๆ อย่างไรก็ตาม อาจจะมีสะพานหรือทางสัญจรเป็นส่วนประกอบ ซึ่งอาจช่วยให้รูปทรง

ของธรรมชาตินั้นมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น อาจมีไว้เพื่อเป็นส่วนประกอบของรูปร่างเมืองให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น หรืออาจใช้เป็นส่วนที่สงวนไว้เพื่อประโยชน์ภายหน้าก็เป็นได้

ในการทำการสำรวจเพื่อการออกแบบชุมชนเมือง ควรจะพิจารณาถึงที่ว่างภายในเมืองและพื้นที่เปิดโล่งด้วยกัน ตัวอย่างเช่น เราเริ่มทำผังส่วนพักผ่อนของเมือง ควรจะมีการวางผังส่วนกลางเมืองและพื้นที่ว่าง สำหรับพักผ่อน จนถึงพื้นที่ว่างสำหรับสังสรรค์ชุมนุมกัน และกิจกรรมที่วุ่นวายอื่น ๆ ส่วนสาธารณะของเมือง เช่น ถนน โรงเรียน สวน ศาลาประชาคม ห้องสมุด ควรจะนับเป็นระบบของที่เปิดโล่ง ซึ่งเกิดขึ้นโดยอาคารสาธารณะในการทำการสำรวจเราควรดูถึงตำแหน่งที่ตั้ง คุณภาพ และบริเวณของที่เปิดโล่งที่เกี่ยวข้องกับบริเวณก่อสร้างอาคารของเมืองด้วย

2.4.2.5 เส้นทาง

เราสามารถมองเห็นภูมิทัศน์สถาปัตยกรรมและเมือง เป็นลำดับต่อเนื่องกันหากเราเดินทางไปตามเส้นทางการสัญจร เส้นทางของการสัญจรจะมีผลกับสภาพภูมิทัศน์ของพื้นที่ที่ตัดผ่าน ตลอดจนสถาปัตยกรรมและเมืองที่เส้นทางอำนวยความสะดวกให้เส้นทางการสัญจรจึงนับเป็นตัวกำหนดรูปร่างของเมืองที่สำคัญอีกประการหนึ่ง ซึ่งในการพิจารณาเส้นทางของเมืองเราควรจะเริ่มต้นจากพื้นที่อยู่นอกขอบเขตของเมืองก่อน และเราเห็นว่าทางหลวงหลาย ๆ สายมีความสัมพันธ์ทางกายภาพที่เผลวมากกับพื้นที่ซึ่งให้บริการอยู่ ซึ่งนอกจากจะไม่เป็นการช่วยกำหนดความชัดเจนของพื้นที่แล้วยังนับเป็นการแบ่งพื้นที่ออกเป็นเสี่ยง ๆ อีกด้วย

2.4.2.6 ย่านภายในเมือง

เมืองทุกเมืองถูกแบ่งออกเป็นส่วน ๆ ซึ่งเราเรียกว่าย่าน (Districts) หรือส่วน (Sectors) หรือบริเวณ (Quarters) ซึ่งแต่ละส่วนจะมีลักษณะเฉพาะของตนเอง บางส่วนแบ่งแยกกันอย่างชัดเจน บางส่วนเหลื่อมซ้อนกัน รูปแบบของย่านเกี่ยวข้องกับรูปแบบของเส้นทางการสัญจร ขนาดของย่านจะประมาณได้โดยถนนภายในย่าน ตัวอย่างเช่น บริเวณค้าขายจะมีเส้นผ่านศูนย์กลางซึ่งสามารถติดต่อด้วยการเดินเท้า หรือการเดินทางระยะสั้นโดยรถเช่า ส่วนใช้สอยร่วมกันหรือสิ่งอำนวยความสะดวกของบริเวณย่านพักอาศัยมักจะติดต่อกับบริเวณชุมชนพักอาศัย โดยอยู่ในรัศมีของการเดินเท้า

โดยหลักการแล้ว เราสามารถจะจำแนกความแตกต่างระหว่างย่านภายในเมืองได้โดยการพิจารณาลักษณะที่สำคัญ 2 ประการ ซึ่งใช้พิจารณาความแตกต่างระหว่างย่านในเมือง คือ รูปร่างที่ปรากฏและกิจกรรมที่เห็นได้ เช่น รูปแบบของอาคารบริเวณย่านการค้า กลุ่มผู้คนที่กำลังเร่งรีบ แท็กซี่และรถเมล์ หรือในย่านพักอาศัยจะเห็นบ้าน ที่โล่ง ต้นไม้ สนามเด็กเล่น ร้านค้าย่อย เป็นต้น ถึงที่ปรากฏแก่สายตา และความสัมพันธ์ของแต่ละส่วนทำให้เกิดลักษณะของย่านนั้น ๆ ขึ้นมา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.2.7 ส่วนประกอบของย่าน

ในการศึกษาย่าน เราจะสำรวจถึงส่วนต่าง ๆ ของย่านในเรื่องของลักษณะ และความหนาแน่นของอาคาร ระยะห่างระหว่างอาคาร ส่วนเขียวของเมือง รายละเอียดต่าง ๆ เช่น บาทวิถี การตั้งเสาไฟ สัญญาณต่าง ๆ จุตุรวม หรือพื้นที่โล่งว่างในย่านมีหรือไม่ ลักษณะเป็นอย่างไร รวมทั้งการพิจารณาถึงสิ่งต่อไปนี้

1. กิจกรรม ผู้คนบริเวณนั้นทำอะไร สถาปัตยกรรมบริเวณนั้นสนองประโยชน์ใช้สอยคืออยู่หรือไม่ มีกิจกรรมอะไรบ้างที่เกิดขึ้นเอง รูปแบบของกิจกรรมเปลี่ยนแปลงไปตามวันเวลา ฤดูกาลหรือไม่ สภาพภูมิอากาศมีอิทธิพลต่อการเป็นอยู่หรือไม่
2. ลักษณะพิเศษอะไรเป็นส่วนดีของย่าน ศูนย์รวม จุดสังเกตเป็นอย่างไร อะไรเป็นตัวดึงดูด ตัวกำเนิดกิจกรรมต่าง ๆ ในท่ามกลางบริเวณที่วุ่นวายของเมือง อะไรเป็นที่สำหรับพักผ่อนหย่อนใจ ในย่านที่พักอาศัยมีที่ซึ่งเป็นแหล่งชุมนุมหรือไม่
3. เส้นทาง ทางสำคัญของการสัญจรในย่านคือทางสายไหน คนใช้สะดวกหรือไม่ ทางนั้น ๆ เชื่อมกับข่ายทางอื่น ๆ อย่างไร ขนาดของทางกว้างพอหรือมากเกินไป
4. ศูนย์กลาง แกนกลาง อะไรเป็นแกนของย่านที่ใช้เป็นสัญลักษณ์ของย่าน และบรรยากาศบริเวณนั้นมีชีวิตชีวาหรือไม่
5. การแก้ไข เพิ่มเติม อะไรเป็นส่วนเสื่อมโทรมของย่านซึ่งจะทำให้หาทางแก้ไขได้ เมื่อแยกถึงส่วนที่มีชีวิตชีวา รวมถึงส่วนที่เสื่อมโทรม สภาพการจราจรเป็นเช่นไร
6. การเปลี่ยนแปลงย่านจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร ทั้งการเปลี่ยนแปลงภายในขอบเขตของย่าน แนวทางของการเจริญเติบโตของเมือง ศูนย์กลางของกิจกรรม
7. การปรับปรุง สุดท้ายเราจะต้องได้ข้อมูลว่า ย่านใหม่ควรจะมียะไรบ้าง องค์ประกอบใหม่ของเมืองควรมีอะไร ย่านส่วนไหนควรมีการปรับปรุงก่อน ย่านใดควรเป็นย่านที่สำคัญที่สุดในเมือง อะไรเป็นข้อแตกต่างระหว่างย่านต่าง ๆ เหล่านั้น

2.4.2.8 รายละเอียด

รายละเอียดเล็ก ๆ น้อย ๆ เช่น มิเตอร์ที่จอดรถ ต้นไม้ ประตูเมือง เป็นสัญลักษณ์ของเมือง สิ่งเหล่านี้จะบอกอายุของเมืองบริเวณนั้น จุดประสงค์ของการใช้บริเวณนั้น ป้ายเป็นรายละเอียดที่สำคัญ การทำการสำรวจ (Visual Survey) ควรจะสำรวจชนิดของป้ายในบริเวณนั้น เช่น ใช้เพื่อการโฆษณา บอกทิศทาง บอกตำแหน่งอาคาร ร้านค้า โรงหนังหรือโรงแรม

ป้ายต่าง ๆ เป็นสิ่งสำคัญ เพราะป้ายสำหรับคนเดินเท้าอาจจะเป็นขนาดเล็ก แต่ป้ายบนทางหลวงต้องออกแบบสำหรับผู้ขับรถเร็ว ป้ายจึงเป็นรายละเอียดที่สำคัญสำหรับผู้ใช้เมือง

การทำการสำรวจ (Visual Survey) สำหรับศึกษารายละเอียดเมือง ควรจะดูถึงคุณภาพสภาพของม้านั่งในสวนสาธารณะ ถึงขยะ ริมถนน บาทวิถี ต้นไม้ รั้ว ฯลฯ อย่างละเอียด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บริเวณทางเดินเท้า ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการจราจรส่วนใหญ่เพราะเราละเลยทางเดินเท้า การเดินควรจะเป็นแบบของการคมนาคมที่นิยมกันมากที่สุด การสัญจรในศูนย์กลางการค้า และบริเวณโรงเรียนจะใช้ระบบเดินเท้าทั้งหมดในปัจจุบัน

เราควรจะต้องระมัดระวังปัญหาที่จะเกิดจากการปะปนของการสัญจรโดยรถและทางเท้า วิธีที่ดีที่สุดจะตรวจสอบคุณภาพของการใช้ทางเท้าในย่านธุรกิจ สถานที่วุ่นวาย คือ สำรองว่าทางเดินเพียงพอหรือไม่ ความกว้าง สภาพ การกันแดดและฝน และการตั้งม้านั่ง ขึ้นต่อมาก็คือ ทดลองเดินไปตามทางแล้วสำรวจจุดตัดของทางสัญจร จุดตัดกันในศูนย์กลางเมืองถูกออกแบบเพื่อให้การจราจรสะดวกทั้งรถและทางเท้า ทำได้โดยจัดส่วนเดินเท้าให้เป็นเกาะและลดความเร็ว ทางคนข้ามจะต้องมีมากและสะดวก

การแก้ปัญหาสำหรับเรื่องนี้ คือ แยกทางรถกับคนเดินออกต่างระดับกัน รถอยู่ระดับต่ำคนอยู่ระดับบน ซึ่งมักจะทำจริง ๆ ไม่ได้ นอกจากนี้ยังต้องวางมาตรการเพื่อความปลอดภัยในการใช้ถนนของเด็กเล็ก ๆ อีกด้วย

2.4.2.9 มุมมองและเส้นขอบฟ้า

ทุกเมืองจะต้องมีมุมมองไม่ว่าจะนำสายตมาจากทิศทางไหนก็ตาม เป็นต้นว่ามองจากบนอาคารสูงลงมา มองจากทางเข้าเมือง ทิวทัศน์ที่ได้จากทางออกและเข้าเมืองเป็นส่วนสำคัญที่สุดของการออกแบบเมือง เพื่อช่วยให้ผู้ที่เข้าเมืองและออกเมืองเกิดความประทับใจ

ผู้ทำการสำรวจจะต้องบันทึกทิวทัศน์ส่วนใหญ่ของเมือง จุดต่าง ๆ ของเมือง โดยเฉพาะจุดนำสายตา และประเมินผลว่าเมื่อปรับปรุงแล้วจะได้ผลเช่นไร

ส่วนต่อไปก็คือ เส้นขอบฟ้าของเมือง อันเป็นส่วนที่น่าสนใจที่สุดของรูปทรงของเมือง เส้นขอบฟ้าของเมืองเป็นทัศนียภาพอันเดียวที่ให้ภาพจน์ของรูปร่างเมืองทั้งหมด ในกรณีที่จะปรับปรุงให้เส้นขอบฟ้างดงามทำได้โดยใช้อาคารประเภทหอนาฬิกา หอคอย ลงตามจุดที่เห็นควร เส้นขอบฟ้าบางแห่งอาจเป็นอาคารเดี่ยวโดด ๆ บางแห่งอาจเป็นกลุ่มของอาคาร

สิ่งที่เป็นเส้นขอบฟ้าได้อีก คือ แสงไฟยามค่ำคืน การประดับไฟตามขอบเขตของอาคาร อาจช่วยเน้นให้เห็นเส้นขอบฟ้าชัดเจน น่าดู แปลกกว่ากลางวัน การทำการสำรวจ (Visual Survey) เมืองในตอนกลางคืนควรจะบันทึกถึงแสงไฟว่าจุดใดควรจะเพิ่มหรือลด เพื่อผลทางเส้นขอบฟ้าของเมือง

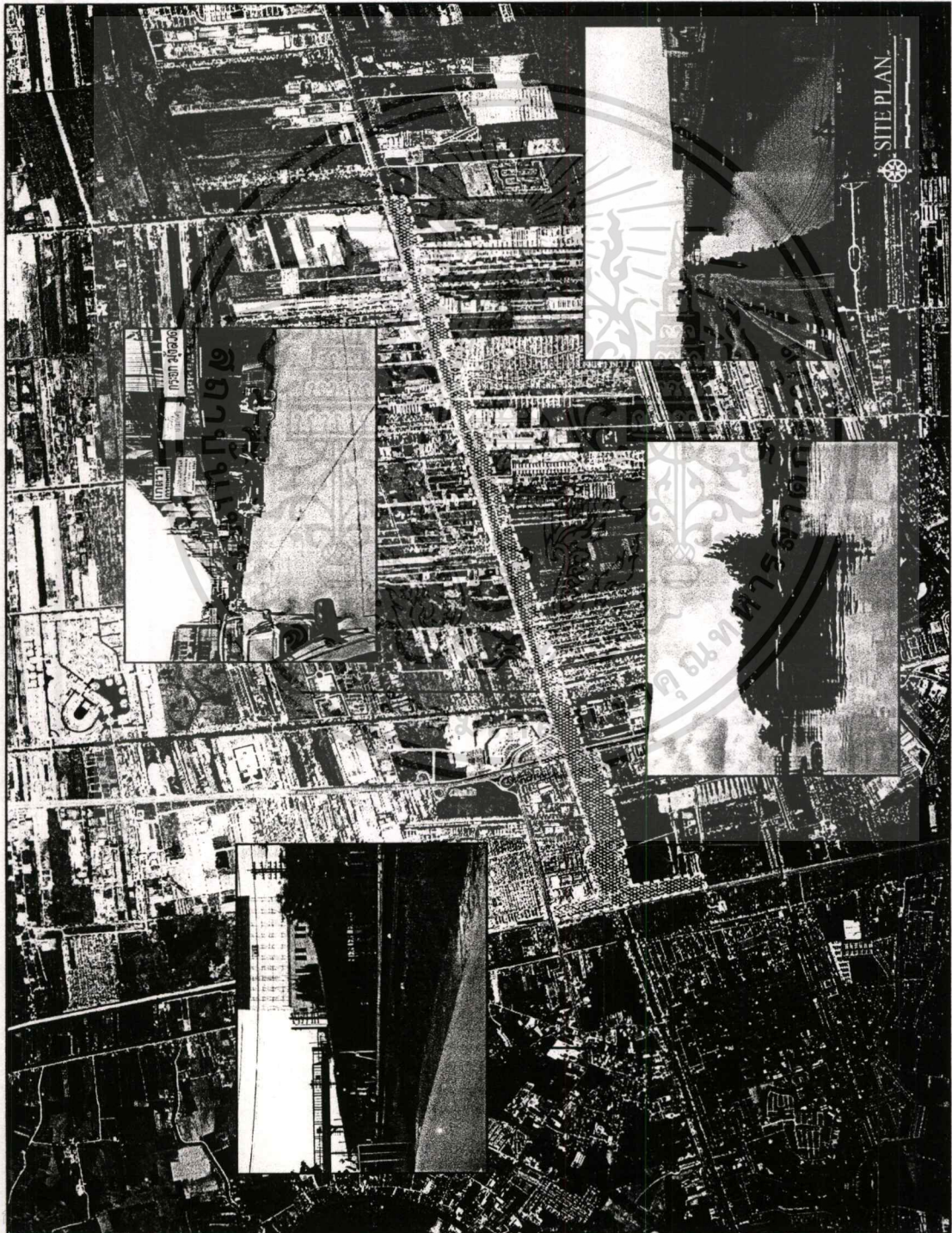
2.4.2.10 บริเวณซึ่งมีปัญหา

เป็นลำดับขั้นสุดท้ายในการทำการสำรวจ (Visual Survey) เราควรจะต้องกำหนดลงในแผนที่ได้ว่าบริเวณใดที่มีปัญหา เช่น จุดที่มีปัญหาทางการจราจรทางเท้ากับรถที่ตัดกัน บริเวณทั่วไปไม่มีการรู้ตำแหน่ง ทิศทาง บริเวณที่มีป้ายที่สับสน เส้นทางที่ไม่สมบูรณ์ เป็นต้น

2.4.3 สภาพแวดล้อมทางกายภาพของคลองรังสิตประยูรศักดิ์

2.4.3.1 ลักษณะทางกายภาพ

1. ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่ อาณาเขต และการแบ่งเขตการปกครอง พื้นที่ศึกษา อยู่ในเขตการปกครองของเทศบาล ตำบลประชาธิปัตย์ อำเภอรังสิต จังหวัดปทุมธานี สภาพโดยทั่วไปเป็นที่ราบ ตั้งอยู่ในภาคกลางประมาณเส้นรุ้งที่ 14 องศาเหนือ และเส้นแวงที่ 100 องศาตะวันออก อยู่เหนือทะเลปานกลาง 2.30 เมตร มีเนื้อที่ประมาณ 20.80 กิโลเมตร ห่างจากกรุงเทพมหานครไปทางทิศเหนือประมาณ 27.8 กิโลเมตร

ภาพที่ 2.4 แสดงพื้นที่โดยรอบของพื้นที่ทำการศึกษาวิจัย

ที่มา : กรมแผนที่ทหาร 2548

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทิศเหนือ ดิฉันพณิชย์เก่า (ตลาดรังสิต), พิวเจอร์ปาร์ครังสิต จนถึงคลอง 1-3

ทิศใต้ ดิฉันบึงเก็บน้ำ และที่ดินว่างเปล่าของเอกชน จนถึงคลอง 1-3

ทิศตะวันออก ดิฉันถนนรังสิต – นครนายก จนถึงคลอง 3

ทิศตะวันตก ดิฉันบรางรถไฟสายเหนือ

เทศบาล ต.ประชาธิปัตย์ อ.ธัญบุรี จ.ปทุมธานี แบ่งพื้นที่เป็น 6 หมู่บ้าน มีจำนวนประชากร และครัวเรือนตามตารางที่ 2.1 และ 2.2

ตารางที่ 2.1 แสดงจำนวนประชากร

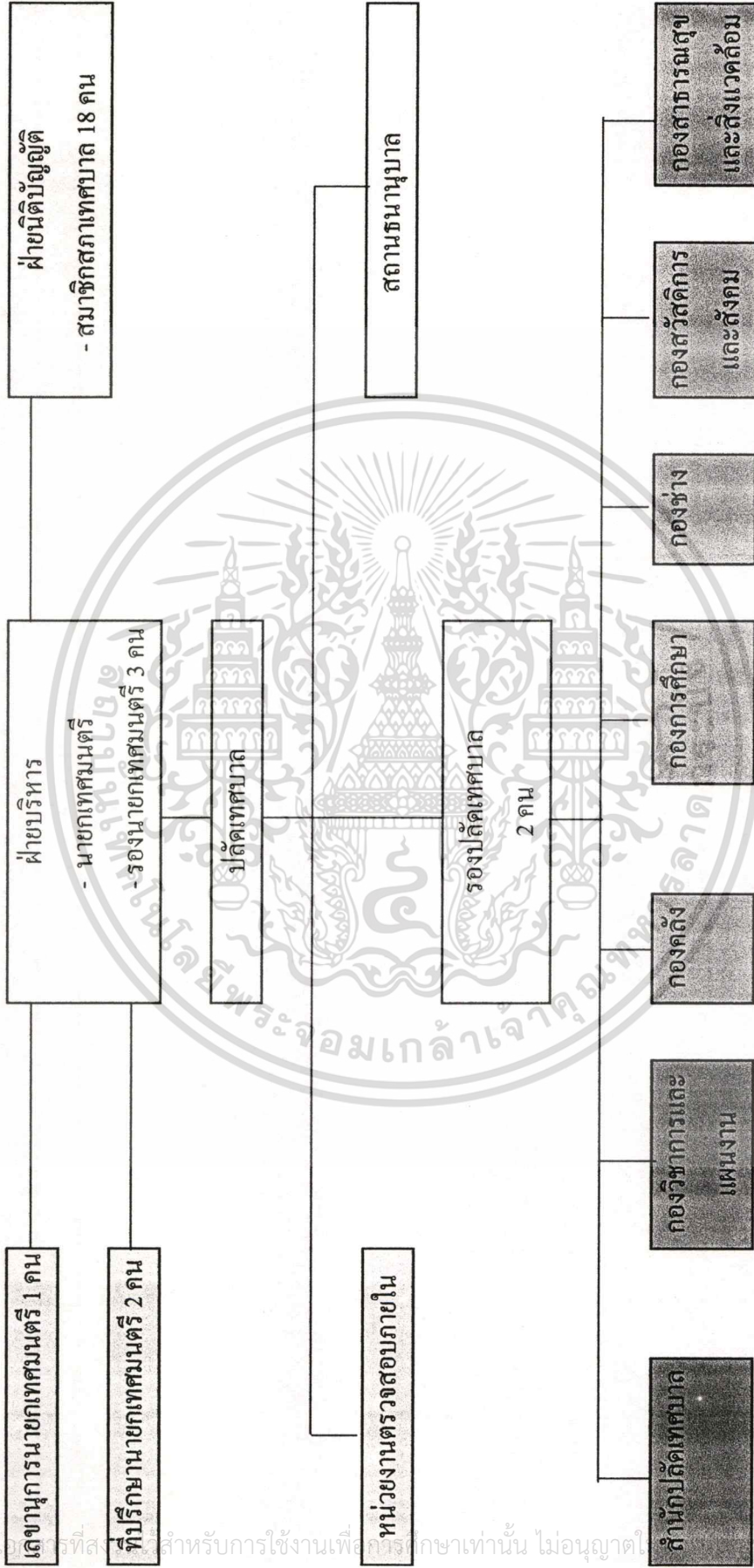
ครัวเรือน	จำนวนประชากร (คน)		
	ชาย	หญิง	รวม
ถนน-ซอย	4590	5214	9804
หมู่ 1	3638	3666	7304
หมู่ 2	9365	10358	19723
หมู่ 3	6126	6723	12849
หมู่ 4	3447	3740	7187
หมู่ 5	89	104	193
หมู่ 6	4245	4593	8838
บ้านกลาง	310	300	610
ยอดรวม	31810	34698	66,508

ตารางที่ 2.2 แสดงจำนวนหลังคาเรือนในเขตเทศบาล ต.ประชาธิปัตย์

ครัวเรือน	จำนวนหลังคาเรือน (หลัง)
ถนน-ซอย	4275
หมู่ 1	2692
หมู่ 2	9822
หมู่ 3	4723
หมู่ 4	3132
หมู่ 5	400
หมู่ 6	4324
บ้านกลาง	1
ยอดรวม	29369

ที่มา : สำนักทะเบียนราษฎรเทศบาลเมืองรังสิต

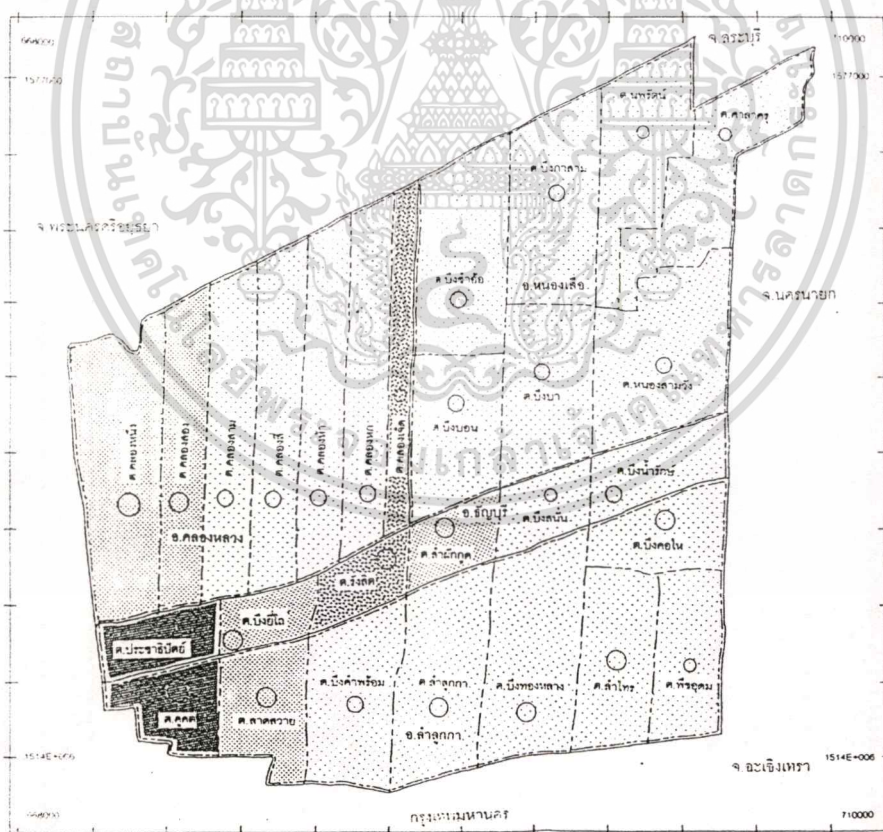
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.5 แสดงโครงสร้างหน่วยงานที่รับผิดชอบ การจัดภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อมริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เทศบาล ตำบลประชาธิปัตย์ เป็นชุมชนเก่าแก่เพราะมีพื้นที่ 20.8 ตรกม. เป็นชุมชนหลักของพื้นที่ด้านตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา ในขณะที่ฝั่งตะวันตกมีเทศบาลเมืองปทุมธานีเป็นศูนย์กลางหลักของชุมชน เป็นย่านการค้าและบริการที่สำคัญของชุมชน การคมนาคม มีโครงข่ายคมนาคมทั้งทางรถยนต์ รถไฟ และทางน้ำ ทางรถยนต์เป็นจุดเชื่อมของถนนพหลโยธินกับถนนรังสิต-นครนายก และถนนบางพูน-รังสิต เส้นทางเหล่านี้เป็นถนนสายหลักของพื้นที่ศึกษา อีกทั้งยังเป็นถนนสายหลักของจังหวัดปทุมธานี พื้นที่ชุมชนริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ จึงเป็นศูนย์กลางรถประจำทางหลายสายด้วยกัน ในด้านฝั่งตะวันตกของชุมชน มีทางรถไฟสายเหนือตัดผ่าน และมีสถานีรถไฟรังสิตที่เป็นสถานีหลักของจังหวัดอีกด้วย สำหรับคมนาคมทางน้ำมีคลองรังสิตประยูรศักดิ์ผ่านการชุมชนจากฝั่งตะวันออกสู่ตะวันตก และคลองเปรมประชากรด้านตะวันตกขนาดทางรถไฟ ทำให้ชุมชนสามารถติดต่อกับตัวเมืองปทุมธานีโดยผ่านประตูน้ำจุฬาลงกรณ์ออกไปยังแม่น้ำเจ้าพระยาได้ นอกจากนี้ชุมชนริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ ยังมีระยะห่างจากท่าอากาศยานดอนเมืองประมาณ 8 กม. เท่านั้น ดังนั้นชุมชนริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์จึงเป็นจุดเปลี่ยนเส้นทางและจุดขนถ่ายสินค้าสำคัญ การกระจุกตัวของสิ่งก่อสร้างพบเห็นชัดเจนในบริเวณนี้และยังเป็นศูนย์กลางของชุมชนโดยรอบอีกด้วย

ภาพที่ 2.6 แสดงที่ตั้งคลองรังสิตประยูรศักดิ์ และการแบ่งเขตตำบล

ที่มา : สำนักงานโยธาธิการ และผังเมืองจังหวัดปทุมธานี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ภูมิประเทศ และสภาพของชุมชน สภาพโดยทั่วไปริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ เป็นชุมชนแออัดตั้งอยู่ริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ เป็นชุมชนที่หนาแน่นมากในบริเวณนั้น ผู้คนในชุมชนส่วนใหญ่ทำมาหากินแบบหาเช้ากินค่ำ มีผู้คนที่ย้ายอยู่เดิมซึ่งมาเช่าที่ดินของ เอกชนและบุกรุกพื้นที่ของกรมชลประทานและเทศบาลภายในบริเวณนั้น และอีกส่วนหนึ่งเป็นที่รวมของผู้คนที่ลี้ภัยไหลเข้ามาจากต่างจังหวัดเพื่อเข้ามาหางานทำ เช่น ทำโรงงาน ซึ่งมีอยู่มากมายหลายโรงงานในจังหวัดปทุมธานี โดยคนเหล่านี้เข้ามาในลักษณะของผู้ใช้แรงงานแบบไม่มีความรู้ทำให้แรงงานเหล่านี้ขาดโอกาสที่จะมีที่อยู่อาศัยที่มีคุณภาพเพราะรายได้ค่าคนส่วนใหญ่ที่เข้ามาอาศัยอยู่ก่อนเข้ามาจับจองที่ดินที่ไม่มีมีการพัฒนาการที่ดินไม่เป็นของตนเอง ประกอบกับรายได้ที่ไม่เพียงพอ ส่งผลให้คุณภาพในการอยู่อาศัยค่อนข้างต่ำ แม้ว่าคนที่อาศัยต่อมาจะเป็นคนที่เกิดขึ้น ณ ชุมชนนั้น โดยไม่ได้โยกย้ายมาจากถิ่นอื่น ๆ ก็ไม่สามารถปรับปรุงสภาพแวดล้อมของตนเองได้เนื่องจากตกอยู่ในสภาพด้อยโอกาสในเชิงเศรษฐกิจ

บ้านพัก โดยส่วนใหญ่จะเป็นบ้านพักแบบชั่วคราวทั้งชั้นเดียวและสองชั้นสลับกันไป โครงสร้างโดยทั่วไปจะเป็นไม้ ฝาผนังจะเป็นไม้อัด ผู้มีรายได้ดีหน่อยก็จะกินผนังเป็นไม้แผ่นตีซ้อน หลังคามุงสังกะสี และกระเบื้องลอนตามสภาพ บ้านพักอาศัยจะกระจายอยู่ทั่วไปในพื้นที่ประมาณ 3,680 ไร่ เรือน และร้านค้าที่รูก้าคลองประมาณ 34 ร้านพื้นที่ศึกษามีทั้งหมด 887 ไร่ ยาว 6.50 กิโลเมตร มีประชากรทั้งหมด 11,050 คน แยกเป็นชาย 5,230 คน หญิง 5,820 คน รายได้เฉลี่ยของประชากรในพื้นที่ประมาณ 3,000-5,000 บาทต่อเดือน

การแบ่งกลุ่มชุมชนที่ทำการศึกษารับปรุง

1. กลุ่มที่ต้องย้ายออกเด็ดขาด ได้แก่ กลุ่มบ้านเรือนที่บุกรุกกล้า ล่าคลอง มีจำนวน 552 หลังคาเรือน คิดเป็น 15% ของพื้นที่
2. กลุ่มที่ต้องลดหย่อนการย้ายออกภายใน 5 ปี ได้แก่ กลุ่มบ้านเรือนที่บุกรุกถัดจากล่าคลองมีจำนวน 736 หลังคาเรือน คิดเป็น 20% ของพื้นที่
3. กลุ่มที่ต้องปรับปรุงและพัฒนา ได้แก่ กลุ่มบ้านเรือนที่ไม่บุกรุก แต่บ้านเรือนถูกปล่อยปละละเลย และขาดการปรับปรุงพัฒนาให้ชุมชนมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย มีจำนวน 2,392 หลังคาเรือน คิดเป็น 65% ของพื้นที่ (เทศบาลเมืองรังสิตและสำรวจ สอบถามผู้นำชุมชนและประชากรในพื้นที่ : 2547)

พื้นที่ที่จะรองรับชุมชนหลังการปรับปรุง (การเคหะแห่งชาติ กระทรวงมหาดไทย : 2547)

1. พื้นที่ว่างทางทิศใต้ของชุมชนบริเวณประตูน้ำจุฬาลงกรณ์ ชื่อ “โครงการดินสมุทร” ของการเคหะแห่งชาติ เป็นที่ดินเปล่าจำนวน 38 ไร่ แบ่งออกเป็น 441 แปลง แปลงละ 19.50-25.50 ตรว. ขยตรว. ละ 6,000 บาท
2. บ้านเอื้ออาทรคลอง 3 (บ้านเดี่ยว)
3. บ้านเอื้ออาทรคลอง 4 (บ้านเดี่ยว, แฟลต)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.7 แสดงขอบเขตของพื้นที่ทำการศึกษาวิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ลักษณะภูมิอากาศ และการกระจายของฝน สภาพภูมิอากาศโดยทั่วไป บริเวณคลองรังสิตประยูรศักดิ์แบ่งออกเป็น 3 ฤดู คือ ฤดูร้อนเริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ – เมษายน ฤดูฝนเริ่มตั้งแต่เดือน พฤษภาคม – กันยายน และฤดูหนาวเริ่มตั้งแต่เดือน ตุลาคม – มกราคม ในปี พ.ศ. 2545 มีอุณหภูมิสูงสุด 34.1 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุด 24.8 องศาเซลเซียส มีจำนวนวันที่ฝนตกรวม 115 วัน และปริมาณน้ำฝนวัดได้ประมาณ 1,131.4 มม.

4. สมรรถนะของดินบริเวณคลองรังสิตประยูรศักดิ์ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มดินมีลักษณะเป็นดินเหนียว สภาพดินเป็นกรดปานกลาง และเป็นกรดจัด มี PH ประมาณ 4-6 มีแม่น้ำและลำคลองไหลผ่านแทบทุกอำเภอ มีลำคลองธรรมชาติ และคลองชลประทานหลายสาย

5. แหล่งน้ำตามธรรมชาติ แหล่งน้ำที่สำคัญ นอกจากแม่น้ำเจ้าพระยาแล้วยังมีระบบคลองส่งน้ำชลประทาน และคลองธรรมชาติ เช่น คลองควาย คลองเชียงรากน้อย คลองบางเคศ คลองบางโพธิ์ คลองแม่น้ำอ้อม คลองบางหลวง คลองหกวา คลองรังสิตประยูรศักดิ์ และคลองรพีพัฒน์ เป็นต้น ซึ่งจะรับน้ำจากเขื่อนชัยนาท และรับน้ำจากแม่น้ำป่าสักเขื่อนพระรามหก นอกเหนือจากแหล่งน้ำต่าง ๆ แล้ว จ.ปทุมธานี ยังเป็นจุดสูบน้ำดิบจากแม่น้ำเจ้าพระยา เพื่อนำน้ำดิบมาผลิตน้ำประปาให้บริการ ให้บริการในพื้นที่กรุงเทพมหานครฝั่งตะวันออก โดยมีสถานีสูบน้ำบริเวณตอนล่างของปากคลองอ้อม ต.บ้านกระแซง อ.เมืองปทุมธานี เพื่อส่งน้ำตามคลองส่งน้ำดิบไปยังโรงกรองน้ำที่บางเขน และสามเสน และเพื่อป้องกันการเสื่อมโทรมของคุณภาพน้ำที่จะนำมาผลิตเป็นน้ำประปา คณะรัฐมนตรีได้พิจารณากำหนดพื้นที่อนุรักษ์แหล่งน้ำดิบ เพื่อการประปานครหลวงเมื่อวันที่ 17 เมษายน 2522 และ 12 มกราคม 2531 ครอบคลุมพื้นที่ 350 ตรกม.

2.4.3.2 ลักษณะทางด้านสังคมวัฒนธรรม

1. ศาสนา ประชากรในเทศบาล ต.ประชาธิปัตย์ส่วนใหญ่นับถือศาสนา พุทธ กล่าวคือ นับถือศาสนาพุทธร้อยละ 90.76 นับถือศาสนาอิสลามร้อยละ 8.79 และนับถือศาสนาคริสต์ร้อยละ 0.45

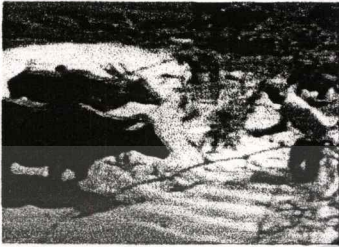
2. การละเล่น และประเพณีท้องถิ่น

เปิงสงกรานต์ เป็นประเพณีสงกรานต์ ข้าวแช่ของชาวไทยรามัญ มีการนำข้าวสุกแช่ลงในน้ำเย็น ลอยดอกมะลิ พร้อมกับจัดอาหารคาวหวาน จัดเป็นสำรับแล้วนำออก ขบวนแห่ไปถวายพระ ขอพรจากพระ และยกขบวนไปรดน้ำอวยพรพระผู้ใหญ่ ตามขนบธรรมเนียม ประเพณีที่ได้ยึดถือกระทำกันมา

ทะเลยมอญ เป็นการละเล่นพื้นเมืองของหนุ่มสาวชาวมอญ มีลักษณะคล้ายหมอลำของภาคอีสาน หรือลำตัดของคนไทยภาคกลาง มีการร้องเพลงเกี่ยวพาราสีต่อปากต่อคำกัน เครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบในการเล่นมี ไวโอลิน และซอ ทะยมอญใช้เล่นได้ทั่วไปในทุกโอกาสที่ต้องการความสนุกสนานครึกครื้นไม่จำเป็นต้องเป็นงานพิธี

การรำพาช้าวสาร เป็นประเพณีของชาวมอญ นิยมทำกันหลังจากออกพรรษาเป็นช่วงการทอดกฐินและทอดผ้าป่า โดยคณะผู้รำพาช้าวสารจะพายเรือไปขอรับบริจาคข้าวสาร เงินทองและสิ่งของ แล้วนำไปร่วมในการทอดกฐิน

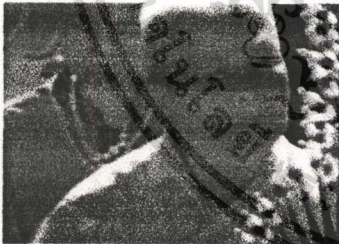
ประเพณีแรกนา เพื่อเป็นการขอขมาและสร้างความเป็นสิริมงคลเพื่อให้ผลผลิตงอกงามอุดมสมบูรณ์

ประเพณีทำขวัญข้าว ในช่วงข้าวตั้งท้อง

พิธีเรียกขวัญข้าว ในระยะข้าวสุกรพร้อมจะนวดข้าว

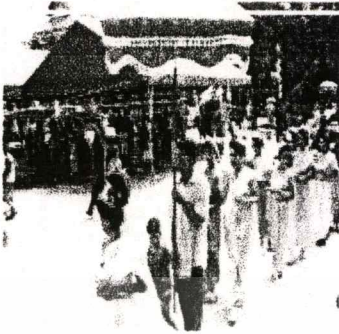
พิธีลงแขกข้าวในระยะปักดำ และฤดูการเก็บเกี่ยว

ภาพที่ 2.8 แสดงประเพณีต่างๆ ในพื้นที่ทำการศึกษาวิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

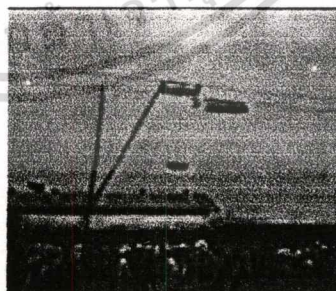
ประเพณีตักบาตรเทโว จัดในแรม 1 ค่ำ เดือน 11 หรือวันออกพรรษา โดยร่วมทำบุญตักบาตรด้วยข้าวสารและอาหารแห้ง และข้าวต้มลูกโยง มีขบวนแห่รถพาดิผ่านตลาด และเข้าสู่ลานวัดเพื่อทำบุญตักบาตรร่วมกัน

พิธีหว่านข้าวทิพย์ จัดให้มีขึ้นก่อน 15 ค่ำ เดือน 6 โดยมีทั้งพิธีทางพรหัม และพิธีสงฆ์ เพื่อถวายเป็นพระพุทธบูชา ถวายพระสงฆ์ และแจกจ่ายผู้ที่เข้าร่วมพิธีข้าวทิพย์ จะเกิดสิริมงคลทั้งคนทำและคนกิน

การจุดลูกหนู เป็นประเพณีเผาศพพระภิกษุ-สามเณร ดอกไม้เพลิงเป็นชนวน ถ้าตัวเจาะร้อยเชือกชนวนเมื่อจุดชนวนไฟจะวิ่งตามชนวนไปยังดอกไม้เพลิง ดอกไม้เพลิงจะวิ่งไปจุดไฟที่เมรุ

ภาพที่ 2.9 แสดงประเพณีต่างๆ ในพื้นที่ทำการศึกษาวิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.3.3 ลักษณะทางเศรษฐกิจ

ในระยะปีที่ผ่านมาจากปี 2545-2547 โดยเฉพาะปลายช่วงปี เศรษฐกิจมีการขยายตัวอย่างมากเมื่อเทียบกับช่วงปีก่อนหน้าทั้งด้านพาณิชย์และอุตสาหกรรม ทั้งนี้การขยายตัวอาจสืบเนื่องมาจากแรงกระตุ้นของนโยบายที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 ที่จะชะลอการขยายตัวของกรุงเทพมหานคร โดยการขยายอุตสาหกรรมไปสู่ชนเมือง ประกอบกับความเหมาะสมในด้านที่ตั้งและความพร้อมทางด้านการคมนาคมขนส่ง โดยการเพิ่มขึ้นของกิจกรรมต่าง ๆ มักกระจุกตัวอยู่ในเทศบาลตำบลประชาธิปัตย์

ในด้านอุตสาหกรรม จากการศึกษาของกรมการผังเมืองเฉพาะพื้นที่เทศบาลประชาธิปัตย์มีจำนวนโรงงานทั้งหมด 63 โรง ส่วนใหญ่เป็นโรงงานประเภทอุตสาหกรรมบริการ ได้แก่ อุตสาหกรรมเครื่องจักร เครื่องยนต์ อะไหล่เครื่องยนต์ต่าง ๆ ซึ่งจะตั้งอยู่ริมถนนพหลโยธิน โดยส่วนใหญ่แล้วโรงงานอุตสาหกรรมในเขตสุขาภิบาลประชาธิปัตย์เป็นอุตสาหกรรมขนาดเล็ก เป็นตึกแถวที่ไม่ได้จดทะเบียนโรงงานอุตสาหกรรม นอกจากนี้มีโรงงานประเภทไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ เช่น โรงงานซอยไม้ โรงงานแกะสลักไม้ และโรงงานเฟอร์นิเจอร์ที่ทำด้วยไม้เป็นต้น

ในด้านพาณิชย์กรรม เทศบาลตำบลประชาธิปัตย์มีจำนวนร้านค้าทั้งหมด 517 แห่ง เป็นร้านค้าปลีกส่วนใหญ่ โดยการขยายตัวของการค้ามีมากในช่วง 2545-2547 เนื่องจากพื้นที่เป็นประตูไปสู่ภาคเหนือ ตลอดจนเป็นจุดเปลี่ยนการเดินทางของประชาชนในพื้นที่และจังหวัดใกล้เคียง รวมถึงการขยายตัวของอุตสาหกรรมที่ส่งผลให้มีการอพยพเข้าของแรงงานเป็นจำนวนมาก ทำให้มีความเคลื่อนไหวของประชากรและกิจกรรมสูง จนกลายเป็นศูนย์กลางการพาณิชย์ขนาดใหญ่ ทั้งนี้เพื่อให้บริการประชาชนและแรงงานในพื้นที่

เทศบาลตำบลประชาธิปัตย์มีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว ในปี 2545 ประชากรมีรายได้เฉลี่ยต่อคน 206,428 บาท/ปี นับว่าสูงเป็นอันดับที่ 6 ของประเทศ รองจากจังหวัดระยอง ชลบุรี กรุงเทพมหานคร สมุทรสาคร และภูเก็ต มีผลิตภัณฑ์มวลรวมมูลค่า 118,489 ล้านบาท รายได้สูงสุดขึ้นอยู่กับภาคอุตสาหกรรมคิดเป็นร้อยละ 69.32 คิดเป็นมูลค่า 82,136 ล้านบาท รองลงมาคือ ภาคบริการ ร้อยละ 7.688 คิดเป็นมูลค่า 9,102 ล้านบาท และสาขาการค้าส่งและค้าปลีกร้อยละ 5.12 คิดเป็นมูลค่า 6,071 ล้านบาท (ที่มา : สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ)

2.4.3.4 ลักษณะทางด้านโครงสร้างพื้นฐาน

1. ไฟฟ้าการไฟฟ้าของพื้นที่ศึกษายังคงใช้บริการของการไฟฟ้านครหลวงที่ให้บริการในพื้นที่ตำบลประชาธิปัตย์ ตำบลลูกุด และตำบลคลองหลวง พื้นที่นอกเหนือจากนี้ขึ้นอยู่กับไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดปทุมธานี ซึ่งผู้ใช้ไฟฟ้าส่วนใหญ่เป็นประเภทที่พักอาศัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ธุรกิจต่าง ๆ และสถานประกอบการอุตสาหกรรมโดยไฟฟ้ามีบริการทั่วทุกพื้นที่ แต่พื้นที่ห่างไกลตามคลองซอยต่าง ๆ หรือห่างไกลถนนเข้าไปบางแห่งยังคงไม่มีไฟฟ้าใช้

2. ประปา พื้นที่ ที่มีการบริการใช้มีเพียงบริเวณสุขาภิบาลประชาติปัตย์ บางส่วนเท่านั้นในพื้นที่ระยะการศึกษาขึ้นอยู่กับการประปานครหลวง และการจัดประปาส่วนภูมิภาค จังหวัดปทุมธานี เป็นผู้ผลิตน้ำประปาให้บริการและในบริเวณพื้นที่อื่น ๆ ยังคงใช้จากแม่น้ำลำคลองในการอุปโภคบริโภค สำหรับโรงงานอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัย บ้านจัดสรรมีการใช้น้ำจากการขุดบ่อน้ำบาดาล

3. โทรคมนาคม จังหวัดปทุมธานีมีจำนวนเลขหมายโทรศัพท์ทั้งสิ้น 79,598 เลขหมาย เป็นเลขหมายที่มีผู้เช่า 51,122 เลขหมาย ในจำนวนนี้เป็นประเภทของผู้เช่าที่เช่าเลขหมายมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ธุรกิจ โทรศัพท์สาธารณะ ราชการ และ ท.ศ.ท ตามลำดับ และที่ทำการไปรษณีย์โทรเลข 2 แห่ง

4. การคมนาคมขนส่ง ระบบโครงข่ายถนนในพื้นที่ศึกษา ยังคงมีถนนพหลโยธินเป็นถนนสายหลักที่เป็นเส้นทางติดต่อกับกรุงเทพมหานครและจังหวัดอื่น ๆ และมีถนนรังสิต-บางพูน-ปทุมธานี เป็นถนนที่ทำหน้าที่กระจายการจราจรไปยังพื้นที่อื่น ๆ ซึ่งถนนส่วนใหญ่มีสภาพเป็นถนนลาดยาง นอกจากนั้นถนนอื่น ๆ ที่เทียบคลองยังคงเป็นถนนลูกรังบางช่วงที่มักมีปัญหาในช่วงฤดูฝน

เนื่องจากถนนพหลโยธินเป็นถนนที่มีความสะดวกจึงมีการขยายตัวของกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งสองข้างถนน ทำให้การจราจรบนถนนพหลโยธินมีความคับคั่งมากขึ้นเนื่องจากต้องรับปริมาณระหว่างเมืองที่เพิ่มขึ้น และต้องรับการจราจรในชุมชนอีกด้วย ทำให้จราจรติดขัดในช่วงเวลาเร่งด่วน โดยเฉพาะบริเวณรังสิตซึ่งเป็นจุดตัดของถนนพหลโยธิน ถนนรังสิต-ปทุมธานี และถนนรังสิต-นครนายก และในบริเวณจุดที่ถนนพหลโยธินเชื่อมกับถนนวิภาวดีรังสิต สำหรับถนนอื่น ๆ นั้นมีถนนรังสิต-บางพูนที่มีความสำคัญมากขึ้นเนื่องจากสามารถเดินทางไปยังตัวจังหวัดปทุมธานี โดยมีสะพานปทุมธานีที่ข้ามแม่น้ำเจ้าพระยาได้โดยสะดวกโดยไม่ต้องอาศัยเรือข้ามอีกต่อไป

สำหรับการขนส่งมวลชนในพื้นที่ที่มีรถโดยสารประจำทางในจังหวัด ที่เดินทางติดต่อระหว่างอำเภอและจังหวัดใกล้เคียงและรถโดยสารประจำทางขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพมหานครที่มีบริการในพื้นที่ตำบลคูคต และตำบลประชาติปัตย์ในเส้นทางถนนพหลโยธินที่ส่วนใหญ่จะสุดสายที่ตลาดรังสิต

การคมนาคมทางรถไฟ มีเส้นทางรถไฟสายเหนือ และสายตะวันออกเฉียงเหนือผ่าน โดยมีจุดจอดรถที่สถานีรถไฟรังสิต และสถานีเชียงราก อีกทั้งยังมีจุดจอดรับส่งผู้โดยสารระยะสั้นเพื่อเดินทางไปยังกรุงเทพมหานครและจังหวัดใกล้เคียง ที่หมู่บ้านรัตนโกสินทร์ นอกจากนี้ยังมีการคมนาคมขนส่งทางน้ำ เช่นการขนส่งระหว่างคลองไปยังคลองอีกสายหนึ่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.3.5 ลักษณะทางด้านบริการสังคม

2.4.3.5.1 หน่วยงานสังกัดภูมิภาค

1. ที่ทำการปกครองอำเภอ
2. สำนักงานศึกษาธิการอำเภอ
3. สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ
4. สำนักงานพัฒนาการอำเภอ
5. สำนักงานเกษตรอำเภอ
6. สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ
7. สำนักงานป่าไม้อำเภอ
8. สำนักงานประมงอำเภอ
9. สำนักงานสรรพากรอำเภอ
10. สำนักงานสรรพสามิตอำเภอ
11. สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ
12. สำนักงานที่ดินอำเภอ
13. ที่ทำการสัสดีอำเภอ
14. ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ
15. สถานีตำรวจภูธรอำเภอธัญบุรี
16. สถานีตำรวจภูธรตำบลประดู่ น้ำพุทองนคร

2.4.3.5.2 หน่วยงานราชการสังกัดส่วนกลางที่ตั้งในเขตอำเภอ

1. ศาลจังหวัดธัญบุรี
2. สำนักงานอัยการจังหวัดประจำศาลจังหวัดธัญบุรี
3. ศาลจังหวัดปทุมธานี แผนกคดีเยาวชนและครอบครัว
4. วิทยาลัยการปกครอง
5. สถานีพัฒนาที่ดินเขต 1
6. เรือนจำจังหวัดธัญบุรี
7. ทักษสถานบำบัดพิเศษหญิง
8. ทักษสถานบำบัดพิเศษชาย
9. สถานีกักขังชาย
10. สถานสงเคราะห์บ้านกึ่งวิถี
11. สถานสงเคราะห์คนไข้โรคจิตทุเลา
12. สถานสงเคราะห์เด็กอ่อนรังสิต
13. สถานสงเคราะห์เด็กชายธัญบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

14. สถานสงเคราะห์เด็กหญิงชัยบุรี
15. สถานสงเคราะห์เยาวชนมูลนิธิมหามหาราช
16. โครงการชลประทานรังสิตใต้
17. ศูนย์ปฏิบัติงานช่างภาคกลาง
18. สำนักงานที่ดินจังหวัดปทุมธานี (สาขาชัยบุรี)
19. โรงพยาบาลธัญญารักษ์
20. โรงพยาบาลประจักษ์ปัตย์
21. โรงพยาบาลชัยบุรี
22. ศูนย์พลศึกษาและกีฬาจังหวัดปทุมธานี
23. หมวดการทางรังสิต
24. หมวดการทางองครักษ์
25. ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษารังสิต
26. ศูนย์ผลิตรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาออกโรงเรียน
27. ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลานครินทร์
28. ประชาสงเคราะห์จังหวัดปทุมธานี
29. ธนาคารออมสิน สาขารังสิต
30. ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี
31. สถานีวิทยุการbinกรมการbinพาณิชย์
32. องค์การเกษตรกรรม สาขาชัยบุรี
33. มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย
34. วิทยาลัยเทคนิคชัยบุรี

2.4.3.5.3 หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ

1. การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคชัยบุรี
2. การประปารังสิต
3. ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขชัยบุรี
4. ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขรังสิต
5. สถานีรถไฟคลองรังสิต
6. ธนาคารกรุงไทยสาขารังสิต
7. ธนาคารกรุงไทย สาขาคลอง 4
8. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์
9. ธนาคารอาคารสงเคราะห์สาขาคอง 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.3.5.4 การพาณิชย์และการบริการอำเภอชัยบุรีมีสถานประกอบการ พาณิชย์และการบริการที่สำคัญคือ

1. ตลาด

- ตลาดสุชาติ เขตอำเภอประจักษ์ศิลปาคม
- ตลาดพรพัฒนาการโยธา
- ตลาดหวังหลี่
- ห้างสรรพสินค้าบีทีซี
- ห้างสรรพสินค้าฟิวเจอร์ปาร์ครังสิต
- ตลาดหมู่บ้านรัตนโกสินทร์ 200 ปี
- ตลาดพรพิสาร

2. สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

- สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงขนาดใหญ่ 10 แห่ง

3. ธนาคาร ธนาคารของรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ

- ธนาคารออมสินสาขารังสิต
- ธนาคารกรุงไทยสาขารังสิต
- ธนาคารกรุงไทยสาขาคลอง 4 ชัยบุรี
- ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์สาขารังสิต
- ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด สาขารังสิต
- ธนาคารกรุงไทย จำกัด สาขารังสิต
- ธนาคารกรุงเทพ จำกัด สาขารังสิต
- ธนาคารศรีนคร จำกัด สาขารังสิต
- ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด สาขาคลอง 2 ชัยบุรี
- ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด สาขารังสิต

สหกรณ์ จำนวน 3 แห่ง

- สหกรณ์การเกษตร ชกส.ปทุมธานี
- สหกรณ์ออมทรัพย์บางกอกกสิวิทย์ จำกัด
- ร้านสหกรณ์ชัยบุรี

4. สถานบริการ

- โรงแรม 10 แห่ง
- สถานบันเทิง 24 แห่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. การท่องเที่ยว มีสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ

- วัดมุลจินคาราม
- วัดเขียนเขต
- สวนสนุกครีมเว็ลด์
- ศูนย์พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา

6. การศึกษา อำเภอธัญบุรีมีสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน

แยกได้ดังนี้

- การศึกษาในระบบ

ตารางที่ 2.3 แสดงสถานศึกษาในอำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี

สถานศึกษาสังกัด	จำนวน (โรงเรียน)	จำนวนห้องเรียน	จำนวนครู	จำนวนนักเรียน
สปช.	11	331	454	11,611
สามัญศึกษา	3	181	367	6,864
ส.ช.	21	371	376	8,092

ศึกษานอกโรงเรียน จัดการศึกษาโดยแยกเป็น

- การศึกษานอกระบบโรงเรียน ศูนย์การบริการการ
- 1. ศูนย์อบรมวิชาชีพพระยะสัน 30 กลุ่ม
- 2. ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน 3 แห่ง
- 3. กลุ่มสนใจ 4 กลุ่ม
- 4. ห้องสมุดประชาชน 1 แห่ง (กำลังดำเนินการ

ก่อสร้างห้องสมุดเฉลิมราชกุมารีใหม่)

7. การศาสนา และวัฒนธรรม มีสถาบันหรือองค์กรทาง

ศาสนา

- วัด 8 วัด โดยแยกเป็นพระอารามหลวง 1 วัด, วัด

ราษฎร์ 7 วัด

- สำนักสงฆ์ 1 แห่ง
- มัสยิด 1 แห่ง
- คริสต์ 2 แห่ง
- ศาลเจ้า 17 แห่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8. ประเพณี วัฒนธรรมและโบราณสถาน

- ประตุน้ำจุฬาลงกรณ์
- พระบรมราชานุสาวรีย์รัชการที่ 5
- วัดมุลจินคาราม
- วัดคเชียนเขต (พระอารามหลวง)
- ทำบุญตามประเพณีอันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

9. การสาธารณสุข การบริการด้านสาธารณสุขของรัฐ

และเอกชน

สถานพยาบาลของรัฐ

- โรงพยาบาล 60 เตียง 2 แห่ง
- สถานีอนามัยประจำตำบล 4 แห่ง
- สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ 1 แห่ง
- โรงพยาบาลศัลยกรรม (บำบัดการเสพติด) 1 แห่ง

สถานพยาบาลเอกชน

- โรงพยาบาล 7 แห่ง
- ร้านขายยาปัจจุบัน 68 แห่ง
- เวชกรรมโบราณ 2 แห่ง

10. ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีสถานีตำรวจ

และตำบล 2 แห่ง

- สถานีตำรวจอำเภอชัยบุรี
- สถานีตำรวจตำบลประตุน้ำจุฬาลงกรณ์

2.5 ศึกษาทฤษฎีและหลักการการพัฒนากุมิทัศน์เมือง

การพัฒนาใด ๆ ก็ตามจะต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ และวัตถุประสงค์นั้นต้องสอดคล้องกับปรัชญาและแนวความคิดที่มีเหตุผล และเกิดประโยชน์แก่ทุกฝ่าย ในการพัฒนากุมิทัศน์เมืองก็เช่นเดียวกันจะต้องคำนึงถึงผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ซึ่งได้แก่ นักท่องเที่ยว ประชากรของเมือง ผู้รับผิดชอบและผู้ดำเนินการพัฒนา

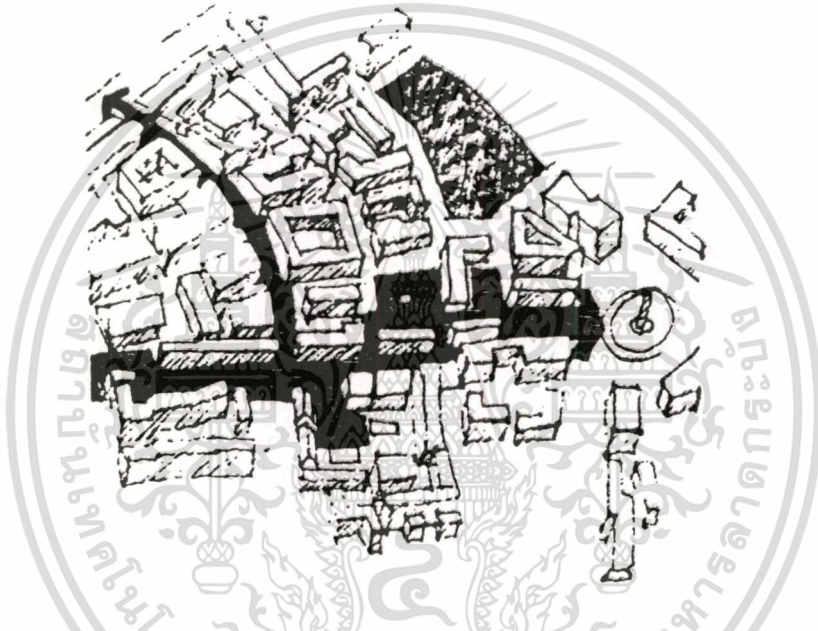
เดชา บุญค้ำ (2531 : 10, 1) ได้ให้ความหมายของ “กุมิทัศน์เมือง” หมายถึง องค์ประกอบของเมืองที่มองเห็นได้ด้วยตา และมีผลกระทบต่อการรับรู้ทางด้านสุนทรีย์ ได้แก่ ต้น ไม้ อาคาร ป้ายโฆษณา สาธารณูปโภค เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5.1 ย่านและที่รวมกิจกรรม

เดชา บุญค้ำ (2531 : 4, 1) ได้ให้ความหมายของ “ย่าน”

ย่าน (District) หมายถึง บริเวณที่มีความคล้ายคลึงกันในวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ความคล้ายคลึงของสถาปัตยกรรม หรือกิจกรรมที่เกิดขึ้น หรืออาจเป็นย่านที่เคยมีความสำคัญมาในอดีตเคยมีเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์เกิดขึ้น โดยที่จะมีอาณาบริเวณขนาดพื้นที่เล็กหรือใหญ่ก็ได้ไม่จำกัด เมืองบางเมืองอาจจะมีเพียงย่านเดียว ในขณะที่บางเมืองมีขนาดใหญ่ อาจจะมีถึงสิบย่าน โดยที่แต่ละย่านจะมีอาณาเขตที่แสดงขอบเขตได้ชัดเจน อาจเป็นอาณาเขตทางกายภาพที่เป็นธรรมชาติ เช่น ถนน แม่น้ำ ลำคลอง ภูเขา หรือเป็นอาณาเขตที่มนุษย์สร้างขึ้นก็ได้ เช่น กำแพง แนว หรือกลุ่มต้นไม้ เป็นต้น

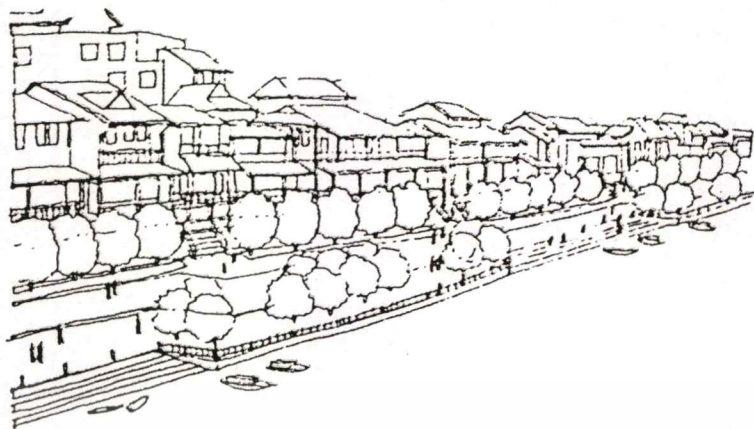
ภาพที่ 2.10 แสดงตัวอย่างย่าน

ย่าน (Districts) สำหรับเมือง ๆ หนึ่งจะประกอบไปด้วยหมู่บ้านและอำเภอ ศูนย์กลางของเมือง เมืองส่วนบน ใจกลางเมือง ส่วนพักอาศัยภายในเมือง บริเวณมหาวิทยาลัย ส่วนเหล่านี้นับได้ว่าเป็นย่าน ซึ่งบางครั้งได้มีการกำหนดขอบเขตของบริเวณอย่างชัดเจน เช่น บริเวณมหาวิทยาลัย บริเวณปะปนกัน เช่น ในเมือง (Kevin Lynch, 1960)

เดชา บุญค้ำ (2531 : 4, 1) ได้ให้ความหมายของคำว่า “ที่รวมกิจกรรม” ว่า

ที่รวมกิจกรรม (Node) หมายถึง บริเวณที่มีผู้คนมารวมตัวกันเป็นจำนวนมากเพื่อประกอบกิจกรรมคล้ายคลึงกันในช่วงระยะเวลาหนึ่งๆ ซึ่งอาจจะเป็นเฉพาะช่วงเช้าของทุกวัน อาทิเช่น บริเวณตลาดนัดคลองเตย ตลาดบางกะปิ หรือจะเป็นช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์อย่างบริเวณตลาดนัดสวนจตุจักร หรือเป็นช่วงระยะเวลาพิเศษที่ติดต่อกันหลาย ๆ วัน เช่น บริเวณจัดงานแสดงสินค้าที่สวนอัมพร เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.11 แสดงตัวอย่างที่รวมกิจกรรม

ศูนย์รวม (Nodes) จะเป็นศูนย์กลางของกิจกรรม แม้ว่าที่ศูนย์กลางที่เห็นนั้นเป็นจุดที่เด่นของเมืองเช่นกัน แต่ก็ยังมีข้อแตกต่างกันที่จุดประสงค์ของการใช้กิจกรรม ที่หมายตาเป็นวัตถุประสงค์ที่มองเห็น แต่ศูนย์รวมเป็นศูนย์กลางของกิจกรรม ตัวอย่างเช่น บริเวณอนุสาวรีย์คุณหญิงโมเป็นทั้ง Landmark และเป็นทั้ง Node (Kevin Lynch, 1960)

ซึ่งกล่าวโดยรวม ๆ แล้วที่รวมกิจกรรมก็คือ ย่านชนิดหนึ่งที่มีความหนาแน่นค่อนข้างสูง และเกิดจากการรวมตัวกันเพื่อกิจกรรมมากกว่าลักษณะทางกายภาพอื่น ๆ ตามปกติบริเวณที่รวมกิจกรรมจะมีพื้นที่ค่อนข้างจำกัด และลักษณะทางกายภาพของบริเวณที่จะสร้างขึ้นเป็นแบบถาวรหรือแบบที่รื้อถอนได้สะดวก ตามแต่ความถี่ของการมีกิจกรรม และจะถูกสร้างขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับกิจกรรมที่เกิดขึ้นด้วย

เดชา บุญค้ำ (2531 : 4, 2) ได้แบ่งประเภทของย่านและที่รวมกิจกรรมออกเป็น 6 ประเภท ดังนี้

1. ย่านประวัติศาสตร์ ส่วนมากจะเป็นย่านที่มีความสำคัญในทางประวัติศาสตร์ และอนุรักษ์รูปแบบของอาคารที่จะสร้างขึ้นใหม่
2. ย่านพาณิชย์ เป็นย่านที่มีความสำคัญทางด้านเศรษฐกิจของเมือง เป็นย่านค้าขายแลกเปลี่ยนสินค้า
3. ย่านเริงรมย์ เป็นย่านที่มีสถานบริการให้ความบันเทิงเริงรมย์อยู่รวม ๆ กันจนกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยว
4. ย่านอุตสาหกรรม เป็นย่านที่มีการประกอบอุตสาหกรรมประเภทเดียวกัน และสำคัญจนกลายเป็นย่านอุตสาหกรรมที่รองรับการท่องเที่ยวได้
5. ย่านที่พักอาศัย เป็นย่านที่พักอาศัยของชุมชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งที่มีศิลป วัฒนธรรม และความเป็นอยู่เป็นพิเศษที่แตกต่างออกไป มีสถาปัตยกรรมที่เป็นเอกลักษณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. ย่านสถานที่ราชการ เป็นย่านที่มีอาคารสถานที่ราชการต่าง ๆ

7. ในแต่ละเมืองไม่จำเป็นต้องมีย่านต่าง ๆ เหล่านี้ทุกย่านเสมอไป หรือแม้แต่ย่านชนิดเดียวกันอาจมีลักษณะที่แตกต่างกันได้ ขึ้นอยู่กับรายละเอียดปลีกย่อยอีกหลายประการ ในการพัฒนาเมืองเพื่อรองรับการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ย่านต่าง ๆ ภายในเมืองควรจะได้รับ การจัดแบ่งประเภท เพื่อที่ว่าในการพัฒนาจะได้สามารถเอาลักษณะเด่น ๆ เหล่านี้มาปรับปรุงเพื่อให้เกิดประโยชน์กับการท่องเที่ยวได้

ข้อพิจารณาในการปรับปรุง ย่านและที่รวมกิจกรรม

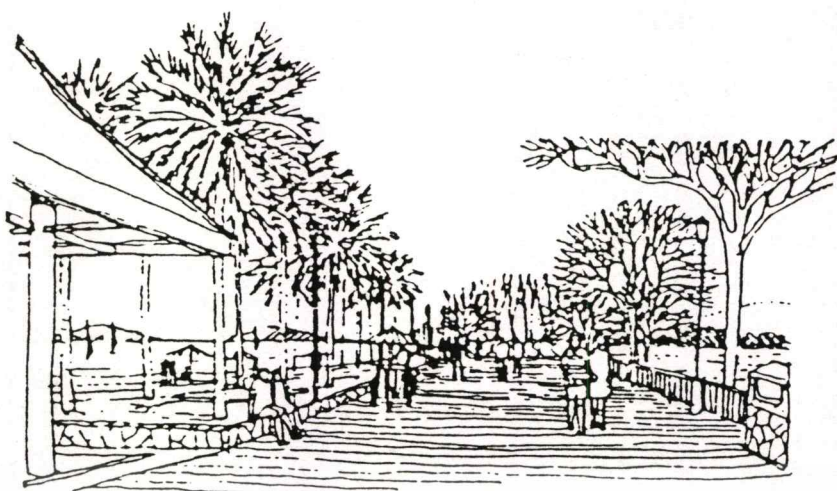
เดชา บุญค้ำ (2531 : 4, 3-4, 6) ได้กล่าวถึงข้อพิจารณาในการปรับปรุงย่าน และที่รวมกิจกรรมในการพัฒนาภูมิทัศน์เมืองจะมีแนวทางที่แตกต่างกันไปตามลักษณะแต่ละเมือง และจำเป็นจะต้องมีการศึกษาถึงปัญหาในแต่ละพื้นที่เสียก่อน จึงจะสามารถกำหนดแนวทางการพัฒนา แก้ไขปรับปรุงได้ โดยอาศัยแนวทางในการปรับปรุงโดยสังเขป ดังนี้

1. การปรับปรุงจินตภาพของย่าน โดยอาศัยการควบคุมการออกกฎข้อบังคับพระราชบัญญัติหรือเทศบัญญัติขึ้นมาควบคุมเฉพาะย่านได้ เช่น การควบคุมรูปแบบของสถาปัตยกรรม การควบคุมความหนาแน่นควบคุมรูปแบบของป้าย เป็นต้น
2. การแก้ปัญหาความขัดแย้งของการจราจร เป็นการเอื้อประโยชน์ต่อเส้นทางสัญจร การเดินเท้า เพิ่มพื้นที่พักผ่อนภายในเมือง
3. การส่งเสริมกิจกรรม เพื่อช่วยให้ย่านมีจุดสนใจของคนในเมือง และนักท่องเที่ยวมากขึ้น เช่น จัดเทศกาล นิทรรศการ งานเฉลิมฉลองต่าง ๆ
4. การปรับปรุงสิ่งประกอบภูมิทัศน์ เช่น ชุม ศาลา ที่พักผ่อนรถประจำทาง ม้านั่ง เสาไฟฟ้า กระบะต้นไม้ เป็นต้น
5. การปรับปรุงขอบเขต เช่น การใช้ต้นไม้เป็นตัวกำหนดขอบเขต การใช้วัสดุปูพื้นสิ่งประกอบถนน เพื่อให้เมืองมีอาณาเขตที่ชัดเจน

2.5.2 ที่ว่างโล่ง

โสภาคย์ ผาสุกนิรันดร์ (2537 : 98) ได้ให้ความหมายของพื้นที่โล่งว่า

พื้นที่โล่ง หมายถึง ภูมิสถาปัตยกรรมชาติ เช่น ท้องทุ่ง พื้นที่รกร้าง และหุบเขา พื้นที่ว่างเปิดโล่งนี้เป็นภูมิประเทศฉากหลังของสิ่งปลูกสร้างที่มนุษย์สร้างขึ้น และเชื่อมต่อกับถนน และการบริการอื่น ๆ ฉากหลังนี้มีลักษณะรวมเข้ากับการได้รับผลกระทบจากการพัฒนาต่าง ๆ ทั้งโดยการใช้สอยทางกายภาพและการมองเห็น รวมทั้งทัศนียภาพจากทางอากาศ

ภาพที่ 2.12 แสดงตัวอย่างที่ว่างโล่ง

Lawrence Halprin (1968 : 89-95) ได้กล่าวว่า ที่ว่างโล่ง (Open Space) เป็นที่ว่างโล่งปราศจากอาคารปกคลุมล้อมรอบด้วยอาคารหนาแน่น ใช้ในการสัญจร การรับอากาศและแสงแดด ป้องกันเพลิงไหม้ และเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ

2.5.2.1 การพิจารณาคูณค่าทางทัศนียภาพของที่โล่ง

ระนาบทางนอน ได้แก่ พื้นผิวประดิษฐ์ เช่น ถนน ทางเดิน ลาน และพื้นผิวธรรมชาติ เช่น สนามหญ้า ท่งโล่ง ฯลฯ

ระนาบทางตั้ง ได้แก่ รูปร่างหน้าตาของอาคาร หอนาฬิกา ต้นไม้ ฯลฯ

ระนาบเหนือศีรษะ ได้แก่ ท้องฟ้า หลังคา

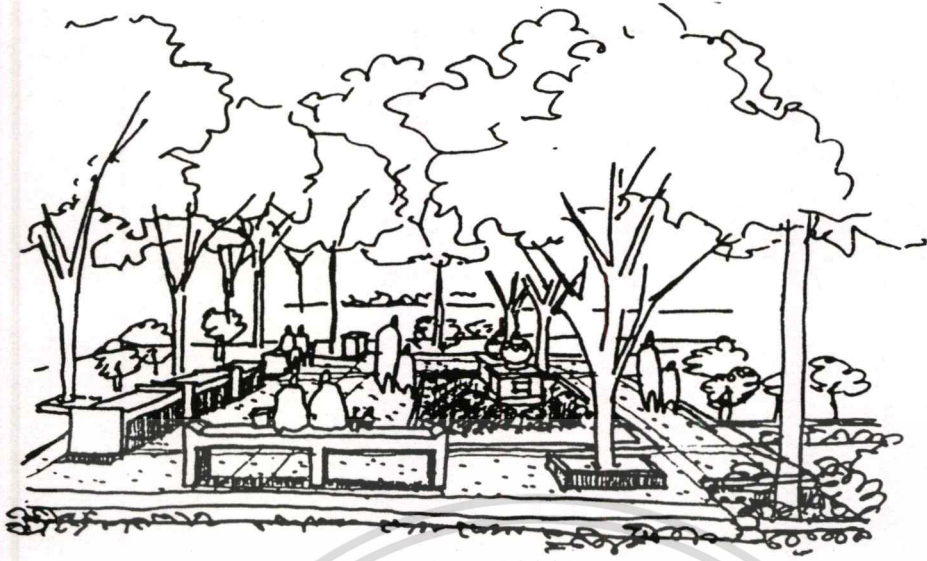
ตัวประกอบที่ว่างอาจให้ทั้งสุนทรียภาพ ทั้งประโยชน์ใช้สอย ได้แก่ ม้านั่ง โคมไฟ รูปปั้นต่าง ๆ ที่อยู่ในที่โล่ง

เดชา บุญค้ำ (2531 : 5, 1-5, 14) ได้กล่าวถึง พื้นที่โล่งในแหล่งท่องเที่ยวแยกออกเป็น 3 ประเภทที่สำคัญ คือ

1. สวนหย่อม

ที่ว่างโล่งประเภทสวนหย่อม หมายถึง สวนขนาดเล็กซึ่งไม่มีการเข้าไปใช้งานมากนักหรือมีแต่เพียงเล็กน้อย แต่จะมีประโยชน์ในแง่ของการตกแต่งเพื่อความร่มรื่นสวยงามของเมืองมากกว่า ทั้งนี้เนื่องจากขนาดของพื้นที่มีความกว้างไม่มากพอที่จะเอื้ออำนวยให้เกิดกิจกรรมต่าง ๆ การเข้าถึงลำบาก หรือสภาพแวดล้อมไม่เหมาะสำหรับการเข้าไปพักผ่อนนั่งเล่น เช่น หัวมุมถนน วงเวียนเกาะกลางถนน สี่แยก เป็นต้น เกณฑ์ประการสำคัญของการออกแบบปรับปรุงสวนหย่อม คือ การดูแลรักษาจะต้องง่าย สะดวก ประหยัด ในที่นี้จะกล่าวถึงเฉพาะสวนหย่อมในพื้นที่ที่เป็นสาธารณะ และอยู่ในการดูแลของเทศบาลเมือง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.13 แสดงตัวอย่างสวนหย่อม

สวนหย่อมจัดว่าเป็นที่ว่างโล่ง (Open Space) ของเมือง และเป็นส่วนที่ตกแต่งเมืองให้เกิดความสวยงามเป็นระเบียบเรียบร้อย เป็นส่วนที่เพิ่มพื้นที่สีเขียว เพิ่มความร่มรื่นให้กับถนนและทางเท้า

ประเภทสวนหย่อม

1. สวนหย่อมตกแต่งเพื่อความสวยงาม ได้แก่ บริเวณที่มีขนาดเล็กหรือการเข้าถึงลำบากไม่เหมาะแก่การใช้สอย เช่น เกาะกลางถนน อนุสาวรีย์ หัวมุมสี่แยก เป็นต้น
2. สวนหย่อมที่สามารถใช้งานได้ ได้แก่ เกาะกลางถนนที่มีการสัญจรเบาบางมีการเข้าถึงได้ พื้นที่ว่างระหว่างอาคารที่ใช้เป็นสนามเด็กเล่น เป็นต้น

ข้อพิจารณาในการปรับปรุง “ที่ว่างโล่งประเภทสวนหย่อม”

1. ความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม โดยการออกแบบควรมองประกอบไปกับตึกและอาคารโดยรอบ ขนาดสัดส่วนของถนน ที่ว่างระหว่างอาคาร และสีของบริเวณโดยรอบ ในการออกแบบนั้นควรมองภาพรวมประกอบไปกับบริเวณโดยรอบ มิใช่มองเฉพาะสวนหย่อมนั้น ๆ เท่านั้น
2. ความกลมกลืนกับทางสัญจรของเมือง สวนหย่อมเหล่านี้จะต้องไม่เป็นสิ่งกีดขวางการสัญจรของเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งระบบทางเดินเท้า และควรคำนึงถึงการสัญจรของรถยนต์ หรือพาหนะอื่น ๆ ที่จะผ่าน โดยไม่ปลูกต้นไม้หรือสิ่งก่อสร้างใด ๆ ปิดบังการมองเห็นตามบริเวณสำคัญ เช่น หัวมุมถนน สี่แยก ทางโค้ง ทางเลี้ยวต่าง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. การพิจารณาในการใช้งาน ควรพิจารณาว่าการใช้งานนั้น ๆ จะไม่
เป็นปัญหาต่อการสัญจรหรือความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง และกิจกรรมนั้น ๆ เป็นกิจ
กรรมที่คนในบริเวณนั้นต้องการ เช่น การใช้เป็นที่นั่งพักผ่อน เป็นสนามเด็กเล่นขนาดย่อม เป็นต้น

4. ความสะดวกในการบำรุงรักษา ในการปรับปรุงบริเวณสวน
หย่อมเหล่านี้จำเป็นต้องคำนึงถึงความสวยงามในระยะยาว รูปแบบและวัสดุที่ใช้มีผลต่อระดับ
ความต้องการดูแลรักษา

5. คำนึงถึงประโยชน์อื่น ๆ ที่จะได้รับ เช่น การเพิ่มร่มเงาให้กับ
บริเวณด้วยการปลูกต้นไม้ใหญ่ที่ให้ร่มเงา การทำขอบของสวนให้สามารถนั่งพักได้บ้างหากสภาพ
แวดล้อมอำนวย เป็นต้น

2. ลานกิจกรรม ลานอเนกประสงค์ (Plaza)

ลาน (Plaza) หมายถึง บริเวณเปิด โล่งกลางแจ้ง ซึ่งเป็นพื้นลาดแจ้ง ถูกล้อมรอบหรือ
ล้อมอยู่เพียงบางส่วนด้วยอาคาร ลานนี้อาจลาดผิวด้วยวัสดุต่าง ๆ พื้น เช่น พื้นคอนกรีต พื้นปูอิฐ พื้น
ปูหิน พื้นปูกระเบื้อง หรือวัสดุหลาย ๆ อย่างผสมกัน และอาจมีพื้นที่บางส่วนแบ่งเป็นแปลงปลูกต้นไม้
ไม้แปลงปลูกหญ้าปนอยู่ด้วยได้

ภาพที่ 2.14 แสดงตัวอย่างลานกิจกรรมลานอเนกประสงค์

ลานนี้เป็นบริเวณซึ่งแยกขาดจากการสัญจรด้วยขบวนยาน จากการ
จราจร เป็นบริเวณสำหรับการพักผ่อนหย่อนใจ หรือเป็นที่รวมของผู้คน นักท่องเที่ยว หรือเป็น
บริเวณที่เกิดกิจกรรมต่าง ๆ ในเมืองหรือชุมชนที่มีความหนาแน่นมาก “ลาน” เป็นส่วนเปิดโล่งของ
เมืองเพื่อรับแสงสว่างเพื่อการพักผ่อนของลม และเพื่อช่วยผ่อนคลายความแออัดของเมือง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเภทของลาน สามารถแบ่งตามการใช้สอยออกได้เป็น 5 ประเภท คือ

1. ใช้เพื่อการสัญจรหรือเป็นทางเท้า
2. เพื่อใช้การพบปะสังสรรค์
3. ใช้เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ
4. ใช้เพื่อประโยชน์ทางด้านการมองเห็น
5. ใช้เพื่อประโยชน์หลาย ๆ อย่าง เช่น เป็นพื้นที่แสดงศิลปวัฒนธรรม

ข้อพิจารณาในการปรับปรุง “ลานกิจกรรมลานอเนกประสงค์” (Plaza)

1. การแยกกิจกรรมและการสัญจรที่เหมาะสม ลานควรมีขอบเขตที่แน่ชัด แยกออกจากระบบสัญจรรวมของเมืองเพื่อให้เกิดความปลอดภัยและความสะดวก

2. การเลือกใช้วัสดุ ควรเป็นพื้นผิวแข็งเพื่อความถาวรแข็งแรง ทนทาน สวยงาม และกลมกลืนกับวัสดุของสิ่งที่อยู่โดยรอบ และในบริเวณลานเดียวกันอาจมีการใช้วัสดุหลายชนิดได้

3. คำนึงถึงสภาพอากาศของบริเวณ ลานจะเป็นที่ร้อนไม่ร้อนเกินไป เกิดแสงสะท้อนและไอร้อน ควรปลูกต้นไม้ให้ร่มเงาเพื่อลดความร้อน

4. การจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ควรคำนึงถึงผู้ใช้ที่เป็นเด็ก คนชรา หรือผู้ที่มีความพิการด้วย

3. บ่อน้ำ สระน้ำ แม่น้ำลำคลองที่มีตามธรรมชาติ

จัดเป็นที่เปิดโล่งที่ช่วยลดความแออัดหนาแน่นของเมือง เป็นบริเวณที่ลมพัดผ่าน และเพิ่มแสงสว่างให้แก่เมือง ดังนั้นการปรับปรุงบ่อน้ำ สระน้ำเดิมที่มีอยู่ ให้เพิ่มความน่าสนใจขึ้นเพื่อกิจกรรมการใช้สอยให้มากขึ้น จึงเป็นสิ่งที่ควรพิจารณาในการพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเช่นกัน

ภาพที่ 2.15 แสดงตัวอย่างบ่อน้ำ, สระน้ำ, แม่น้ำลำคลองที่มีตามธรรมชาติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บ่อน้ำหรือสระน้ำบางแห่งที่มีความสำคัญในทางประวัติศาสตร์สมควรมีการปรับปรุงขึ้นมาให้มีการใช้งานเป็นที่พักผ่อนได้ด้วย ทั้งนี้เพราะเป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์โบราณคดีอย่างหนึ่ง ซึ่งแสดงถึงระบบการวางผังเมืองบริเวณที่เปิดโล่งของเมือง และเป็นแหล่งน้ำสำหรับการบริโภคด้วย

ข้อพิจารณาในการปรับปรุงบริเวณชานน้ำ

จะต้องจัดก่อสร้างเขื่อน เพื่อความแข็งแรงพร้อมทั้งปรับแต่งรูปทรงของบ่อน้ำ โดยเฉพาะในเมืองที่มีการใช้สอยพื้นที่ริมน้ำมาก ควรทำให้เกิดความทนทานต่อการเหยียบย่ำ และเพื่อช่วยป้องกันมิให้คลื่นพังทลาย และควรเพิ่มความสวยงามและน่าสนใจด้วยการใช้น้ำไม่ให้น้ำเน่า

จากรายละเอียดที่กล่าวมาข้างต้น ที่วางโล่งในแหล่งท่องเที่ยวสามารถแบ่งได้เป็น สวนหย่อม ลานอเนกประสงค์ บ่อน้ำ สระน้ำที่มีอยู่ตามธรรมชาติ ข้อพิจารณาในการปรับปรุงที่วางโล่งต้องคำนึงถึงความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม พิจารณาถึงการใช้งานของกิจกรรมให้เป็นกิจกรรมที่คนในบริเวณนั้นต้องการ การบำรุงรักษา การจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

2.5.3 เส้นทางสัญจร

กัาธร กุลชล (2519 : 38) ได้ให้ความหมายของเส้นทางสัญจรว่า

เส้นทาง (Paths) ประกอบด้วยถนนสายสำคัญ ๆ เป็นถนนประธาน และถนนสายรองในระดับเมืองจะมีข่าของถนนใหญ่ แต่ในระดับหมู่บ้านจะมีข่าของถนนเล็ก สำหรับอาคารหลังหนึ่งจะมีข่าของถนนใหญ่อยู่หลายสายที่ประชาชนใช้ไปมายังที่นั้น และข่าของถนนหลัก (Highway) เป็นข่าทาง (Pathway) สำหรับเมืองทั้งเมือง หรือแม้กระทั่งทางเท้าของบริเวณมหาวิทยาลัยก็เป็นทาง Pathway ของมหาวิทยาลัยด้วย

ภาพที่ 2.16 แสดงตัวอย่างเส้นทางสัญจร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

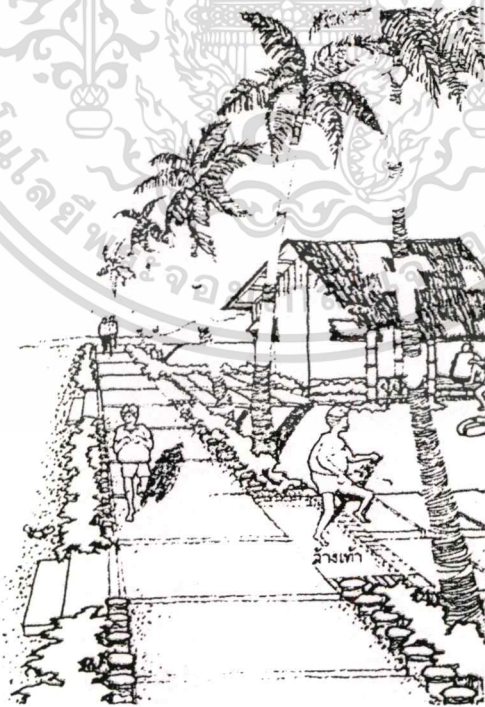
ถนนเป็นองค์ประกอบสำคัญของเมือง ทำหน้าที่เชื่อมโยงส่วนต่าง ๆ ของเมืองเข้าด้วยกัน และยังเป็นส่วนเชื่อมโยงเข้ากับระบบสัญจรไปยังที่อื่น ๆ ของประเทศด้วย

เดชา บุญค้ำ (2531 : 6, 10) ได้แบ่งประเภทของถนนในเมืองออกเป็น 5 ระดับ คือ

1. ถนนสายประธาน ได้แก่ ถนนเชื่อมระหว่างเมือง
2. ถนนสายหลัก ได้แก่ ถนนที่ตัดผ่านพื้นที่ส่วนใหญ่ของเมือง
3. ถนนสายรอง ได้แก่ ถนนที่แยกย่อยออกจากถนนสายหลัก
4. ถนนสายย่อย ได้แก่ ถนนที่แยกออกจากถนนสายรอง
5. ถนนทางเข้า ได้แก่ ถนนที่แยกเข้าสู่สถานที่ต่าง ๆ

ถนนในระดับสายหลัก สายรอง และสายย่อย และทางเข้า เป็นของถนนที่อยู่ในเมืองและถนนที่มีความสำคัญมากกับทัศนียภาพของเมืองในส่วนรวม คือ ถนนสายหลัก และถนนสายรอง เนื่องจากถนนสายสองระดับนี้เป็นส่วนเชื่อมโยงจุดสำคัญ ๆ ของเมือง ทั้งที่หมายคา ย่านสำคัญ สถานที่สำคัญในระดับเมือง ซึ่งคนส่วนใหญ่จะต้องใช้และผ่านไปมาเป็นประจำจึงเป็นถนนที่สื่อความหมายของตัวเมืองได้ดีที่ผู้มาเยี่ยมชมควรประทับใจในทัศนียภาพในแนวถนนเหล่านี้

ทางเดินเท้า มีหน้าที่หลักเช่นเดียวกับถนน คือ รองรับบริการสัญจรและมีความสำคัญมากทัดเทียมกับถนน ทางเท้าอาจเป็นทางเดินที่ขนานไปกับแนวถนนก็ได้ หรืออาจแยกต่างหากจากแนวถนนก็ได้

ภาพที่ 2.17 แสดงตัวอย่างทางเดินเท้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5.3.1 ประเภทของทางเดินเท้า สามารถแบ่งออกได้ คือ

1. ทางเท้าขนานไปกับแนวถนน ได้แก่ ทางเดินเท้าที่อยู่ขนานสองข้างของแนวถนน
2. ทางเท้าชนิดที่เป็นทางลัด ได้แก่ ทางเท้าที่ลัดไปตามซอยหรืออยู่ด้านหลังอาคาร
3. ทางเท้าระหว่างอาคารพาณิชย์หรือย่านทางเดินเท้า ได้แก่ บริเวณที่ถนนสามารถเดินติดต่อกันได้ทั้งบริเวณ โดยไม่มีทางรถยนต์เข้าไปยุ่งเกี่ยว
4. ทางเท้าชั่วคราว ได้แก่ การปิดถนนบางสายใช้เป็นทางเดิน หรือเพื่อกิจกรรมต่าง ๆ

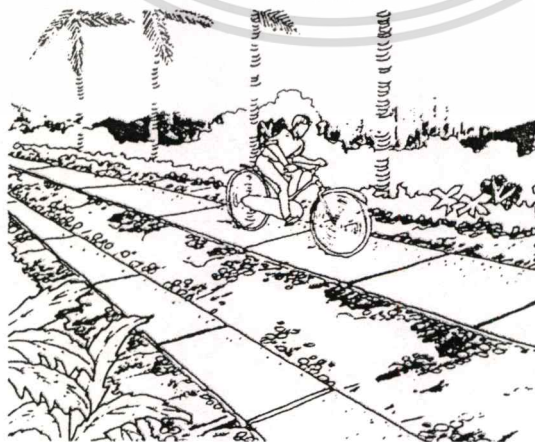
เดชา บุญกล้า (2531 : 6, 5) ได้กล่าวถึงเส้นทางนักท่องเที่ยวว่า

เส้นทางนักท่องเที่ยวเป็นแนวทางการสัญจรที่กำหนดขึ้นสำหรับนักท่องเที่ยว เพื่อให้สามารถพบเห็นหรือเข้าชมจุดที่น่าสนใจตามแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ได้ง่าย สะดวกปลอดภัย ได้รับความรู้ และความเพลิดเพลินจากการใช้เส้นทางที่จัดทำขึ้นสำหรับนักท่องเที่ยว

ในหลายกรณี เส้นทางนักท่องเที่ยวเกิดขึ้นมาโดยอัตโนมัติจากการท่องเที่ยว หลาย ๆ กลุ่มใช้เส้นทางเดิมซ้ำอยู่เป็นประจำในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสนใจ เส้นทางนี้อาจจะเป็นทางรถยนต์ ทางเท้า ทางเรือ หรืออื่น ๆ

เส้นทางประจำสำหรับนักท่องเที่ยว อาจเป็นการใช้เส้นทางร่วมกับทางสัญจรปกติของเมือง หรืออาจเป็นการกำหนดเส้นทางขึ้นมาใหม่เฉพาะเป็นพิเศษสำหรับพาหนะที่รับนักท่องเที่ยวในกรณีที่มีนักท่องเที่ยวจำนวนมากพอสมควรมีแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดในระดับสูง

ประเภทของเส้นทางที่สัญจรสามารถแบ่งออกได้ดังนี้ คือ เส้นทางเท้า ทางรถยนต์หรือรถโดยสาร ทางจักรยาน ทางเรือหรือแพ รถไฟหรือรถราง พาหนะอื่น ๆ

ภาพที่ 2.18 แสดงตัวอย่างทางจักรยาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5.3.2 ข้อพิจารณาในการปรับปรุงเส้นทาง

1. การกำหนดเส้นทางควรเริ่มต้นจากการพิจารณาคำแนะนำของแหล่งท่องเที่ยวประเภทต่าง ๆ ภายในเมือง จัดลำดับความสำคัญความน่าสนใจไว้ด้วย จากนั้นจึงเป็นการพิจารณาว่าจะสามารถเชื่อมต่อแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ เข้าด้วยกัน โดยวิธีใดบ้าง

2. การจัดเส้นทางในลักษณะวงบรรจบ เพราะทำให้นักท่องเที่ยวได้พบเห็นสิ่งแปลกใหม่เกิดความเพลิดเพลินไปตลอดทาง โดยไม่ต้องย้อนกลับเส้นทางเดิม อาจจัดให้มีการเดินทาง 2 ลักษณะก็ได้ เช่น เริ่มต้นด้วยการเดินทางไประยะหนึ่งแล้วเปลี่ยนเป็นการสัญจรโดยทางเรือในขากลับ

3. การจัดเส้นทางให้มีความแตกต่างภายในเมือง เพื่อเสนอเป็นแนวทางเลือกสำหรับนักท่องเที่ยวที่มีเวลามากน้อยแตกต่างกัน นอกจากนี้ยังอาจจัดเส้นทางนักท่องเที่ยวหลายเส้นทางที่มีความแตกต่างกันอันเนื่องมาจากความสนใจของนักท่องเที่ยว

4. การให้ข้อมูลข่าวสารในเส้นทาง ด้วยระบบป้ายหรือด้วยวิธีอื่นเพื่อช่วยบอกทิศทางระยะทาง เช่น การช่วยนักท่องเที่ยวในการกำหนดทิศทางตนเองด้วย “ที่หมายตา” (Landmark) การสร้างให้เกิดความต่อเนื่องกันของเส้นทางด้วยการใช้วัสดุปูพื้นที่ทางเท้าที่เหมือนกัน ไปตลอดทาง เป็นต้น

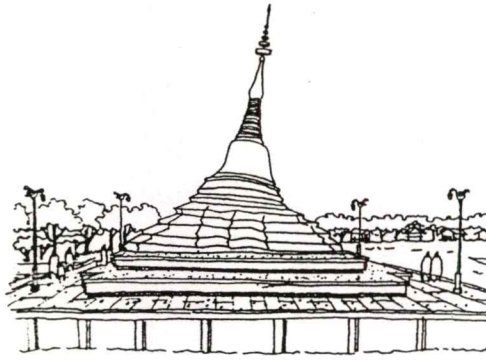
5. การปรับปรุงบริเวณจุดเริ่มต้นของเส้นทางมักจะเป็นจุดอยู่ในย่านใจกลางเมือง เป็นจุดที่เข้าถึงได้ง่าย มีข้อมูลต่าง ๆ รวมอยู่ ซึ่งนักท่องเที่ยวจะใช้ในการตัดสินใจวางแผนการเที่ยว มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ไว้บริการ

6. ความต่อเนื่องกับเส้นทางทัศนารภายนอกเมือง เส้นทางนักทัศนารนี้ไม่ควรจะจำกัดทำอยู่เพียงภายในเมืองเท่านั้น แต่ควรได้พิจารณาถึงความต่อเนื่องกันเส้นทางนักทัศนารภายนอกเมืองด้วย ซึ่งอาจเป็นเส้นทางเดียวกัน หรือต่อเนื่องกันเป็นบางส่วนก็ได้

จากรายละเอียดที่กล่าวมาข้างต้น ทางสัญจร คือ ถนนภายในเมืองซึ่งแบ่งถนนออกเป็นสายประธาน สายหลัก สายรอง สายย่อย ส่วนเส้นทางนักท่องเที่ยวเป็นทางสัญจรที่กำหนดขึ้น

2.5.4 ทิวทัศน์และที่หมายตา

2.5.4.1 อาคารบริการนักท่องเที่ยว หรือศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ต้องอยู่ในตำแหน่งที่มองเห็นได้ง่ายและอยู่ในบริเวณที่มีนักท่องเที่ยวผ่านเป็นจำนวนมากศูนย์บริการนักท่องเที่ยวที่สมบูรณ์ จะประกอบไปด้วยส่วนต่าง ๆ เช่น ...

ภาพที่ 2.19 แสดงตัวอย่างทิวทัศน์ และที่หมายตา

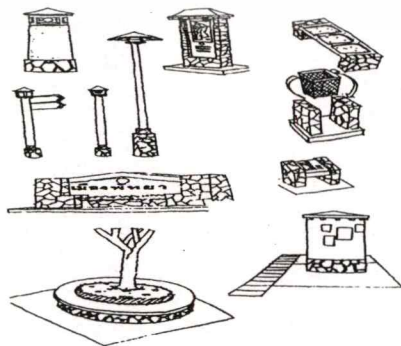
1. ส่วนบริการ เช่น การแลกเปลี่ยนเงินตรา
2. ที่ทำการตำรวจนักท่องเที่ยว
3. ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก
4. ห้องน้ำ ห้องส้วม
5. บริเวณที่นั่งพักผ่อนที่นัดพบ
6. อื่น ๆ เช่น ห้องนิทรรศการ ห้องแสดงงาน

2.5.4.1 ศาลาที่พักควรเป็นอาคารโล่ง มีจุดประสงค์ให้นักท่องเที่ยวที่นั่งพักหลบแดดหลบฝน หรือเป็นจุดที่มีทิวทัศน์พิเศษ

2.5.4.2 ห้องน้ำ ห้องน้ำสำหรับบริการนักท่องเที่ยวมักจัดให้มีเพียงห้องส้วมและส่วนที่ล้างมือเท่านั้น ควรอยู่ในที่ที่ไม่โดดเด่นจนเกินไป

2.5.4.3 ร้านขายของ ร้านขายอาหาร เครื่องดื่ม อาจเป็นอาคารถาวรหรือเป็นซุ้มที่มีขนาดเล็กมีโครงสร้างเบา หรือเป็นรถเข็นก็ได้

2.5.5 ส่วนสิ่งประกอบบริเวณนั้น เดชา บุญค้ำ (2531 : 12, 5-12,33) ได้กล่าวถึงสิ่งประกอบบริเวณในการปรับปรุงภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยว มีดังนี้

ภาพที่ 2.20 แสดงตัวอย่างสิ่งประกอบบริเวณ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5.5.1 ประเภทม้านั่ง โต๊ะ เก้าอี้ ที่ใช้ในงานสาธารณะสามารถจำแนกออกได้ตามลักษณะการใช้งานดังนี้

1. ที่นั่งที่ใช้นั่งเพียงชั่วคราว ใช้นั่งเป็นระยะเวลาสั้น ๆ เช่น นั่งรอรถประจำทาง นั่งพักระหว่างการเดินเพียงชั่วคราวเพื่อจะทำกิจกรรมอื่น ๆ ต่อไป
2. ที่นั่งแบบนั่งเพื่อความผ่อนคลาย ได้แก่ การนั่งพักผ่อนหย่อน
3. โต๊ะและเก้าอี้ เช่น บริเวณพักผ่อนที่ต้องการมีที่วางของหรือที่ต้องการมีเกมเล็ก ๆ น้อย ๆ

2.5.5.2 ป้าย มีหน้าที่ในการสื่อความหมาย เช่น ป้ายชี้ทาง ป้ายบอกกฎเกณฑ์ หรืออื่น ๆ ที่คนที่ใช้บริเวณหรือสัญจรไปมาควรรู้ สามารถแบ่งได้ดังนี้

1. ป้ายบอกสถานที่
2. ป้ายบอกทิศทาง
3. ป้ายบอกกฎข้อบังคับ
4. ป้ายบอกข้อมูล

2.5.5.3 ชู่มโฆษณา จัดทำขึ้นเพื่อการสื่อสาร การให้ข้อมูลต่าง ๆ สำหรับผู้สัญจรโดยทางรถยนต์ และผู้สัญจรด้วยทางเท้า มีประโยชน์ในการให้ข้อมูลทั้งนักท่องเที่ยวและสำหรับประชาชนในท้องถิ่น

2.5.5.4 ถังขยะ และถังรองรับขยะมูลฝอย เป็นสิ่งจำเป็นเพื่อช่วยในการเก็บรวบรวมสิ่งปฏิกูล โดยต้องคำนึงถึงตำแหน่ง รูปแบบและลักษณะให้เหมาะสมในแต่ละบริเวณนั้นด้วย

2.5.5.5 กระบะต้นไม้ กระถางต้นไม้ เป็นภาชนะสำหรับดินเพื่อปลูกต้นไม้ อาจเป็นแบบถาวรหรือแบบโยกย้ายตำแหน่งได้

2.5.5.6 ที่ค้ำน้ำเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกที่ควรจัดเตรียมไว้ ควรอยู่ในตำแหน่งที่มีคนผ่านไปผ่านมา เช่น ทางเท้า สวนสาธารณะ ทางเข้า-ออก

2.5.5.7 รั้ว กำแพง และเสากั้นการจราจร

1. รั้วสำหรับคนเดิน รั้วหรือราวกันไม่ให้คนเดินเข้าไปในบริเวณ
2. รั้วสำหรับรถยนต์ใช้เป็นแนวเพื่อความปลอดภัย
3. เสากั้นการจราจร คือเสาที่แสดงขอบเขตของการสัญจร

2.5.5.8 บ่อน้ำ สระน้ำ น้ำพุ น้ำตก เป็นน้ำที่ใช้สำหรับภูมิทัศน์เมืองที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อให้เกิดความสวยงาม

2.5.5.9 ไฟฟ้า แสงสว่าง นอกจากทำหน้าที่ให้ความสว่างแล้ว ยังเป็นสิ่งประกอบสถานที่ เพื่อช่วยในการแสดงสัดส่วนของพื้นที่และยังช่วยส่งเสริมความสวยงามอีกด้วย

2.5.5.10 ทางเดินมีหลังคา เพื่อความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวและยังช่วยชี้นำทิศทางการเดินให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5.5.11 ชุมทางเข้า ทำขึ้นเพื่อเป็นที่หมายตาให้ผู้สัญจรไปมาสามารถกำหนดตำแหน่งการเข้าออกได้ง่ายขึ้นชัดเจนขึ้น

2.5.5.12 รูปปั้น อนุสาวรีย์ หอนาฬิกา เป็นส่วนตกแต่งเมืองเพื่อความสวยงามเป็นจุดดึงดูดความสนใจและเป็นที่ยอมรับ

2.5.5.13 หาบเร่แผงลอย เป็นวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่เป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่ง ซึ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ดี

เดชา บุญค้ำ (2531 : 8, 6) ยังได้กล่าวถึงข้อพิจารณาในเลือกรูปแบบของสิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณไว้ดังนี้คือ

1. คำนึงถึงรูปแบบเดิมของท้องถิ่น
2. คำนึงถึงความกลมกลืนของสิ่งประกอบบริเวณทั้งหมด
3. คำนึงถึงการใช้งานกลางแจ้ง
4. คำนึงถึงการใช้งานของคนจำนวนมาก
5. คำนึงถึงรูปแบบที่ไม่โดดเด่น

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ณัฐกฤต มีศิริ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวทางการจัดการชุมชนชาวแพริมแม่น้ำน่าน เมืองพิษณุโลก” ชุมชนแพบริเวณริมแม่น้ำน่าน เมืองพิษณุโลก เป็นชุมชนเรือนแพพักอาศัยที่มีประวัติความเป็นมาตั้งแต่สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น ซึ่งมีจุดกำเนิดและวิวัฒนาการที่มีความโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว คือ เกิดจากการเป็นศูนย์กลางการค้าขายทางน้ำ และการคมนาคมขนส่งของเมืองพิษณุโลกกับหัวเมืองต่าง ๆ ทางภาคเหนือ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาองค์ประกอบทางกายภาพ และวิวัฒนาการของชุมชนชาวแพ ตลอดจนความสัมพันธ์ทางด้านเศรษฐกิจและสังคมที่มีต่อเมืองพิษณุโลก และศึกษาถึงสภาพปัญหาและผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมของแม่น้ำน่านที่เกิดจากการตั้งถิ่นฐานของชุมชนชาวแพ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการเสนอแนวทางการจัดการชุมชนชาวแพที่มีความเหมาะสมต่อไป

จากการศึกษาพบว่าชุมชนชาวแพฝั่งพาเมืองพิษณุโลกในด้านการประกอบอาชีพ สาธารณูปโภคและสาธารณูปการต่าง ๆ จากเมือง สำหรับปัญหาที่เกิดจากการตั้งถิ่นฐานของชุมชนชาวแพ ได้แก่ การทิ้งขยะมูลฝอย การระบายน้ำเสีย และขับถ่ายสิ่งปฏิกูลลงสู่แม่น้ำน่านโดยตรง ดังนั้นจังหวัดพิษณุโลกจึงได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยการเคลื่อนย้ายชุมชนชาวแพให้ขึ้นมาตั้งถิ่นฐานในบริเวณที่คืนที่ได้จัดเตรียมไว้ให้โดยความสมัครใจ ปัจจุบันนี้ยังคงเหลือเรือนแพพักอาศัยจำนวน 133 หลังที่ยังอยู่ในแม่น้ำน่านเช่นเดิม ดังนั้นผู้ดำเนินการศึกษาจึงเสนอแนวทางการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จัดการชุมชนชาวแพโดยดำเนินการเป็น โครงการแก้ไขปัญหาค่าธรรมเนียมการขับถ่ายสิ่งปฏิกูล และโครงการแก้ไขปัญหาค่าธรรมเนียมการปล่อยลงสู่น้ำน่านโดยตรง

ผลการศึกษาวิเคราะห์ถึงความเป็นไปได้ในการจัดการทางการเงิน โดยใช้หลักการผู้ได้รับประโยชน์ต้องเป็นผู้รับภาระเสียค่าธรรมเนียมจากการใช้บริการโดยตรง และเมื่อศึกษาถึงความสามารถในการรับภาระดังกล่าวเป็นรายเดือนของครอบครัวประชากรชาวแพ พบว่าอยู่ในอัตราเดือนละ 100 บาท ซึ่งเงินจำนวนนี้จะต้องสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ครอบคลุมทั้ง 2 เรื่อง นอกจากนี้ยังได้พิจารณาถึงความเหมาะสมทางด้านเทคนิคในการจัดการ โดยต้องสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ และสังคมวิถีชีวิตของชุมชนชาวแพด้วย

เมื่อได้พิจารณาในทุก ๆ ด้านทั้งหมดแล้ว สรุปได้ว่าแนวทางที่สามารถนำมาจัดการกับชุมชนชาวแพบริเวณริมแม่น้ำน่าน เมืองพิษณุโลก โดยทางราชการออกมาตรการให้เรือนแพพักอาศัยทั้งหมดต้องติดตั้งระบบบำบัดน้ำเสียแบบติดกับที่ ภายในตัวเรือนแพ โดยจะต้องดำเนินการเป็นโครงการระยะยาวอยู่ในช่วง 20 ปี และทางราชการจะต้องเป็นผู้ลงทุนให้ก่อน ส่วนการแก้ไขปัญหาค่าธรรมเนียมปล่อยน้ำทางราชการจะต้องเข้ามาช่วยเหลือในการจัดการ โดยให้ประชากรชาวแพนำขยะจากเรือนแพของตนเองไปทิ้ง ณ จุดที่กำหนดไว้ให้ในบริเวณพื้นที่ที่ตั้ง และจะต้องเริ่มเสียค่าธรรมเนียมการจัดเก็บขยะในปีที่โครงการแก้ไขปัญหาค่าธรรมเนียมการขับถ่ายสิ่งปฏิกูลลงสู่น้ำน่านได้ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้วเป็นต้นไป

เดิมศักดิ์ ภาณุวรรณ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยการเปลี่ยนแปลงของชุมชนริมน้ำในคลองบางกอกน้อย” ได้กล่าวว่า พื้นที่บริเวณริมคลองบางกอกน้อยเป็นชุมชนที่มีประวัติมาแต่อดีต เดิมเป็นพื้นที่ที่อยู่ตามเส้นทางน้ำของแม่น้ำเจ้าพระยาจนกระทั่งมีการขุดคลองตัดจึงทำให้เส้นทางน้ำแปรเปลี่ยนไป รูปแบบชุมชนในบริเวณนี้จึงมีลักษณะโดดเด่นของความเป็นชุมชนริมน้ำแบบชาวสวน พึ่งพาอาศัยน้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติในทุก ๆ ด้าน ตั้งแต่การตั้งถิ่นฐาน การเพาะปลูก การอุปโภคบริโภค การคมนาคมขนส่ง และการประกอบกิจกรรมทางน้ำในการดำเนินชีวิตที่มีการสืบเนื่องต่อกันมา จนมาถึงสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันที่ความเจริญและการเติบโตของเมืองได้ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงรูปแบบ และบทบาทของชุมชนริมน้ำในพื้นที่ โดยผ่านกระบวนการของการเป็นเมือง อันจะนำไปสู่การเสื่อมโทรมและสูญหายไปของชุมชนริมน้ำ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาถึงวิวัฒนาการ และสภาพของการเปลี่ยนแปลงของชุมชนริมน้ำที่เกิดขึ้นทั้งทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจและสังคมชุมชน ที่มีประวัติความเป็นมาน่าสนใจ และลักษณะที่เป็นแบบชุมชนริมน้ำเพื่อให้ทราบถึงสาเหตุ หรือแรงผลักดันที่มีต่อสภาพของชุมชนให้มีการเปลี่ยนแปลงไปในแต่ละช่วงเวลา ระยะทางและอิทธิพลที่ได้รับจากเมือง รวมถึงผลกระทบต่าง ๆ ที่มีต่อพื้นที่ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาให้มีความสอดคล้องกับสภาพของชุมชนและการพัฒนาที่จะเกิดขึ้น โดยการรักษาสภาพแวดล้อมแบบชานน้ำที่มีอยู่ในพื้นที่ให้สืบเนื่องต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการศึกษาพบว่า ผลจากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจะมีระดับของความแตกต่างที่ไม่เท่ากันซึ่งสามารถแบ่งเป็น 3 เขตด้วยกันคือ พื้นที่ที่อยู่ในเขตเมือง พื้นที่รอบต่อเมือง และพื้นที่ชานเมือง โดยพื้นที่ที่อยู่ในเขตเมืองและบริเวณรอบต่อเมืองที่ติดกับเขตเมืองจะมีการเปลี่ยนแปลงที่สูงทั้งในเรื่องของกิจกรรมและประเภทการใช้ที่ดิน อาคารบ้านเรือน อาชีพ รายได้ สภาพแวดล้อม สังคมชุมชน วิถีชีวิตความเป็นอยู่ประจำวันที่เปลี่ยนจากชุมชนน้ำเป็นชุมชนบก ทำให้ความสัมพันธ์ของคนที่มีต่อน้ำเสื่อมถอยลง สังคมวัฒนธรรมที่เป็นแบบชานน้ำก็ถูกรอบงำด้วยวัฒนธรรมของชุมชนเมืองที่แผ่อิทธิพลเข้ามาในพื้นที่ส่วนหนึ่งกลายเป็นชุมชนเมือง บางส่วนยังคงรักษาสภาพแวดล้อมเดิมไว้ สิ่งเหล่านี้ล้วนแสดงถึงศักยภาพและทัศนคติของผู้คนในชุมชนที่อาศัยอยู่ในคลองบางกอกน้อยที่มีต่อแม่น้ำลำคลอง

ผลจากการวิเคราะห์ดังกล่าว ทำให้สามารถทราบถึงปัจจัยการคงอยู่ที่มาจากความสัมพันธ์ของผู้คนที่มีกับน้ำคือ การพักอาศัยริมน้ำ ระบบเครือข่ายลำน้ำ สวนผลไม้และพื้นที่การเกษตร สังคมชุมชนริมน้ำ ต่างทำหน้าที่ในการรักษาให้ยังคงดำเนินอยู่ต่อไป ส่วนปัจจัยการเปลี่ยนแปลงจะมาจาก 2 ประการหลัก คือ ปัจจัยภายใน ซึ่งได้แก่ การประกอบอาชีพ และการยอมรับวัฒนธรรมสมัยใหม่ และปัจจัยภายนอก อันได้แก่ เส้นทางการคมนาคม นโยบายและการวางแผนของภาครัฐ และจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น ที่ทำให้สภาพของชุมชนเปลี่ยนแปลงไปตามการพัฒนาความเจริญ กาลเวลา ระยะทาง และการเข้าถึงที่สะดวกรวดเร็ว ที่สามารถติดต่อได้ทั้งผู้คนในชุมชนและบุคคลภายนอก อย่างไรก็ตามการคงอยู่ การเปลี่ยนแปลง และการพัฒนาจะหยุดยั้งอยู่กับที่ไม่ได้ เพียงแต่การพัฒนานั้นต้องสอดคล้องกับสังคมและวัฒนธรรมที่มีอยู่ในชุมชน โดยการสนับสนุนของทางราชการ การร่วมมือในชุมชน เพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับสภาพของชุมชนและการรักษาความเป็นชุมชนริมน้ำให้ดำเนินอยู่ต่อไปในอนาคต ทั้งด้านของการปรับปรุงสภาพพื้นที่ การส่งเสริมและชักจูงผู้คนในชุมชน มาตรการและการควบคุม และนโยบายและการวางแผนในการพัฒนาพื้นที่

มานิต หวังธรรมเกื้อ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “สภาพแวดล้อมทางภูมิทัศน์กับพฤติกรรมของผู้ใช้สวนสาธารณะระดับชุมชน” การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันพฤติกรรมการใช้พื้นที่ของผู้ใช้สวนสาธารณะระดับชุมชน ซึ่งใช้สวนเบญจสิริ และสวนสันติภาพเป็นตัวแทนระดับดังกล่าว โดยศึกษาระดับพื้นที่กับการกระจายตัวเพื่อทำกิจกรรมเพื่อสุขภาพกายภาพที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้ โดยใช้วิธีการสำรวจบันทึกกิจกรรม และสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง จากการศึกษพบว่า

ลักษณะการใช้พื้นที่สวนสาธารณะชุมชน ผู้ใช้สวนเข้ามาทำกิจกรรมหลายชนิด แต่ละกลุ่มวัยมีช่วงเวลาที่มาใช้มาก และชนิดกิจกรรมที่สนใจแตกต่างกัน กลุ่มผู้ใช้สวนสาธารณะเป็นประจำในวันธรรมดากับกลุ่มผู้ใช้สวนสาธารณะเป็นประจำในวันหยุด จะเป็นกลุ่มผู้ใช้ประจำของช่วงวันนั้น ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะพื้นที่กับการกระจายตัวเพื่อทำกิจกรรม พบลักษณะต่าง ๆ เช่น พื้นที่ที่ถูกเลือกทำกิจกรรมชนิดเดียวกันเป็นประจำ พื้นที่ที่มีผู้ใช้เฉพาะช่วงเวลาที่มีผู้ใช้มาก พื้นที่ที่ถูกใช้งานตลอดเวลา เป็นต้น

ในส่วนของปัจจัยทางกายภาพที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้ การศึกษานี้พิจารณาถึงสภาพที่เกิดของกิจกรรม (Setting) และเงื่อนไขของพื้นที่ พบว่าสภาพที่เกิดของกิจกรรมที่สำคัญ ได้แก่ การเป็นสนามหญ้า, เนินหญ้า, ลานพื้นแข็ง, ริมน้ำ, เส้นทางวิ่ง, ใต้ต้นไม้, ที่มีม้านั่ง, ขณะที่เงื่อนไขของพื้นที่ที่สำคัญได้แก่ การเป็นพื้นที่กว้าง, พื้นที่ในร่มเงา, สามารถมองเห็นบรรยากาศโดยรอบได้ชัดเจน พื้นผิวเป็นลานแข็งหรือสนามหญ้า, ลักษณะเป็นพื้นราบหรือเนิน ความสมบูรณ์ของอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกและอยู่ใกล้ริมน้ำ

จากการศึกษาได้ข้อสรุปว่า สภาพแวดล้อมทางภูมิทัศน์ของพื้นที่สำหรับผู้ใช้งานสาธารณะระดับชุมชน ควรพิจารณาถึงลักษณะร่วมที่กลุ่มผู้ใช้งานสาธารณะส่วนใหญ่ต้องการ คือ สภาพความสมบูรณ์ของสวนและส่วนประกอบ ความร่มรื่นของบรรยากาศ และองค์ประกอบธรรมชาติ รวมถึงส่วนเกี่ยวข้องอื่นคือ ลักษณะการมาใช้ กิจกรรมที่ผู้ใช้งานนิยมทำ ความพอใจต่อการใช้งาน ทั้งนี้เพื่อให้การจัดการพื้นที่ในสวนสาธารณะระดับชุมชนสามารถสร้างประโยชน์และเหมาะสมกับผู้ใช้งานสาธารณะต่อไป

ดารุณ นาดำรง (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาพื้นที่ริมน้ำบริเวณชุมชนย่านบางยี่ขัน กรุงเทพมหานคร” ย่านบางยี่ขัน เป็นพื้นที่ที่มีประวัติความเป็นมายาวนาน ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยมีลักษณะที่สำคัญคือการเป็นพื้นที่ริมน้ำ ที่มีการตั้งถิ่นฐานของชุมชนมาจนถึงปัจจุบัน แต่สภาพการเจริญเติบโตของเมืองอย่างต่อเนื่อง และขาดการวางแผน ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ที่มีส่วนในการทำให้พื้นที่ริมน้ำบริเวณชุมชนบางยี่ขันมีการพัฒนาที่ไม่สอดคล้องกับการเจริญเติบโตของเมือง

การศึกษาได้ทำการศึกษาและวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพในด้านต่าง ๆ ของพื้นที่ ได้แก่ ด้านประโยชน์การใช้ที่ดิน, ด้านระบบการสัญจร, ด้านระบบพื้นที่เปิดโล่ง, ด้านสถาปัตยกรรม และด้านภูมิสถาปัตยกรรม ตลอดจนศึกษาสภาพสังคมและเศรษฐกิจชุมชนที่เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์สภาพชุมชนครอบคลุมการวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและศักยภาพในการพัฒนา ข้อจำกัดและปัญหาต่าง ๆ เพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนาพื้นที่ริมน้ำบริเวณชุมชนย่านบางยี่ขันต่อไป

จากการศึกษาพบว่าสภาพพื้นที่ริมน้ำบริเวณชุมชนย่านบางยี่ขัน มีประเด็นปัญหาที่สามารถสรุปได้ 5 ประเด็นหลัก ได้แก่ ปัญหาการขาดความเชื่อมโยงของโครงข่ายการสัญจร, ปัญหาพื้นที่ว่างและการใช้ประโยชน์, ปัญหาการใช้พื้นที่ริมน้ำ, ปัญหาความเสื่อมโทรมของสิ่งก่อสร้าง และปัญหาภูมิทัศน์เมือง

การเสนอแนวทางการแก้ไข ได้มีการเสนอแนวทางการพัฒนา เพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นรวมทั้งการเสนอมาตรการควบคุมเพื่อให้แนวทางการพัฒนาสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ตลอดจนการเสนอแนวทางการนำแผนพัฒนาไปสู่การปฏิบัติ

การศึกษาในครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาพื้นที่ริมน้ำบริเวณชุมชนย่านบางยี่ขัน เพื่อให้สอดคล้องกับการเจริญเติบโตของเมือง รวมทั้งเป็นแนวทางในการพัฒนาพื้นที่บริเวณอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับพื้นที่ศึกษาต่อไป

นิธิ ลิศนันท์ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวทางการอนุรักษ์และฟื้นฟูชุมชนริมน้ำคลองอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม” การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการตั้งถิ่นฐาน สถาปัตยกรรม ภูมิสถาปัตยกรรม วิถีชีวิต และการใช้พื้นที่ของชุมชนริมน้ำคลองอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งเป็นสถานที่ประสูติของราชการที่ 2 และเป็นชุมชนริมน้ำที่มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว รวมทั้งเสนอแนวทางการอนุรักษ์และฟื้นฟูชุมชนริมน้ำดังกล่าว

จากการศึกษาพบว่าชุมชนริมน้ำคลองอัมพวา มีความโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ โดยสภาพแวดล้อมชุมชนเป็นบ้านเรือนริมน้ำขนานกับลำคลอง และหันหน้าบ้านหาดลอง สภาพภูมิทัศน์ชุมชนมีความเป็นธรรมชาติ โดยมีสวนมะพร้าวอยู่หลังบ้าน วิถีชีวิตของผู้คนแถบนี้ยังคงมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับคลอง มีการตัดถนนเข้าสู่พื้นที่ริมน้ำก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของชุมชนกับพื้นที่แห่งนี้ เริ่มมีการก่อสร้างบ้านเรือน ที่หันหน้าหาดถนน และหันหลังให้คลอง ส่งผลให้เอกลักษณ์ด้านการตั้งถิ่นฐานของชุมชนเริ่มสูญเสีย วิถีชีวิตชุมชนที่สัมพันธ์กับคลองลดน้อยลง ประเพณีทางน้ำเลือนหายไป มีการย้ายออกของประชาชนสูง

แนวทางการอนุรักษ์และฟื้นฟูชุมชนริมน้ำคลองอัมพวาจังหวัดสมุทรสงคราม ที่เสนอแนะประกอบด้วย

1. การควบคุมการใช้ที่ดินโดยจำแนกพื้นที่ออกเป็นเขต โบราณสถาน เขตอนุรักษ์อาคาร และเขตควบคุมการก่อสร้าง
2. การเชื่อมโยงระบบเครือข่ายการสัญจร โดยปรับปรุงทางเดินเท้าและจุดเชื่อมต่อระหว่างชุมชนสองฝั่งคลอง และเชื่อมเส้นทางสัญจรทางน้ำให้เป็นระบบ
3. การอนุรักษ์และปรับปรุงทางกายภาพของอาคารและภูมิทัศน์ริมน้ำ ในด้านรูปแบบ ขนาด ความสูง วัสดุก่อสร้างและองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมและภูมิสถาปัตยกรรม
4. การฟื้นฟูทางสังคมและเศรษฐกิจ โดยฟื้นฟูประเพณีทางน้ำที่เคยมีอยู่ของชุมชน และส่งเสริมให้เป็นแหล่งการท่องเที่ยว

วัชระ งามนิกุลชลิน (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาและปรับปรุงพื้นที่ริมแม่น้ำบริเวณตลาดปากน้ำโพ จังหวัดนครสวรรค์” การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและปรับปรุงสภาพแวดล้อมกายภาพของชุมชนริมแม่น้ำบริเวณตลาดปากน้ำโพจังหวัดนครสวรรค์ โดยการศึกษาวิวัฒนาการของชุมชนและสภาพปัญหาทางสิ่งแวดล้อมกายภาพที่ส่งผลต่อความน่าอยู่ของ

เมือง ด้วยวิธีการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและการสำรวจภาคสนามโดยการสังเกตการ จดบันทึก และการสัมภาษณ์ เพื่อนำมาวิเคราะห์แนวทางการออกแบบพัฒนาและปรับปรุงสภาพแวดล้อมกายภาพของพื้นที่ให้มีศักยภาพในการใช้พื้นที่เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีของชุมชนในอนาคต สภาพปัจจุบันพื้นที่ศึกษามีบทบาทเป็นย่านพาณิชย์กรรมหลักของเมือง โดยมีพ่อค้าชาวไทยเชื้อสายจีนประกอบอาชีพค้าขายอย่างหนาแน่นและใช้พื้นที่ประกอบพิธีกรรมการแห่มังกรที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดนครสวรรค์ จากสภาพการใช้ที่ดินที่มีความหนาแน่นสูงทำให้เกิดพื้นที่เสื่อมโทรม การพัฒนาและปรับปรุงพื้นที่โครงการจึงเสนอแนวคิดให้มีการรื้อปรับปรุงเฉพาะอาคารที่หมดอายุการใช้งานหรืออาคารหมดคุณค่าในการลงทุน และออกแบบพัฒนาให้เป็นย่านการค้าที่มีความทันสมัยขึ้น โดยรวมอาคารร้านค้าเล็ก ๆ จัดเป็นศูนย์การค้าแบบเดินรวมและใช้เป็นทางเชื่อมต่อย่านการค้าดั้งเดิมภายในพื้นที่และปรับปรุงระบบพื้นที่โล่งริมแม่น้ำเพื่อใช้เป็นพื้นที่นันทนาการและพื้นที่ประกอบพิธีกรรมทางวัฒนธรรมของชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของภาครัฐที่จะส่งเสริมพื้นที่โครงการให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรมที่สำคัญ

จากการศึกษาครั้งนี้ได้ข้อสรุปว่า แนวทางพัฒนาและปรับปรุงพื้นที่พาณิชย์กรรมมีเป้าหมายหลักคือ การปรับปรุงการใช้ที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อรายได้และฐานะทางเศรษฐกิจให้แก่ชุมชน พัฒนาขนบธรรมเนียมประเพณีและรักษาเอกลักษณ์ของชุมชน หาทางเชื่อมต่อระหว่างเขตย่านการค้าดั้งเดิมในพื้นที่และจัดหาพื้นที่เปิดโล่งให้มากขึ้น เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีในการดำรงชีวิต

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพัฒนา (Research and Development) โดยผู้วิจัยศึกษาจากเอกสาร การสำรวจและการสัมภาษณ์ เพื่อหาแนวทางการปรับปรุงภูมิทัศน์ และสภาพแวดล้อมริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์

ผู้วิจัยได้ทำการจัดลำดับของการดำเนินงานวิจัย โดยการแบ่งขั้นตอนของการดำเนินงานวิจัยออกเป็นเรื่อง ๆ ดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 การสร้างเครื่องมือ

3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

จากหัวข้อในขั้นตอนดังกล่าว ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมรายละเอียดในแต่ละเรื่อง โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

1. กลุ่มประชาชนผู้มาใช้บริการเป็นผู้มาใช้บริการร้านอาหารและสินค้าริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ จำนวน 200 คนต่อวัน

2. กลุ่มประชาชนและผู้ประกอบการในพื้นที่ริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ ประกอบด้วย

- ผู้นำชุมชนจำนวน 10 คน
- ผู้ประกอบการกิจการจำนวน 20 คน
- ประชาชนในพื้นที่ 3,680 หลังคาเรือน ประชาชนจำนวน 11,050 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มได้แก่

1. ประชาชนผู้มาใช้บริการ ร้านอาหารและสินค้าจำนวน 200 คนต่อวัน ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ (Robert V.Krejcie) ดังนั้นจึงใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 132 คน

2. ประชาชนและผู้ประกอบกิจการในพื้นที่ริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ ประกอบด้วย

- ผู้นำชุมชนจำนวน 10 คน ผู้วิจัยศึกษาทั้งหมด 10 คน

- ผู้ประกอบกิจการจำนวน 20 คน ผู้วิจัยศึกษาทั้งหมด 20 คน

- ประชาชนในพื้นที่จำนวน 3,680 หลังคาเรือน ประชาชนจำนวน 11,050 คน ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ (Robert V.Krejcie) ดังนั้นจึงใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 350 คน

3. รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 380 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในพื้นที่ริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ เป็นผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป เนื่องจากเป็นวัยที่มีวุฒิภาวะที่สามารถให้คำตอบได้ตามความต้องการที่แท้จริงของตน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาแนวทางการปรับปรุงภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อมริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และจากการสอบถามความคิดเห็นจากประชากรผู้มาใช้บริการ และประชากรในพื้นที่

3.2.1 การสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการสร้างเครื่องมือในการวิจัยเรื่องการปรับปรุงภูมิทัศน์ และสภาพแวดล้อมริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ โดยยึดหลักในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะด้วยกันคือ

3.2.1.1 แบบสอบถาม ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามขึ้นเองโดยให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดของการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดของเครื่องมือดังต่อไปนี้

แบบสอบถามแบ่ง ออกเป็น 2 ชุดดังนี้

ชุดที่ 1 สำหรับประชาชนผู้มาใช้บริการร้านอาหารและสินค้าบริเวณริม

คลองรังสิตประยูรศักดิ์

ตอนที่ 1 เป็นคำถามทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ จำนวนครั้งที่เดินทางมาใช้บริการร้านอาหารและสินค้า วัตถุประสงค์ที่เดินทางมาใช้บริการ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามถึงความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของผู้มาใช้บริการร้านอาหารและสินค้าโดยแบ่งออกเป็น 5 ด้านดังนี้

ด้านที่ 1 ย่าน

ด้านที่ 2 ที่ว่างโล่ง

ด้านที่ 3 เส้นทางสัญจร

ด้านที่ 4 ที่หมายตา

ด้านที่ 5 สิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณ

ชุดที่ 2 สำหรับประชาชนในพื้นที่ริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ และปีที่อยู่อาศัยในพื้นที่

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามถึงความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสภาพแวดล้อม วิถีชีวิต รวมถึงปัญหาอุปสรรค และความต้องการของประชาชนผู้อาศัยบริเวณริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้านดังนี้

ด้านที่ 1 ย่าน

ด้านที่ 2 ที่ว่างโล่ง

ด้านที่ 3 เส้นทางสัญจร

ด้านที่ 4 ที่หมายตา

ด้านที่ 5 สิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณ

3.2.1.2 แบบสัมภาษณ์ รายละเอียดเหมือนแบบสอบถาม แต่ใช้สัมภาษณ์ผู้นำชุมชน โดยผู้วิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์เอง

3.2.1.3 แบบสำรวจ ผู้วิจัยทำการสำรวจลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ชุมชนริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ โดยใช้เครื่องมือในการสำรวจดังนี้

1. กล้องถ่ายรูป และวีดีโอเทป เพื่อให้ทราบถึงลักษณะภูมิประเทศลักษณะชุมชนที่สามารถเข้าสำรวจถึง และถ่ายภาพได้

2. แผนที่ เพื่อใช้สำรวจแหล่งชุมชนต่าง ๆ ของพื้นที่ที่ทำการสำรวจ และเพื่อใช้ในการสำรวจเส้นทางสัญจรของชุมชน

3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

3.2.2.1 ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างเสร็จแล้วนำเสนอต่ออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม เพื่อทำการตรวจสอบและแก้ไขความถูกต้องของเนื้อหา รวมทั้งความเหมาะสมในการใช้ถ้อยคำและสำนวนภาษา และความชัดเจนในข้อความคำถาม

3.2.2.2 ดำเนินการแก้ไขเครื่องมืออีกครั้ง แล้วจึงขอความอนุเคราะห์จากผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา และภาษาสำนวนที่ใช้ โดยผู้ทรงคุณวุฒิดังรายชื่อต่อไปนี้

1. คุณเดชา กลิ่นสุขุม นายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองรังสิต
2. คุณไพศาล บัวแดง ผู้อำนวยการฝ่ายโยธาเทศบาลรังสิต
3. คุณจงรักษ์ พฤกษ์ประเสริฐ สถาปนิก / กรรมการบริษัท สถาปนิก

เจพี จำกัด

4. คุณบุญโฮม เหมสันต์ ภูมิสถาปนิก / กรรมการบริษัท บีเอสเอ

จำกัด

3.2.2.3 หลังจากนั้นผู้วิจัยได้รวบรวมคำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิมาพิจารณาดำเนินการแก้ไขร่วมกับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วมอีกครั้งเพื่อตรวจสอบอีกครั้งหนึ่งแล้วจึงนำไปทดลองใช้ (Pilot Study) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ และความสมบูรณ์ของเครื่องมือก่อนนำเครื่องมือ ไปใช้จริง

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง มีขั้นตอนดังนี้

3.3.1 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากงานบัณฑิตศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าลาดกระบัง ไปยังนายกเทศมนตรี และผู้อำนวยการฝ่ายโยธาเทศบาลรังสิต อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี เพื่อขอความร่วมมือในการรวบรวมข้อมูล

3.3.2 ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจภาคสนาม พร้อมเก็บรวบรวมข้อมูลด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพบริเวณริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

3.3.3 ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ประชากรผู้ใช้บริการ และประชากรในพื้นที่ในบริเวณพื้นที่ทำการศึกษา

3.3.4 เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบข้อมูล และนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ได้มาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าความถี่ร้อยละ และ จำแนกตามความคิดเห็น พฤติกรรม และความต้องการของประชากรผู้มาใช้บริการ และประชากร ในพื้นที่

แบบสำรวจ เป็นข้อมูลสภาพแวดล้อมทางกายภาพบริเวณริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ที่เป็น อยู่ในปัจจุบันวิเคราะห์ด้วยแผนที่และรูปถ่าย

แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ร้อยละเมื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้นำมา ใช้ประกอบกับหลักวรรณกรรมและทฤษฎีในบทที่ 2 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงภูมิทัศน์ และสภาพแวดล้อมริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ อ.ธัญบุรี จ.ปทุมธานี

ข้อมูลที่ได้จากแบบสำรวจและแบบสัมภาษณ์ นำมาวิเคราะห์และสรุปผล เพื่อนำไปใช้ เป็นแนวทางในการปรับปรุงภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อมริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติของการศึกษาพฤติกรรมของประชาชนและกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ริมคลองรังสิต ประยูรศักดิ์ ใช้ค่าความถี่และร้อยละ จำแนกตามพฤติกรรมและความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในเขต พื้นที่ศึกษา

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่องแนวทางการจัดภูมิทัศน์ และสภาพแวดล้อมริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ จังหวัดปทุมธานี โดยทำการสำรวจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของพื้นที่ริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ เพื่อต้องการทราบถึงสภาพแวดล้อมทางกายภาพของคลองรังสิตประยูรศักดิ์ตามสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน รวมทั้งการสัมภาษณ์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ชุด

ชุดที่ 1 สำหรับประชาชนผู้มาใช้บริการร้านอาหารและสินค้าริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ สัมภาษณ์ถึงความคิดเห็นที่เกี่ยวกับพฤติกรรม สภาพแวดล้อม วิถีชีวิต รวมถึงปัญหาอุปสรรค และความต้องการในการพัฒนาปรับปรุงชุมชน เพื่อเป็นแนวทางในการจัดภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อม ริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์

ชุดที่ 2 สำหรับประชาชนผู้อยู่อาศัยบริเวณริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ สัมภาษณ์ถึงความคิดเห็นที่เกี่ยวกับพฤติกรรม สภาพแวดล้อม วิถีชีวิต รวมถึงปัญหาอุปสรรคและความต้องการในการพัฒนาปรับปรุงชุมชนเพื่อเป็นแนวทางในการจัดภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อมริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์

โดยนำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจและสัมภาษณ์ ที่ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยมารวบรวมวิเคราะห์ข้อมูล และนำผลที่ได้มาใช้เป็นแนวคิดส่วนหนึ่งประกอบกับทฤษฎีทางสถาปัตยกรรม เพื่อนำเสนอเป็นแนวคิดในการกำหนดแนวทางในการจัดภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อม ริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์

4.1 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

แบบสำรวจ เป็นการศึกษาถึงสภาพแวดล้อมของคลองรังสิตประยูรศักดิ์ เพื่อต้องการทราบถึงสภาพแวดล้อมทางกายภาพของคลองรังสิตประยูรศักดิ์ตามสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน นำเสนอเป็นแผนผังรูปภาพประกอบคำบรรยาย โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. ย่าน
2. ที่ว่างโล่ง
3. เส้นทางสัญจร
4. ที่หมายตา
5. สิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสัมภาษณ์ เป็นการศึกษาค้นคว้าข้อมูลของประชาชนผู้มาใช้บริการร้านอาหาร และสินค้ากับประชาชนผู้อยู่อาศัยบริเวณริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ โดยแบ่งออกเป็น 2 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 สำหรับประชาชนผู้มาใช้บริการร้านอาหาร และสินค้าริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ แบ่งเนื้อหาออกเป็น

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับ พฤติกรรมของผู้มาใช้บริการร้านอาหาร และสินค้าริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์

ชุดที่ 2 สำหรับประชาชนในพื้นที่ริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมสภาพแวดล้อม วิถีชีวิต

รวมถึงปัญหา อุปสรรค และความต้องการของประชาชนในพื้นที่

โดยทั้ง 2 ชุด แบ่งเนื้อหาออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. ย่าน
2. ที่ว่างโล่ง
3. เส้นทางสัญจร
4. ที่หมายตา
5. สิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณ

4.2 ผลวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจด้วยตนเองเป็นการสำรวจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพของคลองรังสิตประยูรศักดิ์ตามสภาพ

4.2.1 การสำรวจสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ของริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

4.2.1.1 ย่านในพื้นที่ทำการศึกษา ที่เห็นได้ชัดมีลักษณะเฉพาะ และรู้จักกันทั่วไป แบ่งได้ 4 ประเภท ดังนี้

ย่านพาณิชยกรรม ย่านพาณิชยกรรมที่เห็นได้ชัดเจนและมีผู้คนมาใช้บริการมากได้แก่ ย่านตลาดรังสิต ซึ่งอยู่ในหมู่ที่ 2 เริ่มตั้งแต่ บริเวณชุมชนริมทางรถไฟเลียบบคลองรังสิตประยูรศักดิ์ ไปทางทิศตะวันออกไปสิ้นสุดริมถนนพหลโยธินบริเวณจตุรัสรังสิต ย่านตลาดสะพานแดง หมู่ที่ 3 เป็นย่านที่ชุมชนคลอง 1 ใช้บริการมากที่สุด ประกอบด้วยตลาดนัด และตลาดโต้รุ่ง เริ่มตั้งแต่ปากคลอง 1 เลียบคลองรังสิตประยูรศักดิ์ไปทางทิศตะวันออกไปสิ้นสุดตรงสะพานข้ามคลองไปรษณีย์รังสิต ย่านตลาดคลอง 1-3 หมู่ที่ 4, 6 เริ่มตั้งแต่ป้อมปดท. เลียบถนนรังสิต –

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การสัญจรทางบกของพื้นที่ทำการศึกษาวิจัย สามารถสัญจรได้โดยการเดินเท้า การใช้รถจักรยาน รถจักรยานยนต์ และรถยนต์ โดยมีถนนพหลโยธินเป็นถนนสายหลัก และมีถนนรังสิต-นครนายก ตัดเชื่อมต่อกับถนนพหลโยธิน คลองรังสิตประยูรศักดิ์จะเป็นเส้นทางสัญจรทางน้ำคู่ขนานไปกับถนนรังสิต-นครนายก ไปเชื่อมต่อกับถนนรังสิต-ปทุมธานีอีกทอดหนึ่ง สำหรับถนนเลียบบคลองและถนนเข้าสู่ชุมชนต่างๆ จะเป็นถนนลาดยางสลับนถนนคอนกรีตเป็นบางช่วงกว้างประมาณ 4 , 6 , 8 เมตร ตามลำดับ แล้วแต่ความลึกของถนนซอย

การคมนาคม ในพื้นที่จะมีรถโดยสารประจำทาง เช่น รถเมล์ขององค์ขนส่งมวลชนกรุงเทพฯ รถประจำทางวิ่งระหว่างอำเภอ และจังหวัด รถตู้ รถสองแถวเล็ก และรถจักรยานยนต์รับจ้าง นอกจากนี้ยังมีเส้นทางรถไฟสายเหนือผ่าน โดยมีสถานีรถไฟรังสิตเป็นจุดรับส่งผู้โดยสาร และในอนาคตจะมีรถไฟฟ้าขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพฯ วิ่งผ่านโดยจะเป็นจุดเชื่อมต่อระหว่างกรุงเทพ กับปริมณฑล และยังมีโครงการคมนาคมขนส่งทางน้ำ เช่นการขนส่ง และโดยสารระหว่างคลองไปยังคลองอีกสายหนึ่ง

4.2.1.4 ที่หมายตา ในพื้นที่ทำการศึกษา มีสิ่งก่อสร้างและสถาปัตยกรรมที่สามารถใช้เป็นที่ยหมายตาได้ ได้แก่ ร้านก๋วยเตี๋ยวเรือบริเวณเลียบบคลอง 1-3 หมู่ที่ 3, 5 ห้างฟิวเจอร์ปาร์ครังสิตตั้งอยู่ริมถนนพหลโยธิน หมู่ที่ 2 สวนสนุกคิมเว็ลด์ ตั้งอยู่ริมคลอง 3 หมู่ที่ 5 และวัดเขียนเขต ซึ่งเป็นวัดหลวงตั้งอยู่ริมถนนรังสิต-นครนายก ช่วงคลอง 3 หมู่ที่ 6

○ ย่านพาณิชยกรรม

- 1. ตลาดศรีรังสิต
 - 2. ตลาดสะพานแดง
 - 3. ตลาดเลียบบคลอง 1-3
 - 4. ร้านขายอาหารริมคลอง 1-3
- ย่านที่พักอาศัย
- 1. ชุมชนริมทางรถไฟ
 - 2. ชุมชนหลังตลาดศรีรังสิต
 - 3. ชุมชนรอบประตูน้ำจุกพา
 - 4. ชุมชนเลียบบคลอง 1-3

● ย่านสถานที่ราชการและโรงเรียน

- 1. สถานีตำรวจประตูน้ำจุกพา
- 2. โรงพยาบาลอภัยภูธรวิทยาลัย
- 3. ไปรษณีย์โทรเลขศรีรังสิต
- 4. สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
- 5. โรงเรียนประชาธิปไตยวิทยาการ
- 6. โรงเรียนศิริศึกษา

● ที่ว่างโล่ง

- 1. สวนสาธารณะบริเวณประตูน้ำจุกพา
- 2. ที่โล่งหลังตลาดศรีรังสิต
- 3. ที่โล่งริมทางเมเจอร์ซีเนเพล็กซ์
- 4. สวนเฉลิมพระเกียรติ
- 5. ที่โล่งหน้าห้างพิวเจอร์ปาร์คศรีรังสิต

● เส้นทางสัญจร

- 1. ถนนสายหลัก ———
- 2. ถนนสายรอง - - - - -
- 3. ถนนสายย่อย ·····
- 4. รถไฟสายเหนือ-อีสาน ·····
- 5. เส้นทางสัญจรทางน้ำ ·····

● ที่จอดรถ

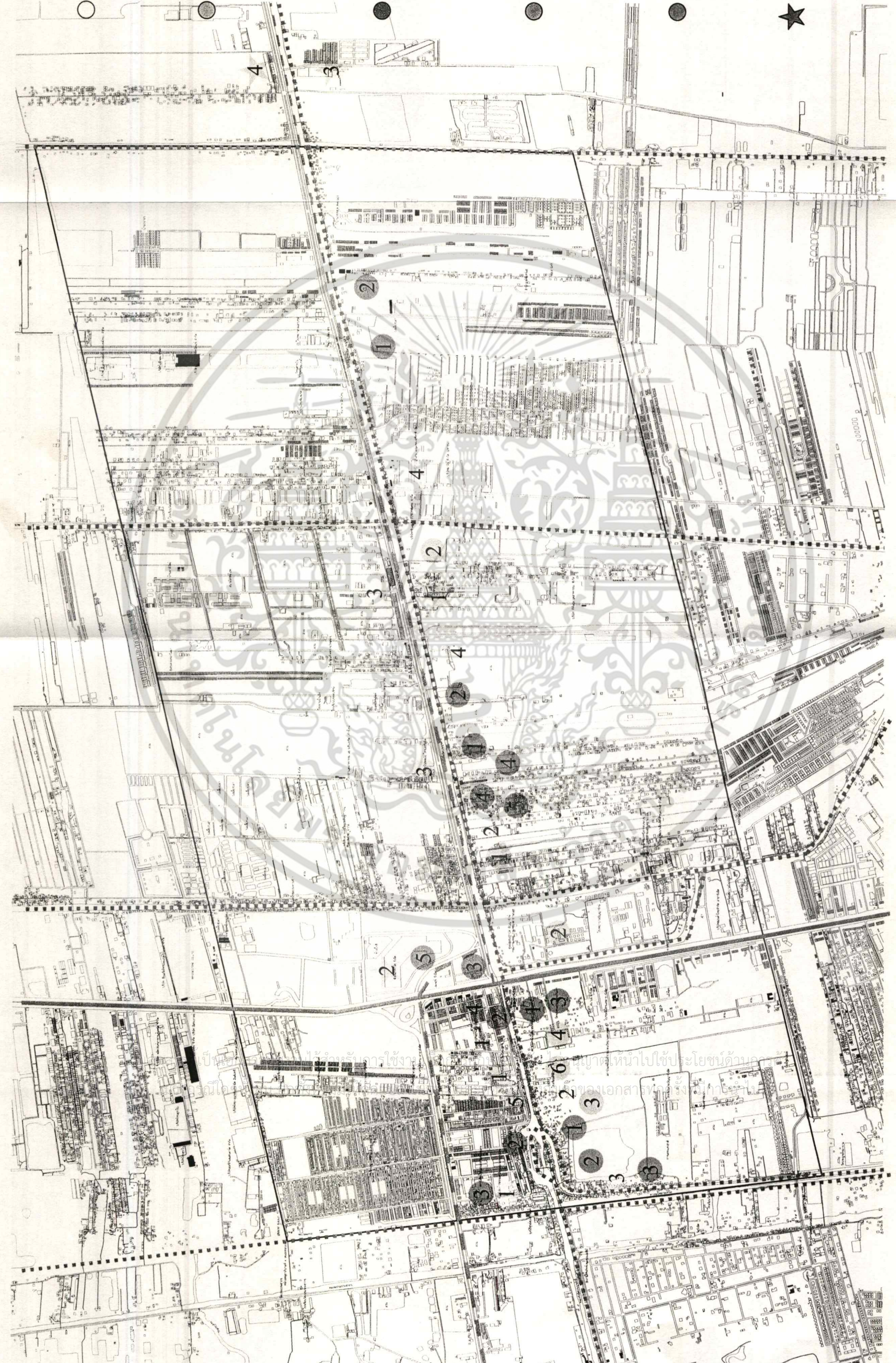
- 1. บริเวณสวนเฉลิมพระเกียรติ
- 2. ที่จอดรถหน้าร้านก๊วยเตี๋ยวเรื่อ
- 3. ที่จอดรถภายในชุมชน
- 4. ที่จอดรถหลังตลาดศรีรังสิต

★ ที่หมายตา

- 1. เรือก๋วยเตี๋ยวริมคลอง
- 2. ห้างพิวเจอร์ปาร์คศรีรังสิต
- 3. สวนสนุคริมเวสต์
- 4. วัดเขียนเขต

● สิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณ

- 1. ท่าเรือ
- 2. ศาลาพักผ่อน
- 3. หอกระจายข่าว
- 4. ม้านั่ง โต๊ะ เก้าอี้
- 5. ถังขยะ

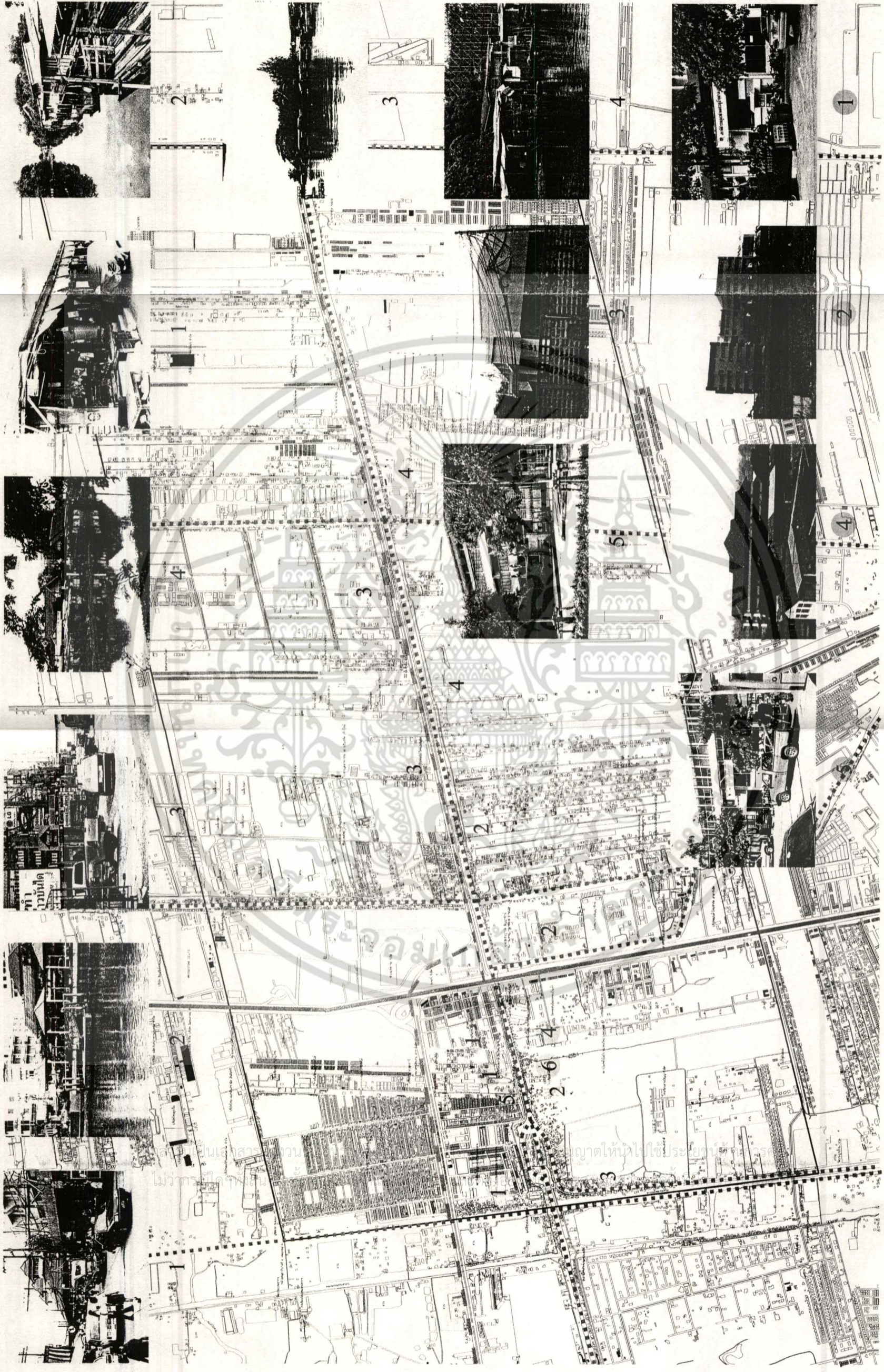

ภาพที่ 4.1 แสดงผลการสำรวจพื้นที่ริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์

ที่มา : จากการสำรวจเดือนกุมภาพันธ์ 2548

4.2.2 ผลการสำรวจสภาพแวดล้อมทางกายภาพของริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน
4.2.2.1 ผลการสำรวจย่าน ในพื้นที่ทำการศึกษาย่านพาณิชยกรรม ย่านประวัติศาสตร์

ย่านสถานที่ราชการและโรงเรียน ย่านพักอาศัย ดังภาพที่ 4.2

ภาพที่ 4.2 แสดงผลการสำรวจย่าน

● ย่านพาณิชยกรรม

- 1. ตลาดรังสิต
- 2. ตลาดสะพานแดง
- 3. ตลาดเลียบริมคลอง 1-3
- 4. ร้านขายอาหารริมคลอง 1-3

○ ย่านที่พักอาศัย

- 1. ชุมชนริมทางรถไฟ
- 2. ชุมชนหลังตลาดรังสิต
- 3. ชุมชนรอบประตูน้จุกฟ้า
- 4. ชุมชนเลียบริมคลอง 1-3

● ย่านสถานที่ราชการและโรงเรียน

- 1. สถานีตำรวจระดมัญญา
- 2. โรงพยาบาลหญิงรักรักษ์
- 3. ไปรษณีย์โทรเลขรังสิต
- 4. สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
- 5. โรงเรียนประชาธิปไตยศึกษา
- 6. โรงเรียนศิริศึกษา

ที่มา : จากการสำรวจเดือนกุมภาพันธ์ 2548

ย่านพาณิชย์กรรม ในพื้นที่ทำการศึกษา เป็นย่านการค้าขายสินค้าบริเวณสองข้างทางของถนน ส่วนใหญ่จะขายอาหาร รองลงมาคือการของชำ และสินค้าเบ็ดเตล็ด ย่านตลาดรังสิตประชาชนส่วนใหญ่จะขายของอยู่บริเวณชั้นล่างของบ้านตัวเอง ส่วนชั้นบนจะใช้เป็นที่พักอาศัย บางร้านมีการตั้งแผงให้เข้าขายสินค้าบริเวณหน้าร้านจะล้อออกมาบริเวณทางเดินและถนน ทำให้คับแคบและการสัญจรไม่สะดวก ดังภาพที่ 4.3

ภาพที่ 4.3 แสดงย่านตลาดรังสิต ที่มีการตั้งแผงขายสินค้าออกมาบริเวณทางเดิน

ที่มา : จากการสำรวจเดือนกุมภาพันธ์ 2548

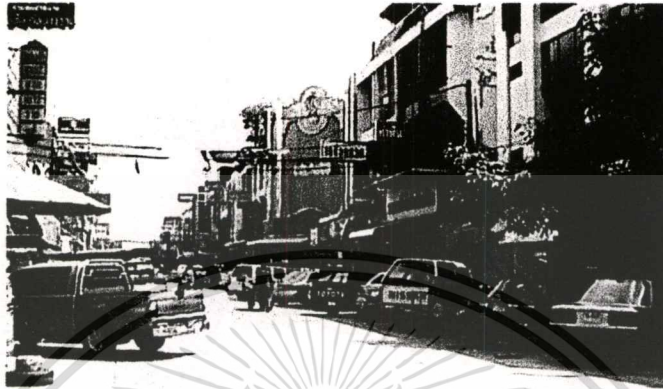
ย่านตลาดสะพานแดง เป็นย่านที่ชุมชนบริเวณคลอง 1 ใช้บริการมากที่สุด ประกอบด้วยตลาดนัดจะมีกิจกรรมซื้อขายเกิดขึ้นตั้งแต่เวลา 9.00-17.00 น. ส่วนใหญ่จะเป็นการขายอาหาร การค้าขายไม่เป็นระเบียบ มีสภาพสับสน ยุ่งเหยิง เป็นจุดค้อยทางภูมิทัศน์เมือง เนื่องจากมีลักษณะทางกายภาพที่ไม่ส่งเสริมความงามของสถานที่ ตลาดได้รุ่งจะเริ่มการค้าขายตั้งแต่เวลา 17.00-02.00 น. มีสภาพไม่ต่างกับตลาดนัด มีการบุกรุกทางเท้าและถนนขาดความเป็นระเบียบดังภาพที่ 4.4

ภาพที่ 4.4 แสดงย่านการค้าที่ไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย บริเวณตลาดสะพานแดง

เอทีมาร์ : จากการสำรวจเดือนกุมภาพันธ์ 2548 เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

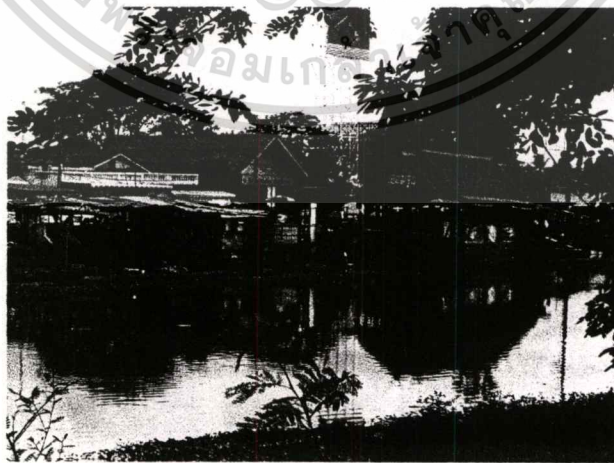
ย่านตลาดเลียบบคลอง 1-3 เป็นย่านการค้าริมถนนรังสิต-นครนายก ที่มีการจราจรพลุกพล่านมากที่สุด และเกิดอุบัติเหตุบ่อยที่สุด สภาพโดยทั่วไปเป็นร้านค้า และร้านอาหารเนื่องจากพื้นที่จอดรถไม่มี ประชาชนที่มาใช้บริการจอดรถริมถนนจึงทำให้เกิดอุบัติเหตุขึ้นบ่อยครั้ง ดังภาพที่ 4.5

ภาพที่ 4.5 แสดงย่านตลาดเลียบบคลอง 1-3

ที่มา : จากการสำรวจเดือนกุมภาพันธ์ 2548

ย่านขายอาหารริมคลอง 1-3 เป็นย่านการค้าที่สำคัญของคลองรังสิตประยูรศักดิ์ มีร้านค้าก๋วยเตี๋ยวเรือ และร้านอาหารริมคลองกระจายโดยขาดการจัดระเบียบที่ดีและปล่อยน้ำเสียลงสู่แม่น้ำลำคลอง ดังภาพ ที่ 4.6 , 4.7

ภาพที่ 4.6 แสดงเรือก๋วยเตี๋ยวที่ขาดการจัดระเบียบที่ดี

ที่มา : จากการสำรวจเดือนกุมภาพันธ์ 2548

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.7 แสดงร้านอาหารริมคลอง ที่ปล่อยน้ำเสียลงสู่แม่น้ำ

ที่มา : จากการสำรวจเดือนกุมภาพันธ์ 2548

ย่านประวัติศาสตร์ เป็นย่านที่เห็นค่อนข้างเด่นชัด เป็นสถานที่สำคัญและเป็นที่ยึดจำของประชาชน ย่านประวัติศาสตร์ที่สำคัญของพื้นที่ทำการศึกษาวิจัย ได้แก่ วัดเขินเขต ซึ่งเป็นวัดหลวงภายในวัดได้ถูกจัดระเบียบที่ดีมาก ไม่มีขอบขายรบกวนผู้ไปเยี่ยมชมและทำกิจกรรมที่วัด

ภาพที่ 4.8 แสดงพื้นที่ภายในวัดเขินเขต ที่ถูกจัดระเบียบที่ดี

ที่มา : จากการสำรวจเดือนกุมภาพันธ์ 2548

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

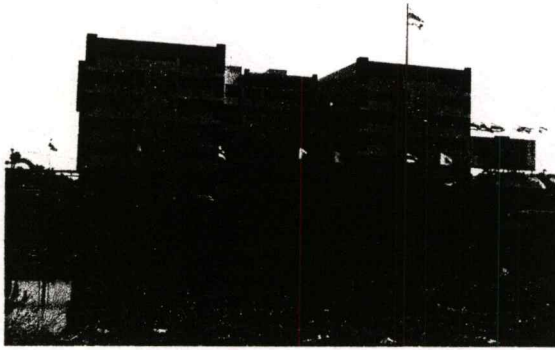
ย่านสถานที่ราชการและโรงเรียน สถานที่ราชการที่สำคัญได้แก่ สถานีตำรวจประตุน้ำจุกพาลงกรณ์ สภาพปัจจุบันเป็นที่คับแคบมาก ไม่มีที่จอดรถเพียงพอ ดังภาพที่ 4.9 กรมชลประทานประตุน้ำจุกพาลงกรณ์ ซึ่งมีสวนสาธารณะบริเวณข้างเคียงแต่ถูกบุกรุกพื้นที่โดยชุมชนรอบข้าง ดังภาพที่ 4.10 โรงพยาบาลธัญญารักษ์ตั้งอยู่บริเวณคลอง 1 เลียบถนนพหลโยธิน ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขรังสิตตั้งอยู่ริมถนนรังสิต-นครนายก บริเวณคลอง 1 ตัวอาคารมีสภาพทรุดโทรม และคับแคบดังภาพที่ 4.11 โรงเรียนในพื้นที่ทำการศึกษาวิจัยที่สำคัญ ได้แก่ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตปทุมธานี ตั้งอยู่ใกล้เคียงกับชุมชนโดยรอบประตุน้ำจุกพาลงกรณ์ ดังภาพที่ 4.12 โรงเรียนประชาธิปไตยวิทยาการตั้งอยู่ใกล้กับสถานีตำรวจประตุน้ำจุกพาลงกรณ์ และโรงเรียนศิริศึกษา ตั้งอยู่ภายในชุมชนรอบประตุน้ำจุกพาลงกรณ์

ภาพที่ 4.9 แสดงสถานีตำรวจประตุน้ำจุกพาลงกรณ์

ที่มา : จากการสำรวจเดือนกุมภาพันธ์ 2548

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

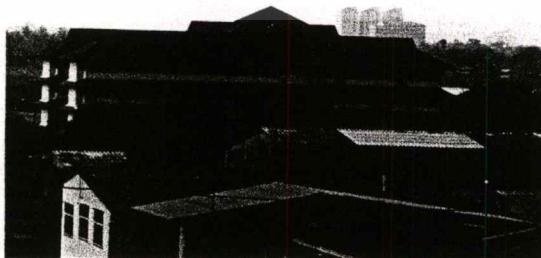
ภาพที่ 4.10 แสดงโรงพยาบาลรัฐจตุรภักษ์ ริมถนนพหลโยธิน

ที่มา : จากการสำรวจเดือนกุมภาพันธ์ 2548

ภาพที่ 4.11 แสดงที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขรังสิตริมถนนรังสิต-นครนายก

ที่มา : จากการสำรวจเดือนกุมภาพันธ์ 2548

ภาพที่ 4.12 แสดงสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตปทุมธานี

ที่มา : จากการสำรวจเดือนกุมภาพันธ์ 2548

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ย่านที่พักอาศัย จะกระจุกกระจายอยู่ทั่วไปริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์บริเวณย่านพักอาศัย ที่หนาแน่นมาก ได้แก่ ชุมชนริมทางรถไฟตั้งอยู่เลียบริมทางรถไฟสายเหนือ มาจรดทิศใต้บริเวณบึงเก็บ น้ำค้างภาพที่ 4.13 ชุมชนหลังตลาดรังสิต ติดกับตลาดรังสิตช่วงต้นคลองรังสิต ประยูรศักดิ์ มาจนถึง ริมถนนพหลโยธินดังภาพที่ 4.14 ชุมชนรอบประตูน้ำจุฬาลงกรณ์ จะตั้งอยู่กระจุกกระจายรอบประตู น้ำจุฬาลงกรณ์ มาจรดริมถนนพหลโยธิน ดังภาพที่ 4.15 และชุมชนเลียบบคลอง 1-3 จะมีความหนา แน่นเป็นกระจุกเริ่มตั้งแต่คลอง 1 จนมาถึงคลอง 3 ดังภาพที่ 4.16

ภาพที่ 4.13 แสดงชุมชนริมทางรถไฟ

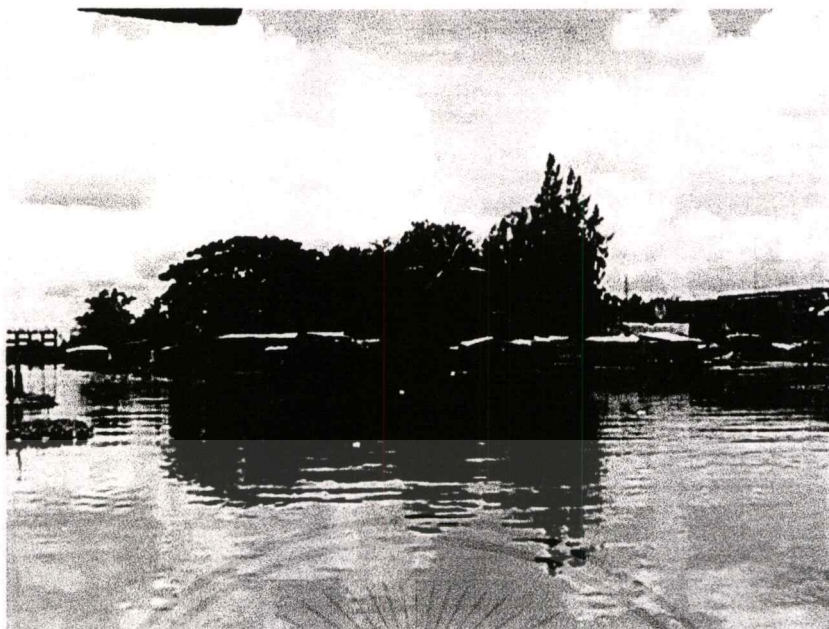
ที่มา : จากการสำรวจเดือนกุมภาพันธ์ 2548

ภาพที่ 4.14 แสดงชุมชนหลังตลาดรังสิต

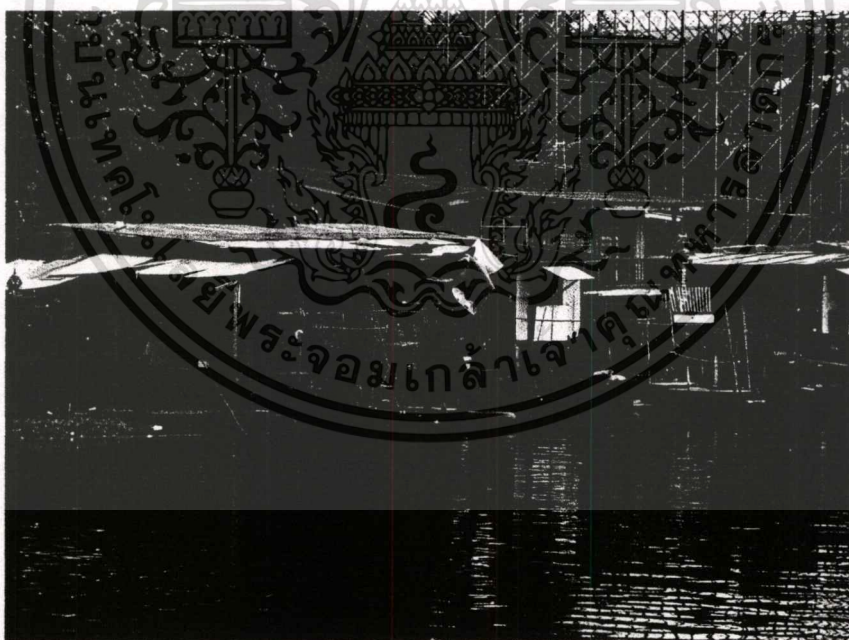
ที่มา : จากการสำรวจเดือนกุมภาพันธ์ 2548

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.15 แสดงชุมชนรอบประตูน้ำจุฬาลงกรณ์

ที่มา : จากการสำรวจเดือนกุมภาพันธ์ 2548

ภาพที่ 4.16 แสดงชุมชนเลียบบคลอง 1-3

ที่มา : จากการสำรวจเดือนกุมภาพันธ์ 2548

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2.2.2 ผลการสำรวจที่ว่างโล่ง ในพื้นที่การศึกษาที่มีพื้นที่ว่างโล่งประเภท สวนสาธารณะ และพื้นที่ว่างโล่งประเภทลานกิจกรรมดังภาพที่ 4.17

ภาพที่ 4.17 แสดงผลการสำรวจพื้นที่ว่างโล่ง

ที่มา : จากการศึกษาเดือนกุมภาพันธ์ 2548

● ที่ว่างโล่ง

- 1. สวนสาธารณะบริเวณประตูน้ำจุฬา
- 2. ที่โล่งหลังตึกครังสิต
- 3. ที่โล่งริมห้างเมเจอร์เซ็นทรัล
- 4. สวนเฉลิมพระเกียรติ
- 5. ที่โล่งหน้าห้างเจียร์ปาร์คครังสิต

ที่ว่างโล่งประเภทสวนสาธารณะ พื้นที่สวนสาธารณะบริเวณประตูน้ำจุฬาลงกรณ์ตั้งอยู่ริมน้ำ มีต้นไม้ใหญ่ปกคลุมบริเวณ มีความร่มรื่น ลมพัดเย็นสบายมีผู้คนมาใช้สถานที่ตั้งแต่เวลา 10.00-17.00 น. ผู้คนมานั่งพักผ่อนและออกกำลังกาย ปัจจุบันขาดการดูแลรักษาที่ดีมีสภาพเสื่อมโทรม ถูกบุกรุกโดยชุมชนบริเวณโดยรอบและร้านขายอาหารซึ่งตั้งอยู่บริเวณเดียวกัน มีฝุ่นมากและสกปรกเต็มไปด้วยขยะ ดังภาพที่ 4.18

ภาพที่ 4.18 แสดงสวนสาธารณะบริเวณประตูน้ำจุฬาลงกรณ์ที่ถูกบุกรุกโดยชุมชนโดยรอบ

ที่มา : จากการสำรวจเดือนกุมภาพันธ์ 2548

พื้นที่โล่งหลังตลาดรังสิต ปัจจุบันใช้เป็นที่จอดรถของทางเทศบาลเมืองรังสิต และลานแอร์โรบิคสำหรับชุมชนหลังตลาดรังสิต เป็นพื้นที่โล่ง ลานคอนกรีตไม่มีต้นไม้จึงไม่ค่อยมีผู้คนใช้พื้นที่มากนัก ดังภาพที่ 4.19

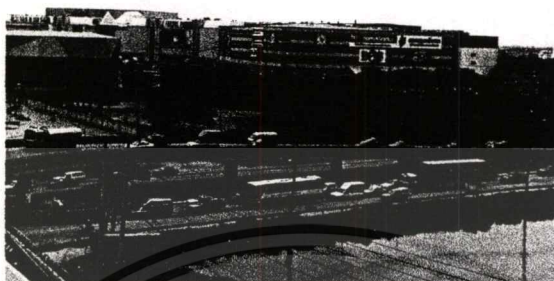

ภาพที่ 4.19 แสดงพื้นที่โล่งหลังตลาดรังสิต

ที่มา : จากการสำรวจเดือนกุมภาพันธ์ 2548

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พื้นที่โล่งริมห้างเมเจอร์ซีเนเพลค เป็นที่ว่างโล่งคอนกรีต สลับกับต้นไม้ปกคลุมไปทั่วบริเวณ สถานที่ถูกปล่อยปละละเลยขาดการดูแลรักษาที่ดี และปล่อยเป็นที่รกร้าง ดังภาพที่ 4.20

ภาพที่ 4.20 แสดงพื้นที่ว่างโล่งริมห้างเมเจอร์ซีเนเพลค

ที่มา : จากการสำรวจเดือนกุมภาพันธ์ 2548

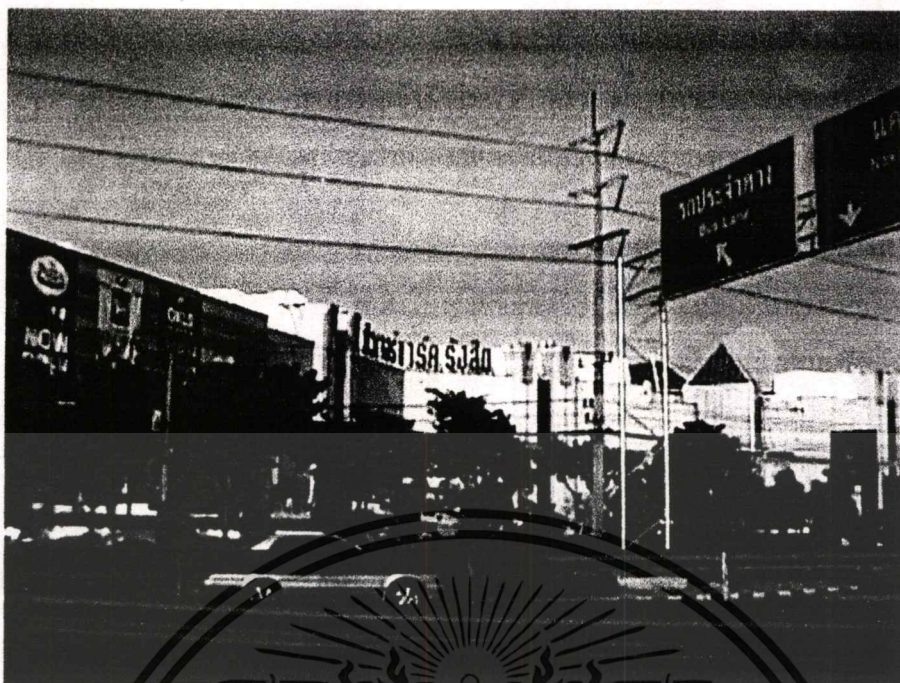
พื้นที่โล่งประเภทลานกิจกรรม พื้นที่โล่งบริเวณสวนเฉลิมพระเกียรติลักษณะเป็นลานคอนกรีตโล่ง ใช้สำหรับงานกิจกรรมในประเพณีต่าง ๆ ไม่มีต้นไม้โดยรอบบริเวณ มีศาลาทำน้ำและบันไดทางลง-ขึ้น เวลาจัดงานจะใช้วิธีกางเต็นท์สำหรับทำกิจกรรมในร่ม ดังภาพที่ 4.21 พื้นที่โล่งหน้าห้างพิวเจอร์ปาร์ครังสิต ส่วนมากจะใช้ทำกิจกรรมของเอกชนและผู้ประกอบการสินค้ามากกว่าเพราะพื้นที่ค่อนข้างจะแพงในเรื่องค่าเช่า ส่วนลานกิจกรรมภายในห้างปัจจุบันทางเทศบาลเมือง รังสิตใช้เป็นที่จัดแสดงสินค้า OTOP เพราะมีค่าลดหย่อนเป็นการโปรโมตห่างไปในตัว ดังภาพที่ 4.22 และพื้นที่โล่งภายในวัดเขยอนเจดจะใช้ในประเพณีงานบุญและประกอบพิธีกรรมทางศาสนา ดังภาพที่ 4.23

ภาพที่ 4.21 แสดงพื้นที่ว่างโล่งบริเวณสวนเฉลิมพระเกียรติ

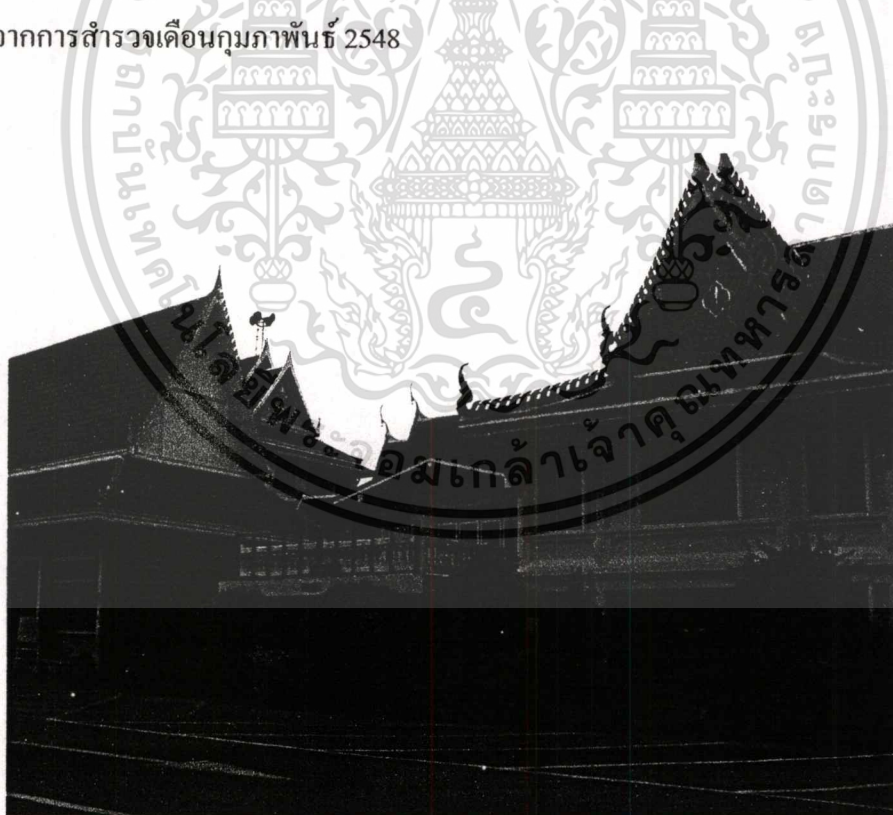
ที่มา : จากการสำรวจเดือนกุมภาพันธ์ 2548

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.22 แสดงพื้นที่หน้าห้างพิวเจอร์ปาร์ครังสิต

ที่มา : จากการสำรวจเดือนกุมภาพันธ์ 2548

ภาพที่ 4.23 แสดงพื้นที่โล่งภายในวัดเขียนเขต

ที่มา : จากการสำรวจเดือนกุมภาพันธ์ 2548

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2.2.3 ผลการสำรวจเส้นทางสัญจร ในพื้นที่ที่ทำการศึกษากการเข้าถึงพื้นที่สามารถเข้าถึงได้ 2 ทาง ทั้งทางบกและทางน้ำ แต่ประชาชนส่วนใหญ่จะใช้เส้นทางบกมากกว่า เพราะเข้าถึงง่ายและสะดวกรวดเร็วมากกว่า ดังภาพที่ 4.24

ที่จอดรถสำหรับผู้มาใช้บริการสินค้าและร้านอาหาร ริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ ส่วนใหญ่จะจอดตรงบริเวณสวนเฉลิมพระเกียรติหรือตลาดสะพานแดง ดังภาพที่ 4.25 ซึ่งเป็นที่จอดรถกลางแจ้งไม่เสียค่าบริการเป็นลานคอนกรีตโล่ง ไม่มีต้นไม้ปกคลุมบริเวณ บางส่วนจะจอดริมทางเท้าหน้าร้านอาหารหรือร้านก๋วยเตี๋ยวเรือ ซึ่งทางร้านจัดการเรื่องที่จอดรถให้ แต่ไม่ค่อยจะเป็นระเบียบและกีดขวางเส้นทางจราจรริมคลองคูรูปที่ 4.26

ที่จอดรถสำหรับชุมชนพื้นอาศัย บางชุมชนที่ไม่มีที่จอดรถเป็นของตัวเอง ก็จะอาศัยทางข้างถนนเป็นที่จอดรถ เช่นชุมชนริมทางรถไฟ ชุมชนเลียบบคลอง 1-3 ส่วนชุมชนรอบประตูน้ำจุฬาลงกรณ์จะมีที่จอดรถเป็นของตัวเองภายในชุมชนแต่ยังคงต้องได้รับการปรับปรุงเรื่องความเป็นระเบียบเรียบร้อยและความสะอาด ดังภาพที่ 4.27 และชุมชนหลังตลาดรังสิตจะมีที่จอดรถที่ทางเทศบาลจัดให้บริเวณหลังตลาด และภายในตลาด โดยคิดค่าบริการครั้งละ 20 บาท หรือเดือนละ 1,500 บาท ดังภาพที่ 4.28

ภาพที่ 4.24 แสดงผลการสำรวจท้องถนนและเส้นทางสัญจรริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์

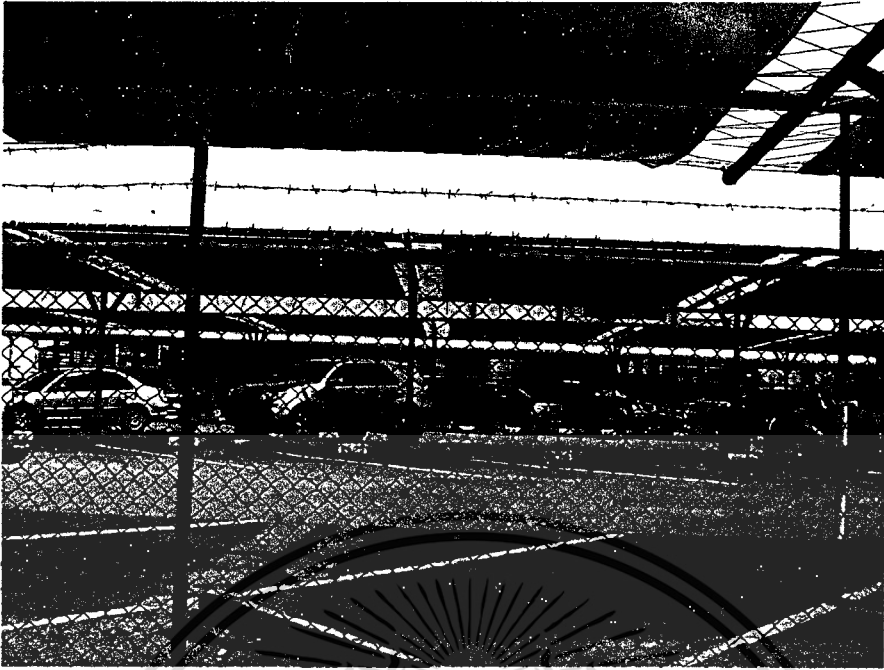
ที่มา : จากการศึกษาเดือนกุมภาพันธ์ 2548

เส้นทางสัญจร

- 1. ถนนสายหลัก
- 2. ถนนสายรอง
- 3. ถนนสายย่อย
- 4. รถไฟสายเหนือ-อีสาน
- 5. เส้นทางสัญจรทางน้ำ

ท้องถนน

- 1. บริเวณสวนเฉลิมพระเกียรติ
- 2. ท้องถนนหน้าบ้านแก้วเดี่ยวเรือ
- 3. ท้องถนนภายในชุมชน
- 4. ท้องถนนหลังตลาดรังสิต

ภาพที่ 4.25 แสดงที่จอดรถบริเวณสวนเฉลิมพระเกียรติ

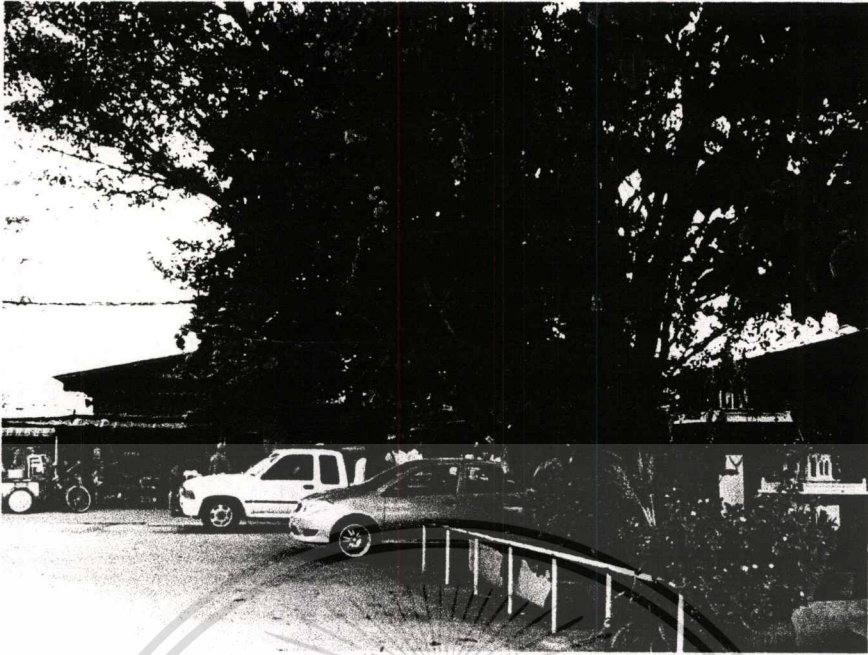
ที่มา : จากการสำรวจเดือนกุมภาพันธ์ 2548

ภาพที่ 4.26 แสดงที่จอดรถหน้าร้านอาหารและร้านก๋วยเตี๋ยวซึ่งขาดระเบียบ

ที่มา : จากการสำรวจเดือนกุมภาพันธ์ 2548

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.27 แสดงที่จอดรถภายในชุมชนรอบประตูน้ำจุฬาลงกรณ์

ที่มา : จากการสำรวจเดือนกุมภาพันธ์ 2548

ภาพที่ 4.28 ที่จอดรถหลังตลาดรังสิต

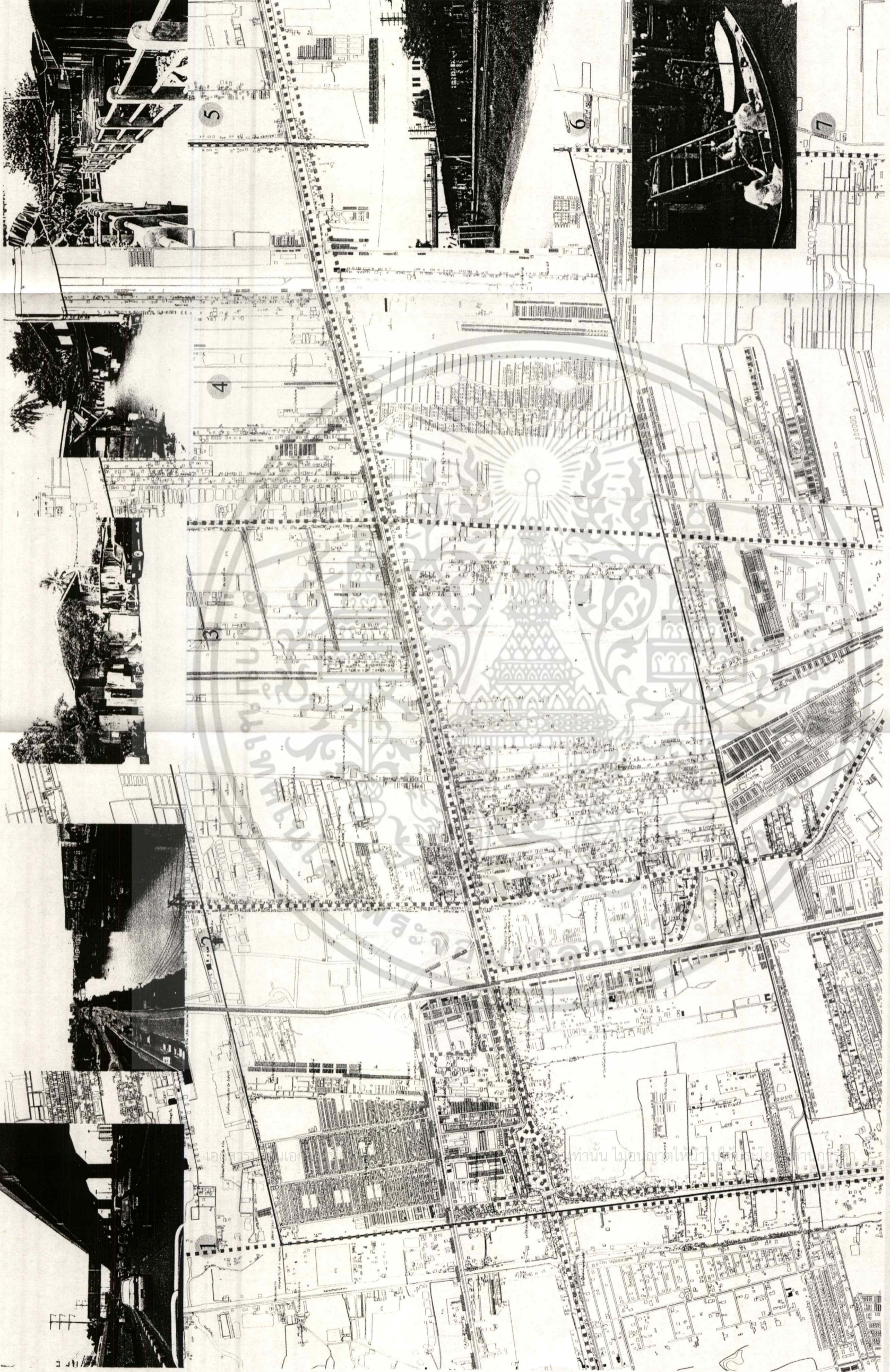
ที่มา : จากการสำรวจเดือนกุมภาพันธ์ 2548

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เส้นทางการสัญจรทางบก ของพื้นที่ทำการศึกษาวิจัยดังภาพที่ 4.29 ได้ โดยการเดินเท้า การใช้รถจักรยาน รถจักรยานยนต์และรถยนต์ โดยมีถนนพหลโยธินเป็นถนนสายหลัก ดังภาพที่ 4.30 และมีถนนรังสิต-นครนายกซึ่งเป็นถนนสายรองตัดเชื่อมต่อกับถนนพหลโยธิน คลองรังสิตประยูรศักดิ์จะเป็นเส้นทางสัญจรทางน้ำคู่ขนานไปกับถนนรังสิต-นครนายก ดังภาพที่ 4.31 ไปเชื่อมต่อกับถนนรังสิต-ปทุมธานี อีกทอดหนึ่ง สำหรับถนนสายย่อย เช่นถนนเลียบบคลองและถนนเข้าสู่ชุมชนต่าง ๆ จะเป็นถนนลาดยางสลักับถนนคอนกรีตเป็นบางช่วง กว้างประมาณ 4, 6, 8, เมตร ตามลำดับ แล้วแต่ความลึกของถนนซอย ดังภาพที่ 4.32, 4.33, 4.34

การคมนาคมขนส่งในพื้นที่จะมีรถโดยสารประจำทางเช่น รถเมล์ขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพฯ รถประจำทางวิ่งระหว่างอำเภอและจังหวัด รถตู้ รถสองแถวเล็กและรถจักรยานยนต์รับจ้าง นอกจากนี้ยังมีเส้นทางรถไฟสายเหนือผ่าน โดยมีสถานรถไฟรังสิตเป็นจุดรับส่งผู้โดยสาร ดังภาพที่ 4.35 ในอนาคตจะมีรถไฟฟ้าวิ่งผ่านโดยจะเป็นจุดเชื่อมต่อระหว่างกรุงเทพฯ กับปริมณฑล และยังมีโครงการคมนาคมขนส่งทางน้ำบริเวณคลองรังสิตประยูรศักดิ์อีกด้วย ดังภาพที่ 4.36

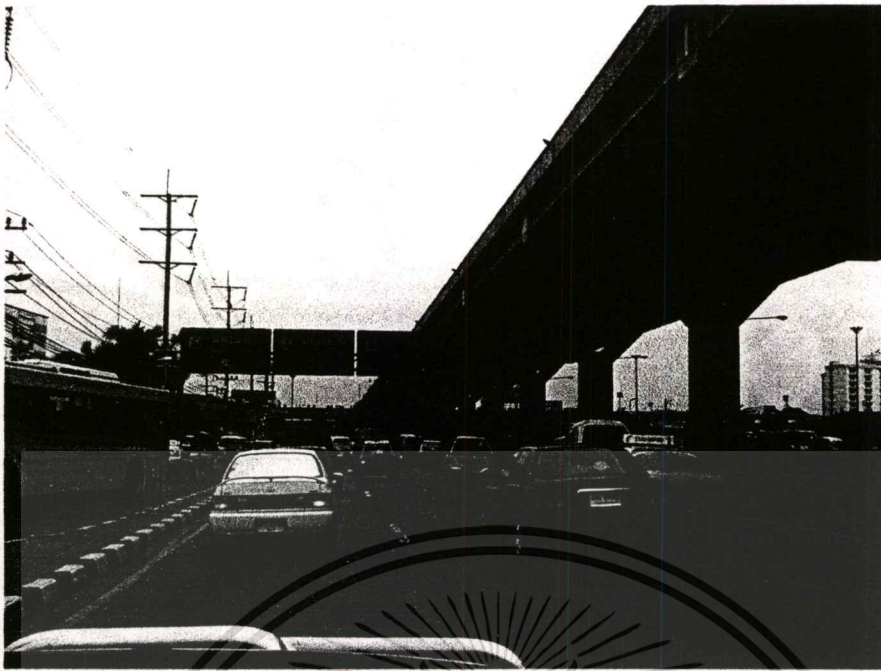

- เส้นทางสัญจร
- 1. ถนนสายหลัก ถนนพหลโยธิน
 - 2. ถนนสายรอง ถนนรังสิต-นครนายก
 - 3. ถนนสายย่อย ถนนริมคลอง 1-3
 - 4. ถนนภายในชุมชน
 - 5. ทางเดินภายในชุมชน
 - 6. รถไฟสายเหนือ-อีสาน
 - 7. เส้นทางสัญจรทางน้ำ

ภาพที่ 4.29, 4.36 แสดงผลการสำรวจเส้นทางสัญจรทางบกและทางน้ำ

ที่มา : จากการสำรวจเดือนกุมภาพันธ์ 2548

ภาพที่ 4.30 แสดงถนนสายหลัก ถนนพหลโยธิน

ที่มา : จากการสำรวจเดือนกุมภาพันธ์ 2548

ภาพที่ 4.31 แสดงถนนสายรองถนนรังสิต-นครนายก ซึ่งเป็นถนนเลียบบคลองรังสิตประยูรศักดิ์

ที่มา : จากการสำรวจเดือนกุมภาพันธ์ 2548

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.32 แสดงถนนสายย่อย ถนนริมคลอง 1-3

ที่มา : จากการสำรวจเดือนกุมภาพันธ์ 2548

ภาพที่ 4.33 แสดงถนนสายย่อยภายในชุมชน

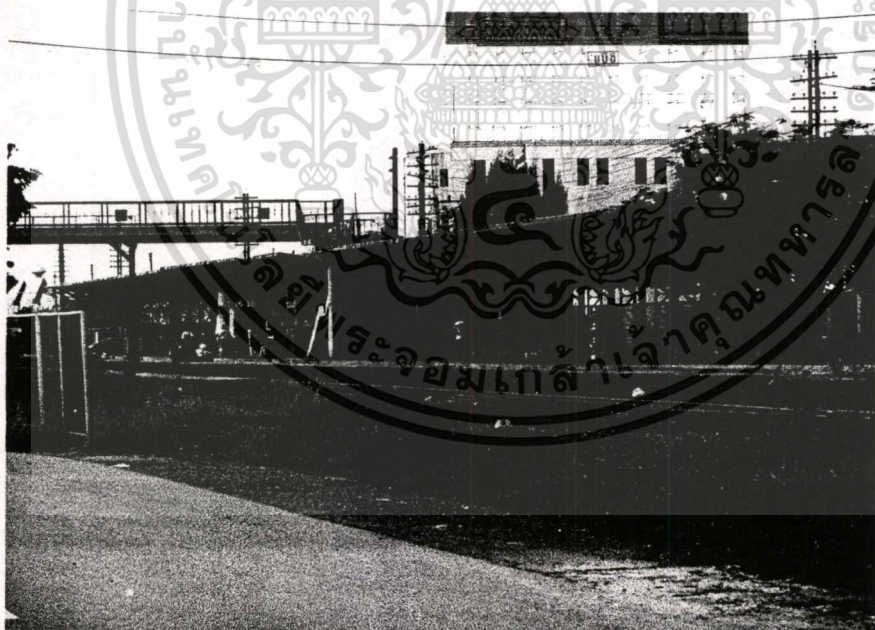
ที่มา : จากการสำรวจเดือนกุมภาพันธ์ 2548

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.34 แสดงทางเดินเท้าภายในชุมชน

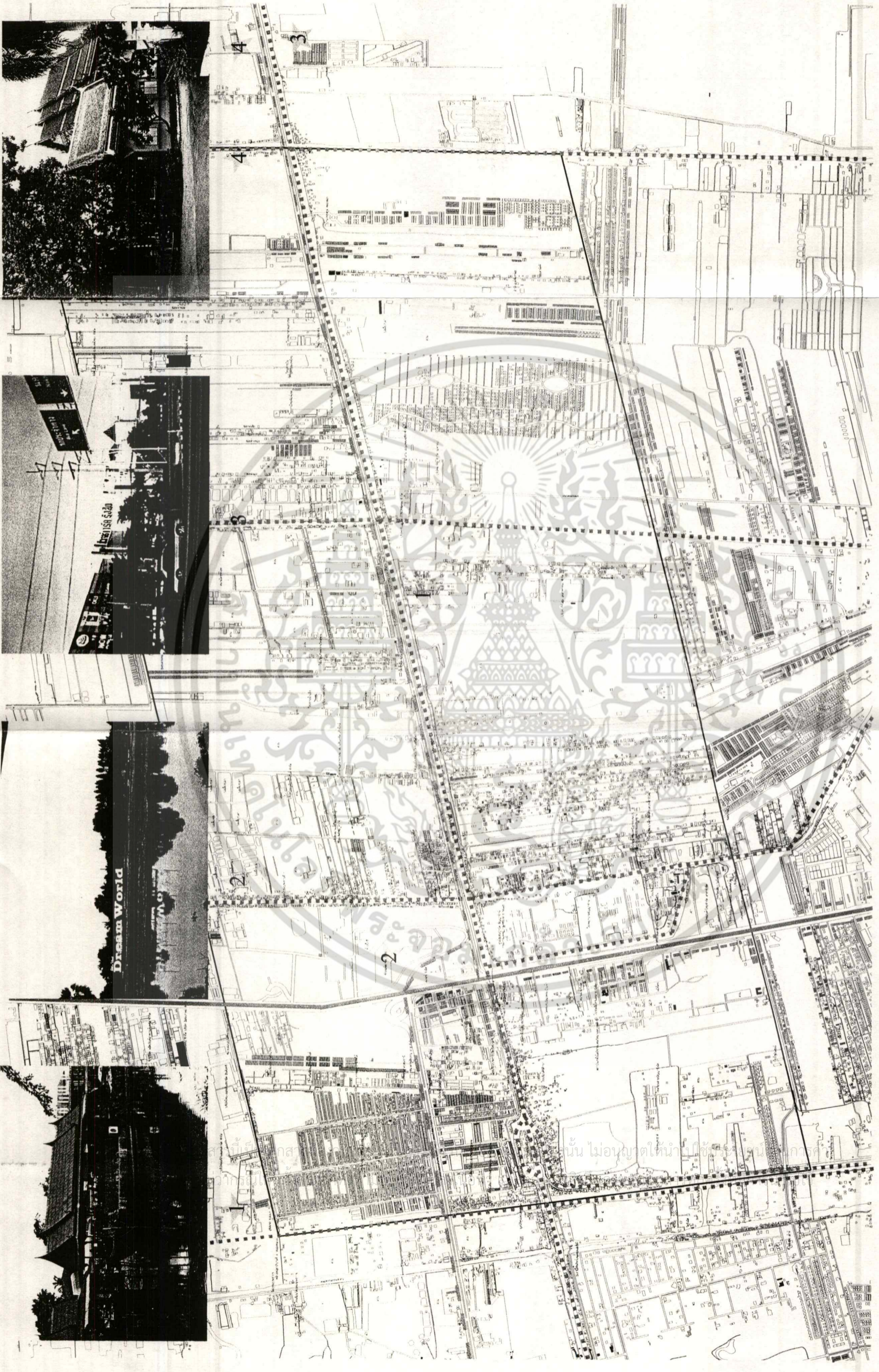
ที่มา : จากการสำรวจเดือนกุมภาพันธ์ 2548

ภาพที่ 4.35 สถานีรถไฟรังสิต เป็นรถไฟสายเหนือ-อีสาน

ที่มา : จากการสำรวจเดือนกุมภาพันธ์ 2548

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.37 แสดงผลการสำรวจที่หมายตา

ที่มา : จากการทำวิจัยเดือนกุมภาพันธ์ 2548

★ ที่หมายตา

- 1. เรือแก้วเตี้ยวิกรมคลอง
- 2. ห้างฟิวเจอร์ปาร์คริงสิต
- 3. สวนสนุกคริมเว็ลด์
- 4. วัดเข็ญเมเขต

เรือกล้วยเดี่ยวริมคลอง เป็นร้านอาหารที่สามารถจอดำได้ง่าย สามารถมองเห็นได้จากระยะไกล เมื่อผ่านริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ อยู่กระจัดกระจายริมคลอง 1-3 เลียบถนนรังสิต-นครนายก สภาพปัจจุบันยังขาดการจัดระเบียบที่ดี รูปแบบของตัวเรือไม่มีรูปแบบที่แน่นอน มีทั้งชั้นเดียว และ 2 ชั้น ตำแหน่งของที่ตั้งเรือไม่มีจุดที่แน่นอนแล้วแต่ทางร้านจะตกลงกับทางเทศบาลในการจัดวางเรือ การจัดการเรื่องการปล่อยน้ำเสียลงคลองยังไม่ดีพอ ยังมีการปล่อยน้ำเสียลงคลองแทบทุกลำเรือ รวมไปถึงการไม่มีที่จอดรถสำหรับลูกค้าที่มาใช้บริการ ร้านกล้วยเดี่ยวเรือถือได้ว่าเป็นสัญลักษณ์ของคลองรังสิตประยูรศักดิ์ ดังภาพที่ 4.38

ภาพที่ 4.38 แสดงเรือกล้วยเดี่ยวที่สามารถมองเห็นและจอดำได้ง่าย

ที่มา : จากการสำรวจเดือนกุมภาพันธ์ 2548

ห้างฟิวเจอร์ปาร์ครังสิต ตั้งอยู่ริมถนนพหลโยธิน ตัดกับถนนรังสิต-นครนายก เป็นศูนย์การค้าขนาดใหญ่ ที่ประชาชนทั่วไปและประชาชนบริเวณนั้นใช้บริการมากที่สุด และใช้เป็นจุดนัดพบที่สำคัญอีกที่หนึ่งดังภาพที่ 4.39

ภาพที่ 4.39 แสดงห้างฟิวเจอร์ปาร์ครังสิต ซึ่งเป็นศูนย์การค้าขนาดใหญ่

ที่มา : จากการสำรวจเดือนกุมภาพันธ์ 2548

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สวนสนุกครีมเวิลด์ ตั้งอยู่ริมถนนรังสิต-นครนายก เลียบคลอง 3 เป็นสวนสนุกขนาดใหญ่เป็นที่รู้จักของเด็ก ๆ และประชาชนทั่วไป เป็นสิ่งก่อสร้างที่สามารถมองเห็นได้จากระยะไกล เมื่อมองจากริมถนน ด้านหน้าสวนสนุกจะเป็นลานโล่งจัดสวน มีต้นไม้ใหญ่ปลูกสลับคู่สวยงาม ดังภาพที่ 4.40

ภาพที่ 4.40 แสดงสวนสนุกครีมเวิลด์เลียบคลอง 3

ที่มา : จากการสำรวจเดือนกุมภาพันธ์ 2548

วัดเขียนเขต ตั้งอยู่ริมถนนรังสิต-นครนายก บริเวณคลอง 3 เป็นวัดหลวงที่ประชาชนบริเวณนั้น และประชาชนทั่วไปรู้จักกันเป็นอย่างดี ใช้เป็นที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนาของประชาชน บริเวณวัดร่มรื่นไปด้วยต้นไม้และการจัดสภาพแวดล้อมที่ดี ดังภาพที่ 4.41

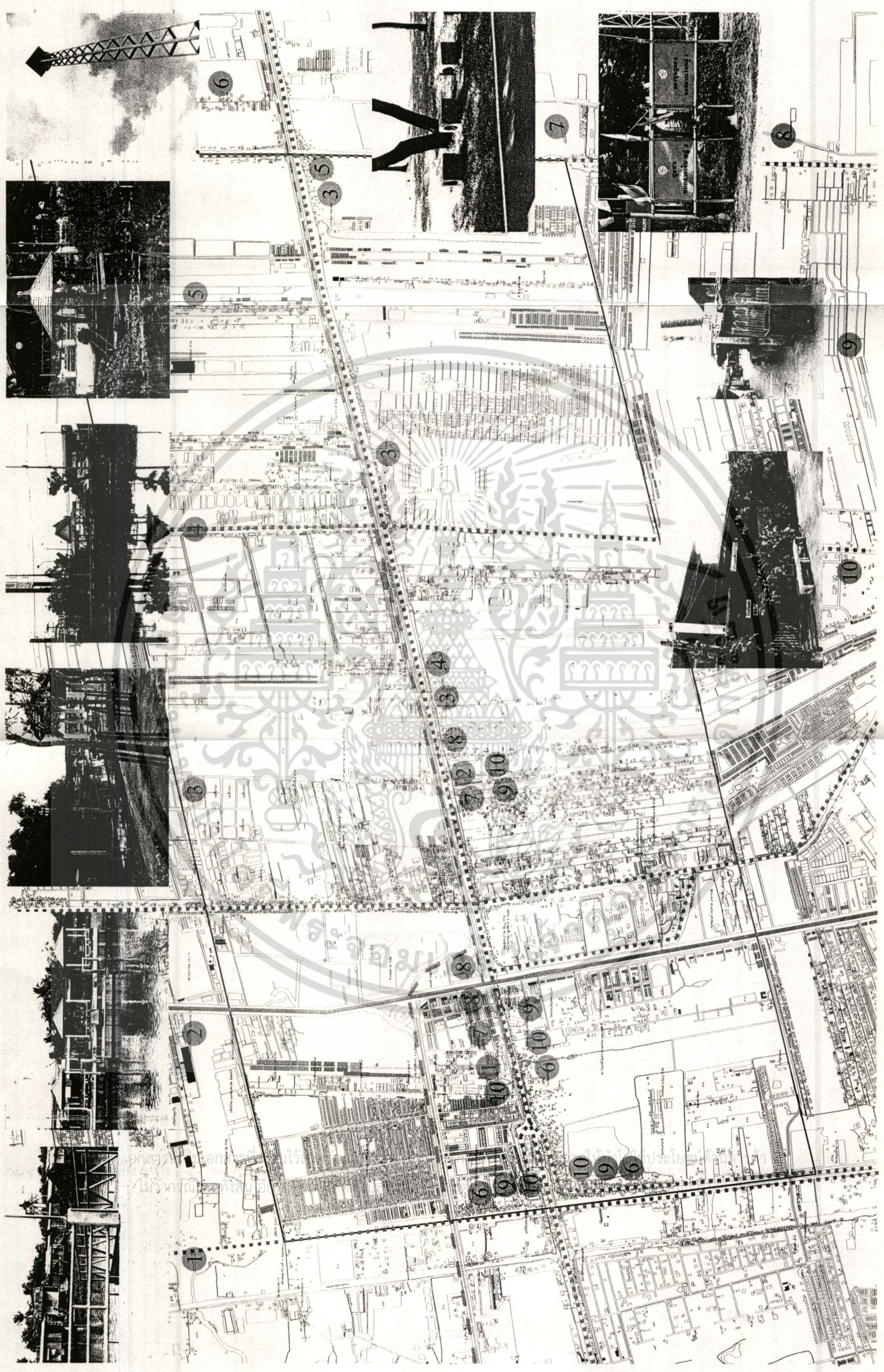
ภาพที่ 4.41 แสดงวัดเขียนเขตที่มีการจัดสภาพแวดล้อมที่ดี

ที่มา : จากการสำรวจเดือนกุมภาพันธ์ 2548

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2.2.5 ผนังก่อสร้างของอาคารและสิ่งประกอบบริเวณ

ความต้องการในการใช้ประโยชน์ของประชาชน ในขณะเดียวกันก็ทำหน้าที่เป็นเครื่องประดับเพิ่มความงาม สร้างสีสัน และความมีชีวิตชีวาให้แก่เมือง สิ่งประกอบเหล่านี้เป็นสิ่งแสดงให้เห็นถึงคุณภาพชีวิต และรายละเอียดของชุมชน นับได้ว่าเป็นหน้าตาของชุมชน มีความสำคัญต่อสุนทรียภาพของการมองเห็น ดังภาพที่ 4.42

● สิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณ

- 1. ทำเลียบบริเวณชุมชนหลังตลาดศรีดิถี
- 2. ทำเลียบบริเวณสวนเฉลิมพระเกียรติ
- 3. ทำเลียบบริเวณคลอง 1-3
- 4. ศาลาพักผ่อนบริเวณคลอง 3
- 5. ศาลาพักผ่อนบริเวณคลอง 3
- 6. หอกระจายข่าวภายในชุมชน
- 7. ม้านั่ง โต๊ะ เก้าอี้
- 8. ป้ายบอกสถานที่
- 9. ถังขยะ
- 10. ไฟฟ้าแสงสว่าง

ภาพที่ 4.42 แสดงผลการสำรวจสิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณ

ที่มา : จากการศึกษาเดือนกุมภาพันธ์ 2548

สิ่งก่อสร้าง ในพื้นที่ศึกษามีสิ่งก่อสร้างกระจายอยู่ทั่วไปในชุมชน ได้แก่

ท่าเรือ เนื่องจากพื้นที่ศึกษาตั้งอยู่ริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ จะมีท่าเรือเล็ก ๆ อยู่หลายท่า แต่ไม่ค่อยได้ถูกใช้งานมากเท่าไร ส่วนมากจะปล่อยให้ร้าง และผูกฟุ้ง ที่ใช้งานกันอยู่ก็จะใช้ส่งของในระยะใกล้ ๆ ระหว่างคลอง เช่น ท่าเรือบริเวณชุมชนหลังตลาดรังสิต ตั้งอยู่ตรงข้ามกับโรงเรียนประชาธิปไตยวิทยาการ เป็นท่าเรือขนาดใหญ่สำหรับขนถ่ายสินค้าประเภท ผัก ปลา และอาหารต่าง ๆ มาขายยังตลาดรังสิต ดังภาพที่ 4.43

ภาพที่ 4.43 แสดงท่าเรือบริเวณชุมชนหลังตลาดรังสิต

ที่มา : จากการสำรวจเดือนกุมภาพันธ์ 2548

ท่าเรือสวนเฉลิมพระเกียรติ ตั้งอยู่บริเวณสวนเฉลิมพระเกียรติริมคลอง 1 เป็นท่าเรือที่ใช้สำหรับงานพิธีทางน้ำต่าง ๆ ของทางเทศบาล เช่น ตอยกระทง งานแข่งเรือ ท่าเรือประกอบด้วย โป๊ะเหล็กสำหรับขึ้นลงเรือ และซุ้มศาลา 3 หลังวางเรียงกัน บนลานทางเดินโล่งสำหรับพักผ่อน ดังภาพที่ 4.44

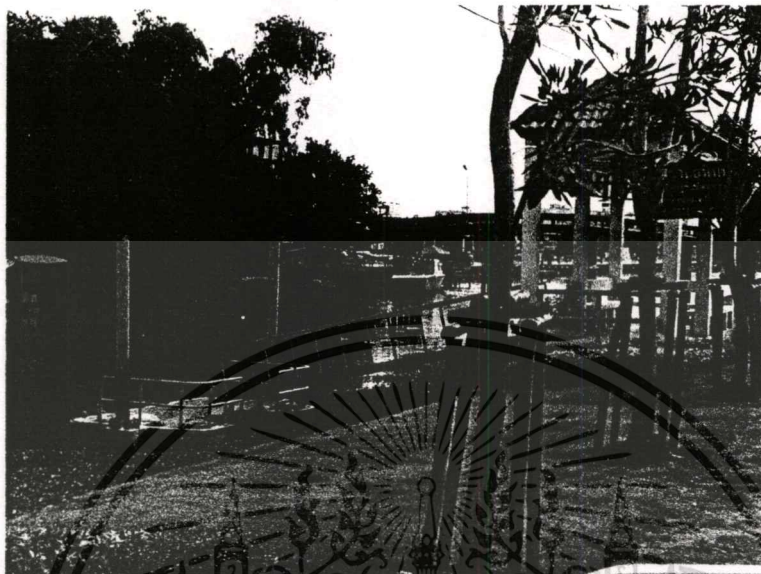

ภาพที่ 4.44 แสดงท่าเรือบริเวณสวนเฉลิมพระเกียรติ

ที่มา : จากการสำรวจเดือนกุมภาพันธ์ 2548

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ท่าเรือริมคลอง 2-3 เป็นท่าเรือของทางเทศบาลที่ถูกปล่อยปละละเลยให้ร้างและผูกพัน ประกอบด้วยศาลาและโป๊ะสำหรับขึ้นลง แต่สภาพปัจจุบันตัวโป๊ะขึ้นสนิมและผูกพันเนื่องจากขาดการดูแล ดังภาพที่ 4.45

ภาพที่ 4.45 แสดงท่าเรือบริเวณคลอง 1-3

ที่มา : จากการสำรวจเดือนกุมภาพันธ์ 2548

ภาพที่ 4.46 แสดงโป๊ะท่าเรือที่ชำรุดเสียหายขาดการดูแล

ที่มา : จากการสำรวจเดือนกุมภาพันธ์ 2548

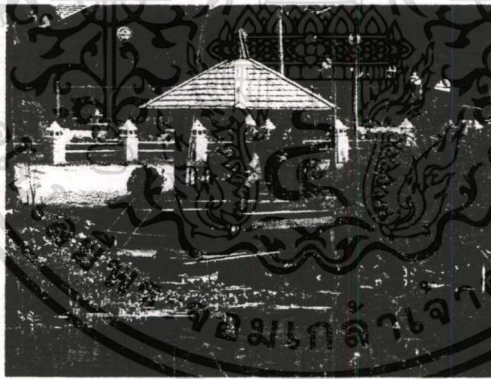
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศาลาพักผ่อนริมคลอง เป็นศาลาพักผ่อนสำหรับประชาชนและผู้มาเที่ยวบริเวณริมคลอง เป็นศาลาทรงไทยที่กระจายอยู่ริมคลองทั้งหมด 10 ศาลา ตั้งแต่บริเวณคลอง 1 ถึงคลอง รังสิตประยูรศักดิ์มาจนถึงคลอง 3 ศาลาบางแห่งอยู่ในสภาพที่ดียู่แต่บางแห่งถูกปล่อยปละละเลย จนผุพัง ไม่เหลือสภาพที่ดียู่เลย ดังภาพที่ 4.47

ภาพที่ 4.47 แสดงศาลาพักผ่อนบริเวณคลอง 2

ที่มา : จากการสำรวจเดือนกุมภาพันธ์ 2548

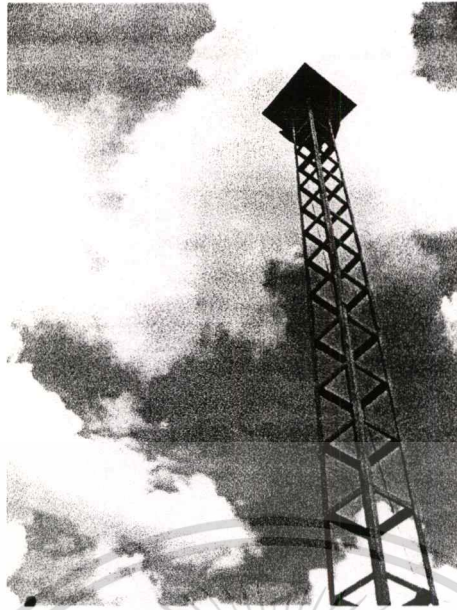
ภาพที่ 4.48 แสดงศาลาพักผ่อนบริเวณคลอง 3

ที่มา : จากการสำรวจเดือนกุมภาพันธ์ 2548

สิ่งประกอบบริเวณ

หอกระจายข่าวภายในชุมชน หอกระจายข่าวในพื้นที่ทำการศึกษาตั้งอยู่ในชุมชนริมทางรถไฟ ชุมชนหลังตลาดรังสิต และชุมชนรอบประตูน้ำจุฬาลงกรณ์ ลักษณะของรูปแบบจะเป็น โครง ถักเหล็ก กว้าง 1.00 x 1.00 เมตร สูง 15.00 เมตร มีลำโพงกระจายสี่ทิศ ติดตั้งชุมชนละ 1 หอกระจายข่าว ดังภาพที่ 4.49

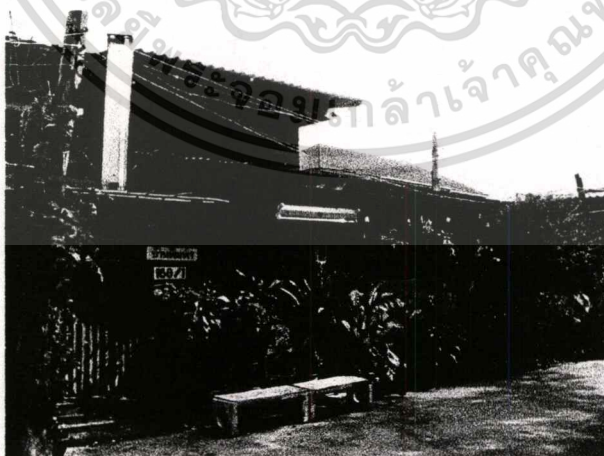
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.49 ภาพแสดงหอกระจายขี้เถ้าภายในชุมชน

ที่มา : จากการสำรวจเดือนกุมภาพันธ์ 2548

ม้านั่ง โต๊ะ เก้าอี้ การจัดวางม้านั่งพักผ่อนส่วนใหญ่มีการจัดไว้บริเวณสวนสาธารณะ บริเวณประตูน้ำจุฬาลงกรณ์ และสวนเฉลิมพระเกียรติ ซึ่งมีจำนวนม้านั่งพักผ่อนน้อยมาก และยังคงปล่อยปละละเลยจนชำรุดเสียหาย การจัดที่นั่งไม่เหมาะสมขาดการดูแลรักษาที่ดี ดังภาพที่ 4.50 ส่วนม้านั่งบริเวณอื่น ๆ ไม่ค่อยมีให้เห็นยกเว้นบริเวณศาลาทำเรือต่าง ๆ

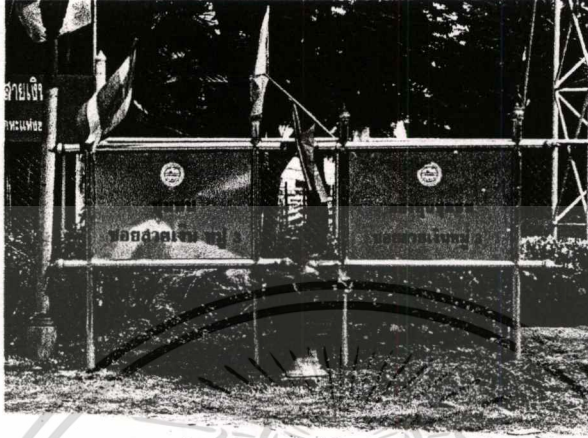

ภาพที่ 4.50 ภาพแสดงม้านั่งที่ไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย

ที่มา : จากการสำรวจเดือนกุมภาพันธ์ 2548

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ป้ายบอกสถานที่ เป็นป้ายบอกสถานที่ซึ่งให้บริการแก่ประชาชน และผู้มาใช้บริการร้านอาหารในบางสถานที่ขาดการดูแลรักษา ติดตั้งไม่เป็นระเบียบ อยู่ในตำแหน่งที่ไม่เหมาะสม และไม่มีความเป็นเอกลักษณ์ของชุมชน ดังภาพที่ 4.51

ภาพที่ 4.51 ภาพแสดงป้ายบอกสถานที่

ที่มา : จากการสำรวจเดือนกุมภาพันธ์ 2548

ป้ายบอกทิศทาง เป็นป้ายซึ่งให้บริการแก่ประชาชนและนักท่องเที่ยว การติดตั้งป้ายบอกทิศทางส่วนใหญ่จะอยู่บริเวณตามทางเดินตรงจุดเริ่มต้น และจุดสิ้นสุดของเส้นทาง การติดตั้งป้ายบางที่อยู่ในตำแหน่งและลักษณะที่ไม่เหมาะสมรกรุงรัง ขาดการออกแบบในการติดตั้งที่ดี ดังภาพที่ 4.52

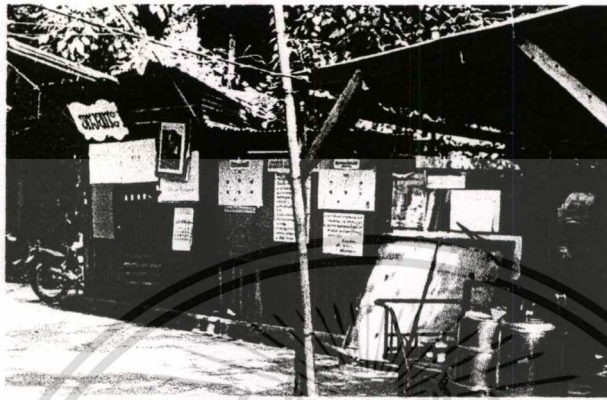

ภาพที่ 4.52 ภาพแสดงการติดตั้งป้ายบอกทิศทางที่รกรุงรัง

ที่มา : จากการสำรวจเดือนกุมภาพันธ์ 2548

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ป้ายข้อมูลข่าวสาร เป็นป้ายซึ่งให้บริการแก่ประชาชนและนักท่องเที่ยว ซึ่งขาดความเป็นเอกลักษณ์ มีรูปแบบที่หลากหลาย ไม่มีมาตรฐานทั้งในด้านของรูปร่าง ขนาด และวัสดุที่ใช้ในบางแห่งถูกรบกวนโดยพ่อค้านำของมาวางขายบดบังป้าย ดังภาพที่ 4.53

ภาพที่ 4.53 ภาพแสดงป้ายบอกข้อมูลข่าวสาร

ที่มา : จากการสำรวจเดือนกุมภาพันธ์ 2548

ป้ายโฆษณา มีการติดป้ายโฆษณาร้านค้าต่าง ๆ ตามทางเดินของเส้นทางริมคลองและบริเวณทางเดินชุมชน โดยขาดความเป็นระเบียบ เกะกะ ทำลายทัศนียภาพของเมืองขาดการควบคุมที่ดี ดังภาพที่ 4.54

ภาพที่ 4.54 ภาพแสดงป้ายโฆษณาบริเวณตามทางเดิน ที่ติดตั้งโดยขาดการควบคุมที่ดี

ที่มา : จากการสำรวจเดือนกุมภาพันธ์ 2548

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ถังขยะ ในพื้นที่ที่ทำการศึกษ ถังขยะที่มีไว้บริการแก่ประชาชน และผู้มาใช้บริการสินค้า และร้านอาหารริมคลองไม่เพียงพอต่อความต้องการ รูปแบบไม่มีความเป็นเอกลักษณ์ขาดการดูแล บางที่ชำรุด และผุพัง ไม่มีการปรับปรุงและแก้ไข ขยะออกมานอกถังทำให้ทัศนียภาพไม่ดี ดังภาพที่ 4.55

ภาพที่ 4.55 ภาพแสดงรูปแบบถังขยะ

ที่มา : จากการสำรวจเดือนกุมภาพันธ์ 2548

ไฟฟ้าแสงสว่าง รูปแบบของโคมไฟในบางพื้นที่ของชุมชนเป็นสังกะสีปิดกันแดด ฝน สังกะสีส่วนใหญ่เก่ามาก ขึ้นสนิม ขาดการดูแลรักษา อาจทำให้เกิดอันตรายได้ และรูปแบบของ ดวงโคม ไม่มีความเป็นเอกลักษณ์ ดังภาพที่ 4.56

ภาพที่ 4.56 ภาพแสดงเสาไฟฟ้าในชุมชน

ที่มา : จากการสำรวจเดือนกุมภาพันธ์ 2548

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

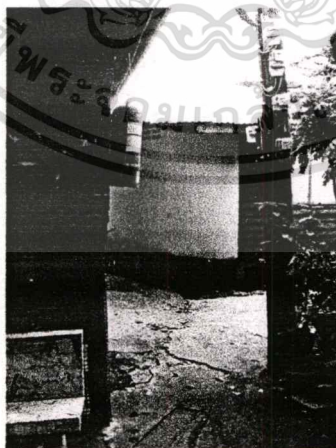
โทรศัพท์สาธารณะ ภายในพื้นที่ทำการศึกษา มีโทรศัพท์ที่ไม่เพียงพอกับความ
ต้องการของชุมชน บางชุมชนได้รับความเสียหายจากการถูกทำลายของพวกม็อบ และยังไม่ได้
รับการปรับปรุงแก้ไข ดังภาพที่ 4.57

ภาพที่ 4.57 ภาพแสดงโทรศัพท์สาธารณะภายในชุมชน

ที่มา : จากการสำรวจเดือนกุมภาพันธ์ 2548

ถังดับเพลิง ภายในพื้นที่เป็นชุมชนแออัดถังดับเพลิงจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งต้องมี
ให้เพียงพอต่อความต้องการของชุมชน สภาพปัจจุบันยังมีไม่เพียงพอกับชุมชน บางที่วางไม่ถูกจุด
โดยเก็บไว้ในบ้านเพราะกลัวการขโมย ถังดับเพลิงบางถังใช้การไม่ได้ขึ้นสนิม และเก่ามากขาดการดูแล
ดังภาพที่ 4.58

ภาพที่ 4.58 ภาพแสดงถังดับเพลิงภายในชุมชน

ที่มา : จากการสำรวจเดือนกุมภาพันธ์ 2548

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูล จากแบบสัมภาษณ์

จากแบบสัมภาษณ์ที่ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 สำหรับประชาชนผู้มาใช้บริการร้านอาหารและสินค้าริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นพฤติกรรมของผู้มาเที่ยวและใช้บริการร้านอาหาร

ริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์

ชุดที่ 2 สำหรับประชาชนผู้อยู่อาศัยบริเวณริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมวิถีชีวิต พฤติกรรมของผู้อยู่อาศัยบริเวณ

ริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ รวมถึงปัญหาอุปสรรค และความต้องการในการพัฒนาปรับปรุงชุมชน

โดยแบบสัมภาษณ์ให้เลือกตอบเป็น 2 ประเภท คือ เลือกตอบได้เพียงข้อเดียว และเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ แบบสัมภาษณ์มีลักษณะเป็นปลายปิดมีตัวเลือกให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมอื่น ๆ นอกเหนือจากคำตอบที่ให้เลือก เกณฑ์ในการพิจารณาวิเคราะห์จากแบบสัมภาษณ์เพื่อนำมาเป็นเกณฑ์ในการออกแบบ ดังนี้

1. ข้อที่เลือกคำตอบให้เกณฑ์ตามความคิดเห็นส่วนใหญ่ โดยข้อที่ได้ความถี่ร้อยละสูงสุด และมากกว่าร้อยละ 50 ขึ้นไปถือเอาข้อนั้นเป็นข้อมูล เพื่อนำไปใช้เป็นเกณฑ์ในการออกแบบ
2. ข้อที่เลือกคำตอบมากกว่า 1 ข้อ ให้เกณฑ์ความคิดเห็นส่วนใหญ่ โดยข้อที่ได้ความถี่ร้อยละสูงสุดถือเอาข้อนั้นเป็นข้อมูล เพื่อนำไปใช้เป็นเกณฑ์ในการออกแบบ

4.3.1 การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ขั้นตอนดังนี้

ชุดที่ 1 สำหรับประชาชนผู้มาใช้บริการร้านอาหารและสินค้าริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ค่าความถี่ร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ค่าความถี่ร้อยละข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นพฤติกรรม

ของผู้มาเที่ยวและใช้บริการร้านอาหารริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ 5 ด้าน ดังหัวข้อต่อไปนี้

1. ย่าน
2. ที่ว่างโล่ง
3. เส้นทางสัญจร
4. ที่หมายตา

5. สิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์โดยกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชุดที่ 2 สำหรับประชาชนผู้อาศัยบริเวณริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ค่าความถี่ร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบ

สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ค่าความถี่ร้อยละข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมวิถีชีวิต

พฤติกรรมของผู้อยู่อาศัยบริเวณริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ รวมถึงปัญหา อุปสรรคและความต้องการในการพัฒนาปรับปรุงชุมชน 5 ด้าน ดังหัวข้อต่อไปนี้

1. ย่าน
2. ที่ว่างโล่ง
3. เส้นทางสัญจร
4. ที่หมายตา
5. สิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณ

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในเรื่องต่าง ๆ ข้างต้นในรูปแบบ

ตารางประกอบ

การสรุปผลความคิดเห็นของกลุ่ม ประชาชนผู้มาใช้บริการร้านอาหาร, สิ้นค้า และประชาชนผู้อยู่อาศัย บริเวณริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์

4.3.2 ผลจากการวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการศึกษาพฤติกรรม ปัญหา อุปสรรค และความต้องการ ในการพัฒนาปรับปรุงชุมชนกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนผู้มาใช้บริการร้านอาหารและสิ้นค้า ริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ จำนวน 132 คน เป็นการศึกษาถึงสภาพแวดล้อมวิถีชีวิต รวมถึงปัญหา และอุปสรรคในการพัฒนาภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อมริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์และอีกกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนผู้อยู่อาศัยบริเวณริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ จำนวน 380 คน ผู้วิจัยนำข้อมูลจาก แบบสัมภาษณ์มาใช้เป็นโครงร่างเสนอแนวคิดในการออกแบบ โดยผู้วิจัยคำนึงถึงคำตอบที่เป็นค่า ความถี่ร้อยละที่เกินกว่าร้อยละห้าสิบ หรือมากที่สุดในข้อนั้นเป็นเกณฑ์ในการพิจารณา

ชุดที่ 1 แบบสัมภาษณ์สำหรับประชาชนผู้มาใช้บริการร้านอาหารและสินค้าริมคลอง รังสิตประยูรศักดิ์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ที่เป็นประชาชนผู้มาใช้บริการร้านอาหาร
และสินค้าริมคลอง

ตารางที่ 4.1 การจำแนกข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ที่เป็นประชาชนผู้มาใช้บริการร้านอาหารและสินค้าริมคลอง

ข้อมูลทั่วไป		จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ			
	ชาย	50	37.87
	หญิง	82	62.13
รวม		132	100.00
2. อายุ			
	ต่ำกว่า 20 ปี	31	23.48
	20-35 ปี	82	62.12
	35-50 ปี	15	11.36
	มากกว่า 50 ปี ขึ้นไป	4	3.03
รวม		132	100.00
3. อาชีพ			
	รับราชการ, รัฐวิสาหกิจ	26	19.69
	พนักงานบริษัทเอกชน	49	37.12
	เจ้าของกิจการ	12	9.09
	นักเรียน, นักศึกษา	32	24.24
	ค้าขาย	9	6.81
	อยู่บ้าน	4	3.03
รวม		132	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
4. จำนวนครั้งที่เคยมาเที่ยวรับประทานอาหารและซื้อสินค้าริมคลอง รังสิตประยูรศักดิ์		
1 ครั้ง	79	59.84
2 ครั้ง	15	11.36
3 ครั้ง	13	9.84
มากกว่า 3 ครั้ง	25	18.93
รวม	132	100.00
5. เหตุผลที่มาเที่ยวบริเวณริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ชื่อของที่ระลึก (OTOP)	47	35.60
ทานอาหาร	84	63.63
พักผ่อนเปลี่ยนบรรยากาศ	73	55.30
ชุมชนริมคลอง	36	27.27
ซื้อต้นไม้	26	19.69
รวม		

จากตารางที่ 4.1 พบว่าประชาชนผู้มาเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 62.13 รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 37.87

ประชาชนผู้มาเที่ยวส่วนใหญ่ มีอายุ 20-35 ปี จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 62.12 รองลงมา มีอายุต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 23.48 อายุ 35-50 ปี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 11.36 และลำดับสุดท้าย มีอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 3.03

ประชาชนผู้มาเที่ยวส่วนใหญ่ มีอาชีพรับจ้าง จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 37.12 รองลงมา มีอาชีพ เป็นนักเรียน นักศึกษา จำนวน 32 คน คิดเป็นจำนวนร้อยละ 24.24 รับราชการ รัฐวิสาหกิจ จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 19.69 เป็นเจ้าของกิจการ จำนวน 12 คนคิดเป็นร้อยละ 9.09 และลำดับสุดท้าย อยู่บ้าน จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 3.03

จำนวนครั้งของประชาชนผู้มาเที่ยวริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ ส่วนใหญ่เคยมาเป็นครั้งแรก จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 59.84 รองลงมา มากกว่า 3 ครั้ง จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 18.93 มา 2 ครั้ง จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 11.36 และลำดับสุดท้ายเคยมา 3 ครั้ง จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 9.84 มาเพื่อทานอาหาร จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 63.63 และมาเพื่อพักผ่อนเปลี่ยนบรรยากาศ จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 55.30

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 ข้อมูลวิเคราะห์ค่าร้อยละเกี่ยวกับพฤติกรรมของประชาชนผู้มาใช้บริการร้านอาหารและสินค้าริมคลอง

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับ ย่านและที่รวมกิจกรรม

ย่านและที่รวมกิจกรรม	จำนวน	ร้อยละ
1. บริเวณที่น่าสนใจที่บริเวณริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์		
วัดเขินเขต	7	5.30
เดินซื้อของที่ระลึกริมคลอง	19	14.39
ตลาดรังสิต	13	9.84
ชมวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้านริมคลอง	16	12.12
ร้านอาหารริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์	26	19.69
ร้านก๋วยเตี๋ยวเรือริมคลอง	51	38.63
รวม	132	100.00
2. บริเวณที่เลือกเป็นจุดนัดพบ		
บริเวณตลาดสะพานแดง	19	14.39
ห้างฟิวเจอร์ปาร์ครังสิต	50	37.87
ร้านอาหารเลียบบคลองรังสิตประยูรศักดิ์	39	29.54
วัดเขินเขต	8	6.06
ตลาดคลอง 1-3	16	12.12
รวม	132	100.00
3. บริเวณของย่านริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ที่ควรปรับปรุง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
บริเวณตลาดสะพานแดง	81	61.36
ชุมชนหลังตลาดรังสิต	72	54.54
ชุมชนเลียบบคลอง 1-3	84	63.63
ชุมชนรอบประตุน้ำจุฬาลงกรณ์	79	59.84
ตลาดคลอง 1-3	63	47.72
ร้านอาหารเลียบบคลองรังสิตประยูรศักดิ์	74	56.06
รวม		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ย่านและที่รวมกิจกรรม	จำนวน	ร้อยละ
4. ปัญหาที่พบเมื่อมาเที่ยวย่านริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์		
ขาดป้ายบอกทาง	16	12.12
ขาดบริเวณที่พักผ่อน	29	21.96
ขาดห้องน้ำห้องส้วม	21	15.90
ขาดที่จอดรถ	57	43.18
ขาดศูนย์บริการประชาชน	9	6.8
รวม	132	100.00
5. สิ่งอำนวยความสะดวกที่ควรมีในบริเวณย่านริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
อาคารบริการประชาชน	24	18.18
ที่จอดรถ	83	62.87
ห้องน้ำห้องส้วม	36	27.27
ศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP)	54	40.90
ไฟฟ้าแสงสว่าง	51	38.63
ศาลาที่พักคอย	68	51.51
มานั่งพักผ่อน	77	58.33
ป้ายบอกเส้นทางการจราจร	54	40.90
ถังขยะ	39	29.54
โทรศัพท์สาธารณะ	29	21.96
รวม		

จากตาราง 4.2 พบว่าประชาชนผู้มาเที่ยวริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ สนใจมาเที่ยวและรับประทานก๋วยเตี๋ยวเรือริมคลองมากที่สุด จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 38.63 รองลงมาทานอาหารริมคลอง จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 19.69 ซื่อของที่ระลึกริมคลอง จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 14.39 ชมวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้านริมคลอง 16 คน คิดเป็นร้อยละ 12.12 เที่ยวซื้อของบริเวณตลาดรังสิต จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 9.84 และลำดับสุดท้ายมาวัดเขินเขต จำนวน 7 คน คิดเป็นจำนวนร้อยละ 5.30

ประชาชนผู้มาเที่ยวริมคลอง เลือกริมน้ำแห่งฟิวเจอร์ปาร์ครังสิต เป็นจุดนัดพบมากที่สุด จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 37.87 รองลงมาคือร้านอาหารริมคลอง จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

29.54 บริเวณตลาดสะพานแดง จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 14.39 ตลาดคลอง 1-3 จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 12.12 และลำดับสุดท้ายนัคเจอกันที่วัดเขินเขต จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 6.06

ประชาชนคิดว่าบริเวณย่านริมคลองที่ควรปรับปรุง พบว่าชุมชนเลียบบคลอง 1-3 ควรมีการปรับปรุงมากที่สุด จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 61.36 ร้านอาหารริมคลอง จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 56.06 ชุมชนรอบประตูน้ำจุฬาลงกรณ์ จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 59.84 ชุมชนหลังตลาดรังสิต 72 คน คิดเป็นร้อยละ 54.54 และลำดับสุดท้ายตลาดคลอง 1-3 จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 47.72

ปัญหาประชาชนผู้มาเที่ยวริมคลองพบมากที่สุด คือขาดที่จอดรถ จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 43.18 รองลงมาขาดบริเวณพักผ่อน จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 21.96 ขาดห้องน้ำห้องส้วม จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 15.90 ขาดป้ายบอกทาง จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 12.12 และขาดศูนย์บริการประชาชนจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 6.8

ประชาชนผู้มาเที่ยวอยากให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกมากที่สุด คือที่จอดรถ จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 62.87 รองลงมา ม้านั่งพักผ่อน จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 58.33 ศาลาที่พักคอย จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 51.51 ป้ายบอกเส้นทางจราจรและศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP) จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 40.90 ไฟฟ้าแสงสว่าง จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 38.63 ถังขยะ จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 29.54 โทรศัพท์สาธารณะ จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 21.96 และลำดับสุดท้ายอาคารบริการประชาชน จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 18.18

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับที่ว่างโล่ง

ที่ว่างโล่ง	จำนวน	ร้อยละ
1. ความเพียงพอของสวนสาธารณะริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ ต่อความต้องการของประชาชน		
เพียงพอ	48	36.36
ไม่เพียงพอ	84	63.63
รวม	132	100.00
2. ปัญหาที่พบในการใช้สวนสาธารณะ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
มีเนื้อที่น้อยเกินไป	69	52.27
มีน้ำขังไม่เพียงพอ	53	40.15
มีฝุ่นมาก	36	27.27
ไม่มีขอบเขตที่ชัดเจน	14	10.60
ต้นไม้ให้ความร่มรื่นน้อยเกินไป	61	46.21
การจัดที่นั่งไม่เหมาะสม	13	9.84
ไม่สะอาด	43	32.57
วัสดุปูพื้น ไม่เหมาะสม	24	18.18
รวม		
3. บริเวณที่ใช้เป็นสถานที่พักผ่อนริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์		
สวนเฉลิมพระเกียรติ	39	29.54
ศาลาพักผ่อนริมคลอง	18	13.63
สวนสาธารณะริมประตูน้ำจุฬาลงกรณ์	31	23.48
สวนหย่อมหน้าห้างฟิวเจอร์ปาร์ครังสิต	25	18.93
สวนหย่อมบริเวณริมคลอง 2-3	19	14.39
รวม	132	100.00
4. บริเวณที่ควรเป็นที่ว่างสำหรับพักผ่อน		
สวนเฉลิมพระเกียรติ	52	39.39
ประตูน้ำจุฬาลงกรณ์	44	33.33
สวนหย่อมริมคลอง	15	11.36
สวนหย่อมหน้าห้างฟิวเจอร์ปาร์ครังสิต	21	15.90
รวม	132	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ที่ว่างโล่ง	จำนวน	ร้อยละ
5. สิ่งอำนวยความสะดวกที่ควรมีบริเวณสวนสาธารณะและที่ว่างริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ศาลาที่พักผ่อน	28	21.21
ห้องน้ำห้องส้วม	43	32.57
ที่จอดรถ	57	43.18
ถังขยะ	64	48.48
ไฟฟ้าแสงสว่าง	78	59.09
โต๊ะเก้าอี้สนาม	52	39.39
ม้านั่งพักผ่อน	73	55.30
ลานออกกำลังกาย	69	52.27
โทรศัพท์สาธารณะ	47	35.60
พันธุ์ไม้ต่างๆ	81	61.36
รวม		

จากตารางที่ 4.3 พบว่าประชาชนผู้มาเที่ยวริมคลองส่วนใหญ่ คิดว่าสวนสาธารณะริมคลองมีไม่เพียงพอ จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 63.63 และคิดว่าเพียงพอ จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 36.36

ปัญหาที่ผู้มาเที่ยวพบมากที่สุดในการใช้สวนสาธารณะ คือมีเนื้อที่น้อยเกินไป จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 52.27 รองลงมาคือต้นไม้มีน้อยเกินไป จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 46.21 มีม้านั่งไม่เพียงพอจำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 40.15 ไม่สะอาด จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 32.57 มีฝุ่นมาก จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 27.27 วัสดุปูพื้นไม่เหมาะสม จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 18.18 ไม่มีขอบเขตที่ชัดเจน จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 10.60 และการจัดที่นั่งไม่เหมาะสม จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 9.84

บริเวณที่ผู้มาเที่ยวใช้เป็นสถานที่พักผ่อนมากที่สุด คือสวนเฉลิมพระเกียรติ จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 29.54 รองลงมาสวนสาธารณะริมประตูน้ำจุฬาลงกรณ์ จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 23.48 สวนห่อมหน้าห้างฟิวเจอร์ปาร์ครังสิต จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 18.93 สวนห่อมบริเวณริมคลอง จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 14.39 และลำดับสุดท้าย ศาลาพักผ่อนริมคลอง จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 13.63

บริเวณที่ผู้มาเที่ยวคิดว่าควรเป็นที่ว่างสำหรับพักผ่อน พบว่าบริเวณสวนเฉลิมพระเกียรติควรเป็นที่ว่างสำหรับพักผ่อนมากที่สุด จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 39.39 รองลงมาบริเวณประตูน้ำจุฬาลงกรณ์ จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 35.60 และลำดับสุดท้าย บริเวณสวนสาธารณะริมคลอง จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 32.57

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

น้ำจุฬาลงกรณ์ จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 สวนหย่อมบริเวณหน้าห้างฟิวเจอร์ปาร์ครังสิต จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 15.90 และลำดับสุดท้ายบริเวณสวนหย่อมริมคลอง จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 11.36

บริเวณสวนสาธารณะ และที่ว่างโล่งริมคลอง ที่ผู้มาเที่ยวอยากให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกมากที่สุด คือพื้นที่ไม้ให้ร่มเงา จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 61.36 รองลงมาไฟฟ้าแสงสว่าง จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 59.09 ม้านั่งพักผ่อน จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 55.30 ลานออกกำลังกาย จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 52.27 ต้องการถังขยะ จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 48.48 ที่จอดรถ จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 43.18 โต๊ะเก้าอี้สนาม จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 39.39 โทรศัพท์ สาธารณะ จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 35.60 ห้องน้ำห้องส้วม จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 32.57 และลำดับสุดท้าย ศาลาที่พักผ่อน จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 21.21

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนร้อยละของความเห็นเกี่ยวกับเส้นทางสัญจร

เส้นทางสัญจร	จำนวน	ร้อยละ
1. การเดินทางมายังคลองรังสิตประยูรศักดิ์		
รถโดยสารประจำทาง	35	26.51
รถยนต์ส่วนตัว (โปรดตอบข้อ 1.1 และ 1.2)	97	73.48
รวม	132	100.00
1.1 บริเวณที่นำรถไปจอด (N=97)		
ลาดจอดรถหลังตลาดรังสิต	14	14.43
ลานจอดรถตลาดสะพานแดง	38	39.17
ที่จอดรถภายในห้างฟิวเจอร์ปาร์ครังสิต	8	8.24
ที่จอดรถภายในห้างเมเจอร์ซีเนเพลก	5	5.15
ลานจอดรถริมถนนเลียบคลองรังสิตประยูรศักดิ์	32	32.98
รวม	97	100.00
1.2 การประสบปัญหาบริเวณที่นำรถไปจอด		
ไม่ประสบปัญหา	59	60.82
ประสบปัญหา	38	39.17
รวม	97	100.00
ปัญหาที่พบ (N=38)		
ที่จอดรถคับแคบ	21	55.26
ที่จอดรถราคาแพง	17	44.73
รวม	38	100

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

เส้นทางสัญจร	จำนวน	ร้อยละ
2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีตลาดน้ำเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวริมคลอง รังสิตประยูรศักดิ์		
ไม่ควรมี	43	32.57
ควรมี (ตอบข้อ 2.1)	89	67.42
รวม	132	100.00
2.1 บริเวณที่น่าจะทำเป็นตลาดน้ำ (N=89)		
ทำน้ำสวนเฉลิมพระเกียรติ	47	52.80
คลอง 2	18	20.22
คลอง 3	15	16.85
ทำน้ำหลังตลาดรังสิต	9	10.11
รวม	89	100.00
3. การประสบปัญหาในการใช้เส้นทางสัญจรริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์		
ไม่ประสบปัญหา	54	40.90
ประสบปัญหา	78	59.09
ปัญหาที่พบ (N=78)	132	100.00
การจจรถกีดขวางทางจราจร	55	70.51
ไม่มีป้ายบอกเส้นทาง	23	25.84
รวม	78	100.00
4. การปรับปรุงเส้นทางสัญจรริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์		
ไม่ควรปรับปรุง	63	47.72
ควรปรับปรุง	69	52.27
สาเหตุที่ควรปรับปรุง (N=69)	132	100.00
ถนนคับแคบ	41	59.42
ถนนชำรุดขาดการดูแล	28	40.58
รวม	69	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

เส้นทางสัญจร	จำนวน	ร้อยละ
5. สิ่งอำนวยความสะดวกที่ควรมีในเส้นทางสัญจรริมคลองรังสิต ประชูปาร์ค (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ศาลาที่พักผ่อน	21	15.90
ห้องน้ำห้องส้วม	11	8.33
ป้ายบอกเส้นทางจราจร	78	59.09
ถังขยะ	33	25.00
โทรศัพท์สาธารณะ	18	13.63
ม้านั่งพักผ่อน	30	22.72
ที่จอดรถ	83	62.87
ไฟฟ้าแสงสว่าง	72	54.54
รวม		

จากตารางที่ 4.4 พบว่าประชาชนผู้มาเที่ยววรมิคลองรังสิตประชูปาร์ค มาด้วยรถยนต์ส่วนตัวมากที่สุด จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 73.49 และมาด้วยรถประจำทาง จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 26.51

สำหรับประชาชน ผู้มาเที่ยวที่เดินทางด้วยรถยนต์ส่วนตัวนั้น ส่วนใหญ่จะนำรถไปจอดบริเวณลานจอดรถสะพานแดงมากที่สุด จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 39.17 รองลงมาไปจอดยังลานจอดรถริมถนนเลียบริมคลองรังสิตประชูปาร์ค จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 32.98 ลานจอดรถหลังตลาดรังสิต จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 14.43 จอดรถภายในห้างฟิวเจอร์ปาร์ครังสิต จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 8.24 และจอดรถภายในห้างเมเจอร์ซีเนเพลก จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 5.15

ผู้นำรถยนต์ส่วนตัวไปจอดรถบริเวณลานจอดรถส่วนใหญ่ไม่ประสบปัญหาเรื่องการจอดรถ จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 60.82 และ ผู้ที่ประสบปัญหา จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 39.17 ปัญหาที่พบในการจอดรถ คือที่จอดรถคับแคบ จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 55.26 และปัญหาที่จอดรถราคาแพง จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 44.73

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีตลาดน้ำเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวริมคลองรังสิตประชูปาร์ค พบว่าประชาชนผู้มาเที่ยวส่วนใหญ่เห็นว่า ควรมี จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 67.42 และไม่ควรมี จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 32.57 บริเวณที่เห็นว่าควรจะทำเป็นตลาดน้ำมากที่สุดได้แก่ ทำน้ำสวนเฉลิมพระเกียรติ เป็นจำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 52.80 รองลงมาบริเวณคลอง 2 จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 20.22 บริเวณคลอง 3 จำนวน 15 คน และทำน้ำหลังตลาดรังสิต จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 10.11

การที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญหาที่พบในการใช้เส้นทางสัญจรริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ พบว่าประสบปัญหามากที่สุดเป็นจำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 59.09 และไม่ประสบปัญหา จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 40.90 ปัญหาที่พบส่วนใหญ่คือ การจอดรถกีดขวางทางจราจร จำนวน 55 คิดเป็นร้อยละ 70.51 และไม่มีป้ายบอกเส้นทาง จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 25.84

การปรับปรุงเส้นทางสัญจรริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ พบว่าควรปรับปรุงมากที่สุด จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 52.27 และไม่ควรปรับปรุง จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 47.72 เส้นทางที่ควรปรับปรุงนั้น ปัญหาส่วนใหญ่คือ ถนนคับแคบ จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 59.42 และถนนชำรุดขาดการดูแล จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 40.58

เส้นทางสัญจรริมคลอง ที่ผู้มาเที่ยวอยากให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกมากที่สุด คือ ที่จอดรถ จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 62.87 รองลงมาคือป้ายบอกเส้นทางจราจรจำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 59.09 ไฟฟ้าแสงสว่าง จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 54.54 ถังขยะจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 ม้านั่งพักผ่อน จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 22.72 ศาลาที่พักคอย จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 15.90 โทรศัพท์สาธารณะ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 13.63 และลำดับสุดท้ายห้องน้ำห้องส้วม จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 8.33

ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวนร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับที่หมายตา

ที่หมายตา	จำนวน	ร้อยละ
1. สิ่งที่เป็นสัญลักษณ์คลองรังสิตประยูรศักดิ์ ที่มองเห็นได้ชัดเจน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ร้านก๋วยเตี๋ยวเรือ	83	62.87
ห้างฟิวเจอร์ปาร์ครังสิต	72	54.54
ประตุน้ำจุฬาลงกรณ์	33	25.00
วัดเขียนเขต	27	20.45
ตลาดสะพานแดง	37	28.03
สวนสนุกศรีมเว็ลด์	65	49.24
รวม		
2. สถานที่ที่เป็นที่สังเกตหรือที่นัดหมายในการเดินทางมาเที่ยวริมคลอง รังสิตประยูรศักดิ์ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	132	100.00
ร้านก๋วยเตี๋ยวเรือ	85	64.39
ห้างฟิวเจอร์ปาร์ครังสิต	78	59.09
ประตุน้ำจุฬาลงกรณ์	29	21.96
วัดเขียนเขต	22	16.66
ตลาดสะพานแดง	35	26.51
สวนสนุกศรีมเว็ลด์	69	52.27
รวม		

จากตารางที่ 4.5 พบว่าประชาชนผู้มาเที่ยวริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์เห็นว่าสิ่งที่เป็นสัญลักษณ์ของคลองรังสิตที่มองเห็นได้ชัดเจนมากที่สุด คือร้านก๋วยเตี๋ยวเรือ จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 62.87 รองลงมาเป็นห้างฟิวเจอร์ปาร์ครังสิต จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 54.54 สวนสนุกศรีมเว็ลด์ เป็นจำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 49.24 ตลาดสะพานแดง จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 28.03 ประตุน้ำจุฬาลงกรณ์ จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 และวัดเขียนเขต จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 20.45

สถานที่ที่เป็นที่สังเกต และนัดหมายกันมากที่สุด พบว่าร้านก๋วยเตี๋ยวเรือจำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 64.39 รองลงมาเป็นห้างฟิวเจอร์ปาร์ครังสิต จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 59.09 สวนสนุกศรีมเว็ลด์ จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 52.27 ตลาดสะพานแดง จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 26.51 ประตุน้ำจุฬาลงกรณ์ จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 21.96 และลำดับสุดท้ายคือวัดเขียนเขต จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 16.66

การใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.6 แสดงจำนวนร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณ

สิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณ	จำนวน	ร้อยละ
1. การปรับปรุงท่าเรือริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ ให้เหมาะสมกับสภาพการใช้งาน		
ไม่ควรมีปรับปรุง	45	34.09
ควรมีปรับปรุง (ตอบข้อ 1.1)	87	65.90
1.1 บริเวณที่ควรมีการปรับปรุง (N=87)	132	100
ท่าเรือบริเวณชุมชนหลังตลาดรังสิต	10	11.49
ท่าเรือบริเวณสวนเฉลิมพระเกียรติ	39	44.82
ท่าเรือบริเวณคลอง 2	21	24.13
ท่าเรือบริเวณคลอง 3	17	19.54
รวม	87	100.00
2. ความเพียงพอของศาลาที่พักผ่อนริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์		
เพียงพอ	57	43.18
ไม่เพียงพอ	75	56.81
รวม	132	100.00
3. บริเวณศาลาที่พักผ่อนที่ควรมีการปรับปรุง		
ศาลาริมน้ำหลังตลาดรังสิต	24	18.18
ศาลาท่าเรือสวนเฉลิมพระเกียรติ	47	35.60
ศาลาริมน้ำคลอง 2	32	24.24
ศาลาริมน้ำคลอง 3	29	21.96
รวม	132	100.00
4. ความเพียงพอของถังขยะที่มีอยู่ทั่วไป	132	100.00
เพียงพอ	49	37.12
ไม่เพียงพอ	83	62.88
รวม	132	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

สิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณ	จำนวน	ร้อยละ
5. สิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณที่มีอยู่ทั่วไปที่ควรปรับปรุงและเพิ่มเติม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	132	100.00
อาคารบริการประชาชน	39	29.54
ศาลาที่พักคอย	81	61.36
โทรศัพท์สาธารณะ	45	34.09
ป้ายบอกเส้นทางจราจร	49	37.12
ถังขยะ	75	56.81
ห้องน้ำห้องส้วม	48	36.36
ม้านั่งพักผ่อน	67	50.75
ไฟฟ้าแสงสว่าง	52	39.39
รวม		

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ประชาชนผู้มาเที่ยวบริเวณริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ เห็นควรให้มีการปรับปรุงท่าเรือบริเวณริมคลอง จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 65.90 ไม่ควรปรับปรุง จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 34.09 ท่าเรือที่ควรปรับปรุงมากที่สุด คือท่าเรือบริเวณสวนเฉลิมพระเกียรติ จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 44.82 รองลงมาเป็นท่าเรือบริเวณคลอง 2 จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 24.13 และท่าเรือบริเวณคลอง 3 จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 19.54

ความเพียงพอของศาลาที่พักผ่อนริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ พบว่าประชาชนผู้มาเที่ยวเห็นว่าไม่เพียงพอมากที่สุด จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 56.81 และเพียงพอ จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 43.18

บริเวณศาลาที่พักผ่อนที่ควรปรับปรุง พบว่าศาลาท่าเรือสวนเฉลิมพระเกียรติ ควรมีการปรับปรุงมากที่สุด จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 35.60 รองลงมาศาลาริมน้ำคลอง 2 จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 24.24 และศาลาริมน้ำคลอง 3 จำนวน 29 คนคิดเป็นร้อยละ 21.96

สิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณที่มีอยู่ทั่วไปที่ผู้มาเที่ยวเห็นควรให้มีการปรับปรุงเพิ่มเติมมากที่สุด ได้แก่ ศาลาที่พักคอย จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 61.36 รองลงมาได้แก่ ถังขยะ จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 56.81 ม้านั่งพักผ่อน จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 50.75 ไฟฟ้าแสงสว่าง จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 39.39 ป้ายบอกเส้นทางจราจร จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 37.12 ห้องน้ำห้องส้วมจำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 36.36 และโทรศัพท์สาธารณะ จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 34.09

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชุดที่ 2 แบบสัมภาษณ์สำหรับประชาชนผู้อยู่อาศัยบริเวณริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ที่เป็นประชาชนผู้อยู่อาศัยริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์

ตารางที่ 4.7 การจำแนกข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ที่เป็นประชาชนผู้อยู่อาศัยริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์

ข้อมูลทั่วไป		จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ			
ชาย		149	39.21
หญิง		231	60.78
รวม		380	100.00
2. อายุ			
ต่ำกว่า 20 ปี		83	21.84
20 – 35 ปี		102	26.84
35 – 50 ปี		155	40.78
มากกว่า 50 ปีขึ้นไป		40	10.52
รวม		380	100.00
3. วุฒิการศึกษา			
ปวช. – ปวส.		129	33.94
ต่ำกว่าปริญญาตรี		78	20.52
ปริญญาตรี		95	25.00
สูงกว่าปริญญาตรี		17	4.47
ต่ำกว่า ปวช.		61	16.05
รวม		380	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป		จำนวน	ร้อยละ
4. อาชีพ			
	รับราชการ, รัฐวิสาหกิจ	84	22.10
	พนักงานบริษัทเอกชน	79	20.78
	เจ้าของกิจการ	53	13.94
	นักเรียน, นักศึกษา	91	23.94
	ค้าขาย	42	11.05
	แม่บ้าน	31	8.15
รวม		380	100.00
5. รายได้ต่อเดือน			
	ต่ำกว่า 3,000 บาท	136	35.78
	3,000 – 6,000 บาท	106	27.89
	6,000 – 10,000 บาท	73	19.21
	10,000 – 15,000 บาท	49	12.89
	มากกว่า 15,000 บาท	16	4.21
รวม		380	100.00
6. ท่านผู้อยู่อาศัยริมคลองรังสิตประจวบคฤกค์เป็นระยะเวลา			
	น้อยกว่า 3 ปี	114	30.00
	มากกว่า 3 ปี	266	70.00
รวม		380	100.00

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 231 คน คิดเป็นร้อยละ 60.78 รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 39.21

ประชาชนส่วนใหญ่มีอายุ 35 – 50 ปี จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 40.78 รองลงมา มีอายุ 20 – 35 ปี จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 26.84 อายุต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 21.84 และลำดับสุดท้ายอายุ 50 ปีขึ้นไป จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 10.52

ประชาชนส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษา ปวช. – ปวส. จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 33.94 รองลงมาเป็นปริญญาตรี จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 20.52 ต่ำกว่า ปวช. จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 16.05 และลำดับสุดท้ายวุฒิสองชั้นกว่าปริญญาตรี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.47

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเป็นนักเรียนนักศึกษา จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 23.94 รองลงมาประกอบอาชีพรับราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 22.10 เป็นพนักงานบริษัทเอกชนและรับจ้าง จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 20.78 เป็นเจ้าของกิจการ จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 13.94 ค้าขาย จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 11.05 และลำดับสุดท้ายเป็นแม่บ้านจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 8.15

รายได้ต่อเดือนของประชาชนส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำกว่า 3,000 บาท จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 35.78 รองลงมามีรายได้ 3,000 – 6,000 บาท จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 27.89 มีรายได้ 6,000 – 10,000 บาท จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 19.21 มีรายได้ 10,000 – 15,000 บาท จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.21

ประชาชนส่วนใหญ่อาศัยอยู่บริเวณริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์เป็นระยะเวลามากกว่า 3 ปี จำนวน 266 คน คิดเป็นร้อยละ 70 รองลงมาอาศัยอยู่น้อยกว่า 3 ปี จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 30

ตอนที่ 2 ข้อมูลวิเคราะห์ร้อยละเกี่ยวกับวิถีชีวิต พฤติกรรมความเป็นอยู่ ปัญหา อุปสรรค และความต้องการในการพัฒนาปรับปรุงชุมชน

ตารางที่ 4.8 แสดงจำนวนร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับย่านและที่รวมกิจกรรม

ย่านและที่รวมกิจกรรม	จำนวน	ร้อยละ
1. บริเวณย่านการค้าที่ใช้ซื้อสินค้าและบริการเป็นประจำ		
ตลาดรังสิต	129	33.94
ตลาดสะพานแดง	110	28.94
ตลาดเลียบคลอง 1 – 3	79	20.78
ร้านอาหารริมคลอง	62	16.31
รวม	380	100.00
2. ความหนาแน่นของย่านการค้าในชุมชน		
หนาแน่นน้อย	55	14.47
หนาแน่นปานกลาง	147	38.68
หนาแน่นมาก	178	46.84
รวม	380	100.00
3. สถานที่ที่ทำกิจกรรมเป็นประจำ		
วัดเขียนเขด	87	22.89
โรงเรียนประชาธิปไตยวิทยาการ	68	17.89
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตปทุมธานี	32	8.42
ห้างฟิวเจอร์ปาร์ครังสิต	193	50.78
รวม	380	100.00
4. ปริมาณการทำกิจกรรม (ต่อสัปดาห์)		
น้อยกว่า 2 ครั้ง	106	27.89
มากกว่า 2 ครั้ง	205	53.94
ไม่ได้ไปเลย	69	18.15
รวม	380	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ย่านและที่รวมกิจกรรม	จำนวน	ร้อยละ
5. ท่านคิดว่าบริเวณใดของย่านริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ที่ควรปรับปรุงมากที่สุด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
บริเวณตลาดสะพานแดง	192	50.52
ชุมชนหลังตลาดรังสิต	184	48.42
ชุมชนประตู่พาลงกรณ์	179	47.10
ชุมชนเลียบบคลอง 1 - 3	163	42.89
ร้านอาหารเลียบบคลองรังสิตประยูรศักดิ์	201	52.89
ชุมชนริมทางรถไฟ	196	51.57
รวม		
6. บริเวณย่านริมคลองรังสิตควรมีสิ่งอำนวยความสะดวก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
อาคารบริการประชาชน	128	33.68
ที่จอดรถ	214	56.31
ห้องน้ำ, ห้องส้วม	137	36.05
ศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP)	153	40.26
ไฟฟ้าแสงสว่าง	107	28.15
ศาลาที่พักคอย	117	30.78
ม้านั่งพักผ่อน	126	33.15
ป้ายบอกเส้นทางจราจร	89	23.42
ถังขยะ	196	51.57
โทรศัพท์สาธารณะ	187	49.21
รวม		

จากตารางที่ 4.8 พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ซื้อสินค้าและบริการ บริเวณตลาดรังสิตมากที่สุด จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 33.94 รองลงมาเป็นตลาดสะพานแดง จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 28.94 ตลาดเลียบบคลอง 1 – 3 จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 20.78 และลำดับสุดท้ายซื้อสินค้าและบริการบริเวณร้านอาหารริมคลองจำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 16.31

ประชาชนส่วนใหญ่คิดว่าย่านการค้าในชุมชนมีความหนาแน่นมากจำนวน 178 คน คิดเป็นร้อยละ 46.84 รองลงมาคิดว่าหนาแน่นปานกลาง จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 38.68 และลำดับสุดท้ายหนาแน่นน้อยจำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 14.47 นั้น ไม่นอญญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประชาชนส่วนใหญ่ไปทำกิจกรรมที่ห้างฟิวเจอร์ปาร์ครังสิตมากที่สุด จำนวน 193 คน คิดเป็นร้อยละ 50.78 รองลงมาที่วัดเขียนเขต จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 22.89 โรงเรียนประชาทิพย์วิทยาการ จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 17.89 และลำดับสุดท้ายสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตปทุมธานี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 8.42

ประชาชนส่วนใหญ่ทำกิจกรรมมากกว่า 2 ครั้งต่อสัปดาห์ จำนวน 205 คน คิดเป็นร้อยละ 53.94 รองลงมาน้อยกว่า 2 ครั้งต่อสัปดาห์ จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 27.89 และลำดับสุดท้ายไม่ได้ไปเลย จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 18.15

บริเวณย่านริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ที่ประชาชนเห็นควรให้ปรับปรุงมากที่สุด พบว่าบริเวณร้านค้าเลียบบคลองรังสิตประยูรศักดิ์ควรทำการปรับปรุงมากที่สุดจำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 52.89 รองลงมาเป็นชุมชนริมทางรถไฟ จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 51.57 บริเวณสะพานแดง จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 50.52 ชุมชนหลังตลาดรังสิต จำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 47.10 ชุมชนเลียบบคลอง 1 – 3 จำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 42.89 และลำดับสุดท้ายตลาดคลอง 1 – 3 จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 26.84

บริเวณย่านริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ที่ประชาชนอยากให้มียี่สิบอำนาจความสะดวกมากที่สุด พบว่าที่จอดรถเป็นสิ่งที่ประชาชนอยากให้มียี่สิบมากที่สุด จำนวน 214 คน คิดเป็นร้อยละ 56.31 รองลงมาคือถังขยะ จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 51.57 โทรศัพท์สาธารณะ จำนวน 187 คน คิดเป็นร้อยละ 49.21 ศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์ (OTOP) จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 40.26 ห้องน้ำ, ห้องส้วม จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 36.05 อาคารบริการประชาชน จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 33.68 ม้านั่งพักผ่อน จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 33.15 ศาลาที่พักคอย จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 30.78 ไฟฟ้าส่องสว่าง จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 28.15 และลำดับสุดท้ายคือ ป้ายบอกเส้นทางจราจร จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 23.42

ตารางที่ 4.9 แสดงจำนวนร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับที่ว่างโล่ง

ที่ว่างโล่ง	จำนวน	ร้อยละ
1. ความเพียงพอของสวนสาธารณะริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์		
เพียงพอ	110	28.94
ไม่เพียงพอ	270	71.06
รวม	380	100.00
2. ปัญหาที่พบในการใช้สวนสาธารณะ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
มีเนื้อที่น้อยเกินไป	240	53.68
มีม้านั่งไม่เพียงพอ	174	45.78
มีฝุ่นมาก	139	36.57
ไม่มีขอบเขตชัดเจน	103	27.10
ต้นไม้ให้ความร่มรื่นมีน้อยเกินไป	196	51.57
การจัดที่นั่งไม่เหมาะสม	78	20.52
ไม่สะอาด	187	49.21
วัสดุปูพื้นไม่เหมาะสม	115	30.26
รวม		
3. ความเพียงพอของลานกีฬาต่อความต้องการ		
เพียงพอ	133	35
ไม่เพียงพอ	247	65
รวม	380	100.00
4. ความเพียงพอของสนามเด็กต่อความต้องการ		
เพียงพอ	92	24.10
ไม่เพียงพอ	288	75.78
รวม	380	100.00
5. บริเวณที่ใช้เป็นสถานที่พักผ่อนริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์เป็นประจำ		
สวนเฉลิมพระเกียรติ	114	30.00
ศาลาพักผ่อนริมคลอง	61	16.05
สวนสาธารณะริมประตูน้ำจุฬาลงกรณ์	84	22.10
สวนหย่อมหน้าห้างฟิวเจอร์ปาร์ครังสิต	72	18.94
สวนหย่อมริมคลอง 2-3	49	12.89
รวม	380	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ที่ว่างโล่ง	จำนวน	ร้อยละ
6. สิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณสวนสาธารณะและที่ว่างโล่งริมคลอง รังสิตประยูรศักดิ์ควรมี (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ศาลาที่พักผ่อน	87	22.89
ห้องน้ำ, ห้องส้วม	129	33.94
ที่จอดรถ	175	46.05
ถังขยะ	156	41.05
ไฟฟ้าแสงสว่าง	205	53.94
โต๊ะเก้าอี้สนาม	110	28.94
ม้านั่งพักผ่อน	194	51.05
ที่ออกกำลังกาย	220	57.89
โทรศัพท์สาธารณะ	148	38.94
พันธุ์ไม้ต่าง ๆ	256	67.39
รวม		

จากตารางที่ 4.9 พบว่าประชาชนส่วนมากมีความคิดเห็นว่าสวนสาธารณะริมคลองรังสิตมีไม่เพียงพอ จำนวน 270 คน คิดเป็นร้อยละ 71.06 และคิดว่ามีเพียงพอ จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 28.94

ปัญหาที่พบมากที่สุดในการใช้สวนสาธารณะ คือมีเนื้อที่น้อยเกินไป จำนวน 204 คน คิดเป็นร้อยละ 53.68 รองลงมาคือต้นไม้ให้ความร่มรื่นมีน้อยเกินไป จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 51.57 สถานที่ไม่สะอาด จำนวน 187 คน คิดเป็นร้อยละ 49.21 มีม้านั่งไม่เพียงพอ จำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 45.78 มีฝุ่นมาก จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 36.57 วัสดุปูพื้นไม่เหมาะสม จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 30.26 ไม่มีขอบเขตที่ชัดเจน จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 27.10 และลำดับสุดท้ายคือ การจัดที่นั่งไม่เหมาะสม จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 20.52

ลานกีฬาในชุมชนมีความเพียงพอต่อความต้องการ พบว่าประชาชนส่วนใหญ่คิดว่าไม่เพียงพอมากที่สุดจำนวน 288 คน คิดเป็นร้อยละ 75.78 และเพียงพอ จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 24.10

บริเวณที่ประชาชนใช้เป็นสถานที่พักผ่อนเป็นประจำพบว่า สวนเฉลิมพระเกียรติเป็นสถานที่ที่ประชาชนใช้บริการมากที่สุด จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00 รองลงมาคือสวนสาธารณะริมประตูน้ําจุฬาลงกรณ์ จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 22.10 สายหย่อมหน้าห้าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ฟิวเจอร์ปาร์ครังสิต จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 18.94 ศาลาพักผ่อนริมคลอง จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 16.05 และลำดับสุดท้ายคือ สวนหย่อมริมคลอง 2 – 3 จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 12.89

บริเวณสวนสาธารณะและที่ว่างโล่งริมคลองที่ประชาชนอยากให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกมากที่สุดคือ พันธุ์ไม้ให้ร่มเงา จำนวน 256 คน คิดเป็นร้อยละ 67.37 รองลงมา คือ ที่ออกกำลังกาย จำนวน 220 คน คิดเป็นร้อยละ 57.89 ไฟฟ้าแสงสว่าง จำนวน 205 คน คิดเป็นร้อยละ 53.94 ม้านั่งพักผ่อน จำนวน 194 คน คิดเป็นร้อยละ 51.05 ที่จอดรถ จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 46.05 ดั่งขยะ จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 41.05 โทรศัพท์สาธารณะจำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 38.94 ห้องน้ำห้องส้วม จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 33.94 โต๊ะเก้าอี้สนาม จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 28.94 และลำดับสุดท้ายคือ ศาลาที่พักผ่อน จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 22.89

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.10 แสดงจำนวนร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับเส้นทางจราจร

เส้นทางสัญจร	จำนวน	ร้อยละ
1. การใช้เส้นทางระหว่างชุมชน		
การเดินทางเท้า	33	8.68
จักรยาน	53	13.94
มอเตอร์ไซค์	207	54.47
รถประจำทาง	87	22.89
รวม	380	100.00
2. ควรมีตลาดน้ำเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวริมคลองประยูรศักดิ์		
ไม่ควรมี	166	43.68
ควรมี (ตอบข้อ 2.1)	214	56.31
รวม	380	100.00
2.1 บริเวณที่น่าจะทำเป็นตลาดน้ำ (N=214)		
ทำน้ำสวนเฉลิมพระเกียรติ	117	54.67
คลอง 2	33	15.42
คลอง 3	22	10.28
ทำน้ำหลังตลาดรังสิต	42	19.62
รวม	214	100.00
3. การประสบปัญหาในการใช้เส้นทางสัญจร		
ไม่ประสบปัญหา	162	42.63
ประสบปัญหา	218	57.36
รวม	380	100.00
ปัญหาที่พบ (N=218)		
การจอดรถกีดขวางทางจราจร	126	57.79
ไม่มีป้ายบอกเส้นทาง	92	42.20
รวม	218	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

เส้นทางสัญญาณ	จำนวน	ร้อยละ
4. ความปลอดภัยของเส้นทางสัญญาณในชุมชน	380	100.00
ปลอดภัย	183	48.15
ไม่ปลอดภัย	197	51.84
รวม	380	100.00
สาเหตุที่ไม่ปลอดภัย (N=197)		
ถนนชำรุดขาดการดูแล	118	59.89
ไม่มีไฟฟ้าแสงสว่าง	79	40.10
รวม	197	100.00
5. การเพิ่มเส้นทางสัญญาณในชุมชน		
ไม่ควรเพิ่ม	166	43.68
ควรเพิ่ม	214	56.31
รวม	380	100.00
สาเหตุที่เพิ่ม (N=214)		
เส้นทางสัญญาณมีน้อย	88	41.12
เส้นทางสัญญาณคับแคบ	126	58.87
รวม	214	100.00
6. สิ่งอำนวยความสะดวกในเส้นทางสัญญาณริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ศาลาที่พักคอย	103	27.10
ห้องน้ำ, ห้องส้วม	78	20.52
ป้ายบอกเส้นทางจราจร	231	60.78
ถังขยะ	112	29.47
โทรศัพท์สาธารณะ	94	24.73
ม้านั่งพักผ่อน	89	23.42
ที่จอดรถ	209	55.00
ไฟฟ้าแสงสว่าง	201	52.89
รวม		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.10 พบว่าประชาชนใช้การเดินทางระหว่างชุมชนโดยมอเตอร์ไซค์มากที่สุด จำนวน 207 คน คิดเป็นร้อยละ 54.47 รองลงมา รถประจำทาง จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 22.89 จักรยาน จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 13.94 และลำดับสุดท้ายใช้การเดินทางเท้า จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 8.68

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีตลาดน้ำเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ พบว่าประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าควรมี จำนวน 214 คน คิดเป็นร้อยละ 56.31 และไม่ควรมี จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 43.68 บริเวณที่เห็นว่าควรจะทำเป็นตลาดน้ำมากที่สุด คือ ทำน้ำสวนเฉลิมพระเกียรติ จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 54.67 บริเวณคลอง 2 จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 15.42 และลำดับสุดท้ายบริเวณคลอง 3 จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 10.28

ปัญหาที่พบในการใช้เส้นทางสัญจร พบว่าประสบปัญหามากที่สุดจำนวน 218 คน คิดเป็นร้อยละ 57.36 และไม่ประสบปัญหา จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 42.63 ปัญหาที่พบส่วนใหญ่คือการจราจรติดขัดทางจราจร จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 57.79 และไม่มีป้ายบอกเส้นทาง จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 42.20

ความปลอดภัยในเส้นทางสัญจรในชุมชน พบว่าไม่ปลอดภัยมากที่สุด จำนวน 197 คน คิดเป็นร้อยละ 51.84 และปลอดภัย จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 48.15 เหตุผลที่ไม่ปลอดภัยเพราะถนนชำรุดขาดการดูแลมากที่สุด จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 59.89 และไม่มีไฟฟ้าแสงสว่าง จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 40.10

การเพิ่มเส้นทางสัญจรในชุมชน พบว่าควรเพิ่มมากที่สุด จำนวน 214 คน คิดเป็นร้อยละ 56.31 และไม่ควรเพิ่ม จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 43.68 เหตุผลที่ควรเพิ่มเส้นทางสัญจรเพราะเส้นทางสัญจรคับแคบ จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 58.87 และเส้นทางสัญจรมีน้อย จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 58.87

เส้นทางสัญจรริมคลองที่ประชาชนอยากให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกมากที่สุดคือ ป้ายบอกเส้นทางจราจร จำนวน 231 คน คิดเป็นร้อยละ 60.78 รองลงมาคือ ที่จอดรถ จำนวน 209 คน คิดเป็นร้อยละ 55.00 ไฟฟ้าแสงสว่างจำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 52.89 ถังขยะ จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 29.47 ศาลาที่พักคอย จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 27.10 โทรศัพท์สาธารณะ จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 24.73 ม้านั่งพักผ่อน จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 23.42 และลำดับสุดท้ายห้องน้ำห้องส้วม จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 20.52

ตารางที่ 4.11 แสดงจำนวนร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับที่หมายตา

ที่หมายตา	จำนวน	ร้อยละ
1. สิ่งที่เป็นสัญลักษณ์ของคลองรังสิตประยูรศักดิ์ที่มองเห็นได้ชัดเจน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ร้านก๋วยเตี๋ยวเรือ	243	63.94
ห้างฟิวเจอร์ปาร์ครังสิต	197	51.84
ประตูน้ำจุฬาลงกรณ์	95	25.00
วัดเขียนเขต	84	22.10
ตลาดสะพานแดง	103	27.10
สวนสนุกดิรมเวิลด์	182	47.89
รวม		
2. สถานที่ที่เป็นที่สังเกตหรือที่นัดหมายในการเดินทางมาเที่ยวริมคลอง รังสิตประยูรศักดิ์ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ร้านก๋วยเตี๋ยวเรือ	243	63.94
ห้างฟิวเจอร์ปาร์ครังสิต	224	58.94
ประตูน้ำจุฬาลงกรณ์	79	20.78
วัดเขียนเขต	61	16.05
ตลาดสะพานแดง	98	25.78
สวนสนุกดิรมเวิลด์	198	52.10
รวม		

จากตารางที่ 4.11 พบว่าประชาชนริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์เห็นว่าสิ่งที่เป็นสัญลักษณ์ของคลองรังสิตที่มองเห็นได้ชัดเจนมากที่สุดคือ ร้านก๋วยเตี๋ยวเรือ จำนวน 243 คน คิดเป็นร้อยละ 63.94 รองลงมาเป็นห้างฟิวเจอร์ปาร์ครังสิต จำนวน 197 คน คิดเป็นร้อยละ 51.84 สวนสนุกดิรมเวิลด์ จำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 47.89 ตลาดสะพานแดง จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 27.10 และวัดเขียนเขต จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 22.10

สถานที่ที่เป็นที่สังเกตและนัดหมายกันมากที่สุดพบว่าเป็นร้านก๋วยเตี๋ยวเรือ จำนวน 243 คน คิดเป็นร้อยละ 63.94 รองลงมาเป็นห้างฟิวเจอร์ปาร์ครังสิต จำนวน 224 คน คิดเป็นร้อยละ 58.94 สวนสนุกดิรมเวิลด์ จำนวน 198 คน คิดเป็นร้อยละ 52.10 ตลาดสะพานแดง จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 25.78 ประตูน้ำจุฬาลงกรณ์ จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 20.78 และวัดเขียนเขต จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 16.05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.12 แสดงจำนวนร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณ

สิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณ	จำนวน	ร้อยละ
1. การปรับปรุงท่าเรือริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ ให้เหมาะสมกับสภาพการใช้งาน		
ไม่ควรมีปรับปรุง	137	63.05
ควรปรับปรุง (ตอบข้อ 1.1)	243	63.94
รวม	380	100.00
1.1 บริเวณที่ควรมีการปรับปรุง (N=243)		
ท่าเรือบริเวณชุมชนหลังตลาดรังสิต	29	11.93
ท่าเรือบริเวณสวนเฉลิมพระเกียรติ	109	44.85
ท่าเรือบริเวณน้ำคลอง 2	61	25.10
ท่าเรือบริเวณน้ำคลอง 3	44	18.10
รวม	243	100.00
2. ความเพียงพอของศาลาที่พักผ่อนริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์		
เพียงพอ	175	46.05
ไม่เพียงพอ	205	53.94
รวม	380	100.00
3. บริเวณศาลาที่พักผ่อนที่ควรมีการปรับปรุง		
ศาลาริมน้ำหลังตลาดรังสิต	76	20.00
ศาลาท่าเรือสวนเฉลิมพระเกียรติ	125	32.89
ศาลาริมน้ำคลอง 2	95	25.00
ศาลาริมน้ำคลอง 3	84	22.10
รวม	380	100.00
4. ความเพียงพอของถังขยะที่มีอยู่ทั่วไป		
เพียงพอ	148	38.94
ไม่เพียงพอ	232	61.05
รวม	380	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

สิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณ	จำนวน	ร้อยละ
5. สิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณที่มีอยู่ทั่วไป ที่ควรปรับปรุงและเพิ่มเติม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
อาคารบริการประชาชน	107	28.15
ศาลาที่พักคอย	228	60.00
โทรศัพท์สาธารณะ	125	32.89
ป้ายบอกเส้นทางจราจร	118	31.05
ถังขยะ	194	51.05
ห้องน้ำ, ห้องส้วม	133	35.00
ม้านั่งพักผ่อน	186	48.94
รวม		

จากตารางที่ 4.12 พบว่าประชาชนผู้ที่มาเที่ยวบริเวณริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์เห็นควรให้มีการปรับปรุงท่าเรือบริเวณริมคลอง จำนวน 243 คน คิดเป็นร้อยละ 63.94 ไม่ควรปรับปรุงจำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 36.05 ท่าเรือที่ควรปรับปรุงมากที่สุด คือท่าเรือบริเวณสวนเฉลิมพระเกียรติ จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 44.85 รองลงมาเป็นท่าเรือบริเวณคลอง 2 จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 25.10 และท่าเรือบริเวณคลอง 3 จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 18.10

ความเพียงพอของศาลาที่พักผ่อนริมคลอง พบว่าประชาชนผู้ที่มาเที่ยวเห็นว่าไม่เพียงพอมากที่สุด จำนวน 205 คน คิดเป็นร้อยละ 53.94 และเพียงพอ จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 53.94

บริเวณศาลาที่พักผ่อนที่ควรปรับปรุง พบว่าศาลาท่าเรือเฉลิมพระเกียรติ ควรมีการปรับปรุงมากที่สุดจำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 32.89 รองลงมาเป็นศาลาริมคลอง 2 จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 ศาลาริมคลอง 3 จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 22.10 และศาลาริมน้ำหลังตลาดรังสิต จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00

ความเพียงพอของถังขยะที่มีอยู่ทั่วไป พบว่าประชาชนเห็นว่าไม่เพียงพอมากที่สุดจำนวน 232 คน คิดเป็นร้อยละ 61.05 และเพียงพอ จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 38.94

สิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณที่มีอยู่ทั่วไป ที่ผู้มาเที่ยวเห็นควรให้มีการปรับปรุงเพิ่มเติมมากที่สุดได้แก่ ศาลาพักคอย จำนวน 228 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 รองลงมา ได้แก่ ถังขยะจำนวน 194 คน คิดเป็นร้อยละ 51.05 ม้านั่งพักผ่อน จำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 48.94 ไฟฟ้าแสงสว่าง จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 9.47 ป้ายบอกเส้นทางจราจร จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 31.05 ห้องน้ำห้องส้วม จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 35.00 และลำดับสุดท้ายโทรศัพท์สาธารณะ

จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 32.89 การใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่อง แนวทางการจัดภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อมริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ จังหวัดปทุมธานี ผู้วิจัยขอเสนอขั้นตอนการศึกษาโดยสรุป ดังนี้

5.1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อการศึกษาสภาพแวดล้อมทางกายภาพริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ตามสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมของผู้อยู่อาศัยและผู้มาใช้บริการร้านอาหารและร้านค้าริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์
3. เพื่อเสนอแนวทางการปรับปรุงภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อมริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์

5.1.2 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบไปด้วย 2 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มประชาชนผู้มาใช้บริการร้านอาหารและร้านค้าริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ จำนวน 132 คน
2. กลุ่มประชาชนผู้อยู่อาศัยและประกอบกิจการริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ ประกอบด้วยผู้นำชุมชน จำนวน 10 คน ผู้ประกอบกิจการ จำนวน 20 คน ประชาชนในพื้นที่ จำนวน 350 คน รวม 380 คน

5.1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสำรวจ เป็นการสำรวจถึงสภาพแวดล้อมทางกายภาพของพื้นที่ริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน โยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

- 1.1 ย่าน
- 1.2 ที่ว่างโล่ง
- 1.3 เส้นทางสัญจร
- 1.4 ที่หมายตา
- 1.5 สิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. แบบสัมภาษณ์ เป็นการศึกษาข้อมูลของประชาชนผู้อยู่อาศัยและผู้มาใช้บริการร้านอาหารริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ โดยแบ่งออกเป็น 2 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 สำหรับประชาชนผู้มาใช้บริการร้านอาหารและสิ้นค้าริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ แบ่งเนื้อหาออกเป็น

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลด้านความคิดเห็นเป็นเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้มาใช้บริการร้านอาหารและสิ้นค้าริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์

ชุดที่ 2 สำหรับประชาชนในพื้นที่ริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม วิถีชีวิต รวมถึงปัญหา อุปสรรค และความต้องการของประชาชนในพื้นที่

โดยทั้ง 2 ชุด แบ่งเนื้อหาออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. ย่าน
2. ที่ว่างโล่ง
3. เส้นทางสัญจร
4. ที่หมายตา
5. สิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณ

5.1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้ติดต่อขอหนังสือจากงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อขอหนังสืออนุเคราะห์เก็บข้อมูลไปยังนายกเทศมนตรี และผู้อำนวยการฝ่ายโยธาเทศบาลเมืองรังสิต อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจภาคสนาม พร้อมเก็บรวบรวมข้อมูลด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพของพื้นที่ริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ตามสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

3. ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ประชาชนผู้มาใช้บริการร้านค้าและประชาชนในบริเวณพื้นที่ที่ทำการศึกษา

5.1.5 สรุปผลการวิจัย ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมทางกายภาพของพื้นที่ริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ตามสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

2. พฤติกรรมของประชาชนผู้มาใช้บริการร้านอาหารและสิ้นค้าริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์

เอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.1.5.1 สภาพแวดล้อมทางกายภาพของพื้นที่ริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ ตามสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

(1) ย่าน

จากการศึกษาพบว่าย่านที่พบปัญหา คือย่านพาณิชย์กรรมบริเวณตลาดรังสิต สภาพปัจจุบันมีการตั้งแผงให้เช่าขายสินค้าบริเวณหน้าร้านจนล้นออกมาบริเวณทางเดินและถนนทำให้ถนนคับแคบ การสัญจรบริเวณนั้นไม่ค่อยสะดวก ย่านตลาดสะพานแดง เป็นย่านที่ประชาชนบริเวณคลอง 1 ใช้บริการมากที่สุด สภาพปัจจุบันจะเป็นตลาดนัดในร่ม ซึ่งขายอาหารและของชำ ข้างๆ จะเป็นตลาดนัดกลางแจ้ง โดยแบ่งบริเวณให้สำหรับประชาชนเช่า โดยทางร่วมขายของการจัดวางไม่ค่อยเป็นระเบียบ ทิ้งขยะไม่เป็นที่เป็นทาง มีสภาพสับสน ยุ่งเหยิง ขาดการควบคุมที่ดีทำลายจินตภาพที่ดีของย่าน ส่วนตลาดใต้รุ่งบริเวณสะพานแดง ก็มีสภาพไม่ต่างกับตลาดนัด มีการบุกรุกทางเท้า และถนนโดยใช้เป็นที่ขายของ ย่านตลาดเลียบบคลอง 1-3 เป็นย่านการค้าที่มารจราจรพลุกพล่านมากที่สุด และเกิดอุบัติเหตุบ่อยที่สุด สภาพโดยทั่วไปเป็นร้านค้า และร้านอาหาร เนื่องจากพื้นที่จอดรถไม่มี ประชาชนที่มาใช้บริการจอดรถริมถนนจึงทำให้เกิดอุบัติเหตุขึ้นบ่อยครั้ง ย่านขายอาหารริมคลอง 1-3 เป็นย่านการค้าที่สำคัญมีร้านก๋วยเตี๋ยวเรือและร้านอาหารริมคลองกระจัดกระจายโดยขาดการจัดระเบียบที่ดีและปล่อยน้ำเสียลงสู่แม่น้ำลำคลอง

ย่านประวัติศาสตร์ ที่สำคัญ คือ วัดเจียนเขต เป็นวัดที่ได้ถูกจัดระเบียบที่ดีมาก ไม่มีของขายรบกวนผู้มาเยี่ยมชมและทำกิจกรรมที่วัด ย่านสถานที่ราชการที่พบปัญหา คือสถานีตำรวจประตุน้ำจุกพาลงกรณ์ สภาพปัจจุบันที่คับแคบมาก ไม่มีที่จอดรถเพียงพอ กรมชลประทานประตุน้ำจุกพาลงกรณ์ ซึ่งถูกบุกรุกโดยชุมชนรอบข้าง และที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขรังสิต ตัวอาคารมีสภาพทรุดโทรม และคับแคบสมควรได้รับการปรับปรุง ย่านที่พักอาศัยจะกระจัดกระจายทั่วไปริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ ย่านพักอาศัยที่หนาแน่นมาก ได้แก่ ชุมชนริมทางรถไฟ ชุมชนหลังตลาดรังสิต ชุมชนรอบประตุน้ำจุกพาลงกรณ์ และชุมชนเลียบบคลอง 1-3

(2) ที่ว่างโล่ง

จากการศึกษาพบว่า ที่ว่างโล่งที่พบปัญหาคือ ที่ว่างโล่งประเภทสวนสาธารณะบริเวณประตุน้ำจุกพาลงกรณ์ ตั้งอยู่ริมคลอง สภาพปัจจุบันขาดการดูแลรักษาที่ดีมีสภาพเสื่อมโทรม ถูกบุกรุกโดยชุมชนโดยรอบ และร้านขายอาหารซึ่งตั้งอยู่บริเวณเดียวกัน มีผู้คนมาก และสกปรกเต็มไปด้วยขยะ พื้นที่โล่งหลังตลาดรังสิต ปัจจุบันใช้เป็นที่จอดรถ และลานแอร์โรบิคสำหรับชุมชนหลังตลาดรังสิต เป็นพื้นที่โล่งลานคอนกรีต ไม่มีต้นไม้ให้ร่มเงา ไม่มีม้านั่งสำหรับพักผ่อนจึงไม่ค่อยมีผู้คนใช้พื้นที่มากนักพื้นที่โล่งริมห้างเมเจอร์ซีเนเพล็กซ์ เป็นที่ว่างโล่งลานคอนกรีต สลับกับต้นไม้ปกคลุมไปทั่วบริเวณ สถานที่ถูกปล่อยปละละเลย ขาดการดูแลรักษาที่ดีและปล่อยเป็นที่รกร้าง

พื้นที่โรงประเภทลานกิจกรรม ได้แก่พื้นที่โรงบริเวณสวนเฉลิมพระเกียรติ เป็นลานคอนกรีตสลับกับบล็อกตัวหนอน บริเวณใช้สำหรับงานประเพณีต่างๆ ของทางเทศบาลและชุมชน ดันไม้โดยรอบมีน้อย ม้านั่งพักผ่อนมีไม่เพียงพอ ศาลาพักผ่อนชำระขาดการดูแล และถูกบุกรุกโดยตลาดใต้รุ่งวางของขายในยามค่ำคืน

(3) เส้นทางสัญจร

จากการศึกษาพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ที่มาใช้บริการร้านอาหารและสินค้าริมคลองจะจอดรถบริเวณตลาดสะพานแดง ซึ่งเป็นที่จอดรถกลางแจ้งไม่เสียค่าบริการ เป็นลานคอนกรีตโล่งไม่มีต้นไม้ปกคลุม บางส่วนจะจอดรถริมทางเท้าหน้าร้านอาหารหรือร้านค้าก๋วยเตี๋ยวเรือ ซึ่งทางร้านจัดการเรื่องที่จอดรถให้ แต่ไม่ค่อยจะเป็นระเบียบ และกีดขวางเส้นทางจราจรสำหรับที่จอดรถชุมชนพักอาศัยบริเวณริมคลอง จะไม่มีที่จอดรถเป็นของตัวเองก็จะอาศัยทางข้างถนนเป็นที่จอดรถ ยกเว้นชุมชนรอบประตุน้ำจุฬาลงกรณ์และชุมชนหลังตลาดรังสิต

เส้นทางสัญจรทางบก ถนนสายหลักที่พบปัญหา คือการรูก้าถนนและทางเดิน โดยเฉพาะย่านพาณิชย์กรรม บริเวณตลาดรังสิต ตลาดสะพานแดง และตลาดเลียบบคลอง 1-3 ส่วนถนนสายรอง และสายย่อยภายในชุมชนจะพบปัญหาเรื่องการจอดรถริมถนน ทำให้ถนนคับแคบ ปัญหาถนนชำระขาดการบำรุงรักษาดูแล ปัญหาเกี่ยวกับป้ายจราจร และไฟฟ้าแสงสว่าง ส่วนปัญหาการสัญจรทางน้ำจะไม่ค่อยมีปัญหาเกี่ยวกับการสัญจร ยกเว้นโป๊ะทางขึ้นลงส่วนมาจะชำระขาดการดูแล

(4) ที่หมายตา

จากการศึกษาพบว่า ที่หมายตาที่เด่นชัดที่สุดริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ คือร้านก๋วยเตี๋ยวเรือ สภาพปัจจุบันยังขาดการจัดระเบียบที่ดี รูปแบบของตัวเรือไม่มีรูปแบบที่แน่นอนมีทั้งชั้นเดียวและ 2 ชั้น บางลำมีสภาพทรุดโทรม ขาดการดูแลรักษา นอกจากนั้นยังมีห้างฟิวเจอร์ปาร์ครังสิต ซึ่งเป็นศูนย์การค้าขนาดใหญ่ภายในย่าน สวนสนุกครีမ်วิลล์ที่เป็นที่รู้จักเป็นอย่างดีของเด็กๆ และประชาชนทั่วไป และวัดเขียนเขตซึ่งใช้เป็นที่พักบพิธกรรมทางศาสนาของคนในชุมชน

(5) สิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณ

จากการศึกษาพบว่า สิ่งก่อสร้างภายในพื้นที่ ได้แก่ ท่าเรือ เนื่องจากพื้นที่ศึกษาตั้งอยู่ริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ จะมีท่าเรือเล็กๆ อยู่หลายท่า แต่ไม่ค่อยได้ถูกใช้งานมากเท่าไร ส่วนมากจะปล่อยให้ร้างและผูกพัน เช่น ท่าเรือหลังตลาดรังสิต เป็นท่าเรือขนาดใหญ่ ไม่มีศาลาทำน้าสำหรับลงเรือ มีแต่โป๊ะเหล็กสำหรับขึ้นลง และลานโล่งสำหรับพักผ่อนบริเวณท่าเรือ

ปูด้วยบล็อกตัวหนอน แต่ไม่มีต้นไม้ให้ร่มเงา ท่าเรือสวนเฉลิมพระเกียรติ เป็นท่าเรือที่ใช้สำหรับงานพิธีทางน้ำต่างๆ ของทางเทศบาลมีโป๊ะเหล็กสำหรับขึ้นลง และซุ้มศาลา 3 หลังวางเรียงกัน ด้านบนจะเป็นลานโล่งสำหรับพักผ่อนบริเวณท่าเรือ ปัจจุบันมีสภาพค่อนข้างทรุดโทรมยกเว้นท่าเรือ

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บริเวณคลอง 2-3 เป็นท่าเรือขนาดเล็ก ประกอบด้วยโป๊ะขึ้นลง และศาลาพักคอยปัจจุบันไม่ค่อยได้ใช้งาน ตัวโป๊ะขึ้นสนิม และผูกพันเนื่องจากขาดการดูแลรักษา

ศาลาพักผ่อนริมคลอง เป็นศาลาทรงไทยที่จัดกระจายอยู่บริเวณริมคลอง บางแห่งอยู่ในสภาพที่ดี แต่บางแห่งถูกปล่อยปละละเลยจนผูกพัน ไม่เหลือสภาพที่ดี

สิ่งประกอบบริเวณ ได้แก่ หอกระจายข่าวภายในชุมชน ปัจจุบันมีชุมชนละ 1 หอ แต่บางหอกระจายข่าวไม่สามารถใช้งานได้ เพราะสายไฟฟ้าและลำโพงชำรุด

ม้านั่ง โต๊ะ เก้าอี้ บริเวณสวนสาธารณะประจูน้ำจุฬาลงกรณ์ และสวนเฉลิมพระเกียรติมีน้อย และยังถูกปล่อยปละละเลยจนชำรุดเสียหาย การจัดที่นั่งไม่เหมาะสมขาดการดูแลรักษาที่ดี

ป้ายบอกสถานที่ บางแห่งชำรุดขาดการดูแลรักษา ติดตั้งไม่เป็นระเบียบ และไม่มีความเป็นเอกลักษณ์ของชุมชน

ป้ายบอกทิศทาง การติดตั้งป้ายบอกทิศทาง ไม่เป็นระเบียบ และรกรุงรัง
ป้ายข้อมูลข่าวสาร ขาดการดูแลและไม่มีเอกลักษณ์ มีรูปแบบที่หลากหลายไม่ได้มาตรฐาน

ป้ายโฆษณา มีการติดตั้งตามเส้นทางริมคลอง ขาดความเป็นระเบียบเรียบร้อย

ถึงขยะ ไม่เพียงพอต่อความต้องการขาดการดูแลรักษา ชำรุดและผูกพัน ไฟฟ้าแสงสว่าง ไม่เพียงพอต่อความต้องการ ถูกทำลายได้รับความเสียหาย และไม่ได้รับการแก้ไข

ถังดับเพลิง ไม่เพียงพอต่อความต้องการของชุมชน ถังดับเพลิงบางถังใช้การไม่ได้ขึ้นสนิม และเก่ามาก

5.1.5.2 ความคิดเห็นของประชาชนผู้มาใช้บริการร้านอาหารและสินค้าริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์

(1) ข้อมูลทั่วไปของประชาชนผู้มาใช้บริการร้านอาหาร และสินค้าริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์

จากการศึกษาพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุในช่วง 20-35 ปี มีอาชีพรับจ้าง รองลงมาเป็นนักเรียน นักศึกษา ส่วนใหญ่มาเที่ยวรับประทานอาหารเช้า และซื้อสินค้าริมคลองรังสิตเป็นครั้งแรก มาเพื่อรับประทานอาหารเช้าเพื่อพักผ่อนเปลี่ยนบรรยากาศ

(2) ข้อมูลด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมของประชาชนผู้มาใช้บริการร้านอาหาร และร้านค้าริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับย่านและที่ร่วมกิจกรรม

จากการศึกษาพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่สนใจรับประทาน ก๋วยเตี๋ยวเรือและร้านอาหารริมคลอง เลือกห้างฟิวเจอร์ปาร์ครังสิต เป็นจุดนัดพบมากที่สุด รองลงมา บริเวณร้านอาหารริมคลอง ประชาชนเห็นว่าย่านที่ควรปรับปรุงมากที่สุด คือ ชุมชนเลียบบคลอง 1-3 รองลงมา คือ ย่านการค้าบริเวณตลาดสะพานแดง และร้านอาหารเลียบบคลอง ปัญหาที่ประชาชนส่วนใหญ่พบเมื่อมาเที่ยวบริเวณคลองรังสิต คือ ปัญหาขาดที่จอดรถ รองลงมาคือขาดบริเวณที่พัก คอย สิ่งอำนวยความสะดวกที่ประชาชนอยากให้มีมากที่สุด คือ ที่จอดรถ รองลงมา คือ ม้านั่งพักผ่อน และศาลาที่พักคอย

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับที่ว่างโล่ง

จากการศึกษาพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่สวนสาธารณะบริเวณริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ มีไม่เพียงพอกับความต้องการของประชาชน ปัญหาที่พบในการใช้สวนสาธารณะ มีเนื้อที่น้อยเกินไป ต้นไม้ให้ความร่มรื่นมีน้อยและมีที่นั่งไม่เพียงพอ บริเวณที่ประชาชนใช้เป็นสถานที่พักผ่อนริมคลองมากที่สุดสวนเฉลิมพระเกียรติ รองลงมาสวนสาธารณะริมประตุน้ำจุฬาลงกรณ์ บริเวณที่ประชาชนคิดว่าควรเป็นที่ว่างสำหรับพักผ่อนมากที่สุด คือสวนเฉลิมพระเกียรติ รองลงมาประตุน้ำจุฬาลงกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณสวนสาธารณะ และที่ว่างควรมีพันธุ์ไม้ต่างๆ มากที่สุด รองลงมาไฟฟ้าแสงสว่าง ม้านั่งพักผ่อน และลานออกกำลังกาย

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับเส้นทางสัญจร

จากการศึกษาพบว่า ประชาชนผู้มาใช้บริการร้านอาหาร และซื้อสินค้าริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ ส่วนใหญ่เดินทางมาโดยรถยนต์ส่วนตัว และนำรถไปจอดบริเวณลานจอดรถตลาดสะพานแดง รองลงมาจอดรถริมถนนเลียบบคลอง บริเวณที่นำรถไปจอดจะไม่พบปัญหา สำหรับประชาชนที่พบปัญหาเห็นว่าที่จอดรถคับแคบ และราคาแพง

ประชาชนส่วนใหญ่ประสบปัญหาในการใช้เส้นทางสัญจรริมคลอง ท่านที่พบปัญหาเห็นว่า การจอดรถกีดขวางทางจราจร รองลงมาไม่มีป้ายบอกเส้นทางจราจร ประชาชนส่วนใหญ่คิดว่าเส้นทางสัญจรริมคลองควรปรับปรุง เหตุที่ควรปรับปรุงเพราะถนนคับแคบ และถนนชำรุดขาดการดูแล

สิ่งอำนวยความสะดวกในเส้นทางสัญจรควรมี ที่จอดรถมากที่สุด รองลงมาป้ายบอกเส้นทางจราจร และไฟฟ้าแสงสว่าง

4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับที่หมายตา

จากการศึกษาพบว่า ประชาชนผู้มาใช้บริการร้านอาหาร และซื้อสินค้าริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ เห็นว่า ร้านก๋วยเตี๋ยวเรือ คือ สัญลักษณ์ ของคลองรังสิตประยูรศักดิ์มากที่สุด รวมถึงใช้เป็นที่สังเกต หรือนัดหมายในการเดินทางมาเที่ยวริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ รองลงมาคือห้างฟิวเจอร์ปาร์ครังสิต และสวนสนุกดรีมเวิลด์

5. ความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งก่อสร้าง และสิ่งประกอบบริเวณ

จากการศึกษาพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าท่าเรือริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ ควรมีการปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพการใช้งาน บริเวณที่ควรปรับปรุงมากที่สุดคือบริเวณท่าเรือสวนเฉลิมพระเกียรติ ประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่า ศาลาพักผ่อนริมคลองมีไม่เพียงพอ และศาลาพักผ่อนบริเวณท่าเรือสวนเฉลิมพระเกียรติควรมีการปรับปรุงมากที่สุด รองลงมาคือศาลาริมน้ำคลอง 2-3 และเห็นว่าถึงขยะในพื้นที่มีไม่เพียงพอกับความต้องการ และประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าศาลาที่พักคอยควรได้รับการปรับปรุงและเพิ่มเติมมากที่สุด รองลงมา ถึงขยะ และม้านั่งพักผ่อน

5.1.5.3 ความคิดเห็นของประชาชนผู้อยู่อาศัยบริเวณริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์

(1) ข้อมูลทั่วไปของประชาชนผู้อยู่อาศัยบริเวณริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์

จากการศึกษาพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 35-50 ปี ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับ ปวช.-ปวส. ประกอบอาชีพรับราชการ รัฐวิสาหกิจ และนักเรียน นักศึกษา ประชากรส่วนใหญ่อาศัยบริเวณริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ มากกว่า 3 ปี

(2) ข้อมูลด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม วิถีชีวิต รวมถึงปัญหาอุปสรรค และความต้องการของประชาชนในพื้นที่

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับย่าน และที่รวมกิจกรรม

จากการศึกษาพบว่า ย่านการค้าที่ประชาชนส่วนใหญ่ใช้ซื้อสินค้าและบริการเป็นประจำ คือ ย่านตลาดรังสิต รองลงมาบริเวณตลาดสะพานแดง ประชาชนส่วนใหญ่คิดว่าย่านการค้าในชุมชนมีความหนาแน่นมาก

ประชาชนส่วนใหญ่ใช้ห้างฟิวเจอร์ปาร์ครังสิตเป็นที่รวมกิจกรรม รองลงมาเป็นวัดเขียนเขต และทำกิจกรรมการกว่า 2 ครั้งต่อสัปดาห์

ประชาชนส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ย่านริมคลองรังสิตที่ควรปรับปรุงมากที่สุด คือ บริเวณร้านอาหารเลียบบคลอง รองลงมาคือ ชุมชนเลียบบทางรถไฟ และบริเวณตลาดสะพานแดง

สิ่งอำนวยความสะดวก ที่ประชาชนอยากให้มามากที่สุด คือที่จอดรถ รองลงมาอยากมีถึงขยะให้พอกับความต้องการของชุมชน และโทรศัพท์สาธารณะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับที่ว่างโล่ง

จากการศึกษาพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าสวนสาธารณะริมคลองรังสิต มีไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน ปัญหาที่พบในการใช้สวนสาธารณะ คือ มีเนื้อที่น้อยเกินไป และคับแคบ รองลงมาต้นไม้ให้ความร่มรื่นมีน้อยเกินไป และบริเวณไม่สะอาด

ประชาชนส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ลานกีฬาและสนามเด็กเล่นในชุมชนมีไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน

บริเวณที่ประชาชนใช้เป็นสถานที่พักผ่อนริมคลองมากที่สุด คือ บริเวณสวนเฉลิมพระเกียรติ รองลงมาสวนสาธารณะริมประตุน้ำจุฬาลงกรณ์ และสวนหย่อมหน้าห้างฟิวเจอร์ปาร์ครังสิต

สิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณสวนสาธารณะ และที่ว่างโล่งควรมีพันธุ์ไม้ต่างๆ ให้ความร่มเงามากที่สุด รองลงมาคือ ที่ออกกำลังกาย ไฟฟ้าแสงสว่างและม้านั่งพักผ่อน

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับเส้นทางสัญจร

จากการศึกษาพบว่า ประชาชนในชุมชนใช้เส้นทางระหว่างชุมชนโดยวิธีนั่งมอเตอร์ไซด์มากที่สุด รองลงมาคือรถประจำทาง และจักรยาน

ประชาชนส่วนใหญ่คิดว่า ควรมีตลาดน้ำ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวริมคลอง และคิดว่าบริเวณทำน้ำสวนเฉลิมพระเกียรติ เหมาะที่สุดที่จะมีกิจกรรมนี้ขึ้น

ประชาชนส่วนใหญ่ประสบปัญหาในการใช้เส้นทางสัญจรริมคลอง ท่านที่พบปัญหาเห็นว่า การจราจรติดขัดทางจราจร รองลงมาไม่มีป้ายบอกเส้นทางจราจร ประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าเส้นทางสัญจรในชุมชนไม่มีความปลอดภัยเพราะถนนชำรุดขาดการดูแล รองลงมาไม่มีไฟฟ้าแสงสว่าง และประชาชนเห็นว่าควรมีเส้นทางสัญจรในชุมชนเพิ่ม เพราะเส้นทางสัญจรคับแคบ และเส้นทางสัญจรในชุมชนมีน้อย

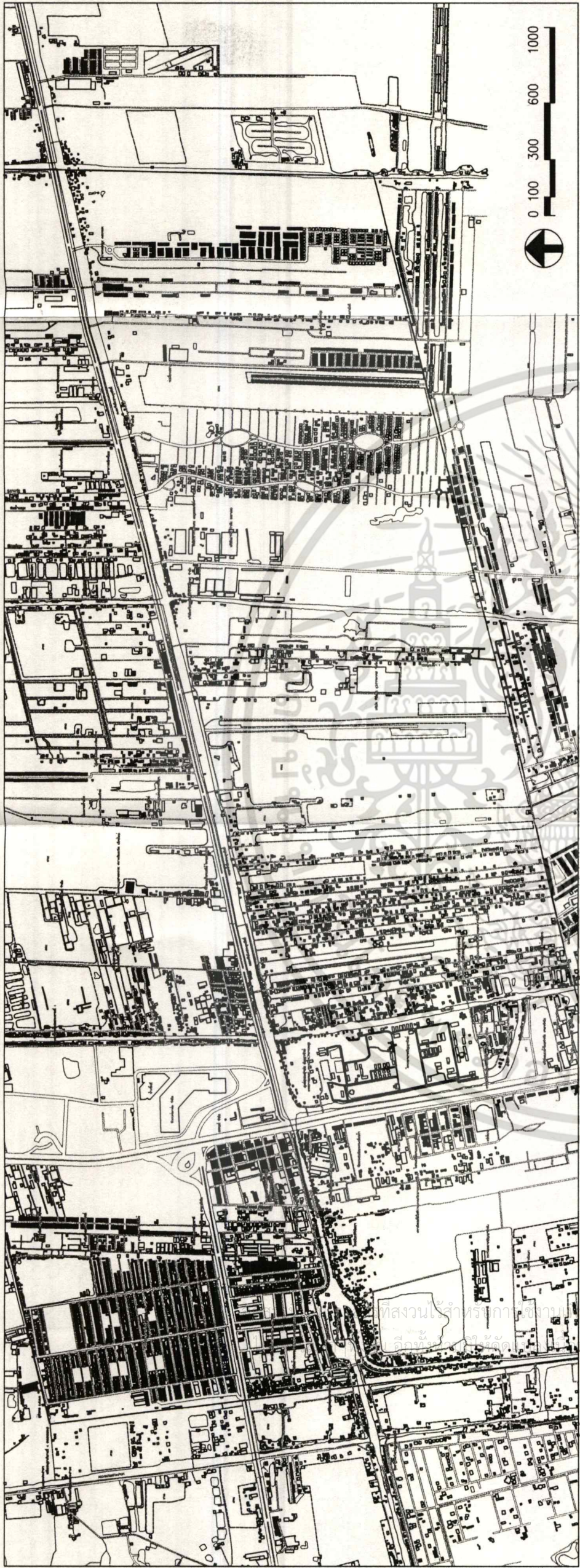
สิ่งอำนวยความสะดวกในเส้นทางสัญจรควรมี คือ ป้ายบอกเส้นทางจราจรมากที่สุด รองลงมาที่จอดรถ และไฟฟ้าแสงสว่าง

4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับที่หมายตา

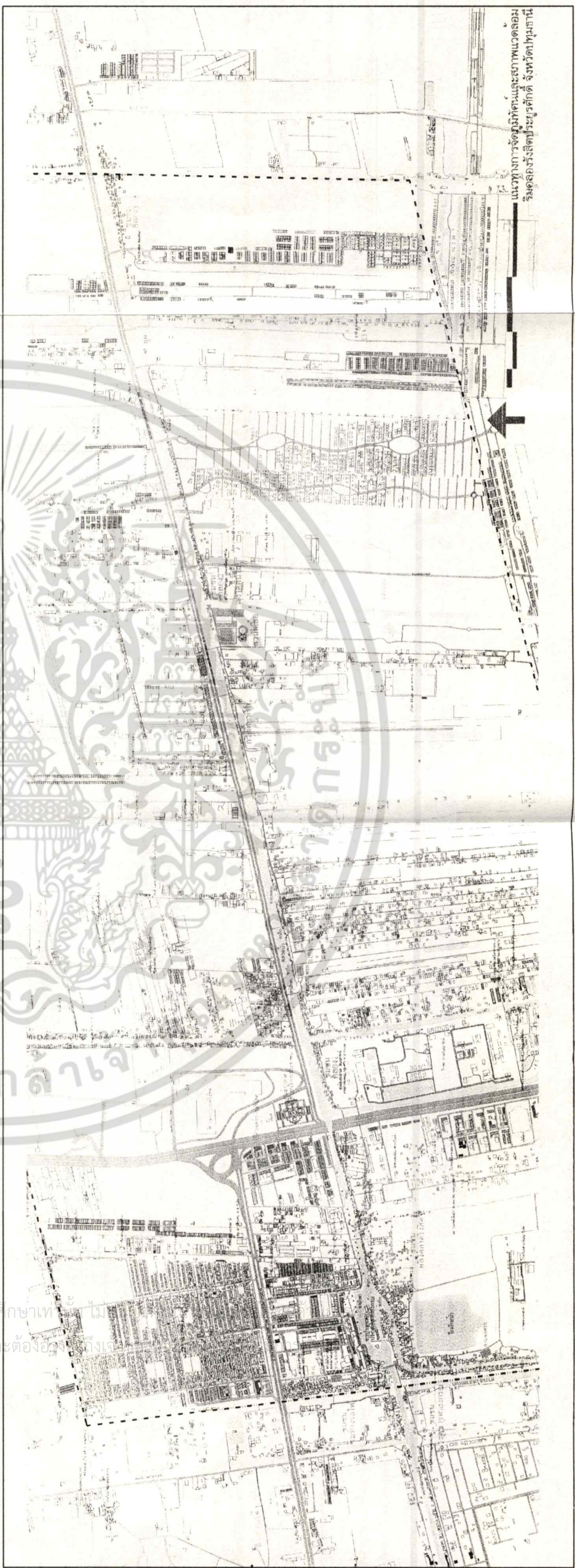
จากการศึกษาพบว่า ประชาชนริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ เห็นว่าร้านก๋วยเตี๋ยวเรือ คือ สัญลักษณ์ของคลองรังสิตประยูรศักดิ์มากที่สุด รวมถึงใช้เป็นที่พักผ่อนหรือจุดจ่ายของประชาชนริมคลอง รองลงมา คือ ห้างฟิวเจอร์ปาร์ครังสิต และสวนสนุกระดับเวสต์

5. ความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งก่อสร้าง และสิ่งประกอบบริเวณ

จากการศึกษาพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าท่าเรือริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ ควรมีการปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพการใช้งาน บริเวณที่เห็นว่าควรปรับปรุงมากที่สุด คือ บริเวณท่าเรือสวนเฉลิมพระเกียรติ ประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าศาลาพักผ่อนริมคลองมีไม่เพียงพอ และศาลาพักผ่อนบริเวณท่าเรือสวนเฉลิมพระเกียรติควรได้รับการปรับปรุงมากที่สุด

ภาพที่ 5.1 แสดงคลองรังสิตประยูรศักดิ์ก่อนการปรับปรุง

ภาพที่ 5.2 แสดงคลองรังสิตประยูรศักดิ์หลังการปรับปรุง

รองลงมาคือ ศาลาริมน้ำคลอง 2-3 และเห็นว่าถึงขณะนี้ในพื้นที่มีไม่เพียงพอกับความต้องการ และประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่า ศาลาที่พักคอยควรได้รับการปรับปรุงเพิ่มเติมมากที่สุด รองลงมาคือ ถึงขณะนี้ในชุมชน และม้านั่งพักผ่อน

5.2 การอภิปรายผล

จากการศึกษา และการวิจัยเรื่องแนวทางการจัดภูมิทัศน์ และสภาพแวดล้อมริมคลอง รังสิตประยูรศักดิ์ จังหวัดปทุมธานี ตามสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ศึกษาสภาพแวดล้อมทางกายภาพของชุมชน พฤติกรรมของผู้อยู่อาศัย และผู้มาใช้บริการร้านค้าร้านอาหารริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ ตลอดจนปัญหา อุปสรรค และความต้องการในการพัฒนาปรับปรุงชุมชน ประกอบกับวรรณกรรม และทฤษฎีในบทที่ 2 นำมากำหนดเพื่อเป็นแนวทางในการจัดภูมิทัศน์ และสภาพแวดล้อมริมคลอง รังสิตประยูรศักดิ์ ดังนี้

จากการศึกษาพบว่าภาพรวมของคลองรังสิตประยูรศักดิ์ ที่พบปัญหา และควรได้รับการปรับปรุงได้ ย่านพาณิชยกรรม ตั้งแต่ตลาดรังสิต ตลาดสะพานแดง ตลาดเลียบบคลอง 1-3 และ ร้านอาหารเลียบบคลอง มีการบุกรุกทางเท้า และถนนใช้เป็นที่ขายของไม่มีการจัดระเบียบที่ดี และปล่อยน้ำเสียลงคลอง ย่านที่พักอาศัยบริเวณชุมชนริมทางรถไฟชุมชนหลังตลาดรังสิต ชุมชนรอบประตูน้ำจุฬาลงกรณ์ และชุมชนเลียบบคลอง 1-3 เสนอกิจกรรมเพื่อเพิ่มและกระจายรายได้ ให้แก่ ชุมชน ได้แก่ตลาดต้นไม้ และสวนผีเสื้อบริเวณคลอง 2 ที่ว่างโล่ง ได้แก่ สวนเฉลิมพระเกียรติ ถูกบุกรุกโดยตลาดได้รื้อ และพวกลูกขายของริมทางเท้า สวนสาธารณะริมประตูน้ำจุฬาลงกรณ์มีการบุกรุกโดยชุมชนโดยรอบ และสวนสาธารณะที่กล่าวมามีเนื้อที่คับแคบ ต้นไม้ให้ร่มเงา ไฟฟ้า แสงสว่าง และม้านั่งพักผ่อนมีน้อยเกินไปต่อความต้องการของประชาชน เสนอแนวทางการจัดภูมิทัศน์ และสวนหย่อมริมคลอง 1-3 ตลอดทั้งแนว ส่วนเส้นทางสัญจร ที่จอดรถไม่เพียงพอและยังไม่มีการจัดระเบียบที่ดี ถนนสายหลัก และถนนสายรองมีการจราจรติดขัดทำให้เกิดการจราจรติดขัด และอุบัติเหตุขึ้นบ่อยครั้ง ปัญหาการบุกรุกล้ำแนวถนนสาธารณะของแผงลอย ถนนภายในชุมชนมีความคับแคบและชำรุดขาดการปรับปรุง ไฟฟ้า แสงสว่างมีน้อย เพิ่มเส้นทางทางจราจรภายในชุมชนให้มากขึ้น เสนอเพิ่มที่จอดรถบริเวณริมคลองออกเป็นช่วงๆ เพื่อรองรับร้านอาหารและกิจกรรมที่ เพิ่มขึ้นเพิ่มเส้นทางสัญจรทางน้ำและปรับปรุงทำน้ำให้ดีขึ้น เสนอเพิ่มตลาดน้ำบริเวณสวนเฉลิมพระเกียรติ เพื่อเพิ่มและกระจายรายได้ให้ชุมชน ที่หมายตาปรับปรุงร้านก๋วยเตี๋ยวเรือ และร้านอาหารริมคลองให้มีรูปแบบที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน และจัดบริเวณให้เป็นระเบียบ เสนอแนวทางการปรับปรุงรูปแบบสะพานข้ามคลองให้เป็นรูปแบบที่เหมือนกัน สิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณท่าเรือที่มีอยู่มีการชำรุดทรุดโทรมควรปรับปรุงให้ดีขึ้น เพิ่มศาลาริมคลองถึงขยะ และม้านั่งสำหรับพักผ่อน เสนอสร้างศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP) อาคารบริการนักท่องเที่ยวและห้องน้ำบริการชาย-หญิงบริเวณริมคลอง ดังภาพที่ 5.1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2.1 รูปแบบของย่าน

จากการศึกษาพบว่า ย่าน พบปัญหาดังนี้

5.2.1.1 ย่านพาณิชย์กรรม บริเวณตลาดรังสิต สภาพปัจจุบันมีการตั้งแผงลอยให้เช่าขายสินค้าบริเวณหน้าร้าน จนล้นออกมาบริเวณทางเดินและถนน ทำให้ถนนคับแคบ การสัญจรบริเวณนั้นไม่ค่อยสะดวก ทำลายจินตภาพที่ดีของย่าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะไม่มีการควบคุมดูแลที่จริงจังจากหน่วยงานที่รับผิดชอบ ย่านตลาดสะพานแดงสภาพปัจจุบันเป็นตลาดนัดในร่มขายอาหารและของชำ ข้างๆ จะเป็นตลาดนัดกลางแจ้ง โดยแบ่งพื้นที่ให้ประชาชนเช่ารายวัน โดยกางร่มขายของ การจัดวางไม่ค่อยเป็นระเบียบทั้งขยะไม่เป็นที่เป็นทาง มีสภาพยุ่งเหยิง ขาดการควบคุมที่ดี ส่วนตลาดได้รุ่งบริเวณตลาดสะพานแดงก็มีสภาพที่ต่างกับตลาดนัด มีการบุกกรุกทางเท้าและถนน โดยใช้เป็นที่ขายของ ย่านตลาดเลียบบคลอง 1-3 เป็นย่านการค้าที่มีการจราจรหนาแน่น และพลุกพล่านมากที่สุด เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง สภาพโดยทั่วไปเป็นร้านค้า และร้านอาหารเนื่องจากพื้นที่จ่อจรดไม่มี ประชาชนจึงจ่อครรถิมถนนจึงทำให้เกิดอุบัติเหตุขึ้น ย่านขายอาหารริมคลอง 1-3 เป็นย่านการค้าที่สำคัญมีร้านก๋วยเตี๋ยวเรือและร้านอาหารริมคลอง กระจัดกระจายโดยขาดการจัดระเบียบที่ดี และปล่อยน้ำเสียลงสู่แม่น้ำลำคลองสอดคล้องกับบทความ เศชา บุญคำ (2531 : 4, 3 - 4, 4) ได้กล่าวไว้ว่าการปรับปรุงสารรูปของย่านเพื่อเสริมสภาพแวดล้อมของเมือง อาจใช้การควบคุมโดยการออกข้อบังคับมาควบคุมเฉพาะย่านได้ เช่น ควบคุมรูปแบบของป้ายการค้าและป้ายโฆษณาต่างๆ จะต้องกำหนดความสูง ตำแหน่งที่ตั้ง และรูปแบบข้อความ ควบคุมรูปแบบของสิ่งก่อสร้างอื่นๆ ไม่ว่าจะ เป็น รั้ว กำแพง ป้ายชื่อ ม้านั่ง เสาไฟฟ้า จะต้องมีการออกแบบให้กลมกลืนกัน และสื่อถึงความ เป็นเอกลักษณ์ของย่านนั้นด้วย ในการปรับปรุงย่านนี้ จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือร่วมใจจากผู้อาศัยด้วย จึงจะประสบความสำเร็จ โดยชี้แจงให้ผู้อยู่อาศัยได้ทราบถึงผลดีและประโยชน์ที่จะเกิดขึ้น

5.2.1.2 ย่านที่พักอาศัย จะเป็นย่านชุมชนหนาแน่นเป็นส่วนใหญ่ บางชุมชนบุกกรุกล้ำคลอง และพื้นที่กรมชลประทาน ปล่อยน้ำเสีย และขยะลงสู่แม่น้ำ รูปแบบภายในชุมชนไม่มีการจัดระเบียบที่ดี ไม่มีพื้นที่ส่วนกลาง ทางเดินและถนนคับแคบ ขาดที่จ่อจรด ถึงขยะ ไฟฟ้าแสงสว่าง และโทรศัพท์สาธารณะภายในชุมชน ชุมชนที่สำคัญได้แก่ ชุมชนริมทางรถไฟ ชุมชนหลังตลาดรังสิต และชุมชนรอบประตุน้ำจุฬาลงกรณ์

5.2.1.3 ย่านประวัติศาสตร์ ที่สำคัญคือ วัดเขียนเขต เป็นวัดที่ได้ถูกจัดระเบียบที่ดีมากไม่มีของขายรบกวนผู้ไปเยี่ยมชมและทำกิจกรรมที่วัด

5.2.1.4 ย่านสถานที่ราชการ ที่พบปัญหาคือ สถานีตำรวจประตุน้ำจุฬาลงกรณ์ สภาพปัจจุบันคับแคบมาก ไม่มีที่จ่อจรดเพียงพอ กรมชลประทานประตุน้ำจุฬาลงกรณ์ ซึ่งถูกบุกกรุกโดยชุมชนรอบข้าง และที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขรังสิต ตัวอาคารมีสภาพทรุดโทรม และคับแคบสมควรได้รับการปรับปรุง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2.1.5 เสนอสร้างตลาดคั้นไม้ และสวนผีเสื้อ เพื่อสร้างรายได้และอาชีพสู่ชุมชน โดยสร้างบริเวณริมคลอง 2

5.2.2 รูปแบบของที่ว่างโล่ง

จากการศึกษาพบว่า ที่ว่างโล่ง พบปัญหามีดังนี้

5.2.2.1 สวนสาธารณะบริเวณประตุน้ำจุฬาลงกรณ์ ตั้งอยู่ริมคลองประยुरศักดิ์ ช่วงประตุน้ำจุฬาลงกรณ์ สภาพปัจจุบันขาดการดูแลรักษาที่ดี มีสภาพเสื่อมโทรมถูกบุกรุกโดยชุมชนโดยรอบ และร้านขายอาหารซึ่งตั้งอยู่บริเวณเดียวกัน พื้นที่ที่มีฝุ่นมากสกปรกเต็มไปด้วยขยะ ขาดที่ทิ้งขยะ มีเนื้อที่น้อยเกินไป ลานกีฬาและสนามเด็กเล่นมีพื้นที่จำกัด ต้นไม้ให้ร่มเงา และที่นั่งสำหรับพักผ่อนมีน้อยและชำรุด ขาดการอนุรักษ์ และขาดการส่งเสริมกิจกรรมที่ดี สอดคล้องกับ Michale Hough (1980 : 104) กล่าวไว้ว่า ในการออกแบบภูมิทัศน์ของเมือง สวนสาธารณะยังคงเป็นองค์ประกอบหลักที่นักออกแบบจะต้องให้ความสำคัญ การออกแบบควรคำนึงถึงงบประมาณ และความสามารถในการดูแลรักษาสวนสาธารณะจะเป็นที่เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจของประชาชน และช่วยปรับปรุงสภาพแวดล้อมของเมือง ทั้งด้านกายภาพและชีวภาพ และคู่มือการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวด้านกายภาพ (2540 : 22) ได้กล่าวถึงข้อพิจารณาในการปรับปรุงสวนสาธารณะดังนี้ ความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม ควรพิจารณาในการใช้งานและการทำกิจกรรมบริเวณนั้นต้องการอย่างไร และความสะดวกในการบำรุงรักษา รูปแบบของสวนและวัสดุที่นำมาใช้

5.2.2.2 พื้นที่โล่งประเภทลานกิจกรรม ได้แก่ พื้นที่โล่งบริเวณสวนเฉลิมพระเกียรติใช้เป็นพื้นที่จัดกิจกรรมต่างๆ ในวันสำคัญของทางเทศบาลและชุมชน เป็นลานคอนกรีตโล่ง สลับกับพื้นบล็อกตัวหนอน ต้นไม้โดยรอบมีน้อย ม้านั่งพักผ่อนมีไม่เพียงพอ ศาลาพักผ่อนชำรุดขาดการดูแลรักษา และถูกบุกรุกโดยตลาดโต้รุ่งวางของขายในยามค่ำคืน ซึ่งสอดคล้องกับ เดชา บุญค้ำ (2531 : 5, 10) กล่าวไว้ว่า ภายในลานกิจกรรมควรมีการวางแผนว่าส่วนใดของลานจะใช้เพื่อกิจกรรมอะไร การเลือกใช้วัสดุปูพื้นควรเป็นพื้นแข็งเพื่อความถาวร แข็งแรงจะต้องทนทานและสวยงาม มีความกลมกลืนกับวัสดุของสิ่งที่อยู่โดยรอบ

5.2.2.3 พื้นที่โล่งหลังตลาดรังสิต ปัจจุบันใช้เป็นที่จอดรถ และลานแอร์โรบิคของชุมชนหลังตลาดรังสิต เป็นพื้นที่โล่งลานคอนกรีต ไม่มีต้นไม้ให้ร่มเงา ไม่มีม้านั่งสำหรับพักผ่อนจึงไม่ค่อยมีผู้คนใช้พื้นที่มากนัก ซึ่งสอดคล้องกับ เดชา บุญค้ำ (2531 : 5, 9) กล่าวไว้ว่า การปรับปรุงลานเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ ควรคำนึงถึงสภาพอากาศของบริเวณด้วย ควรใช้พื้นแข็งให้น้อยที่สุดแล้วช่วยลดความร้อนด้วยการปลูกไม้ยืนต้นเพื่อให้ร่มเงา

5.2.2.4 เสนอแนวทางปรับปรุง สวนหย่อมริมคลองตลอดทั้งแนวคลอง 1-3 โดยเพิ่มจำนวนต้นไม้ให้ร่มเงา ทางเดินและลู่วิ่งออกกำลังกายริมคลอง

5.2.3 รูปแบบของเส้นทางสัญจร

จากการศึกษาพบว่า เส้นทางสัญจร พบปัญหาดังนี้

5.2.3.1 ที่จอดรถ ประชาชนส่วนใหญ่ที่มาใช้บริการร้านอาหารและสินค้าริมคลอง จะจอดรถบริเวณตลาดสะพานแดง ซึ่งเป็นที่จอดรถกลางแจ้งไม่เสียค่าบริการ เป็นลานคอนกรีตโล่งไม่มีต้นไม้ปกคลุม บางส่วนจะจอดรถริมทางเท้าหน้าร้านอาหาร หรือร้านก๋วยเตี๋ยวเรือ ซึ่งทางร้านจัดการเรื่องที่จอดรถให้ แต่ไม่ค่อยเป็นระเบียบและกีดขวางเส้นทางจราจร และบางร้านมีที่จอดรถเป็นสัดส่วนของตัวเอง โดยจัดที่จอดรถฝั่งตรงข้ามกับร้านโดยไม่เสียค่าบริการ สำหรับที่จอดรถของชุมชนพักอาศัยบริเวณริมคลอง จะไม่มีที่จอดรถเป็นของตัวเอง ก็จะอาศัยทางข้างถนนเป็นที่จอดรถ จึงทำให้ถนนคับแคบ และไม่มีความปลอดภัยในการขับขี่ ชุมชนที่มีที่จอดรถเป็นของตัวเองมี 2 ชุมชน คือ ชุมชนรอบประตูน้ำจุฬาลงกรณ์ และชุมชนหลังตลาดรังสิต แต่จำนวนที่จอดรถมีไม่เพียงพอกับความต้องการของประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับคู่มือการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวด้านกายภาพ (2540 , 113) สิ่งที่ต้องคำนึงถึงในการจัดที่จอดรถ การจัดวางแนว และตำแหน่งที่จอดรถ การจัดทางเข้าออก วัสดุผิวลานจอดรถ เช่น คอนกรีต แอสฟัลท์ บล็อก เป็นต้น

5.2.3.2 เส้นทางสัญจรทางบก ถนนสายหลักที่พบปัญหา คือการรुक้าถนนและทางเดินไม่ว่าการจอดรถกีดขวางการจราจร หรือการบุกรุกของแผงลอยขายของ โดยเฉพาะย่านพาณิชย์กรรม บริเวณตลาดรังสิต ตลาดสะพานแดง และตลาดเลียบบคลอง 1-3 ส่วนถนนสายรองและถนนสายย่อยภายในชุมชน จะพบปัญหาเรื่องการจอดรถริมถนนทำให้ถนนคับแคบ ปัญหาถนนชำรุดขาดการบำรุงรักษาดูแล ปัญหาเกี่ยวกับป้ายจราจร และไฟฟ้าแสงสว่าง

5.2.3.3 เส้นทางสัญจรทางน้ำ ปัญหาการสัญจรทางน้ำจะไม่ค่อยมีปัญหาเกี่ยวกับการสัญจร ยกเว้น โป๊ะทางขึ้นลง และศาลาทักคอย ส่วนมากจะชำรุดและขาดการดูแล เสนอเพิ่มตลาดน้ำบริเวณสวนเฉลิมพระเกียรติ เพื่อสร้างอาชีพและกระจายรายได้ให้กับชุมชน

5.2.4 รูปแบบของที่หมายตา

จากการศึกษาพบว่า ที่หมายตาพบปัญหา ดังนี้

ที่หมายตาที่เด่นชัดที่สุดของคลองรังสิตประยูรศักดิ์ คือ ร้านก๋วยเตี๋ยวเรือ จากสภาพปัจจุบันยังขาดการจัดระเบียบที่ดี รูปแบบของตัวเรือไม่มีรูปแบบที่แน่นอน มีทั้งชั้นเดียวและ 2 ชั้น บางลำมีสภาพทรุดโทรม ขาดการดูแลรักษา เสนอให้ปรับปรุงตัวเรือให้เป็นรูปแบบเดียวกัน และจัดบริเวณให้เป็นระเบียบเรียบร้อย เสนอแนวทางการปรับปรุงรูปแบบสะพานข้ามคลองให้มีรูปแบบที่คล้ายคลึงกัน รูปแบบของสะพานควรมีความกลมกลืน และมีเอกลักษณ์ของเมืองหรือท้องถิ่น

5.2.5 รูปแบบของสิ่งก่อสร้าง และสิ่งประกอบบริเวณ

จากการศึกษาพบว่า สิ่งก่อสร้าง พบปัญหา ดังนี้

5.2.5.1 ท่าเรือ เนื่องจากพื้นที่ศึกษาตั้งอยู่ริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ จะมีท่าเรืออยู่หลายท่าแต่ไม่ค่อยได้ถูกใช้งานมากเท่าไร ส่วนมากจะปล่อยให้ชำรุด และผูกพันโดยไม่ได้รับการบำรุงรักษา และดูแล ตัวโป๊ะ และทางเดินขึ้นลงเป็นสนิม ศาลาพักผ่อนผูกพัน และชำรุด ไม่มีความปลอดภัยในการขึ้นลง ควรได้รับการปรับปรุง

5.2.5.2 ศาลาพักผ่อนริมคลอง เป็นศาลาทรงไทยที่กระจัดกระจายอยู่ทั่วไปบริเวณริมคลอง บางแห่งอยู่ในสภาพที่ดี แต่บางแห่งถูกปล่อยปละละเลยจนผูกพัน ไม่เหลือสภาพที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับ เดชา บุญค้ำ (2531 : 12, 2) กล่าวไว้ว่า ศาลาที่พักผ่อน เป็นอาคารโล่งมีจุดประสงค์สำหรับให้ประชาชนพักผ่อน หรือเป็นที่หลบแดดฝน หรือเป็นจุดชมวิว

5.2.5.3 สิ่งที่เสนอสร้าง ศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP) อาคารบริการนักท่องเที่ยว และสถานพักผ่อนสำหรับประชาชน บริเวณลานโล่งริมห้างเมเจอร์ซีเนเพลค และเสนอสร้างห้องน้ำบริการชาย-หญิง สำหรับรองรับร้านอาหาร และร้านก๋วยเตี๋ยวริมคลอง รูปแบบตัวอาคารต้องมีความกลมกลืนผสมกับศิลปะท้องถิ่น เดชา บุญค้ำ (2531 : 8, 3) กล่าวไว้ว่ารูปแบบของอาคารควรคำนึงถึงรูปแบบทางสถาปัตยกรรมท้องถิ่นข้างเคียงเพื่อให้เกิดความกลมกลืนและต่อเนื่องกัน และในการออกแบบควรคำนึงถึงสภาพอากาศท้องถิ่นด้วย

จากการศึกษาพบว่า สิ่งประกอบบริเวณ พบปัญหาดังนี้

5.2.5.4 ม้านั่ง ในบริเวณสวนสาธารณะพบว่า การจัดที่นั่งไม่เหมาะสม และที่นั่งมีจำนวนไม่เพียงพอต่อความต้องการ เนื่องจากม้านั่งชำรุด และขาดการดูแลแก้ไขให้ดีขึ้น ทำให้ไม่เพียงพอต่อความต้องการ ควรจัดแยกขอบเขตให้ชัดเจน สอดคล้องกับ เดชา บุญค้ำ (2531 : 12, 5 – 12, 10) ได้กล่าวถึงม้านั่งในสวนสาธารณะจะเป็นม้านั่งแบบนั่งเพื่อผ่อนคลาย ต้องคำนึงถึงความสะดวกสบายในการนั่ง ควรมีพนักพิงที่ลาดเอียง มีความทนทานต่อการใช้สอยและสภาพอากาศ มีความกลมกลืนกับภูมิทัศน์โดยรอบ

5.2.5.5 ป้ายบอกสถานที่ บางแห่งชำรุด ไม่มีความเป็นเอกลักษณ์ของเมือง มีรูปแบบที่หลากหลายขาดการบำรุงรักษา ควรปรับปรุงให้เป็นรูปแบบและมาตรฐานเดียวกัน คู่มือพัฒนาและออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (2541 : 68) ได้กล่าวว่าการออกแบบป้ายบอกสถานที่ควรเน้นความเรียบง่าย มีความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ใช้วัสดุที่หาได้ง่ายในพื้นที่และทนทานต่อสภาพอากาศ บำรุงรักษาได้ง่าย ซึ่งสอดคล้องกับ เดชา บุญค้ำ (2531 : 12, 11 – 12, 12) กล่าวถึงหน้าที่หลักของป้าย คือ การสื่อสารข้อมูล การออกแบบ ควรมีความชัดเจนเห็นง่าย ตัวป้ายควรมีลักษณะเรียบง่าย เป็นตัวอักษร โครงสร้างของป้ายอาจทำรายละเอียดให้แสดงถึงลักษณะ และวัฒนธรรมของสถานที่ก็ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2.5.6 ป้ายบอกทิศทาง ปัจจุบันมีการติดตั้งที่ไม่เป็นระเบียบ รกรุงรัง บางแห่งไม่ได้มาตรฐาน และไม่มีการบอกระยะทาง ควรทำการปรับปรุง สอดคล้องกับ เดชา บุญค้ำ (2531 : 12, 13) ได้กล่าวถึงการติดตั้งป้ายต่างๆ มักมีความหลากหลาย และกระจัดกระจายโดยทั่วไป เพื่อความเป็นระเบียบและความชัดเจนในการสื่อสาร ป้ายเหล่านี้ควรมีการจัดวางอย่างเป็นระบบ ป้ายที่อยู่ในบริเวณที่ใกล้ๆ กันอาจรวมใช้โครงสร้างเดียวกันได้

5.2.5.7 ป้ายบอกข้อมูลข่าวสาร ขาดการดูแลรักษามีสภาพชำรุดทรุดโทรม รูปแบบไม่มีความเป็นเอกลักษณ์ของเมือง มีรูปแบบที่หลากหลาย อยู่ในตำแหน่งที่ไม่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับ เดชา บุญค้ำ (2531 : 12, 13) ได้กล่าวถึงการติดตั้งป้ายควรคำนึงถึงตำแหน่ง และข่าวสารนั้นๆ ต้องการส่งให้ผู้ใช้ใด ในขณะที่ผู้นั้นอยู่ในตำแหน่งใด หรือจากป้ายนั้นควรมองเห็นภาพอะไรบ้าง และควรคำนึงถึงความแข็งแรง คงทนต่อสภาพอากาศ และไม่ควรขัดแย้งกับสภาพแวดล้อมโดยรวม

5.2.5.8 ป้ายโฆษณา มีการติดตั้งป้ายโฆษณาต่างๆ ตามทางเดิน พบมากในย่านพาณิชย์ กรรม ติดตั้งไม่เป็นระเบียบ รกรุงรัง ขาดการควบคุมที่ดี เดชา บุญค้ำ (2531 : 8, 12 - 8, 13) กล่าวไว้ว่า ควรออกกฎข้อบังคับในการติดตั้งป้ายเพื่อแก้ไขปัญหาความรกตาของป้ายโฆษณาในภูมิทัศน์เมือง เช่น การห้ามติดตั้งในบริเวณย่านประวัติศาสตร์ และควบคุมขนาดและชนิดของป้ายที่จะทำการติดตั้ง และกำหนดรูปแบบ ตำแหน่งที่ติดตั้งป้าย โฆษณาให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม

5.2.5.9 ถังขยะ ไม่เพียงพอต่อความต้องการ รูปแบบไม่มีเอกลักษณ์ของเมือง ควรทำการปรับปรุงรูปแบบและเพิ่มจำนวนถังขยะ เดชา บุญค้ำ (2531 : 12, 15) ได้กล่าวถึงเกณฑ์ในการออกแบบถังขยะ ควรมีรูปแบบที่กลมกลืน เป็นส่วนหนึ่งของทางเดิน เป็นสิ่งประดับ ดูสวยงาม ออกแบบให้เข้ากับสิ่งประกอบภูมิทัศน์อื่นๆ วัสดุทนทานต่อการใช้งาน การจัดวางต้องไม่เกะกะกีดขวางการจราจร และต้องเข้าถึงได้ง่ายด้วย

5.2.5.10 ไฟฟ้า แสงสว่าง รูปแบบของโคมไฟไม่มีเอกลักษณ์ของเมือง บางแห่งมีสภาพชำรุดทรุดโทรมมาก ควรทำการปรับปรุงแบบของโคมไฟ ให้มีเอกลักษณ์และเข้ากับเมือง สอดคล้องกับ เดชา บุญค้ำ (2531 : 12, 27) ได้กล่าวถึงการเลือกใช้โคมไฟต้องคำนึงถึงระดับความสูงต่ำของดวงโคม รูปร่างลักษณะต่างๆ ต้องคำนึงถึงการใช้งาน ความกลมกลืนกับสิ่งประกอบภูมิทัศน์ ความทนทานการดูแลรักษา อายุการใช้งาน และราคา

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.5 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดภูมิทัศน์ และสภาพแวดล้อมริมคลองรังสิต ประยูรศักดิ์ จังหวัดปทุมธานี ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลและสรุปผลการวิจัย เพื่อเสนอแนวทางการจัดภูมิทัศน์ และสภาพแวดล้อมริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยได้มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการจัดภูมิทัศน์ และสภาพแวดล้อมในรูปแบบของย่าน

ย่านพาณิชย์กรรม บริเวณตลาดรังสิต เป็นย่านที่มีประชาชนใช้บริการมากที่สุด ควรออกกฎข้อบังคับ ห้ามตั้งขายสินค้ารुक้าทางเดินและถนน เพื่อให้ประชาชนเดินซื้อสินค้าและจราจรได้สะดวก ห้ามติดป้ายประกาศ และป้ายโฆษณา กั้นสาครบริเวณหน้าร้านใช้สีโทนเดียวกันหมด เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยและสวยงาม ย่านตลาดสะพานแดง จัดตลาดนัดกลางแจ้งให้เป็นตลาดนัดที่ถาวร โดยแบ่งเป็นล็อคสำหรับขายของ ส่วนตลาดได้รุ่งให้ทางเทศบาลจัดหาที่บริเวณฝั่งตรงข้ามกับสวนเฉลิมพระเกียรติ ทำเป็นตลาดที่มีระเบียบไม่บุกรุกทางเท้าและถนน จัดหาถังขยะ เพื่อให้เพียงพอกับตลาด ติดตั้งเสาไฟฟ้าตามทางเดินเพื่อให้ความสว่างแก่ชุมชนในเวลากลางคืน ย่านตลาดเลียบบคลอง 1-3 จัดหาที่จอดรถสำหรับลูกค้าร้านอาหารและร้านค้าบริเวณนั้น ออกกฎข้อบังคับห้ามจอดรถบริเวณริมถนนโดยเด็ดขาด เพื่อป้องกันอุบัติเหตุที่เกิดจากการจราจร ย่านขายอาหารริมคลอง 1-3 เสนอให้ปรับปรุงตัวเรือขายก๋วยเตี๋ยวให้เป็นรูปแบบเดียวกัน และจัดบริเวณให้เป็นระเบียบเรียบร้อย และออกกฎข้อบังคับห้ามปล่อยน้ำเสียลงคลองโดยเด็ดขาด โดยทุกลำเรือต้องมีถังบำบัดก่อนปล่อยน้ำลงสู่ท่อน้ำสาธารณะเสนอสร้างตลาดต้นไม้ และสวนสีเขียว บริเวณคลอง 2 ซึ่งเป็นที่ของเอกชนรายหนึ่งเพื่อกระจายรายได้ และอาชีพสู่ชุมชน

ย่านที่พักอาศัย ซึ่งเป็นชุมชนหนาแน่นส่วนใหญ่ เสนอเพิ่มพื้นที่ส่วนกลางให้กับชุมชน เพิ่มพื้นที่สีเขียว เพิ่มถนนและทางเดินภายในชุมชน เพิ่มถังขยะ ไฟฟ้าแสงสว่าง และโทรศัพท์สาธารณะ เพื่อให้เพียงพอกับความต้องการของชุมชน

2. ข้อเสนอแนะในการจัดภูมิทัศน์ และสภาพแวดล้อมในรูปแบบที่ว่างโล่ง

สวนสาธารณะ บริเวณประตูน้ำจุฬาลงกรณ์ เสนอให้รื้อชุมชนที่บุกรุกโดยรอบ ซึ่งมีไม่มากนักออกให้หมด และห้ามขายของภายในบริเวณสวนสาธารณะ ปรับปรุงพื้นที่ภายในบริเวณสวนให้มีความร่มรื่น สวยงาม โดยการปลูกต้นไม้พุ่ม และไม้ดอกเพิ่มเติม ทำทางเดินเพิ่มเติม และปลูกหญ้า เพื่อลดฝุ่น จัดที่นั่งให้เหมาะสมเพียงพอ เพิ่มถังขยะและจัดวางให้เพียงพอ เพิ่มลานกีฬา และสนามเด็กเล่น

พื้นที่โล่งประเภทลานกิจกรรม บริเวณสวนเฉลิมพระเกียรติ เพิ่มต้นไม้โดยรอบให้มากขึ้น ปลูกต้นไม้พุ่มและไม้ดอกเพิ่มเติม เพิ่มม้านั่งให้เพียงพอ เพิ่มไฟฟ้าแสงสว่าง และถึงเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขยะ ปรับปรุงศาลาพักผ่อนที่ชำรุดให้ดีขึ้น ย้ายตลาดโต้รุ่งโดยออกกฎหมายห้ามวางของขายบริเวณสวน และจัดหาที่ให้บริเวณอีกฝากหนึ่งของถนน

พื้นที่โล่งริมน้ำ บริเวณหลังตลาดรังสิต เป็นพื้นที่โล่งสำหรับจอดรถ และลานแอร์โรบิคปลูกต้นไม้พุ่ม และไม้ดอกเพิ่ม เพื่อให้เกิดร่มเงา และความสวยงาม เพิ่มม้านั่งสำหรับพักผ่อน บริเวณอีกฝากหนึ่งของถนนถูกบุกรุกโดยชุมชน เสนอให้ย้ายออก และทำเป็นลานโล่ง สำหรับพักผ่อนริมน้ำ บริเวณจัดให้มีศาลาพักผ่อนริมน้ำ ม้านั่งพักผ่อน ลานกีฬา และปลูกต้นไม้ใหญ่เพื่อให้ร่มเงา และไม้พุ่มไม้ดอกเพื่อความสวยงาม เริ่มตั้งแต่ต้นถนนพหลโยธิน ไปจนถึงท่าน้ำบริเวณหลังตลาดรังสิต

เสนอแนวทางปรับปรุงสวนหย่อมริมคลองทั้ง 2 ฝั่งตลาดทั้งแนว คลอง 1- 3 โดยปลูกต้นไม้ใหญ่เพื่อให้ร่มเงา และไม้พุ่มไม้ดอก เพื่อความสวยงาม เพิ่มทางเดินและลู่วิ่งออกกำลังกายตลอดแนวคลอง

3. ข้อเสนอแนะในหารจัดภูมิทัศน์ และสภาพแวดล้อมในรูปแบบของเส้นทางสัญจร

ที่จอดรถ ที่จอดรถบริเวณตลาดสะพานแดง ซึ่งเป็นที่จอดรถกลางแจ้งไม่เสียค่าบริการ ปรับปรุงพื้นที่โดยการจัดที่จอดรถ และการสัญจรของรถภายในบริเวณ ให้เป็นระเบียบเพื่อสามารถจอดรถได้มากขึ้น และเพิ่มที่จอดรถจักรยานยนต์จัดให้มีพนักงานคอยอำนวยความสะดวกในการเข้าออก และการจอดรถ เพื่อความสะดวกในการใช้บริการภายในพื้นที่ ปลูกต้นไม้ที่มีกิ่งไม้เปราะหักง่ายเพื่อให้ร่มเงา และลดความร้อนจากพื้นที่ เสนอออกกฎหมายห้ามจอดรถริมถนนโดยเด็ดขาด เพื่อการจราจรที่สะดวกขึ้น และลดอุบัติเหตุ เพิ่มไฟฟ้าแสงสว่าง และป้ายจราจร เสนอเพิ่มที่จอดรถริมร้านก๋วยเตี๋ยวเรือออกเป็นช่วงๆ เพื่อลดปัญหาการจอดรถริมทางเท้า ส่วนที่จอดรถย่านพักอาศัยที่ยังไม่มีที่จอดรถ จะจัดให้และเพิ่มที่จอดรถให้เพียงพอกับความต้องการของประชาชนมากที่สุด

เส้นทางสัญจรทางบก ถนนสายหลักบริเวณตลาดรังสิต ตลาดสะพานแดง และตลาดเลียบบคลอง 1-3 เสนอออกกฎหมายห้ามจอดรถริมถนนโดยเด็ดขาด รวมไปถึงถนนสายรอง และถนนสายย่อยภายในชุมชน เพิ่มถนนภายในชุมชนเพื่อการเดินทางที่สะดวกขึ้น และความต่อเนื่องระหว่างชุมชน ปรับปรุงถนนที่ชำรุดขาดการบำรุงดูแลรักษา เพิ่มไฟฟ้าแสงสว่าง และป้ายจราจรแก่ชุมชน

เส้นทางสัญจรทางน้ำ ปรับปรุงท่าเรือทุกท่าให้ได้มาตรฐานและความปลอดภัยปรับปรุงศาลาพักผ่อน และทางขึ้นลงที่ชำรุดให้ดีขึ้น เสนอเพิ่มตลาดน้ำบริเวณสวนเฉลิมพระเกียรติเพื่อสร้างอาชีพและกระจายรายได้แก่ชุมชน

4. ข้อเสนอแนะในหารจัดภูมิทัศน์ และสภาพแวดล้อมในรูปแบบที่หมายตา

ที่หมายตาที่เด่นชัดที่สุดของคลองรังสิตประยูรศักดิ์ คือ ร้านก๋วยเตี๋ยวเรือจากสภาพปัจจุบันยังขาดการจัดระเบียบที่ดี รูปแบบของตัวเรือ ไม่มีรูปแบบที่แน่นอน มีทั้งชั้นเดียว และ 2 ชั้น บางลำมีสภาพทรุดโทรม ขาดการดูแลรักษา เสนอให้ปรับปรุงตัวเรือให้เป็นรูปแบบเดียวกัน และจัดบริเวณให้เป็นระเบียบเรียบร้อย เสนอแนวทางการปรับปรุงรูปแบบสะพานข้ามคลองให้มีรูปแบบที่คล้ายคลึงกัน รูปแบบของสะพานควรมีความกลมกลืน และมีเอกลักษณ์ของเมืองหรือท้องถิ่น

5. ข้อเสนอแนะในหารจัดภูมิทัศน์ และสภาพแวดล้อมในรูปแบบของสิ่งก่อสร้าง

ท่าเรือ เนื่องจากพื้นที่ทำการศึกษาดังอยู่ริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ จะมีท่าเรืออยู่หลายท่า แต่ปล่อยให้ชำรุด และผูกงอโดยไม่ได้รับการบำรุงรักษาและดูแล เสนอปรับปรุงท่าเรือให้ได้มาตรฐาน และความปลอดภัย ปรับปรุงศาลาพักผ่อน และทางขึ้นลงที่ชำรุดให้ดีขึ้น

ศาลาพักผ่อนริมคลอง เสนอปรับปรุงศาลาพักผ่อนริมคลอง ให้มีสภาพที่ดีขึ้น และเพิ่มจำนวนศาลาให้เพียงพอต่อความต้องการของชุมชน

เสนอสร้าง ศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP) อาคารบริการนักท่องเที่ยว และลานพักผ่อนสำหรับประชาชน บริเวณลานโล่งริมห้างเมเจอร์ซีเนเพลค

เสนอสร้าง ห้องน้ำบริการชาย-หญิง สำหรับรองรับร้านอาหาร และร้านก๋วยเตี๋ยวริมคลอง

6. ข้อเสนอแนะในหารจัดภูมิทัศน์ และสภาพแวดล้อมในรูปแบบสิ่งประกอบบริเวณ

ม้านั่ง เสนอรูปแบบใหม่ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม และมีความแข็งแรงทนทานเพิ่มจำนวนให้เพียงพอต่อความต้องการในบริเวณนั้นๆ

ป้ายบอกสถานที่ เสนอรูปแบบที่มีความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ใช้วัสดุที่หาได้ง่ายในพื้นที่การสื่อสารข้อมูลชัดเจน เข้าใจง่าย

ป้ายบอกทิศทาง เสนอรูปแบบใหม่ที่มีความแข็งแรงทนทาน ติดตั้งให้เป็นระเบียบและชัดเจน ในการสื่อสาร ภายในป้ายสื่อถึง ทิศทางของแหล่งท่องเที่ยว และระยะทางการเดินทาง

ป้ายข้อมูลข่าวสาร เสนอรูปแบบใหม่ให้มีความแข็งแรง และมีเอกลักษณ์ของท้องถิ่น

ถังขยะ เสนอรูปแบบใหม่ให้ดูเป็นสิ่งประดับบริเวณ ใช้วัสดุที่ทนทาน ใช้ระบบถังขยะสองใบ โดยแยกขยะเปียก-ขยะแห้งออกจากกัน และมีฝาปิด เพิ่มจำนวนถังขยะบริเวณทางเดินทุกระยะ 200 เมตร

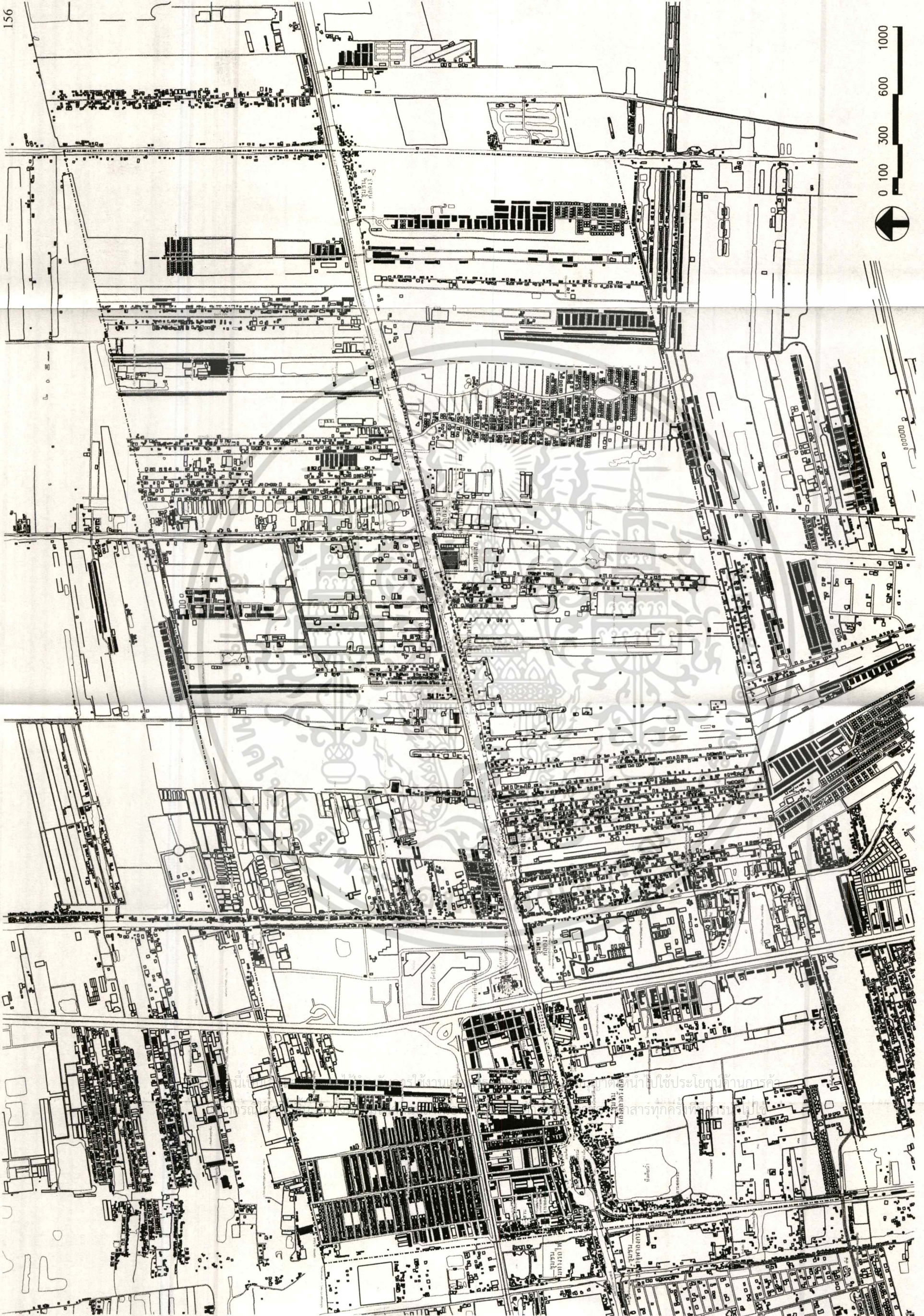
ไฟฟ้า เสนอรูปแบบของดวงโคมให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม และเป็นสิ่งประดับถนน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

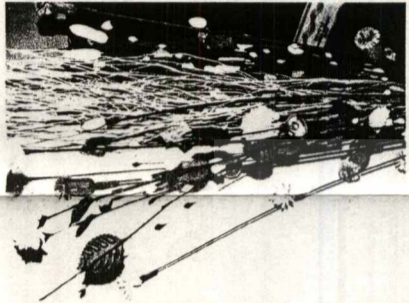
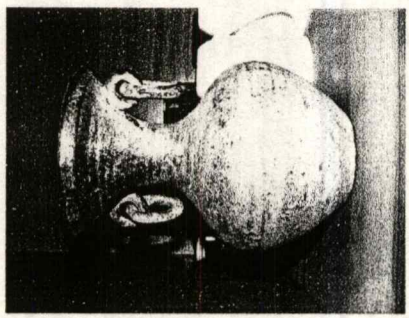
5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

จากการศึกษาพบว่า ยังมีประเด็นอื่นๆ ที่น่าสนใจอีกหลายประการ ซึ่งไม่สามารถทำการศึกษาได้ทั้งหมด เนื่องจากระยะเวลาที่มีจำกัด จึงขอเสนอแนะแนวทางสำหรับการศึกษาในโอกาสต่อไป เพื่อเป็นแนวทางในการจัดภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อม ริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ จังหวัดปทุมธานี ดังต่อไปนี้

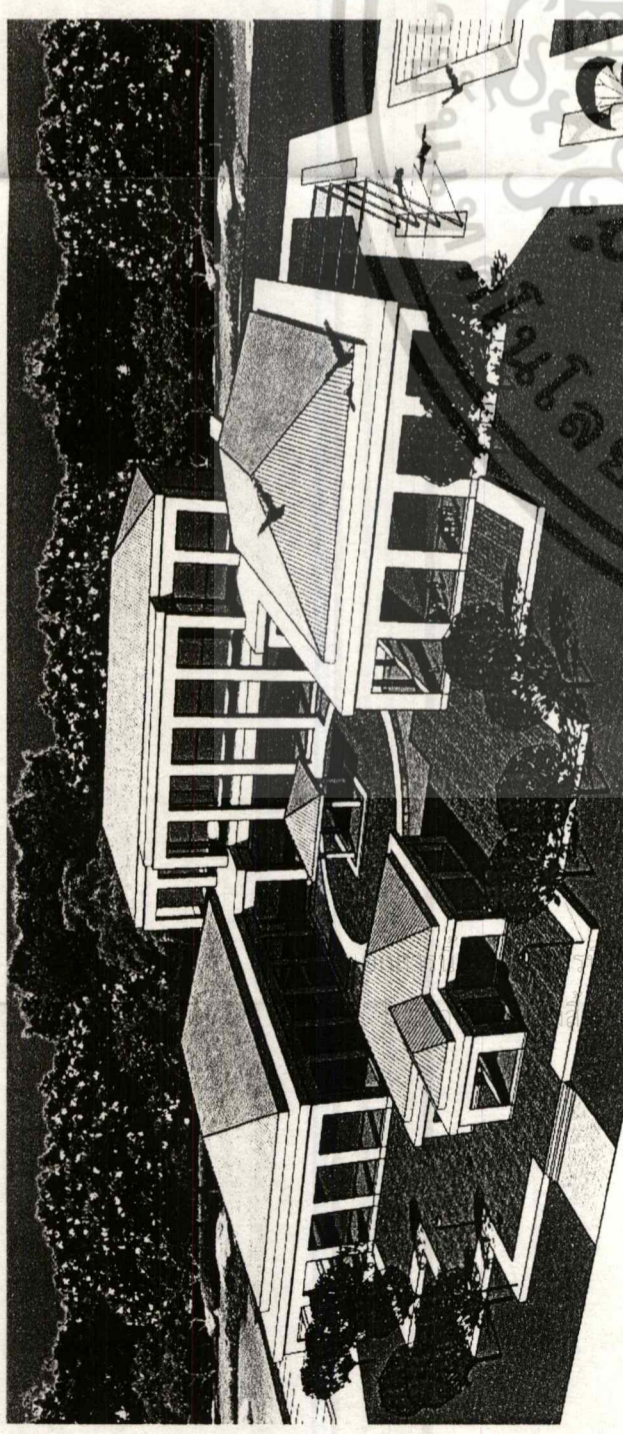
1. ควรมีการวิจัยเพื่อเป็นแนวทางในการจัดภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ตลอดทั้งสาย เพื่อให้มีการต่อเนื่องและความเป็นระเบียบเรียบร้อยแก่ชุมชน โดยเริ่มจากคลอง 3 ไปจนถึงคลอง 15
2. ควรวิจัยรูปแบบของสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น เพื่อนำเอกลักษณ์มาปรับปรุงใช้ในการออกแบบสิ่งก่อสร้างริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์
3. ศึกษาถึงปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปล่อยน้ำเสียและการทิ้งขยะลงคลอง โดยเฉพาะเรื่องคุณภาพของน้ำ เพื่อนำมาแก้ไขปัญหายั่งยืนและสร้างจิตสำนึกให้กับชุมชน ในการรักษาคลองรังสิตประยูรศักดิ์ให้คงสภาพดั้งเดิม
4. เสนอสร้างกิจกรรมอันก่อให้เกิดรายได้แก่ชุมชนและประชาชนทั่วไป บริเวณริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์เพื่อรองรับความเจริญในอนาคต โดยไม่กระทบกับภูมิทัศน์และสิ่งแวดล้อม
5. ศึกษาเรื่องกฎหมาย เพื่อควบคุมการบุกรุกและปลูกสร้างอาคารบริเวณริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ ให้เป็นรูปแบบเดียวกันให้ชัดเจนและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

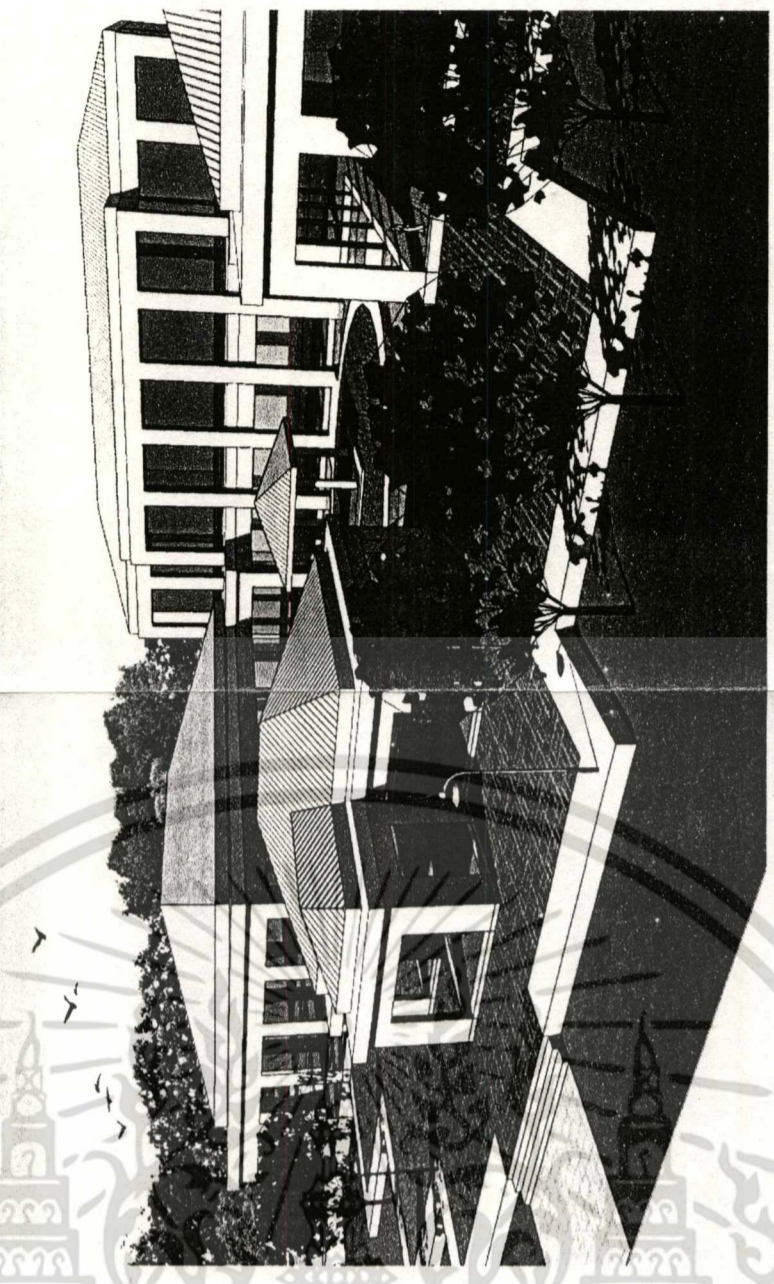
ภาพที่ 5.3 แสดงผังโครงการ

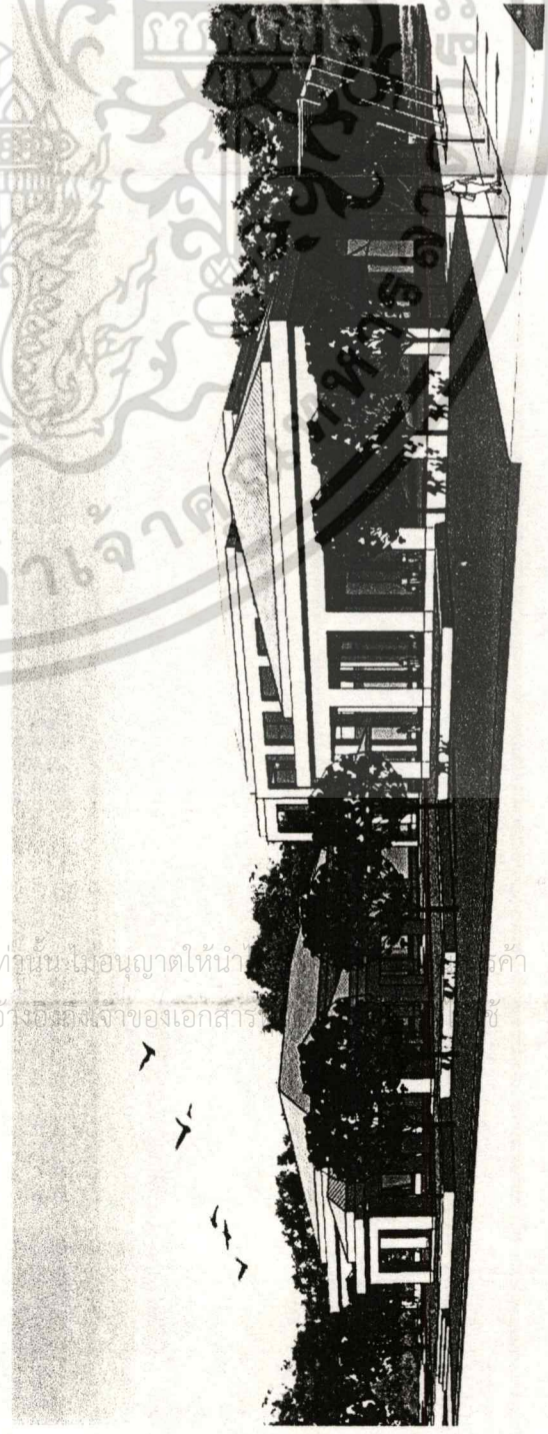
แสดงตัวอย่างผลิตภัณฑ์ชุมชน

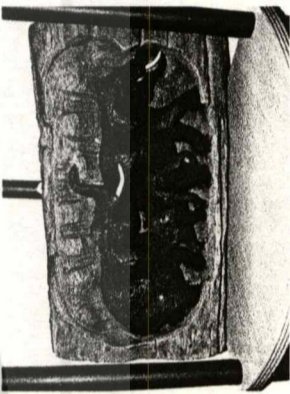
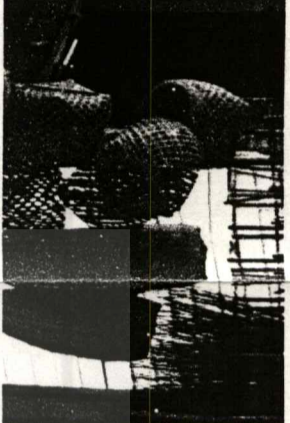
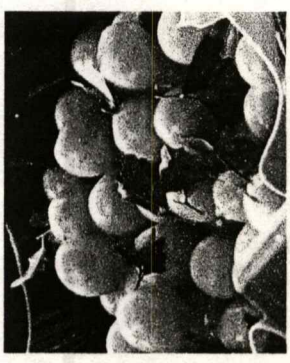
ทัศนียภาพ 1

ทัศนียภาพ 2

ทัศนียภาพ 3

แสดงตัวอย่างผลิตภัณฑ์ชุมชน

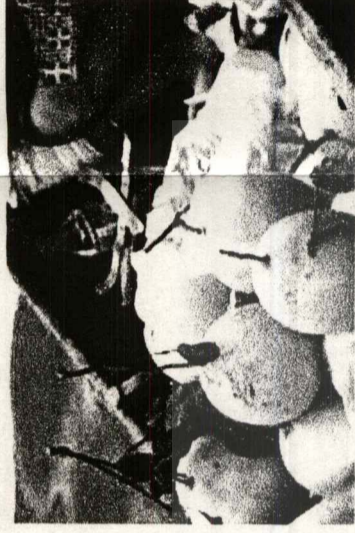
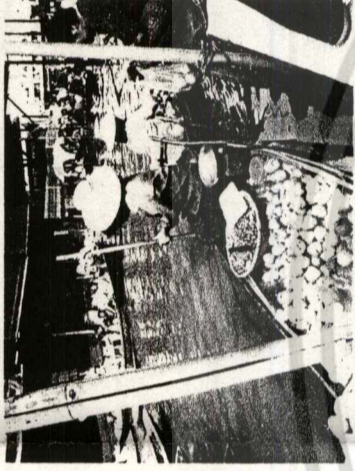
รูปที่ 5.5 แสดงทัศนียภาพศูนย์แสดงสินค้า (OTOP)

ศูนย์บริการประชาชน

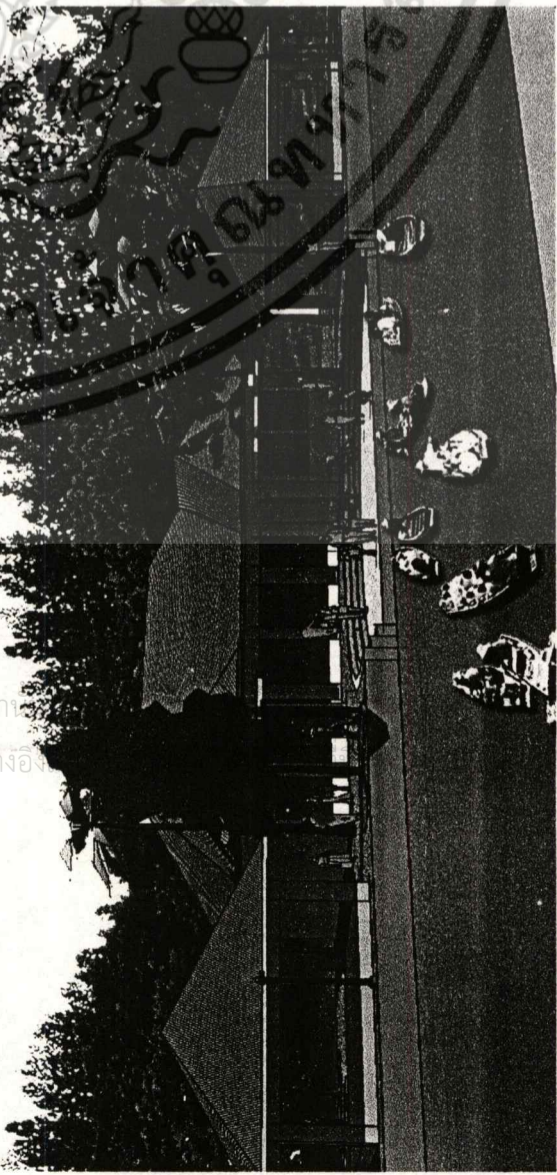
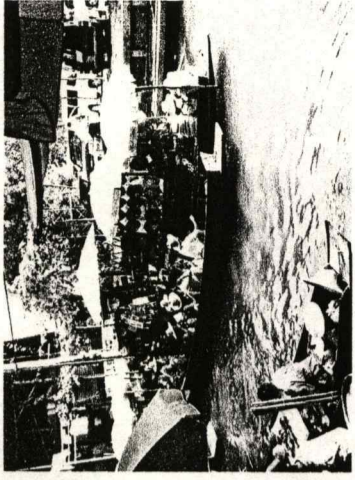
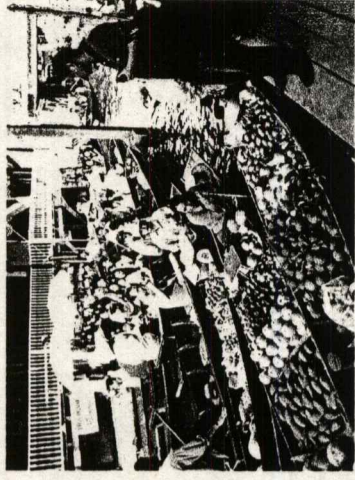
นี้ไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้
ทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงแหล่งเจ้าของเอกสาร

ทัศนียภาพ 1

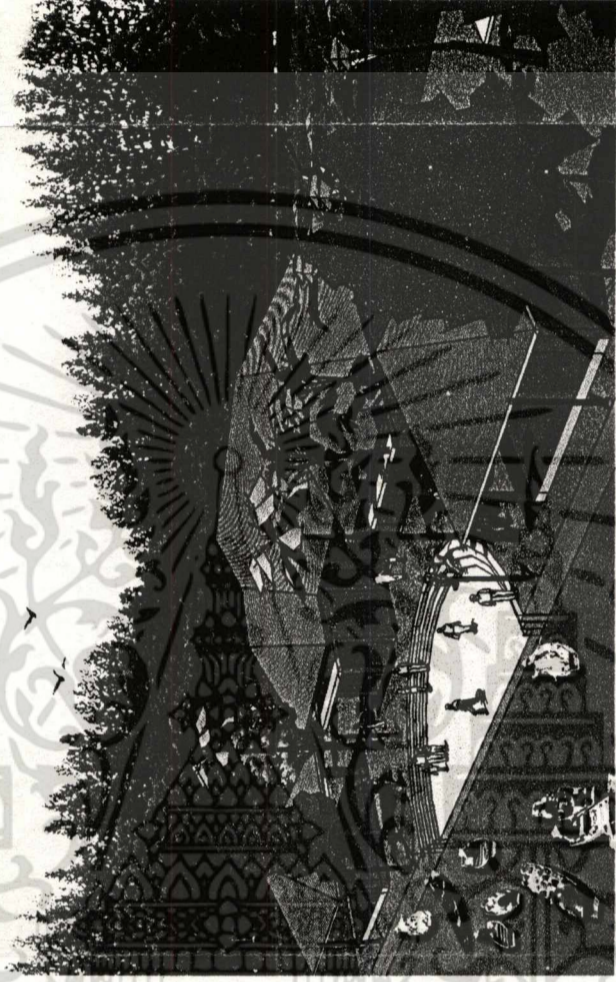
แสดงวิถีชีวิตชุมชนริมน้ำ

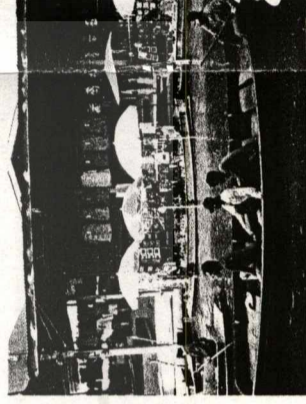
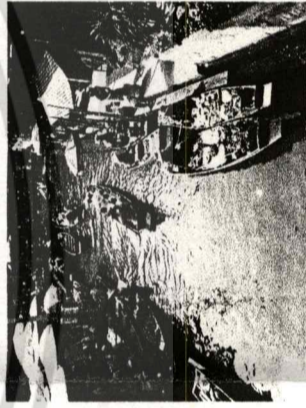
ทัศนียภาพ 2

รูปที่ 5.7 แสดงทัศนียภาพสวนเฉลิมพระเกียรติ

ตลาดน้ำบริเวณตลาดสะพานแดง

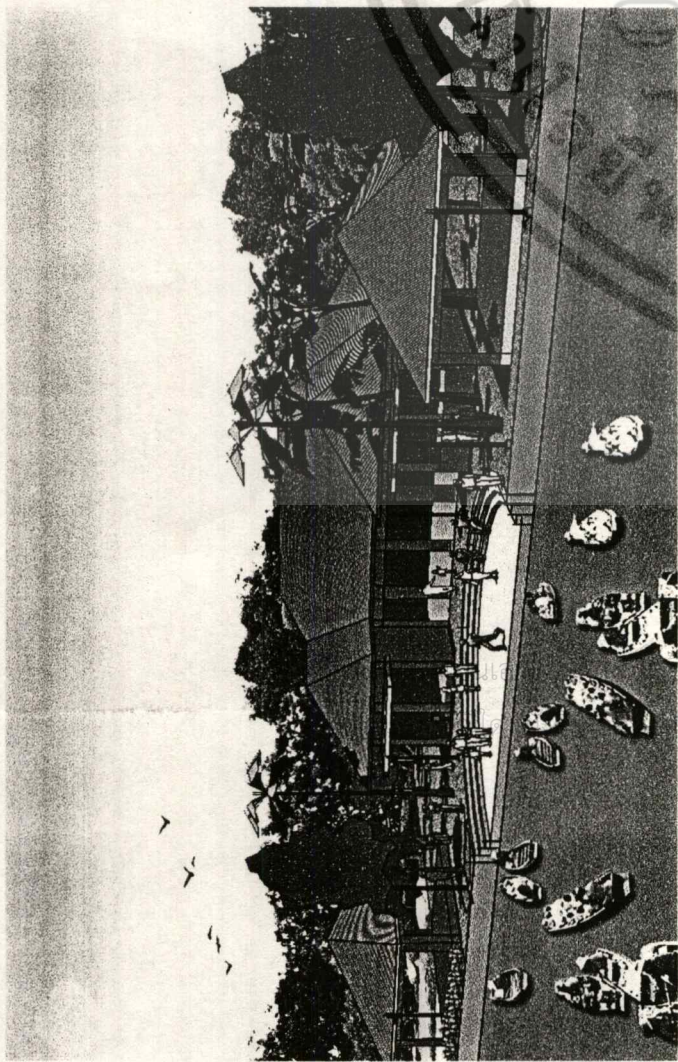

ทัศนียภาพ 3

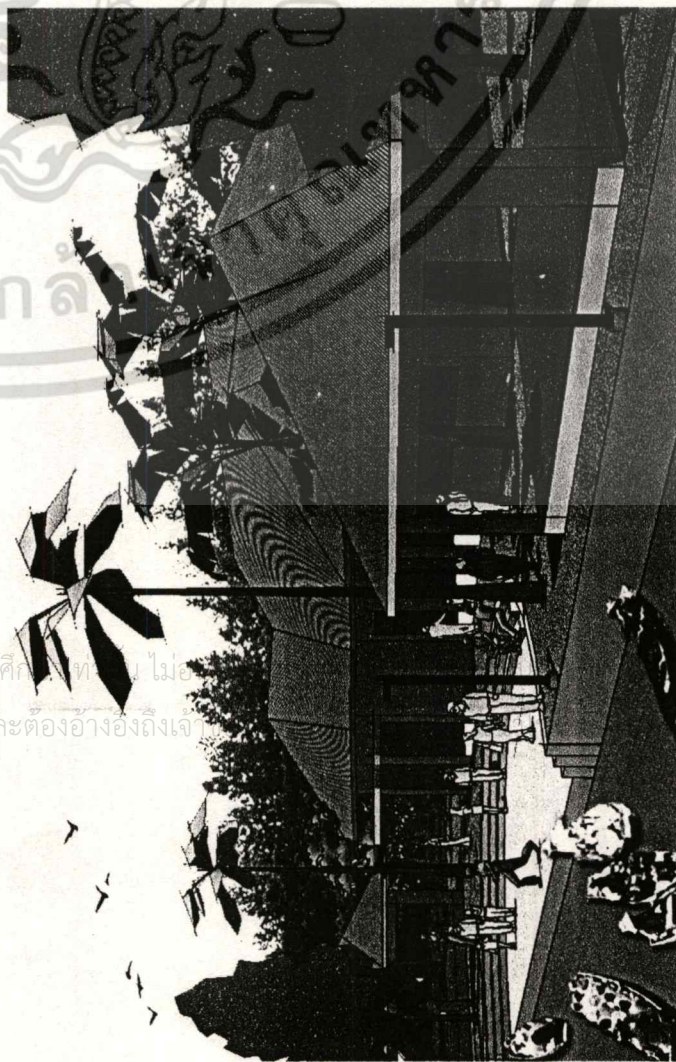
แสดงวิถีชีวิตชุมชนริมน้ำ

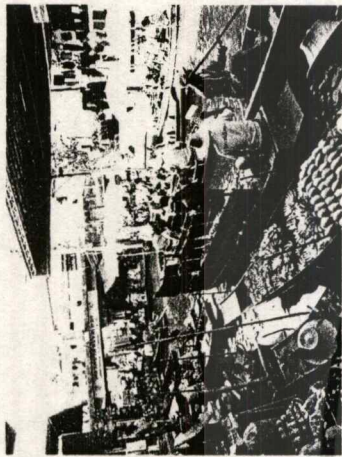
ทัศนียภาพ 1

สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษา... ไม่...
ตามมติที่ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ...

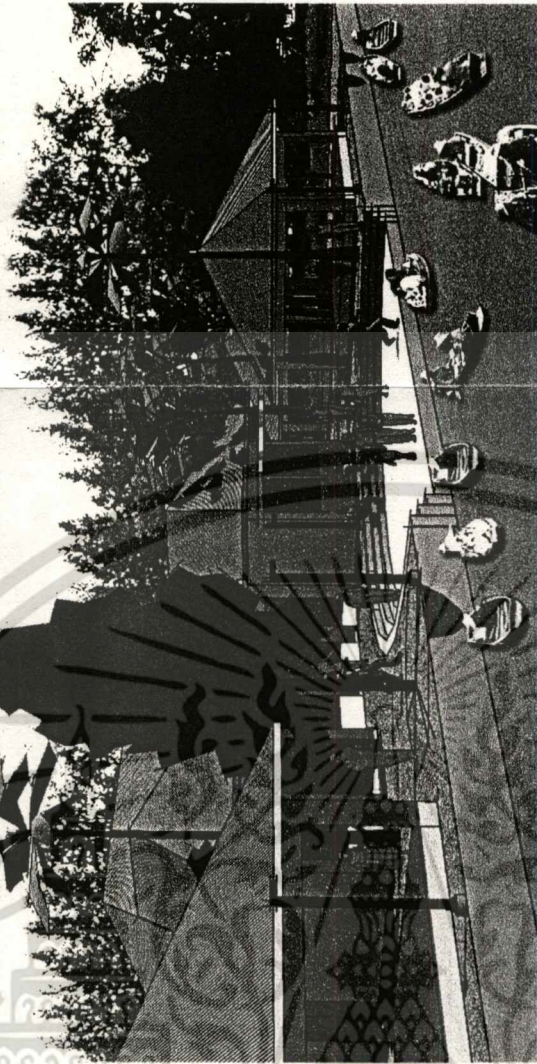
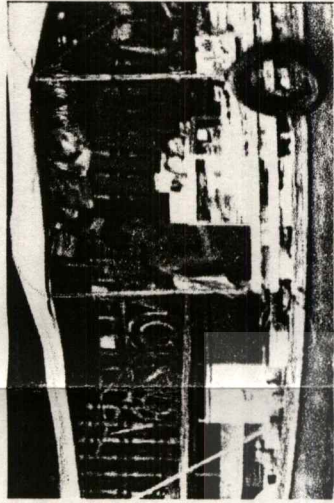

ทัศนียภาพ 2

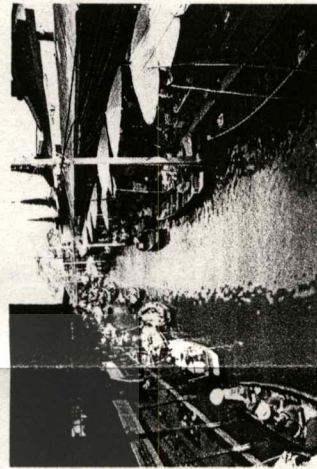
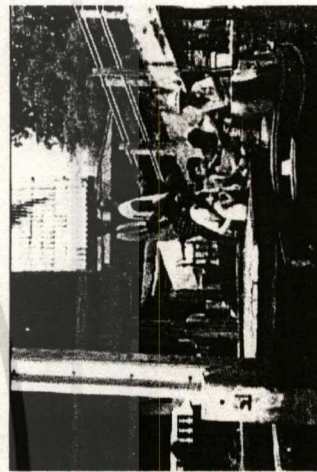
รูปที่ 5.8 แสดงทัศนียภาพสวนเฉลิมพระเกียรติ
ตลาดน้ำบริเวณตลาดสะพานแดง

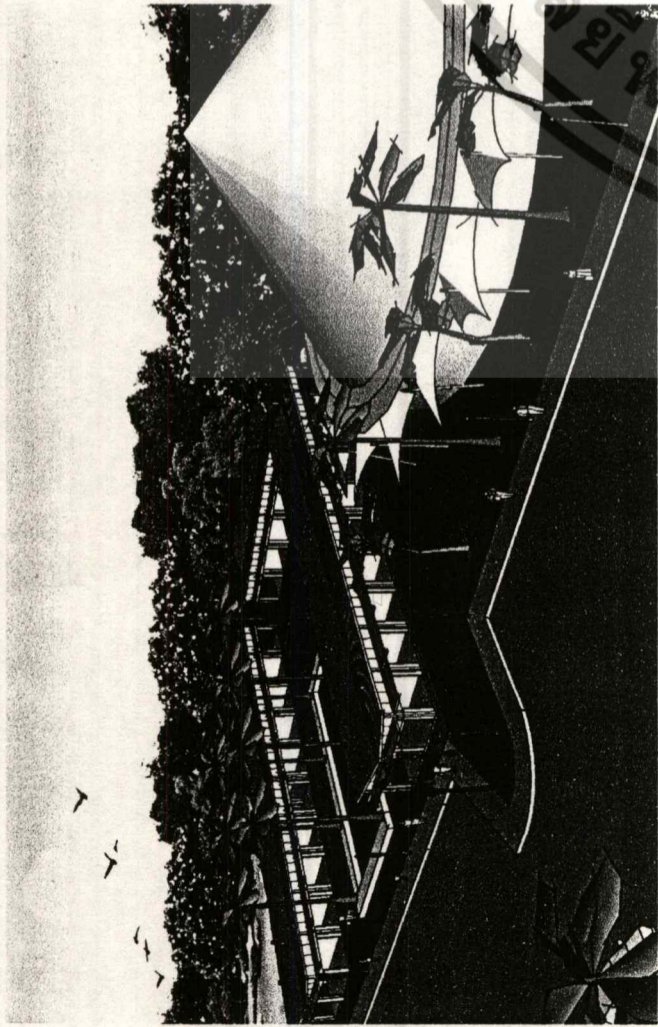
แสดงวิถีชีวิตชุมชนริมน้ำ

ทัศนียภาพ 3

แสดงวิถีชีวิตชุมชนริมน้ำ

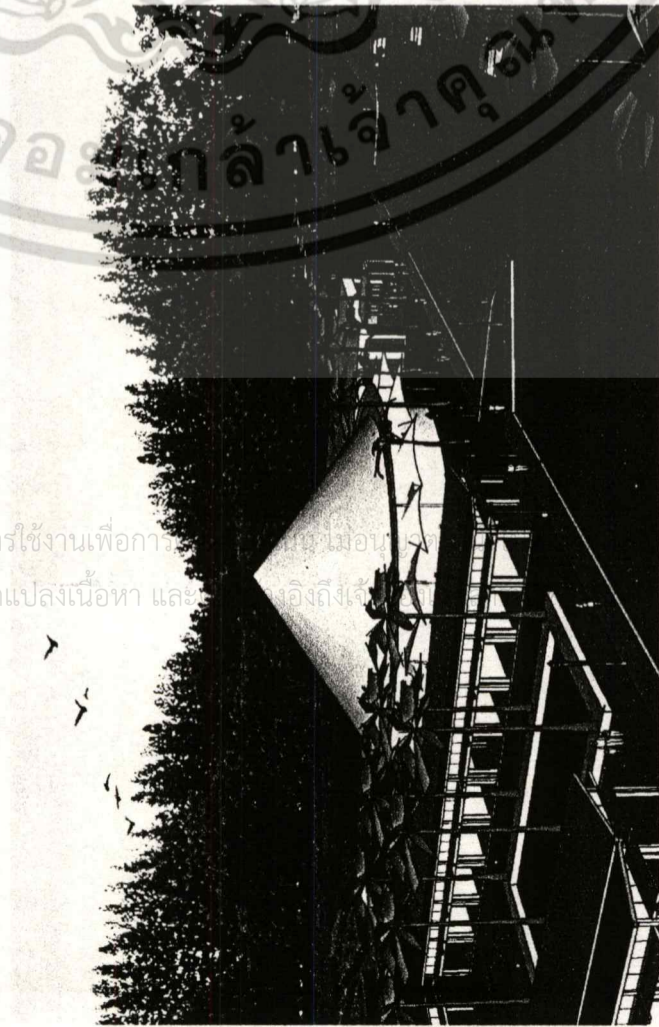

ทัศนียภาพ 1

สำหรับการใช้งานเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ
ให้ตัดแปลงเนื้อหา และ... อิงถึงได้

ทัศนียภาพ 2

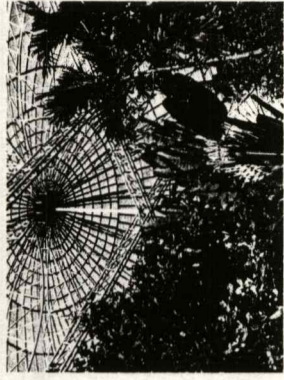
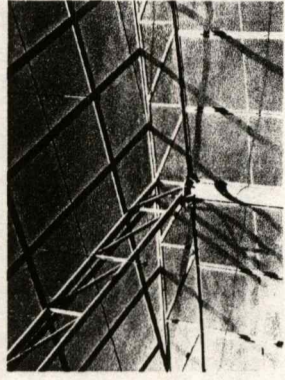

ทัศนียภาพ 3

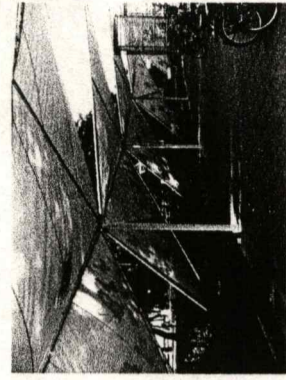
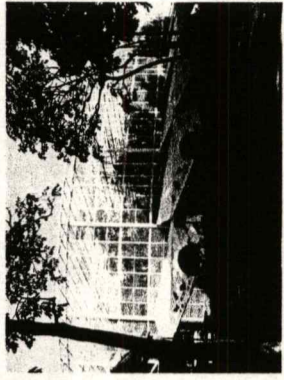
การค่า
นั้ใช้

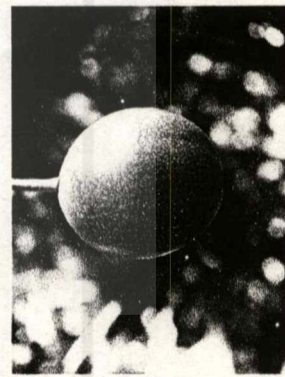
ทัศนียภาพ 4

แสดงโครงสร้างภายในสวนผีเสื้อ

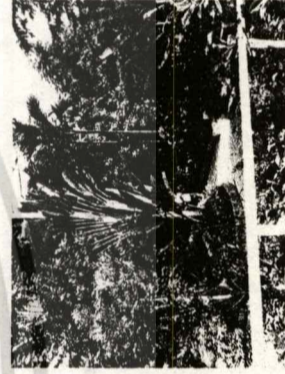
แสดงทางดินรอบสวนผีเสื้อ

และตลาดต้นไม้

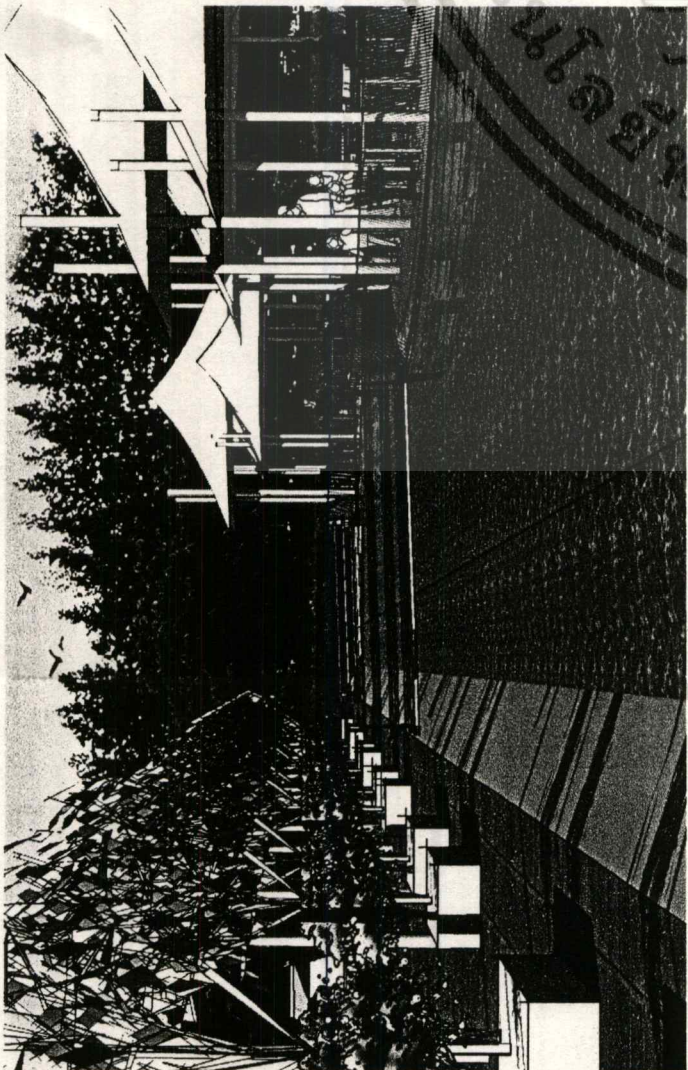

แสดงพันธุ์ไม้ต่างๆ

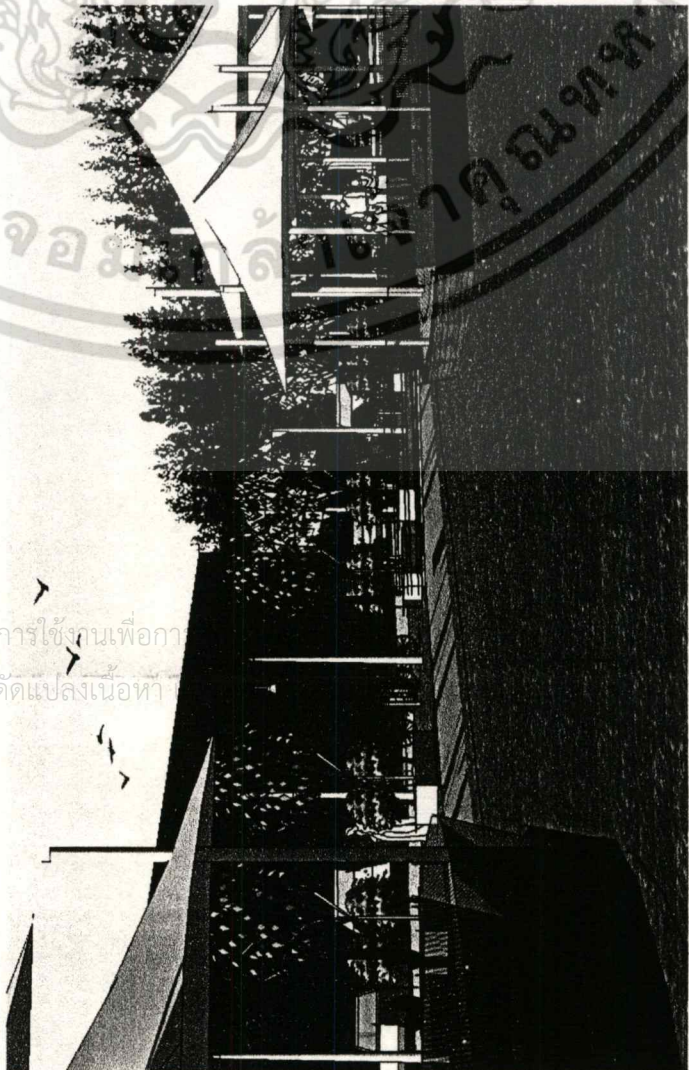
แสดงพันธุ์ไม้ในสวนผีเสื้อ

รูปที่ 5.10 แสดงทัศนียภาพสวนผีเสื้อ

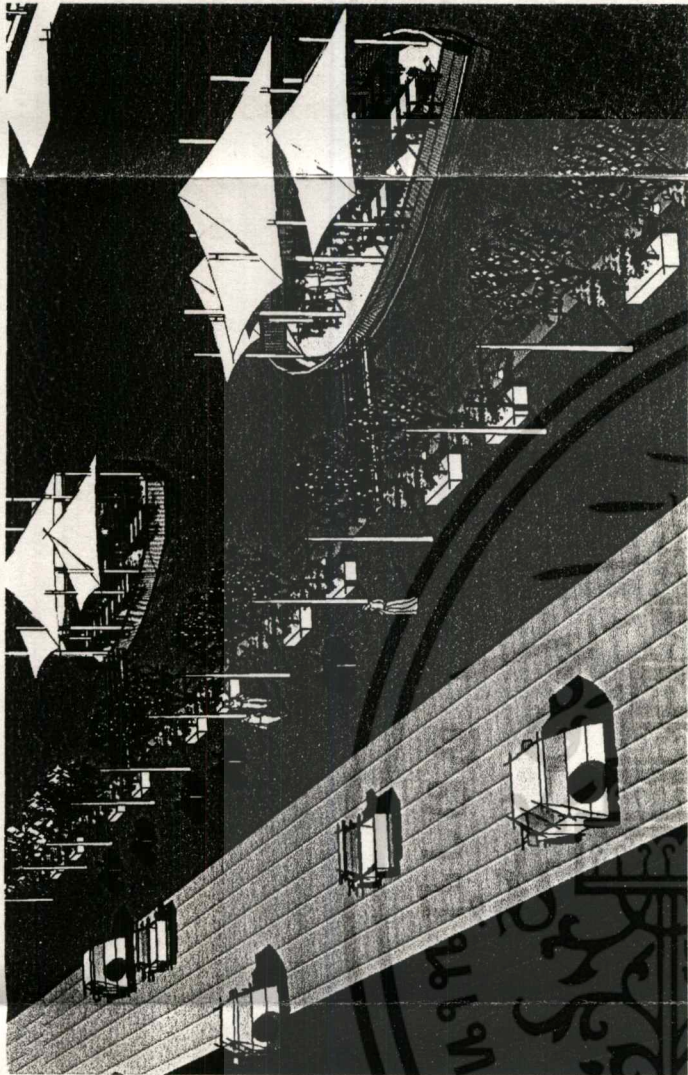
ทัศนียภาพ 1

ที่สำหรับการใช้งานเพื่อกา
ห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา

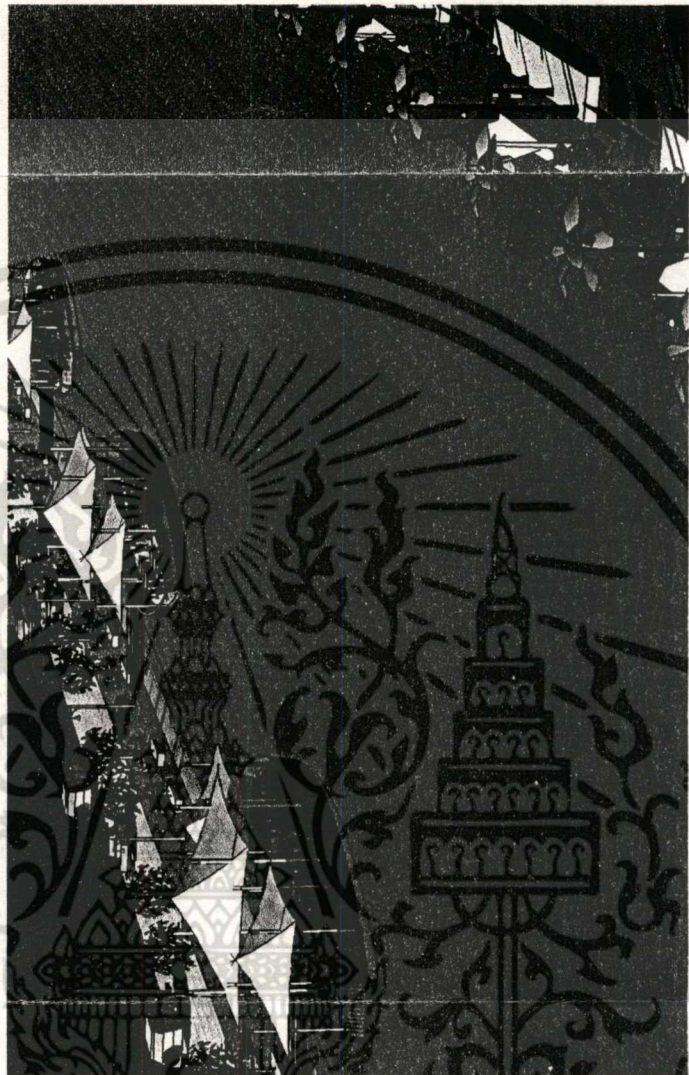

ทัศนียภาพ 3

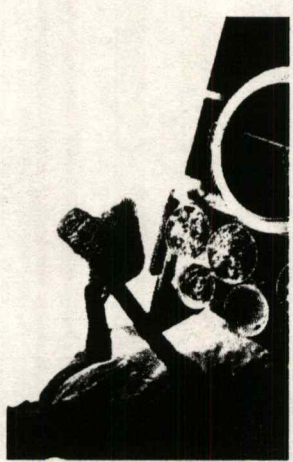
ที่ทำการค้า
นำไปใช้

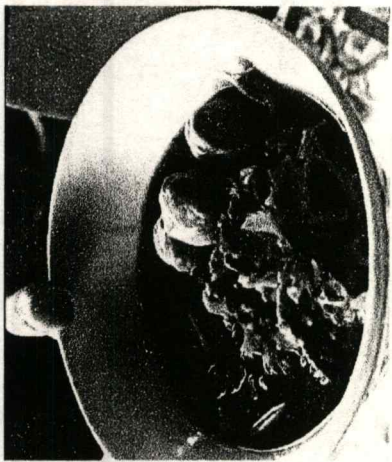
ทัศนียภาพ 2

ทัศนียภาพ 4

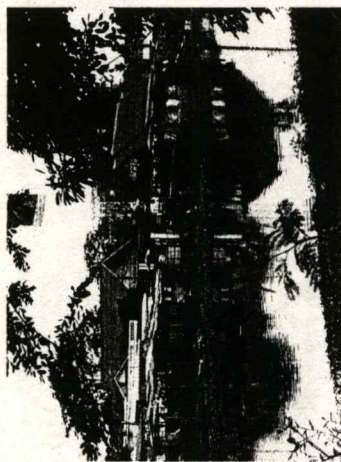
แสดงอาหารริมคลอง

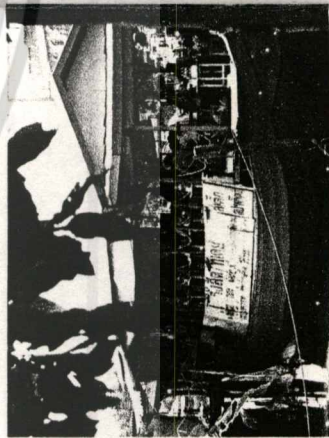
แสดงอาหารริมคลอง

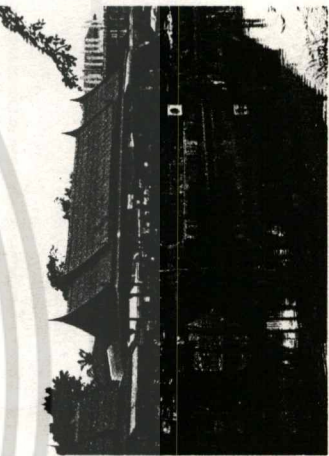
แสดงอาหารริมคลอง

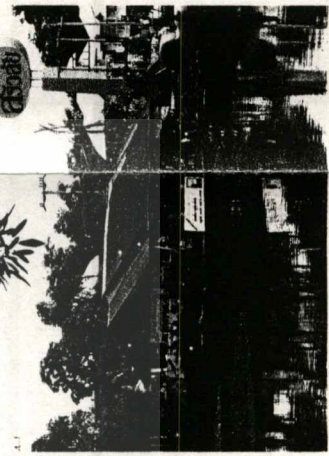
แสดงสภาพปัจจุบันเรือกล้วยเดี่ยว

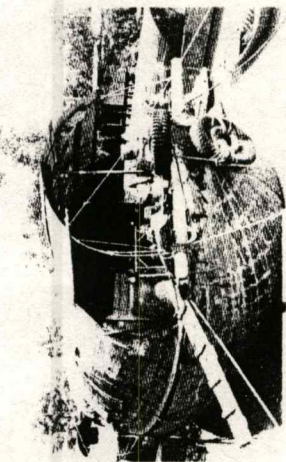
แสดงสภาพปัจจุบันเรือกล้วยเดี่ยว

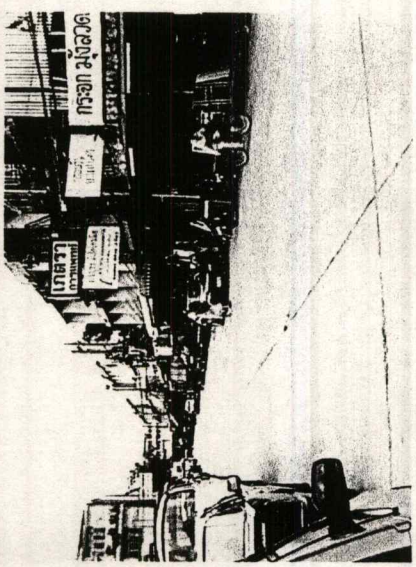
แสดงสภาพปัจจุบันเรือกล้วยเดี่ยว

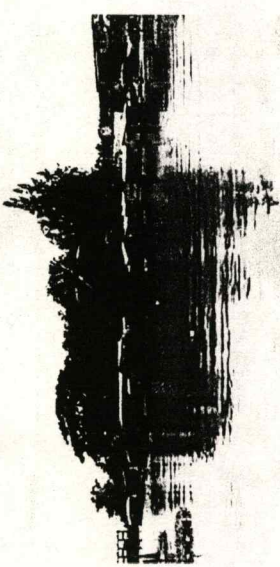
แสดงสภาพปัจจุบันเรือกล้วยเดี่ยว

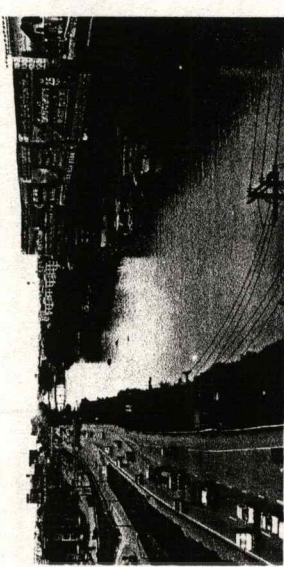
แสดงเรือกล้วยเดี่ยวก่อนปรับปรุง

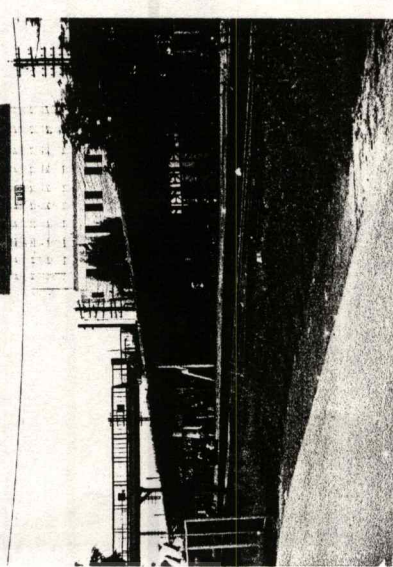
สภาพพื้นที่มองจากทิศเหนือ

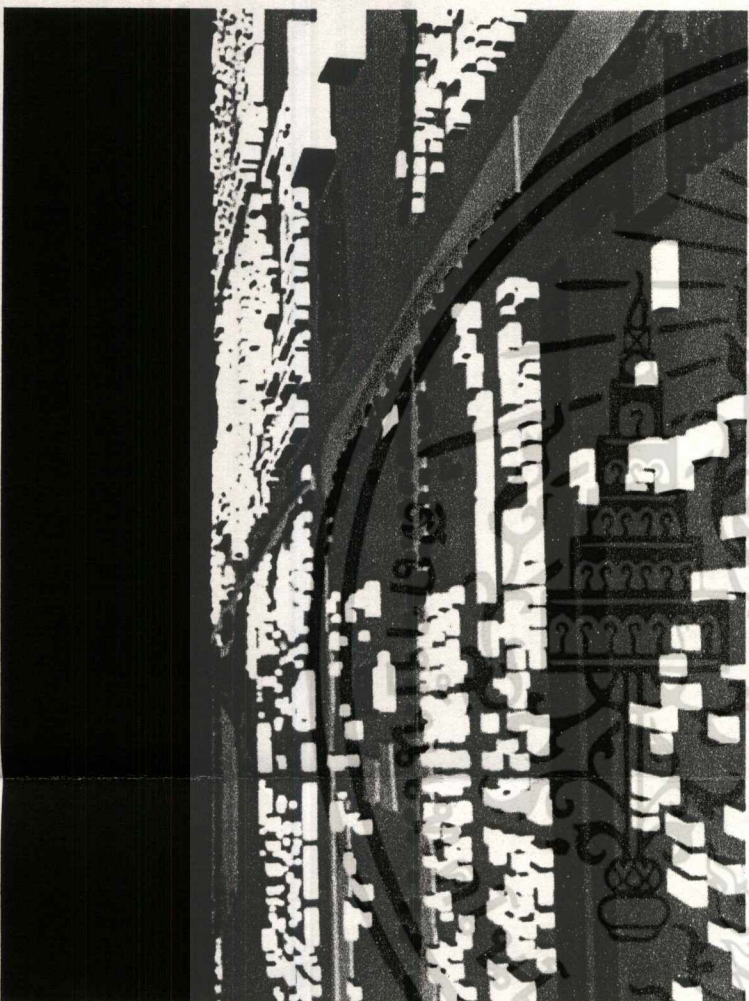
สภาพพื้นที่มองจากทิศใต้

สภาพพื้นที่มองจากทิศตะวันออก

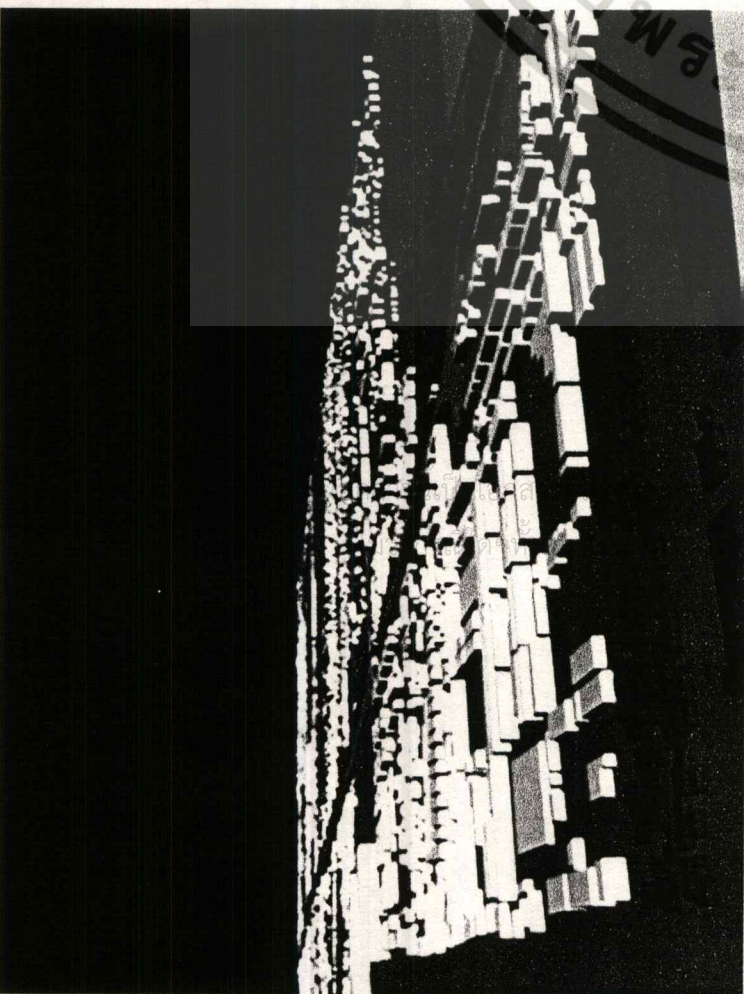
สภาพพื้นที่มองจากทิศตะวันตก

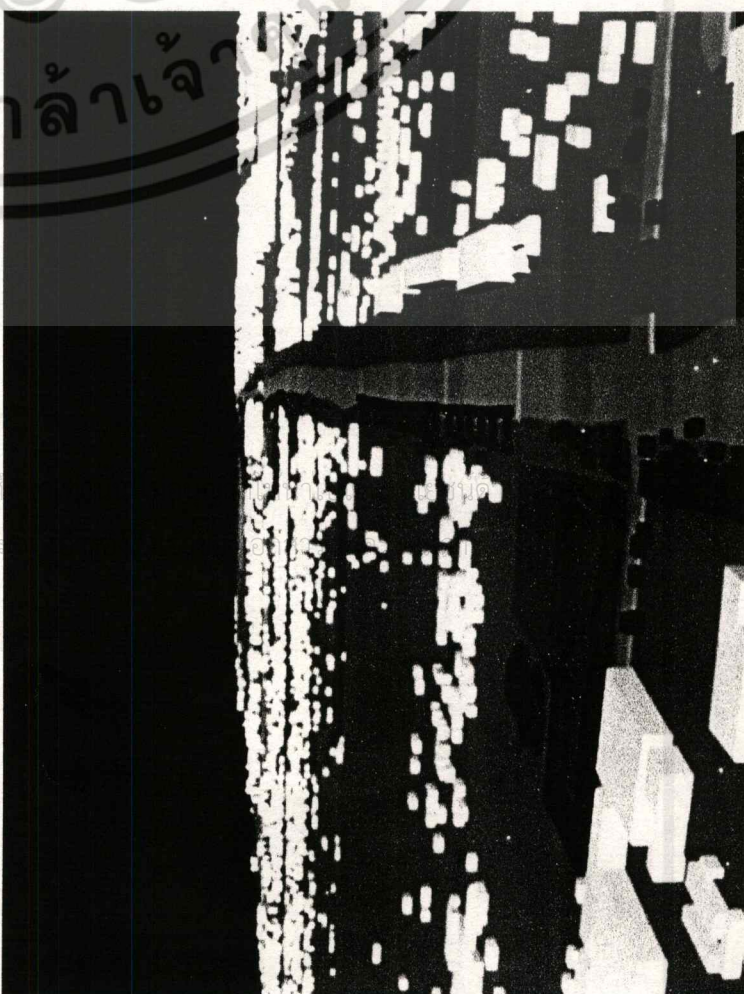
มุมมองSITEมองจากทิศใต้

มุมมองSITEมองจากทิศตะวันตก

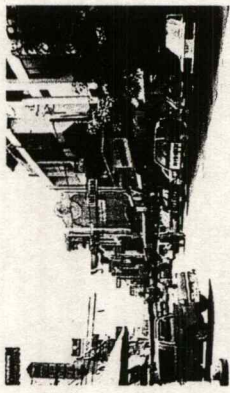
มุมมองSITEมองจากทิศเหนือ

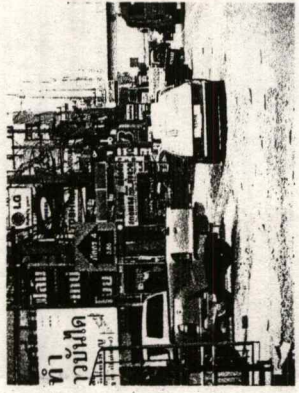
มุมมองSITEมองจากทิศตะวันออก

รูปที่ 5.12 ที่ศึมยภาพแสดงทิศทางของพื้นที่ทำการศึกษาวิจัย

1. แนวทางการปรับปรุงย่าน

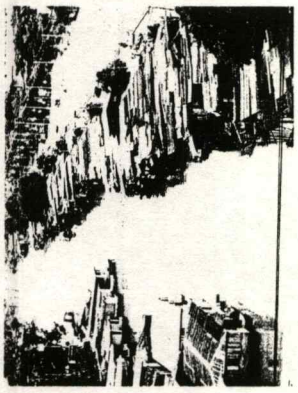

ห้ามขายของรुक้าทางเดินและถนน

ห้ามจอดรถรูก้าทางเดินและถนน

2. แนวทางการปรับปรุงที่ว่างโล่ง

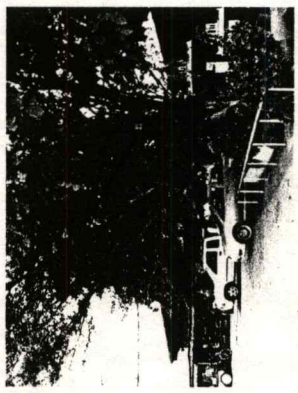

รือชุมชนรูก้าออกทำเป็นส่วนสาธารณะ

ปรับปรุงสวนเฉลิมพระเกียรติ

3.แนวทางการปรับปรุงเส้นทางสัญจร

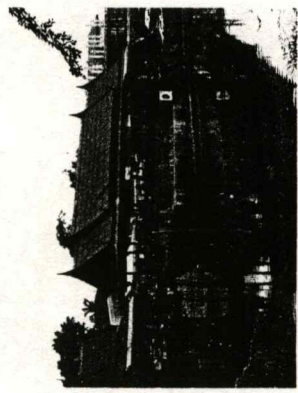

เพิ่มพื้นที่จอดรถแก่ชุมชน

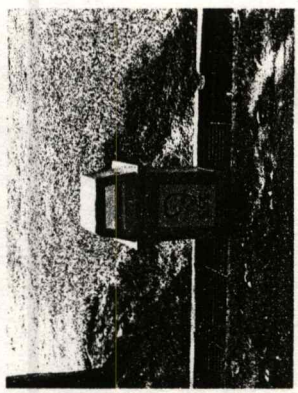

ห้ามจอดรถรูก้าทางเดินและถนน

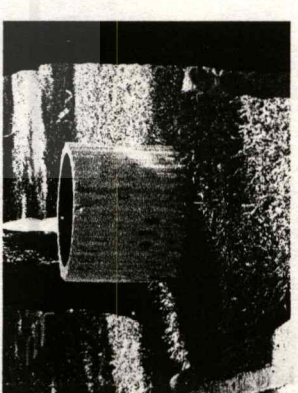
4.แนวทางการปรับปรุงที่หมายตา

จัดZONINGก้าด้วยวีธี

ปรับปรุงสะพานให้เป็นรูปแบบเดียวกัน

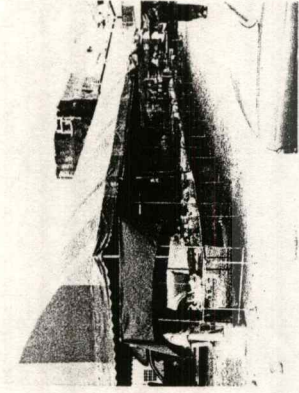

เพิ่มรูปแบบถังขยะให้เพียงพอ

รูปที่ 5.13 แสดงแนวทางการปรับปรุงของพื้นที่ทำการศึกษาวิจัย

จัดและปรับปรุงตลาด

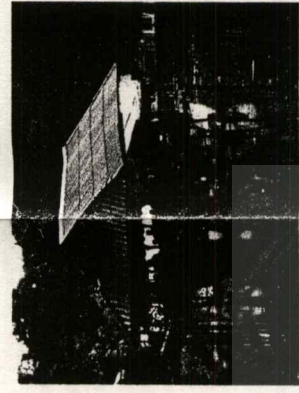
จัดตลาดนัดเป็นรูปแบบที่ถาวร

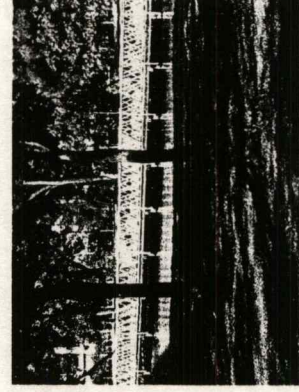
ปลูกต้นไม้สวนเฉลิมพระเกียรติ

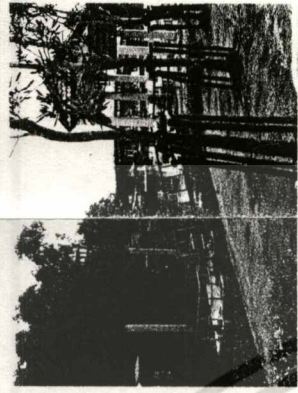
ปรับปรุงลานกิจกรรมหลังตลาดครั้งลิต

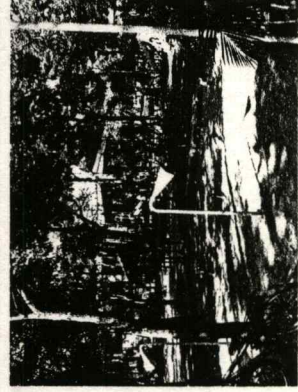
จัดZONINGก้าด้วยวีธี

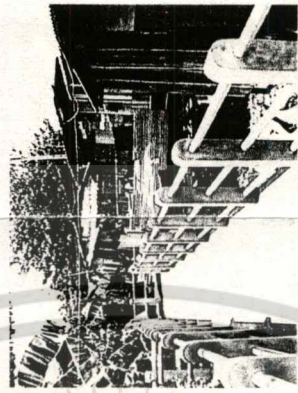
เพิ่มพื้นที่สีเขียวแก่ชุมชน

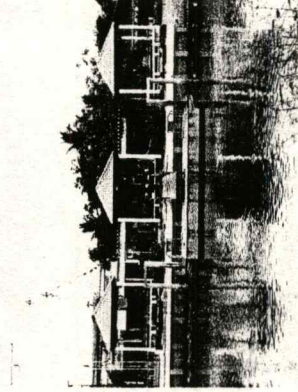
เพิ่มสวนหย่อมริมคลอง

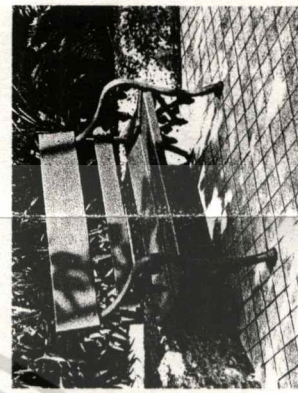
เพิ่มสนามเด็กเล่น

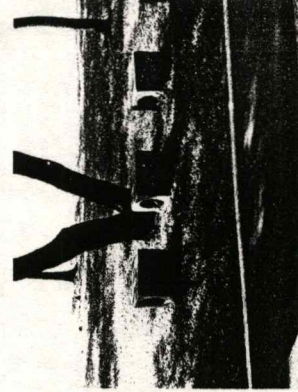
เพิ่มทางเดินภายในชุมชน

ปรับปรุงศาลาและท่าเรือ

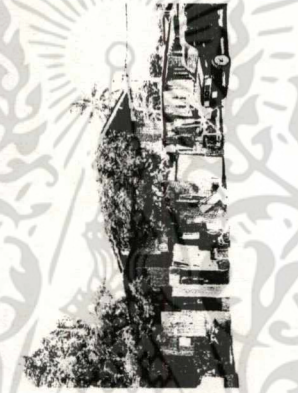
เพิ่มรูปแบบม้านั่งให้เพียงพอ

เพิ่มรูปแบบม้านั่งให้เพียงพอ

เพิ่มต้นไม้ใหญ่ให้ร่มเงาแก่ที่จอดรถ

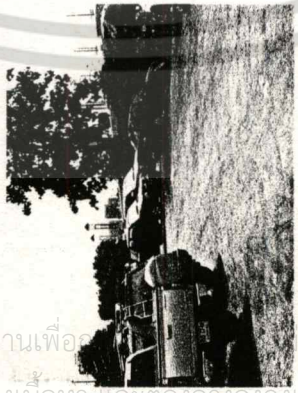
เพิ่มถนนภายในชุมชน

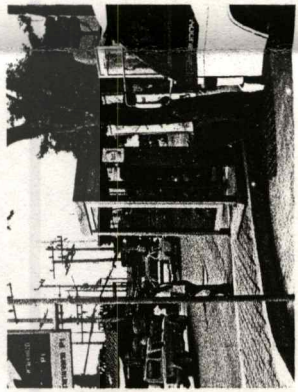
เพิ่มทางเดินริมคลอง

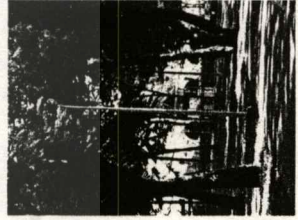
เพิ่มรูปแบบม้านั่งให้เพียงพอ

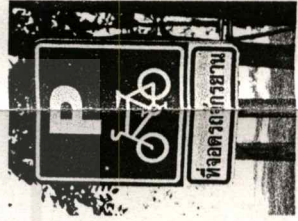
5.แนวทางการปรับปรุงถึงก่อสร้าง

เพิ่มโทรศัพท์สาธารณะให้เพียงพอ

เพิ่มไฟส่องสว่างให้เพียงพอ

เพิ่มป้ายสัญลักษณ์

เพิ่มป้ายสัญลักษณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่ควรนำไปใช้ประโยชน์อื่นใด
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีให้ดาวน์โหลดเนื้อหา และต้องขออนุญาตเจ้าของเอกสารทุกครั้ง

บรรณานุกรม

- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2532. คู่มือพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ : คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ก้อง ปลายเดช. 2540. ที่อยู่อาศัยประเภทชุมชนแออัดในเขตจังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาเคหการ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จังหวัดปทุมธานี. ข้อมูลรายละเอียดจังหวัดปทุมธานี. [Online]. Available <http://www.pathumthani.or.th>
- ชัยยุทธ สุขศรี. 2539. ร้อยปีคลองรังสิต : แหล่งน้ำและการชลประทานในพื้นที่รังสิต. ปทุมธานี : สถาบันไทยศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- บัณฑิตศึกษา. 2542. คู่มือเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์. 2545. ปทุมธานี : คลองรังสิตประยูรศักดิ์ คลองรพีพัฒน์ มรดกทางภูมิปัญญาของบรรพบุรุษที่ควรอนุรักษ์. กรุงเทพฯ : กองวิชาการและแผนงาน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย
- มหาดไทย, กระทรวง. 2540.ผังเมืองรวมชุมชนประชาธิปไตย-คลองหลวง ฉบับที่ 133 พ.ศ. 2540. กรุงเทพฯ : สำนักผังเมือง
- วิมลสิทธิ์ หรยางกูร. 2544. พฤติกรรมมนุษย์กับสภาพแวดล้อม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สมพล คำรงค์เสถียร. 2545. การออกแบบชุมชนเมือง : ภาควิชาครุศาสตร์ สถาปัตยกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- สมภพ มานะรังสรรค์. 2539. ร้อยปีคลองรังสิต : พลวัตทางเศรษฐกิจของพื้นที่คลองรังสิต. ปทุมธานี : สถาบันไทยศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สุภางค์ จันทวานิช. 2539. ร้อยปีคลองรังสิต : การเกิดและเปลี่ยนแปลงของชุมชนในเขตคลองรังสิต. ปทุมธานี : สถาบันไทยศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สุนทรีย์ อาสะไวย์. 2539. ร้อยปีคลองรังสิต : การศึกษาในมิติประวัติศาสตร์เศรษฐกิจและสังคม. ปทุมธานี : สถาบันไทยศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สำนักงานเทศบาลเมืองรังสิต. 2545. แผนพัฒนาเทศบาลเมืองรังสิต 5 ปี (พ.ศ. 2545-2549). ปทุมธานี : กองแผนงานเทศบาลเมืองรังสิต
- หนังสือที่ระลึก. 2545. 100 ปี เมืองธัญญบุรี : อำเภอธัญญบุรี จังหวัดปทุมธานี
- เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อดิศรณ อโนทัยสินทวี และคณะ. 2545. แนะนำจังหวัดปทุมธานี. กรุงเทพฯ : หนังสือพิมพ์โลก
 อุตสาหกรรมฉบับพิเศษ

Halprin, Lawrence. 1963, Reinhold Publishing, New York. Cities.

Lyuch, Kevin. 1962. Site Planning. Cambridge, The M.I.T. Press.

Lyuch, Kevin. 1962. The Image of City. Cambridge, The M.I.T. Press.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04/ 3476

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

16 สิงหาคม 2547

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้กับนักศึกษา

เรียน ผู้อำนวยการฝ่ายโยธาเทศบาลเมืองรังสิต

ด้วย นายชาธิฟ ใจสมัน นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรม คณะครุศาสตรอุดมศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีความประสงค์จะขอข้อมูลเบื้องต้นของคลองรังสิต ประวัติคลองรังสิต จำนวนประชากร แผนที่คลองรังสิต ประชุมศกดิ์ ขอบเขตที่ดิน เพื่อประกอบการจัดเตรียมหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การจัดภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อมริมคลองรังสิต ประชุมศกดิ์”

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ให้กับนักศึกษาดังกล่าว และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม)

รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2326-4325

โทรสาร. 0-2326-4325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04/ 3476

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

16 สิงหาคม 2547

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษา

เรียน ผู้อำนวยการฝ่ายแผนและโครงการชลประทานรังสิตได้

ด้วย นายชารีฟ งามมัน นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีความประสงค์จะขอข้อมูลเบื้องต้นของคลองรังสิต ประวัติคลองรังสิต จำนวนประชากร แผนที่คลองรังสิต ประชุมศกดิ์ ขอบเขตที่ดิน เพื่อประกอบการจัดเตรียมหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การจัดภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อมริมคลองรังสิต ประชุมศกดิ์”

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาดังกล่าว และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม)

รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2326-4325

โทรสาร. 0-2326-4325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04/ 2611

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๑ มิถุนายน 2547

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้กับนักศึกษา

เรียน หัวหน้าฝ่ายโยธา อบต.บึงอีโด อำเภอดงหลวง จังหวัดสุพรรณบุรี

ด้วย นายชarif จ๊ะสมัน นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีความประสงค์จะขอรายละเอียดต่างๆ ของโครงการ แผนที่และผังโครงการจัดสภาพแวดล้อมริมคลองรังสิต-ประยูรศักดิ์ (รังสิต-นครนายก) เพื่อประกอบการจัดเตรียมหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปรับปรุงภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อมริมคลองรังสิต-ประยูรศักดิ์(รังสิต-นครนายก)”

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ให้กับนักศึกษาดังกล่าว และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม)

รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2326-4325

โทรสาร. 0-2326-4325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

.....

บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตร์ อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรม ที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการดังนี้

นายชาریف จ๊ะสมัน รหัสประจำตัว 43064053 ให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "แนวทางการจัดภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อมริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ จังหวัดปทุมธานี (URBAN LANDSCAPE AND ENVIRONMENTAL DEVELOPMENT OF KLONG RANSITPRAYUNRASAK PATHUMTHANI PROVINCE)" โดยมี ผศ.สมพล ดำรงเสถียร เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ผศ.ดร.เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม และ ผศ.สุทัศน์ จุฬามานี เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ซึ่งได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2547

ทั้งนี้ให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์ โดยปรึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ให้เสร็จสิ้น ภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ 31 มกราคม พ.ศ. 2548

(รศ.ดร.อิทธิพล แจ่มชัด)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ศธ 0524.04/ 1224

คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒๖ มีนาคม ๒๕๔๘

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน คุณจงรักษ์ พงษ์ประเสริฐ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย

ด้วย นายชาริฟ งามมัน นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลัง
ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการจัดภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อมริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ จังหวัด
ปทุมธานี"

คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิฯ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับ
เรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแบบสอบถามตามที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามี
เนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้งานวิจัยของ
นายชาริฟ งามมัน มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณ
เป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม)

รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 02-737-3000 ต่อ 3692

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

โทรสาร. 02-326-4325

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04/1224

คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒๒ มีนาคม ๒๕๔๘

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน คุณบุญโฮม เหมสันต์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย

ด้วย นายชาร์ฟ ใจสมัน นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการจัดภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อมริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ จังหวัดปทุมธานี"

คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามตามที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้งานวิจัยของนายชาร์ฟ ใจสมัน มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม)

รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 02-737-3000 ต่อ 3692

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

โทรสาร. 02-326-4325

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04/1224

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๖ มีนาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการฝ่ายโยธาเทศบาลเมืองรังสิต (คุณไพศาล บัวแดง)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย

ด้วย นายชาธิฟ ธีระสมัน นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการจัดภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อมริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ จังหวัดปทุมธานี"

คณะกรรมการอุดมศึกษา พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามตามที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้งานวิจัยของนายชาธิฟ ธีระสมัน มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม)

รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 02-737-3000 ต่อ 3692

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

โทรสาร. 02-326-4325

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04/ 1233

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒-๓ มีนาคม ๒๕๔๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน นายเทศมนตรีเทศบาลเมืองรังสิต

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ
2. แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย

ด้วย นายชาříฟ ใจสมัน นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แนวทางการจัดภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อมริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ จังหวัดปทุมธานี” และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม ๒๕๔๗ คณะกรรมการอุดมศึกษา จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นายชาříฟ ใจสมัน เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยใช้แบบสอบถามกับผู้ใช้บริการร้านค้าและประชาชนในพื้นที่ริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม)

รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 02-737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 02-326-4325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ปท 52103/3853

สำนักงานเทศบาลเมืองรังสิต
ถนนรังสิต - ปทุมธานี ปท 12130

5 พฤศจิกายน 2547

เรื่อง การสนับสนุนการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน คณะบดีบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ตามที่นายชาธิฟ กระจ่าง นักศึกษามหาบัณฑิตในสังกัดครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาสถาปัตยกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้ขอความอนุเคราะห์ให้เทศบาลเมืองรังสิตออกหนังสือเห็นชอบในการจัดทำโครงร่างวิทยานิพนธ์เรื่องการจัดภูมิทัศน์ และสภาพแวดล้อมริมคลองรังสิต - ประชูปศักดิ์ ในเขตเทศบาลเมืองรังสิต อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี นั้น เทศบาลเมืองรังสิต พิจารณาแล้วเห็นสมควรสนับสนุนในการจัดทำเพื่อส่งเสริมการจัดภูมิทัศน์ และสภาพแวดล้อมริมคลองรังสิต - ประชูปศักดิ์ ให้เป็นระเบียบเรียบร้อยสวยงาม เป็นประโยชน์ต่อสังคม ผู้อยู่อาศัย และสิ่งแวดล้อมโดยรอบต่อไป

อนึ่ง เมื่อทำวิทยานิพนธ์ แล้วเสร็จทางเทศบาลเมืองรังสิต มีความประสงค์ขอทราบผลการดำเนินการในการจัดทำวิทยานิพนธ์ตลอดจนระยะเวลาทำการศึกษารวมทั้งผลงานวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบและจัดเก็บเป็นฐานข้อมูล

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดทราบ และ โปรดแจ้งข้อมูลให้ทางเทศบาลเมืองรังสิตทราบ จักเป็นพระ

คุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายไพโรจน์ อินทร์เนื่อง)

รองนายกเทศมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

นายกเทศมนตรีเมืองรังสิต

กองช่าง

โทร 0-2958-1808

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสัมภาษณ์ประกอบการวิจัย
เรื่อง แนวทางการจัดภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อม
ริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ จังหวัดปทุมธานี
สำหรับประชาชนผู้มาใช้บริการร้านอาหารและสินค้าริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้สัมภาษณ์

โปรดใส่เครื่องหมาย (/) ลงในช่อง

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. อายุ

() ต่ำกว่า 20 ปี

() 20-35 ปี

() 36-50 ปี

() มากกว่า 50 ปีขึ้นไป

3. อาชีพ

() รับราชการ, รัฐวิสาหกิจ

() พนักงานบริษัทเอกชน

() เจ้าของกิจการ

() นักเรียน, นักศึกษา

() อื่น ๆ โปรดระบุ

4. ท่านเคยมาเที่ยวรับประทานอาหารและซื้อสินค้าริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์กี่ครั้ง

() 1 ครั้ง

() มากกว่า 1 ครั้ง เป็นจำนวน.....ครั้ง

5. เหตุผลที่ท่านมาเที่ยวบริเวณริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

() ชื่อของที่ระลึก (OTOP)

() ทานอาหาร

() พักผ่อน เปลี่ยนบรรยากาศ

() ศึกษาพื้นที่และวิถีชีวิตชุมชนริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์

() อื่น ๆ โปรดระบุ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ท่านคิดว่าในบริเวณย่านริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ควรมีสิ่งอำนวยความสะดวกอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ อาคารบริการประชาชน	☐ ศาลาที่พัก
☐ ที่จอดรถ	☐ ม้านั่งพักผ่อน
☐ ห้องน้ำ, ห้องส้วม	☐ ป้ายบอกเส้นทางจราจร
☐ ศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP)	☐ ถังขยะ
☐ ไฟฟ้าแสงสว่าง	☐ โทรศัพท์สาธารณะ
☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....	

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับที่ว่างโล่ง

1. ท่านคิดว่าสวนสาธารณะริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ มีความเพียงพอต่อความต้องการของประชาชนหรือไม่

☐ เพียงพอ	☐ ไม่เพียงพอ

2. ปัญหาที่ท่านพบในการใช้สวนสาธารณะ

☐ มีเนื้อที่น้อยเกินไป	☐ ต้นไม้ให้ความร่มรื่นมีน้อยเกินไป
☐ มีม้านั่งไม่เพียงพอ	☐ การจัดที่นั่งไม่เหมาะสม
☐ มีฝุ่นมาก	☐ ไม่สะอาด
☐ ไม่มีขอบเขตที่ชัดเจน	☐ วัสดุปูพื้นไม่เหมาะสม
☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....	

3. บริเวณใดบ้างที่ท่านใช้เป็นสถานที่พักผ่อนริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์เป็นประจำ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ สวนเฉลิมพระเกียรติ (ตลาดสะพานแดง)	
☐ ศาลาพักผ่อนริมคลอง	☐ สวนหย่อมหน้าห้างฟิวเจอร์ปาร์ครังสิต
☐ สวนสาธารณะริมประตุน้ำจุฬาลงกรณ์	☐ สวนหย่อมบริเวณริมคลอง
☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....	

4. ท่านคิดว่าบริเวณใดควรทำเป็นที่ว่างสำหรับนั่งพักผ่อน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ สวนเฉลิมพระเกียรติ (ตลาดสะพานแดง)	
☐ ประตุน้ำจุฬาลงกรณ์	
☐ สวนหย่อมริมคลอง 2-3	
☐ สวนหย่อมหน้าห้างฟิวเจอร์ปาร์ค, เมเจอร์ซีเนเพลค	
☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....	

5. ท่านคิดว่าบริเวณสวนสาธารณะและที่ว่างโล่งริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ควรมีสิ่งอำนวยความสะดวกอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ศาลาที่พัก	☐ โต๊ะเก้าอี้สนาม
☐ ห้องน้ำ, ห้องส้วม	☐ ม้านั่งพักผ่อน
☐ ที่จอดรถ	☐ ที่ออกกำลังกาย
☐ ถังขยะ	☐ โทรศัพท์สาธารณะ
☐ ไฟฟ้าแสงสว่าง	☐ พันธุ์ไม้ต่างๆ
☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....	

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับเส้นทางสัญจร

1. ท่านเดินทางมายังคลองรังสิตประยูรศักดิ์โดยวิธีใด

- รถโดยสารประจำทาง
- รถยนต์ส่วนตัว (โปรดตอบข้อ 1.1 และ 1.2)
- อื่น ๆ โปรดระบุ.....

1.1 ท่านนำรถไปจอดที่บริเวณใด

- ลานจอดรถหลังตลาดรังสิต
- ลานจอดรถตลาดสะพานแดง
- ที่จอดรถภายในห้างฟิวเจอร์ปาร์ครังสิต, เมเจอร์ซีเนเพล็กซ์
- ลานจอดรถถนนเลียบคลองรังสิตประยูรศักดิ์
- บริเวณอื่น ๆ โปรดระบุ.....

1.2 บริเวณที่ท่านนำรถไปจอดประสบปัญหาหรือไม่

- ไม่ประสบปัญหา
- ประสบปัญหาโปรดระบุ.....

2. ท่านคิดว่าควรมีตลาดน้ำเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์หรือไม่

- ไม่ควรมี
- ควรมี (ตอบข้อ 2.1)

2.1 บริเวณใดน่าจะทำเป็นตลาดน้ำ

- ทำน้ำสวนเฉลิมพระเกียรติ
- คลอง 2
- คลอง 3
- อื่น ๆ โปรดระบุ.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ท่านประสบปัญหาในการใช้เส้นทางสัญจรริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์หรือไม่
- () ไม่ประสบปัญหา
- () ประสบปัญหาโปรดระบุ.....
4. ท่านคิดว่าเส้นทางสัญจรริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ควรปรับปรุงหรือไม่
- () ไม่ควรปรับปรุง
- () ควรปรับปรุง เพราะเหตุใด.....
5. ท่านคิดว่าในเส้นทางสัญจรริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ ควรมีสิ่งอำนวยความสะดวกอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () ศาลาที่พักคอย () โทรศัพท์สาธารณะ
- () ห้องน้ำ, ห้องส้วม () ม้านั่งพักผ่อน
- () ป้ายบอกเส้นทางจราจร () ที่จอดรถ
- () ถังขยะ () ไฟฟ้าแสงสว่าง
- () อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับที่หมายตา

1. ท่านคิดว่าสิ่งใดคือสัญลักษณ์ของคลองรังสิตประยูรศักดิ์ที่มองเห็นได้ชัดเจน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () ร้านก๋วยเตี๋ยวเรือ () วัดเขียนเขต
- () ห้างฟิวเจอร์ปาร์ครังสิต () ตลาดสะพานแดง
- () ประตุน้ำจุฬาลงกรณ์ () สวนสนุกดิรมเวิร์ด
- () อื่น ๆ โปรดระบุ.....
2. ท่านใช้สถานที่ใดเป็นที่สังเกตหรือที่นัดหมายในการเดินทางมาเที่ยวริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () ร้านก๋วยเตี๋ยวเรือ () วัดเขียนเขต
- () ห้างฟิวเจอร์ปาร์ครังสิต () ตลาดสะพานแดง
- () ประตุน้ำจุฬาลงกรณ์ () สวนสนุกดิรมเวิร์ด
- () อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ส่วนที่ 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณ

1. ท่านคิดว่าท่าเรือริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ควรมีการปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพการใช้งานหรือไม่

☐ ไม่ควรปรับปรุง	☐ ควรปรับปรุง (ตอบข้อ 1.1)
---	---

 - 1.1 บริเวณใดบ้างที่ท่านคิดว่าควรมีการปรับปรุงมากที่สุด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ท่าเรือบริเวณชุมชนหลังตลาดรังสิต	☐ ท่าเรือบริเวณสวนเฉลิมพระเกียรติ
☐ ท่าเรือบริเวณคลอง 2	☐ ท่าเรือบริเวณคลอง 3
☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....	
2. ท่านคิดว่าศาลาที่พักผ่อนริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์มีความเพียงพอหรือไม่

☐ เพียงพอ	☐ ไม่เพียงพอเพราะเหตุใด.....
----------------------------------	---
3. ท่านคิดว่าศาลาที่พักผ่อนบริเวณใดบ้างที่ควรปรับปรุง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ศาลาริมน้ำหลังตลาดรังสิต	☐ ศาลาท่าเรือสวนเฉลิมพระเกียรติ
☐ ศาลาริมน้ำคลอง 2	☐ ศาลาริมน้ำคลอง 3
☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....	
4. ท่านคิดว่าถังขยะที่มีอยู่ทั่วไปเพียงพอหรือไม่

☐ เพียงพอ	☐ ไม่เพียงพอ เพราะเหตุใด.....
----------------------------------	--
5. ท่านคิดว่าสิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณที่มีอยู่ทั่วไป สิ่งใดควรปรับปรุงและเพิ่มเติม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ อาคารบริการประชาชน	☐ ศาลาที่พักคอย
☐ โทรศัพท์สาธารณะ	☐ ป้ายบอกเส้นทางจราจร
☐ ถังขยะ	☐ ห้องน้ำ, ห้องส้วม
☐ ม้านั่งพักผ่อน	☐ เสาไฟ
☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสัมภาษณ์ประกอบการวิจัย
เรื่อง แนวทางการจัดภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อม
ริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ จังหวัดปทุมธานี
สำหรับประชาชนผู้อยู่อาศัยบริเวณริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้สัมภาษณ์

โปรดใส่เครื่องหมาย (/) ลงในช่อง

1. เพศ
 ชาย หญิง
2. อายุ
 ต่ำกว่า 20 ปี 20-35 ปี
 36-50 ปี มากกว่า 50 ปีขึ้นไป
3. วุฒิการศึกษา
 ต่ำกว่าปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี
 ปริญญาตรี ปวช. ปวส.
 อื่น ๆ โปรดระบุ
4. อาชีพที่เป็นรายได้หลัก
 รับราชการ, รัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน
 เจ้าของกิจการ นักเรียน, นักศึกษา
 อื่น ๆ โปรดระบุ
5. รายได้ต่อเดือน
 ต่ำกว่า 3,000 บาท 3,000-6,000 บาท
 6,000-10,000 บาท 10,000-15,000 บาท
 มากกว่า 15,000 บาท
6. ท่านอาศัยอยู่ริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์เป็นระยะเวลา
 น้อยกว่า 3 ปี มากกว่า 3 ปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

 ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็น เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม วิถีชีวิต พฤติกรรมความเป็น
 อยู่ของผู้อยู่อาศัยบริเวณริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ ปัญหา อุปสรรค และความต้องการใน
 การพัฒนาปรับปรุงชุมชน

โปรดใส่เครื่องหมาย (/) ลงในช่อง

 ส่วนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ย่านและที่รวมกิจกรรม

- *****
1. บริเวณย่านการค้าใดที่ท่านใช้เป็นที่พักอาศัยและใช้บริการเป็นประจำ

() ตลาดรังสิต	() ตลาดสะพานแดง
() ตลาดเลียบคลอง 1-3	() ร้านอาหารริมคลอง
() อื่น ๆ โปรดระบุ	
 2. ท่านคิดว่าบริเวณย่านการค้าในชุมชนของท่านมีความหนาแน่นมากน้อยเพียงใด

() หนาแน่นน้อย	() หนาแน่นปานกลาง
() หนาแน่นมาก	
 3. ท่านไปทำกิจกรรมที่ใดเป็นประจำ

() วัดเขียนเขต	() โรงเรียนประชาธิปไตยวิทยาการ
() สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตปทุมธานี	
() ห้างฟิวเจอร์ปาร์ครังสิต	
() อื่น ๆ โปรดระบุ	
 4. ท่านไปทำกิจกรรมมากน้อยเพียงใด (ต่อสัปดาห์)

() น้อยกว่า 2 ครั้ง	() มากกว่า 2 ครั้ง
() ไม่ได้ไป	
 5. ท่านคิดว่าบริเวณใดของย่านริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ที่ควรปรับปรุงมากที่สุด
 (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

() บริเวณตลาดสะพานแดง	() ชุมชนหลังตลาดรังสิต
() ชุมชนเลียบคลอง 1-3	() ตลาดคลอง 1-3
() ชุมชนประตูน้ำจุฬาลงกรณ์	() ร้านอาหารเลียบคลองรังสิตประยูรศักดิ์
() อื่น ๆ โปรดระบุ.....	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. ท่านคิดว่าบริเวณสวนสาธารณะและที่ว่างโล่งริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ควรมีสิ่งอำนวยความสะดวกอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
☐ ศาลาที่พัก	☐ โต๊ะเก้าอี้สนาม
☐ ห้องน้ำ, ห้องส้วม	☐ ม้านั่งพักผ่อน
☐ ที่จอดรถ	☐ ที่ออกกำลังกาย
☐ ถังขยะ	☐ โทรศัพท์สาธารณะ
☐ ไฟฟ้าแสงสว่าง	☐ พันธุ์ไม้ต่างๆ
☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....	

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับเส้นทางสัญจร

- ท่านใช้การเดินทางระหว่างชุมชนของท่าน โดยวิธีใดมากที่สุด

☐ การเดินเท้า	☐ รถประจำทาง
☐ จักรยาน	☐ มอเตอร์ไซด์
- ท่านคิดว่าควรมีตลาดน้ำเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์หรือไม่

☐ ไม่ควรมี	☐ ควรมี (ตอบข้อ 2.1)
-----------------------------------	---

 - บริเวณใดน่าจะให้เป็นตลาดน้ำ

☐ ทำน้ำสวนเฉลิมพระเกียรติ
☐ คลอง 2
☐ คลอง 3
☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....
- ท่านประสบปัญหาในการใช้เส้นทางสัญจรริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์หรือไม่

☐ ไม่ประสบปัญหา
☐ ประสบปัญหาโปรดระบุ.....
- ท่านคิดว่าเส้นทางสัญจรในชุมชนของท่านมีความปลอดภัยหรือไม่

☐ ปลอดภัย
☐ ไม่ปลอดภัย เพราะเหตุใด.....
- ท่านคิดว่าควรเพิ่มเส้นทางสัญจรในชุมชนของท่านหรือไม่

☐ ไม่ควรเพิ่ม
☐ ควรเพิ่ม เพราะเหตุใด.....

6. ท่านคิดว่าเส้นทางสัญจรริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ ควรมีสถานที่อำนวยความสะดวกอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
☐ ศาลาที่พักคอย	☐ โทรศัพท์สาธารณะ
☐ ห้องน้ำ, ห้องส้วม	☐ ม้านั่งพักผ่อน
☐ ป้ายบอกเส้นทางจราจร	☐ ที่จอดรถ
☐ ถังขยะ	☐ ไฟฟ้าแสงสว่าง
☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....	

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับที่หมายตา

1. ท่านคิดว่าสิ่งใดคือสัญลักษณ์ของคลองรังสิตประยูรศักดิ์ที่มองเห็นได้ชัดเจน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
☐ ร้านก๋วยเตี๋ยวเรือ	☐ วัดเขียนเขต
☐ ห้างฟิวเจอร์ปาร์ครังสิต	☐ ตลาดสะพานแดง
☐ ประตุน้ำจุฬาลงกรณ์	☐ สวนสนุกดรีมเวิลด์
☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....	
2. ท่านใช้สถานที่ใดเป็นที่สังเกตหรือที่หมายตาในการเดินทางมาเที่ยวริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
☐ ร้านก๋วยเตี๋ยวเรือ	☐ วัดเขียนเขต
☐ ห้างฟิวเจอร์ปาร์ครังสิต	☐ ตลาดสะพานแดง
☐ ประตุน้ำจุฬาลงกรณ์	☐ สวนสนุกดรีมเวิลด์
☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....	

ส่วนที่ 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณ

1. ท่านคิดว่าท่าเรือริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์ควรมีการปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพการใช้งานหรือไม่
☐ ควร	☐ ไม่ควร (ตอบข้อ 1.1)
- 1.1 บริเวณใดบ้างที่ท่านคิดว่าควรมีการปรับปรุงมากที่สุด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
☐ ท่าเรือบริเวณชุมชนหลังตลาดรังสิต	☐ ท่าเรือบริเวณสวนเฉลิมพระเกียรติ
☐ ท่าเรือบริเวณคลอง 1	☐ ท่าเรือบริเวณคลอง 1
☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ท่านคิดว่าศาลาที่พักผ่อนริมคลองรังสิตประยูรศักดิ์มีความเหมาะสมเพียงพอหรือไม่
- () เหมาะสม
- () ไม่เหมาะสม เพราะเหตุใด.....
3. ท่านคิดว่าศาลาที่พักผ่อนบริเวณใดบ้างที่ควรปรับปรุง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () ศาลาริมน้ำหลังตลาดรังสิต () ศาลาทำเรือสวนเฉลิมพระเกียรติ
- () ศาลาริมน้ำคลอง 2 () ศาลาริมน้ำคลอง 3
- () อื่น ๆ โปรดระบุ.....
4. ท่านคิดว่าถึงขยะที่มีอยู่ทั่วไปเพียงพอหรือไม่
- () เพียงพอ
- () ไม่เพียงพอ เพราะเหตุใด.....
5. ท่านคิดว่าสิ่งก่อสร้างและสิ่งประกอบบริเวณที่มีอยู่ทั่วไป สิ่งใดควรปรับปรุงและเพิ่มเติม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () อาคารบริการประชาชน () ศาลาที่พักคอย
- () โทรศัพท์สาธารณะ () ป้ายบอกเส้นทางจราจร
- () ถังขยะ () ห้องน้ำ, ห้องส้วม
- () ม้านั่งพักผ่อน () เสาไฟ
- () หอกระจายข่าว () ถังดับเพลิง
- () อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – สกุล	นายชาриф ีสะมัน
วัน เดือน ปี เกิด	29 มิถุนายน 2510
สถานที่เกิด	อำเภอละงู จังหวัดสตูล
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	100/16 ซ.พณิชยชนฯ ถ.จรัลสนิทวงศ์ แขวงบางแวก เขตภาษีเจริญ กรุงเทพฯ 10600
สถานที่ทำงาน	บริษัท สถาปนิก เจพี จำกัด 487 ถ.ศรีอยุธยา แขวงถนนพญาไท เขตราชเทวี กทม. 10400
ตำแหน่ง	สถาปนิก
ประวัติการศึกษา	ปีการศึกษา 2543 สำเร็จการศึกษา วิทยาศาสตร์บัณฑิต วิชาเอก/โปรแกรมวิชา เทคโนโลยีสถาปัตยกรรม จากสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ปีการศึกษา 2548 สำเร็จการศึกษา คุรุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สาขาวิชา สถาปัตยกรรม จากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้